

KAMU İŞLETMELERİ RAPORU 2013

2013 KAMU İŞLETMELERİ RAPORU

İletişim Bilgileri

Raporla ilgili görüş ve önerilerinizi

Hazine Müsteşarlığı

Kamu Sermayeli Kuruluş ve İşletmeler Genel Müdürlüğü

Kamu İşletmeleri İzleme, Personel, Destek Hizmetleri ve Koordinasyon Dairesi'ne

(312) 204 60 84 veya (312) 204 72 42 numaralı telefonlardan

veya

kski.koordinasyon@hazine.gov.tr adresi üzerinden

iletebilirsiniz.

MÜSTEŞAR SUNUŞU

Hazine Müsteşarlığı, 2014-2018 Stratejik Planı doğrultusunda belirlediği “KİT’lerin uluslararası kurumsal yönetim ilkeleri ile uyumlu bir çerçevede faaliyet göstermelerinin sağlanması ” hedefi çerçevesinde, portföyünde bulunan kamu işletmelerinin faaliyetlerine yönelik sonuçları, pay sahipliği sorumluluğunun bilinciyle kamuoyu ile paylaşmaya devam etmektedir.

Müsteşarlığımızca, kamu kaynaklarının etkin ve verimli bir şekilde kullanılması, kurumsal yönetim anlayışının gelişmesi ve yerleşmesi ile hesap verebilirlik ve şeffaflığın artırılmasını teminen, kamu işletmelerine yönelik düzenli istatistik ve raporlar yayımlanmaktadır.

Kamuoyunu bu kapsamda aydınlatmanın araçlarından birisi olarak gördüğümüz ve bu yıl sekizincisini hazırladığımız 2013 Kamu İşletmeleri Raporu, kamu işletmesi tanım ve kapsamına yönelik değerlendirmelerin yanı sıra, Müsteşarlığımızın Hazine adına pay sahipliği görevini üstlendiği kamu işletmeleri ile Özelleştirme İdaresi Başkanlığı portföyünde yer alan kamu şirketlerinin çalışma biçimleri, malî durumları, yönetim kadroları, performansları ve sektörde bulundukları konumları hakkında ayrıntılı bilgileri ve bu işletmelere yönelik genel ve kuruluş bazlı analizleri içermektedir.

Pay sahipliği fonksiyonu diğer kurum ve kuruluşlarca icra edilen özel statülü kuruluşlar, bütçe dışı fonlar, döner sermaye işletmeleri ve mahallî idare işletmeleri gibi diğer kamu işletmelerinin bilgileri de, uluslararası tanım ve standartlara en uygun kapsam ve içeriğe ulaşma hedefimiz doğrultusunda, kapsam ve içerikleri güncellenmek suretiyle raporda ayrıca sunulmaktadır.

Bu çerçevede 2013 Kamu İşletmeleri Raporunun tüm paydaşlarımıza katkı sağlamasını diler, raporun hazırlanmasında emeği geçen mesai arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Cavit DAĞDAŞ
Müsteşar V.

MÜSTEŞAR SUNUŞU	iii
İÇİNDEKİLER	iv
TABLolar LİSTESİ	vii
GRAFİKLER LİSTESİ	vii
KISALTMALAR	viii
KİT'LERE İLİŞKİN ÖZET FİNANSAL GÖSTERGELER	x
KİT'LERİN FİNANSAL GÖSTERGELERİNE İLİŞKİN GRAFİKLER	xi
SEKTÖREL BAZDA KİT GÖSTERGELERİ	xii
2013 YILINDA YAŞANAN ÖNEMLİ GELİŞMELER	xiii
BÖLÜM 1: GİRİŞ	1
BÖLÜM 2: KAMU İŞLETMELERİ	5
2.1. Uluslararası Sınıflandırmalara Göre Kamu İşletmeleri	6
2.1.1. Ulusal Hesaplar Sistemi (SNA 2008)	6
2.1.2. Avrupa Hesaplar Sistemi (ESA 95)	6
2.1.3. Devlet Mali İstatistikleri Kılavuzu (GFSM 2001)	6
2.1.4. Avrupa Kamu İşverenleri ve İşletmeleri Merkezi (CEEP)	6
2.2. Ülkemiz Mevzuatına Göre Kamu İşletmeleri	7
2.2.1. Merkezî Yönetimle İlgili Olanlar	7
2.2.2. Mahallî İdarelerle İlgili Olanlar	7
2.3. Rapor Kapsamında Yer Alan Kamu İşletmeleri	7
2.4. Kamu İşletmeleri Tebliği.	8
BÖLÜM 3: HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI PORTFÖYÜ	9
3.1. Hazine Portföyü ve Sermaye Durumu.	10
3.2. Hazine Müsteşarlığı Görev Tanımı.	10
3.3. Amaç ve Hedefler	12
3.4. KİT - Merkezî Yönetim Bütçesi İlişkisi	12
3.4.1. Bütçeden KİT'lere Yapılan Sermaye Aktarımları.	12
3.4.2. KİT'lere Yapılan Görev Zararı ve Kamu Sermayeli Bankalara Yapılan Gelir Kaybı Ödemeleri	13
BÖLÜM 4: 2013 YILI KİT PERFORMANSI	18
4.1. Mali Durum	18
4.1.1. Gelir Tablosu	18
4.1.2. Bilanço	19
4.1.3. Rasyo Analizi	21
4.1.4. Katma Değer	23
4.2. İstihdam	24
4.2.1. Personel Sayıları	25
4.2.2. İstihdam Giderleri	26
4.2.3. Ortalama Personel Maliyeti	26
4.2.4. Personel Profili	26
4.3. Diğer Göstergeler	27

BÖLÜM 5: KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ	29
5.1. Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş.	31
5.2. Elektrik Üretim A.Ş.	34
5.3. Türkiye Elektrik İletim A.Ş.	38
5.4. Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt A.Ş.	41
5.5. Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu	43
5.6. Türkiye Taşkömürü Kurumu	45
5.7. Türkiye Petrolleri A.O.	47
5.8. Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü	50
5.9. T.C. Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü	53
5.10. Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü	56
5.11. Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü	59
5.12. Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü	61
5.13. Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü.	63
5.14. Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü	66
5.15. Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü	70
5.16. Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü.	73
5.17. Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu.	75
5.18. Türkiye Elektromekanik Sanayi Genel Müdürlüğü	77
BÖLÜM 6: BAĞLI ORTAKLIKLAR	79
6.1. Hamitabat Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş.	81
6.2. Kemerköy Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş.	83
6.3. Soma Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş.	85
6.4. Yeniköy- Yatağan Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş.	87
6.5. Türkiye Demiryolu Makinaları Sanayii A.Ş.	89
6.6. Türkiye Lokomotif ve Motor Sanayii A.Ş.	91
6.7. Türkiye Vagon Sanayii A.Ş.	93
BÖLÜM 7: ÖZELLEŞTİRME PORTFÖYÜ	95
7.1. Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.	97
7.2. Sümer Holding A.Ş.	100
7.3. Türkiye Denizcilik İşletmeleri A.Ş.	102
7.4. Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş.	104
7.5. TTA Gayrimenkul A.Ş.	107
7.6. Ankara Doğal Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş.	109
BÖLÜM 8: KAMU SERMAYELİ BANKALAR	111
8.1. Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası A.Ş.	113
8.2. Türkiye Halk Bankası A.Ş.	115
8.3. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O.	117
8.4. Tasfiye Halinde Türkiye Emlak Bankası A.Ş.	119
8.5. Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş.	121
8.6. Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş.	123
8.7. İller Bankası A.Ş.	125
8.8. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası A.Ş.	127

BÖLÜM 9: DİĞER KAMU İŞLETMELERİ VE FONLAR 129

9.1. Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi.	131
9.2. Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme A.Ş.	134
9.3. Türkiye Radyo Televizyon Kurumu.	136
9.4. Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü.	138
9.5. Türk Hava Yolları A.O.	140
9.6. Anadolu Ajansı.	142
9.7. Borsa İstanbul A.Ş.	144
9.8. Mahalli İdare İşletmeleri.	146
9.9. Diğer Kamu İşletmeleri.	148
• Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü.	148
• Spor Toto Teşkilat Başkanlığı.	148
• T.C. Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı.	148
• Döner Sermaye İşletmeleri.	148
• Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı.	148
• Bütçe Dışı Fonlar.	149

BÖLÜM 10: EKLER 151

Ek 1: HM Portföyü KİT Mali Tabloları.	153
Tablo 1: HM Portföyü Özet Gelir Tablosu.	154
Tablo 2: HM Portföyü Özet Bilanço.	155
Tablo 3: HM Portföyü Mali Rasyoları.	156
Tablo 4: Vergi Dışı Gelirler.	157
Ek 2: HM Portföyü KİT İstihdam Bilgileri.	159
Tablo 1: HM Portföyü Personel Sayıları ve Maliyetleri.	160
Tablo 2: HM Portföyü Personel Profili.	161
Ek 3: HM Portföyü KİT'leri Diğer Seçilmiş Göstergeler.	163
Ek 4: HM ve ÖİB Portföyü Mali Tabloları.	165
Tablo 1: HM ve ÖİB Portföyü Özet Gelir Tablosu.	166
Tablo 2: HM ve ÖİB Portföyü Özet Bilanço.	167
Tablo 3: HM ve ÖİB Portföyü Mali Rasyoları.	168
Ek 5: HM ve ÖİB Portföyü İstihdam Bilgileri.	169
Tablo 1: HM ve ÖİB Portföyü Personel Sayıları ve Maliyetleri.	170
Tablo 2: HM ve ÖİB Portföyü Personel Profili.	171
Ek 6: HM ve ÖİB Portföyü Diğer Seçilmiş Göstergeler.	173
Ek 7: Bağlı Ortaklık ve İştirakler.	175
Ek 8: 2013 Yılında ISO 500'de Yer Alan Kamu İşletmeleri.	183
Ek 9: Kullanılan Mali Rasyolara İlişkin Bilgiler.	185
Ek 10 Çalışma Raporu.	187
Kamu İktisadi Teşebbüslerinde İstihdam Şekilleri ve İstihdam Yapısı.	188

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Hazine Müsteşarlığı Portföyü Sermaye Durumu (31.12.2013 itibarıyla, milyon TL) . . .	11
Tablo 2: KİT – Bütçe İlişkisi (milyon TL)	15
Tablo 3: KİT Özet Gelir Tablosu	19
Tablo 4: KİT Özet Bilanço	20
Tablo 5: KİT’lerin Mali Rasyoları	22
Tablo 6: KİT Personel Bilgileri	26
Tablo 7: KİT Diğer Göstergeler	27
Tablo 8: 2013 Yılı Sonu İtibariyle Kuruluşlar Bazında Türkiye Elektrik Enerjisi Kurulu Güç ve Üretimi	35
Tablo 9: 2013 Yılı Sonu İtibariyle EÜAŞ Kurulu Gücü ve Üretimi	36
Tablo 10: 2013 Yılı Sonu İtibariyle Türkiye Elektrik Üretimi ve Tüketimi (milyon kWh)	39
Tablo 11: TPAO Yurt İçi Yatırım Harcamaları (2011-2013)	48
Tablo 12: TMO Buğday Alım Fiyatları ve Primleri	66
Tablo 13: TMO Yurt İçi Ürün Alım Miktar ve Tutarları	67
Tablo 14: TMO Yurt İçi Satış Bilgileri	68

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1: Görev Zararı ve Gelir Kaybı Ödemeleri (2009-2013)	13
Grafik 2: Yabancı Kaynakların Dağılımı (%)	19
Grafik 3: Özkaynak / Yabancı Kaynaklar Dağılımı (%)	20
Grafik 4: KİT’lerin Mali Rasyoları (2011-2013)	23
Grafik 5: KİT’lerin Katma Değeri (233’e Tabi KİT’ler)	24
Grafik 6: Kamu İşletmelerinde Personel Yapısı	24
Grafik 7: Doğal Gaz İthalat ve Satışlarının Dağılımı	32
Grafik 8: 2013 Yılı Sonu İtibariyle Kuruluşlar Bazında Türkiye Elektrik Enerjisi Kurulu Gücü ve Üretimi	35
Grafik 9: 2013 Yılı Sonu İtibariyle EÜAŞ’ın Kurulu Gücü ve Üretimi	36
Grafik 10: Türkiye Elektrik Sistemi Ani Puantının ve Tüketime Maksimum Olduğu Günde Üretim ve Tüketime Bölgesel Göre Dağılımı	39
Grafik 11: Bor İhracatının Bölgesel Dağılımı (2013)	51
Grafik 12 : ÇAYKUR Yaş Çay Alım Bilgileri ve Prim Ödemeleri	71
Grafik 13 : TŞFAŞ Pancar Alım Fiyatları (TL/Ton)	98
Grafik 14: AOÇ 2013 Yılı Hasılatının Yüzde Dağılımı	139

AA	Anadolu Ajansı
AB	Avrupa Birliği
ADÜAŞ	Ankara Doğal Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş.
AOÇ	Atatürk Orman Çiftliği
BDDK	Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
BİAŞ	Borsa İstanbul A.Ş.
BKK	Bakanlar Kurulu Kararı
BOTAŞ	Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş.
ÇAYKUR	Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü
DHMI	Devlet Hava Meydanları İşletmesi
DİBS	Devlet İç Borçlanma Senedi
DMO	Devlet Malzeme Ofisi
ESK	Et ve Süt Kurumu
EPDK	Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
ETİ MADEN	ETİ Maden İşletmeleri
EÜAŞ	Elektrik Üretim Anonim Şirketi
FDF	Faiz Dışı Fazla
GAP	Güneydoğu Anadolu Projesi
HM	Hazine Müsteşarlığı
HES	Hidro Elektrik Santrali
İMKB	İstanbul Menkul Kıymetler Borsası
KBİ	Karadeniz Bakır İşletmeleri A.Ş.
KEGM	Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü
KEY	Konut Edindirme Yardımı
KHK	Kanun Hükmünde Kararname
KİT	Kamu İktisadi Teşebbüsü
KOBİ	Küçük ve Orta Boy İşletme
KSKİ	Kamu Sermayeli Kuruluş ve İşletmeler
LNG	Sıvılaştırılmış Doğalgaz
MKEK	Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu
MPI	Milli Piyango İdaresi
OECD	İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı
ÖİB	Özelleştirme İdaresi Başkanlığı
ÖYK	Özelleştirme Yüksek Kurulu
PTT	Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş.
PMUM	Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi

KISALTMALAR

RTÜK	Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
SPK	Sermaye Piyasası Kurulu
SSM	Savunma Sanayi Müsteşarlığı
SYDTF	Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu
SSDF	Savunma Sanayi Destekleme Fonu
TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi
TCDD	T.C. Devlet Demiryolları İşletmesi
TCMB	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TCZB	Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası
TDİ	Türkiye Denizcilik İşletmeleri A.Ş.
TEDAŞ	Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş.
TEİAŞ	Türkiye Elektrik İletim A.Ş.
TEAŞ	Türkiye Elektrik Üretim İletim A.Ş.
TEMSAN	Türkiye Elektromekanik Sanayii A.Ş.
TETAŞ	Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt A.Ş.
THY	Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı
TİGEM	Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü
TKİ	Türkiye Kömür İşletmeleri
TKK	Tarım Kredi Kooperatifleri
TMO	Toprak Mahsulleri Ofisi
TMSF	Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu
TOKİ	Toplu Konut İdaresi Başkanlığı
TPAO	Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı
TRT	Türkiye Radyo Televizyon Kurumu
TSKGV	Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı
TŞFAŞ	Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.
TTK	Türkiye Taşkömürü Kurumu
TÜDEMSAŞ	Türkiye Demiryolu Makinaları Sanayii A.Ş.
TÜLOMSAŞ	Türkiye Lokomotif ve Motor Sanayii A.Ş.
TÜRK EXİMBANK	Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş.
TÜRKSAT	Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme A.Ş.
TÜVASAŞ	Türkiye Vagon Sanayii A.Ş.
VDG	Vergi Dışı Gelirler
YDK	Yüksek Denetleme Kurulu
YPK	Yüksek Planlama Kurulu

KİT'LERE İLİŞKİN ÖZET FİNANSAL GÖSTERGELER

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER (Milyon TL)	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
I- GELİR TABLOSU				
Brüt Satışlar	77.586	96.391	103.487	7,4
Faaliyet Karı-Zararı	2.744	3.950	6.520	65,1
Finansman Giderleri	1.363	316	931	194,6
Dönem Net Karı-Zararı	2.081	3.449	6.305	82,8
II- BİLANÇO				
Aktif Toplamı	96.203	107.824	119.566	10,9
Hazır Değerler ve Menkul Kıymetler	7.714	8.926	10.150	13,7
Ticari ve Diğer Alacaklar	27.751	34.122	35.786	4,9
Stoklar	9.602	11.788	13.093	11,1
KV Mali Borçlar	1.561	1.488	2.323	56,1
KV Ticari ve Diğer Borçlar	11.134	18.552	20.975	13,1
Ödenmiş Sermaye ¹	47.339	52.861	59.321	12,2
III- FİNANSAL RASYOLAR				
Cari Oran	2,44	2,24	2,08	-7,1
Özsermaye Karlılık Oranı (%)	0,03	0,05	0,08	60,0
Finansal Kaldıraç Oranı	0,31	0,32	0,33	3,1
Stok Devir Hızı Oranı	8,09	8,23	7,41	-10,0
Alacakların Tahsil Süresi (Gün)	94,98	97,26	87,80	-9,7
IV- VERİMLİLİK GÖSTERGELERİ				
Kişi Başına Brüt Satışlar	0,66	0,83	0,92	10,8
Kişi Başına Maliyet	0,63	0,79	0,85	7,5
Kişi Başına Faaliyet Karı	0,02	0,03	0,06	100,0
V- İSTİHDAM				
Personel Sayısı (Ortalama Kişi)	117.976	115.847	112.833	-2,6
İstihdam Giderleri	5.969	6.688	6.911	3,3
İstihdam Giderlerinin Toplam Giderler İçindeki Payı ²	8,1	7,2	7,2	0,0
Ortalama Personel Maliyeti (TL/Ay)	4.217	4.811	5.104	8,3
VI- DİĞER FİNANSAL GÖSTERGELER				
Bütçeden KİT'lere Transferler	7.008	6.621	7.324	10,6
Görev Zararı	2.724	1.893	1.632	-13,8
Sermaye	4.284	4.728	5.692	20,4
KİT'lerden Bütçeye Ödemeler	3.578	3.103	6.207	100,0
Temettü	1.367	1.498	4.488	199,6
Hasılat Payı	459	500	555	10,9
Vergi ³	1.753	1.104	1.164	5,4
KİT-Hazine Mahsup Tutarları	2.139	0	4	100,0
Katma Değer	14.083	14.836	19.721	32,9
Yatırım Harcaması	5.667	5.758	7.383	28,2
Faiz Dışı Fazla	2.337	379	851	124,5
VII- MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER ⁴				
TÜFE 12 Aylık Ortalama (%)	6,5	8,9	7,5	-15,7
GSYİH Cari Fiyatlarla Gelişme Hızı (%)	18,1	9,2	10,2	10,9

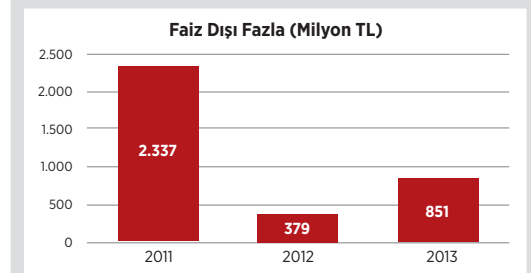
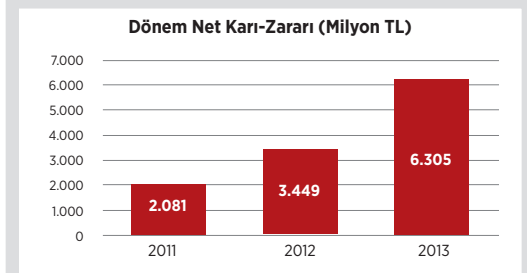
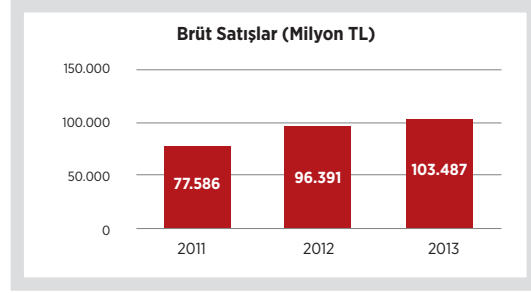
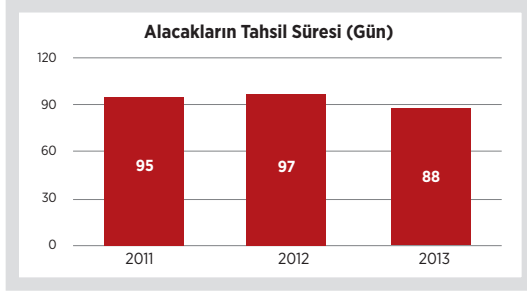
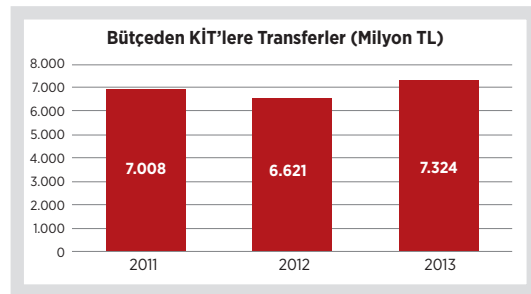
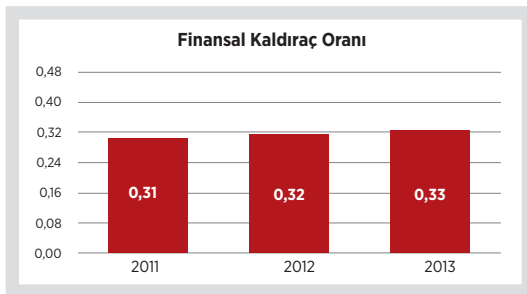
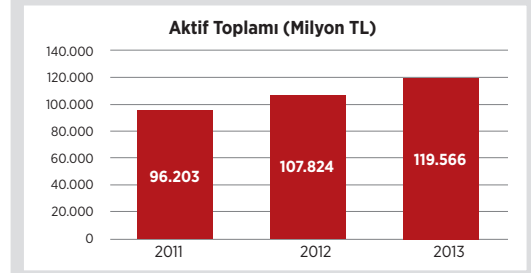
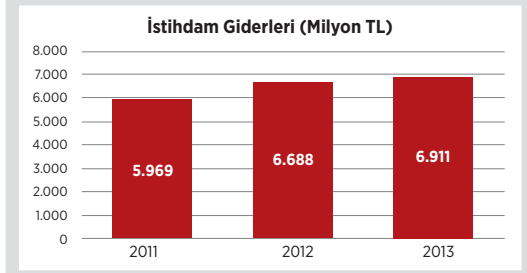
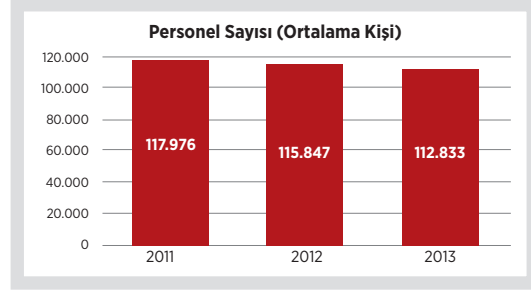
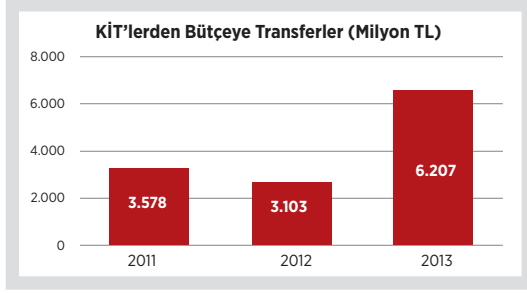
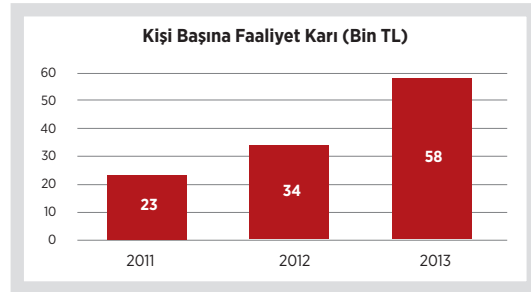
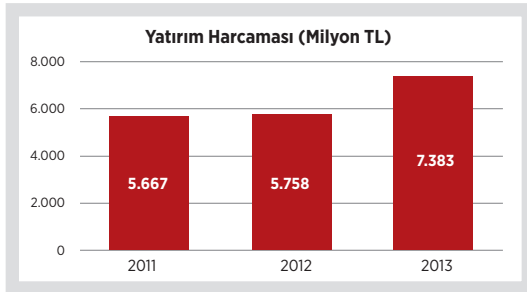
(1) Kuruluşların ödenmiş sermaye tutarları sermaye düzeltmesi olumlu farkları ile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından sermayeye mahsuben ödenen tutarları da kapsamaktadır.

(2) Toplam giderler, satış giderleri ve faaliyet giderlerinden oluşmaktadır.

(3) Kurumlar Vergisi tutarını göstermektedir.

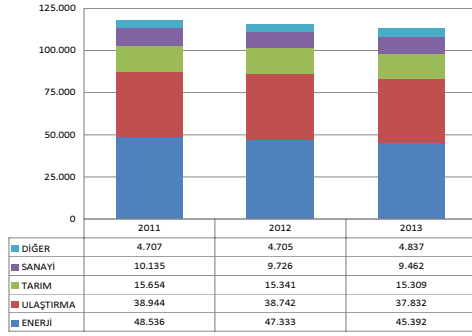
(4) TÜİK rakamları esas alınmıştır.

KİT'LERİN FİNANSAL GÖSTERGELERİNE İLİŞKİN GRAFİKLER

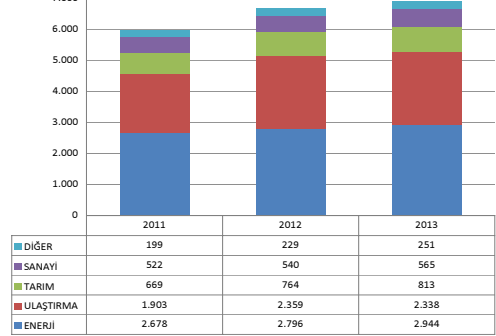

SEKTÖREL BAZDA KİT GÖSTERGELERİ ⁵

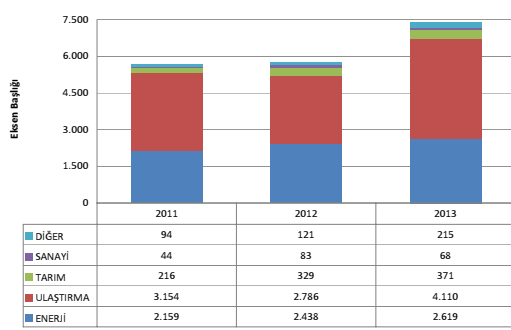
Toplam Personel Sayısı (Ortalama Kişi)

Toplam İstihdam Gideri (Milyon TL)

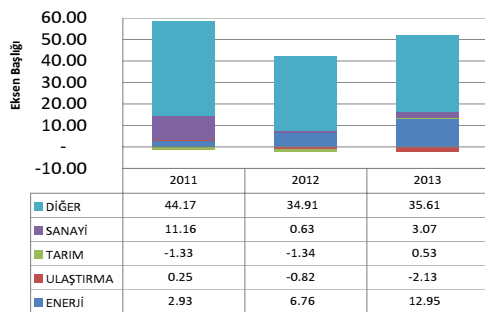
Yatırım Harcaması

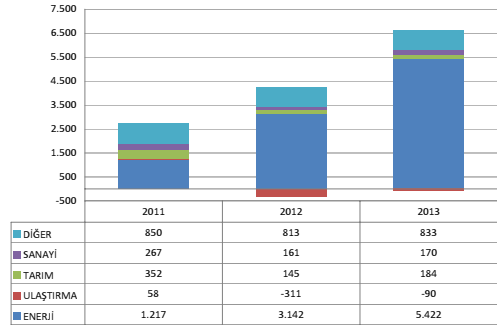
Finansal Kaldıraç Oranı

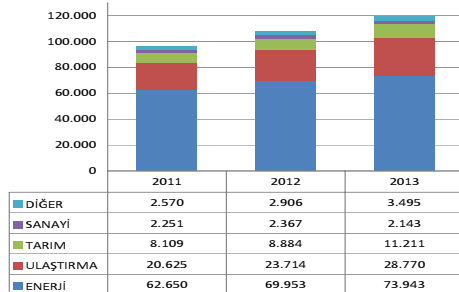
Özsermaye Getiri Oranı %

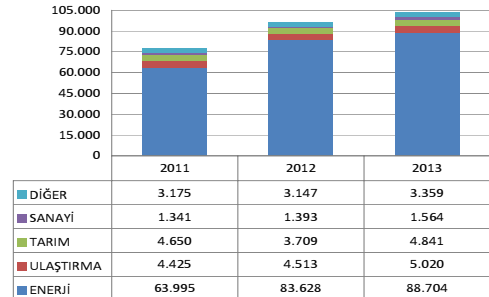
Faaliyet Karı/Zararı (Milyon TL)

Aktif Toplam (Milyon TL)

Brüt Satışlar (Milyon TL)

(5) Enerji sektörü kuruluşları olarak; BOTAŞ, EÜAŞ, TETAŞ, TEİAŞ, TKİ, TTK, TPAO, Ulaştırma sektörü kuruluşları olarak DHMİ, KEGM, TCDD, Tarım sektörü kuruluşları olarak; ÇAYKUR, ESK, TİGEM, TMO, Sanayi sektörü kuruluşları olarak; TEMSAN, MKEK, TÜDEMSAŞ, TÜLOMSAŞ ve TÜVASAŞ, Diğer kuruluşlar olarak ise DMO ile ETİ MADEN ele alınmıştır.

2013 YILINDA YAŞANAN ÖNEMLİ GELİŞMELER

Kamu sermayeli işletmelere yönelik olarak 2013 yılında yaşanan önemli gelişmelere aşağıda yer verilmektedir.

Menkul Kıymetler, Altın ve Vadeli İşlemler Borsaları Tek Çatı Altında Toplandı ve Şirketleşti

Borsa İstanbul A.Ş. 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun yayımı ile kurulmuştur. 3 Nisan 2013 tarihinde esas sözleşmesinin tescil olmasıyla birlikte de İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB) ile İstanbul Altın Borsası'nın (İAB) tüzel kişilikleri başkaca bir işleme gerek kalmadan son bulmuş ve söz konusu yapılanma ile İMKB ile İAB bünyesinde bulunan piyasalar, Borsa İstanbul çatısı altına geçmiştir.

İMKB bünyesinden Borsa İstanbul'a devrolan piyasalardan birisi de 21 Aralık 2012 tarihinde işleme başlamış olan Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası'dır (VİOP). İzmir'de kurulu Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası'ndaki (VOBAŞ⁶) piyasalar 5 Ağustos 2013 tarihi itibarıyla Borsa İstanbul bünyesindeki VİOP'a taşınmıştır. Bu şekilde üç borsanın piyasaları Borsa İstanbul çatısı altında birleşmiştir.

PTT Yeniden Yapılandırıldı

23.05.2013 tarihli ve 6475 sayılı "Posta Hizmetleri Kanunu" ile PTT, 233 sayılı KHK kapsamından çıkarılarak 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve özel hukuk hükümlerine tabi tutulmuş, görevleri yeniden düzenlenmiş ve "Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi" adı ile yeniden yapılandırılmıştır. Bu doğrultuda PTT'nin esas sözleşmesi de değiştirilmiştir. Posta hizmetinin etkin, verimli, kaliteli ve süratli bir şekilde karşılanabilir bir ücretle

ülkenin her yerinden sunulabilmesi için "Evrensel Posta Hizmeti" yükümlülüğü getirilmiş ve bu hizmetin BTK ile PTT A.Ş. arasında görev sözleşmesi imzalanıncaya kadar PTT Genel Müdürlüğü tarafından yürütüleceği düzenlenmiştir.

Demiryolu Taşımacılığının Serbestleştirilmesine Yönelik Yasal Mevzuat Oluşturuldu

Sektörde serbestleşmeyi öngören 6461 sayılı Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanun, 01.05.2013 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Kanun'la özel sektöre, hem tren işletmeciliği yapabilme hem de demiryolu altyapısı kurabilme/işletebilme imkânı tanınmıştır. Ayrıca T.C. Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün (TCDD) yük ve yolcu taşımacılığı faaliyetleri, TCDD'nin bağlı ortaklığı olarak yeni kurulacak olan TCDD Taşımacılık A.Ş.'ye devredilecek, TCDD ise altyapı işletmeciliği yapacak şekilde bir iktisadi devlet teşekkülü olarak yeniden yapılandırılacaktır. Bununla birlikte ulusal demiryolu altyapı ağı üzerindeki demiryolu trafiği tekel olarak TCDD tarafından yönetilecektir.

KİT'lerin görev zararı uygulamalarına yönelik mevzuatta değişiklik yapıldı

233 sayılı KHK'nın 35 inci maddesinde yer alan görev zararı uygulamasına yönelik mevzuatta değişikliğe gidilmiştir. Değişiklikle birlikte KİT'lere verilen görevlere ilişkin hususların ve bedelin hesaplanma yönteminin Bakanlar Kurulu kararında açıkça belirtilmesi zorunluluğu getirildi. Mevcut kararname bu değişiklik çerçevesinde güncellenmiştir.

(6) VOBAŞ'ın tüzel kişiliği ise 3 Nisan 2014'te son bulmuş ve tüm varlık ve yükümlülükleriyle birlikte Borsa İstanbul A.Ş.'ye devrolmuştur.

İstanbul Yeni Havalimanı Projesinin İhalesi Gerçekleşti

Tamamlandığında 150 milyon yolcu kapasitesine sahip olması planlanan İstanbul Yeni Havalimanı projesi için 24.01.2013 tarihinde ihale ilanına çıkmış ve 03.05.2013 tarihinde Cumhuriyet tarihinin en büyük ihalesi gerçekleştirilmiştir. İhale sonucunda, İstanbul Yeni Havalimanının Yap-İşlet-Devret modeliyle yapım işi 10,25 milyar Avro bedelle, ilk etabının en geç 42 ayda tamamlanması ve 25 yıllık işletme süresi karşılığında 22,15 milyar Avro + KDV ile en yüksek teklifi yapan konsorsiyum görevlendirilmiştir. Söz konusu projenin uygulama sözleşmesi 19.11.2013 tarihinde imzalanmıştır. Toplam 4 etap halinde gerçekleştirilecek yatırım projesinin ilk 42 ay içinde tamamlanacak birinci etabında 70 milyon yolcu ile başlanması, sonra sırasıyla 90 milyon, 120 milyon ve 150 milyon yolcu kapasitesine ulaşılması planlanmaktadır.

Marmaray İşletmeye Açıldı

Gebze'den Halkalı'ya kesintisiz demiryolu ulaşımı sağlayacak olan Marmaray, Ayrılık Çeşmesi-Kazlıçeşme arasında 29.10.2013 tarihinde faaliyete başlamış olup, 13.11.2013 tarihinden itibaren ticari tarifeli seferlere geçilmiştir. Marmaray Projesiyle; Gebze'den Halkalı'ya kesintisiz demiryolu ulaşımı

sağlanarak, Ankara-İstanbul Hızlı Tren, Kars-Tiflis Projeleri gibi projelerin gerçekleştirilmesiyle birlikte, Avrupa'dan Asya'ya, batıdan doğuya kesintisiz, hızlı, ekonomik bir demiryolu bağlantısı ile özellikle uluslararası ve transit yük taşımacılığında artış hedeflenmektedir.

Turkish Petroleum International Company (TPIC) BOTAS'a Devredildi

Bakanlar Kurulu'nun Resmi Gazete'de yayımlanan 23/01/2013'te yayımlanan kararıyla TPAO'nun bağlı kuruluşlarından olan Turkish Petroleum International Company Ltd. Şirketi (TPIC) BOTAS'a devredilmiştir.

Enerji sektöründe özelleştirmeler hız kazandı

Boğaziçi, Gediz, Aras, Dicle, Anadolu Yakası ve Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş'lerin de özelleştirilmesi sonucunda Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ) uhdesindeki dağıtım şirketlerinin özel sektöre devri süreci 2013 yılı içinde tamamlanmıştır.

2013 yılı, elektrik üretim santrallerinin de özel sektöre devrinde önemli gelişmeler yaşandığı bir yıl olmuştur. Bu yıl, Seyitömer Termik Santralı ile Seyitömer Linyitleri Maden Sahası, Kangal Termik Santralı ve Hamitabat Doğal Gaz Kombine Çevrim Santralı yapılan ihaleler sonucunda özel sektöre devredilmiştir.

BÖLÜM 1

GİRİŞ

KAMU İŞLETMELERİ RAPORU
2013

Kamu işletmesi kavramının içeriği ülkeden ülkeye farklılık göstermekle birlikte, genellikle bir kamu idaresinin çoğunluk hissesine sahip olduğu ya da bir kamu idaresi tarafından yönetimi kontrol edilen işletmeler kamu işletmesi olarak adlandırılmaktadır. Bu kapsamda, kamu işletmesi kavramı bir yandan pay sahipliği, diğer yandan yönetimde kontrol kavramı ile ilişkilendirilmektedir. Ülkemiz açısından bakıldığında ise mevzuatta uluslararası yaklaşımlara paralel bir “kamu işletmesi” tanımı bulunmamaktadır. Ülkemizdeki kamu işletmelerinin bir kısmı “kamu iktisadi teşebbüsleri” kavramı içerisinde değerlendirilirken, merkezi yönetimin ve yerel idarelerin pay sahipliği fonksiyonunu üstlendiği pek çok işletme ve iştirak ise bu kavramın dışında farklı hukuki düzenlemelere tabidir.

Kuruluş kanunları dışında kamu işletmelerinin belli bir kısmını düzenlemeye yönelik ilk geniş kapsamlı kanun olarak nitelendirilebilecek olan 1938 tarihli ve 3460 sayılı “Sermayesinin Tamamı Devlet Tarafından Verilmek Suretiyle Kurulan İktisadi Teşekküllerin Teşkilatıyla İdare ve Murakabeleri Hakkında Kanun”, sermayesinin tamamı devlete ait olan işletmeleri “iktisadi devlet teşekkülü” olarak tanımlamışken, 1983 tarihli ve 2929 sayılı “İktisadi Devlet Teşekkülleri ve Kamu İktisadi Kuruluşları Hakkında Kanun”, bu tanımı genişleterek sermayesinin tamamı devlete ait olan işletmeleri kamu iktisadi teşebbüsleri olarak tanımlamış ve bu teşebbüsleri Kamu İktisadi Kuruluşları (KİK) ve İktisadi Devlet Teşekkülleri (İDT) şeklinde ikiye ayırmıştır. Halen yürürlükte olan 1984 tarihli ve 233 sayılı “Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname” de aynı kurguyu kabul etmiştir (Kutu 1).

Diğer taraftan, Anayasa’nın “Kamu İktisadi Teşebbüslerinin Denetimi” başlıklı 165. maddesinde KİT’ler “sermayesinin yarısından fazlası doğrudan doğruya veya dolaylı olarak devlete ait olan kamu kuruluş ve ortaklıkları” şeklinde tanımlanmaktadır.

Kutu 1: Ülkemiz Mevzuatında KİT Nedir?

Kamu İktisadi Teşebbüsleri (KİT), 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’ye (KHK) tabi ve sermayesinin tamamı devlete ait olan İDT ve KİK’lerin ortak adıdır.

İDT: İktisadi alanda ticarî esaslara göre, kâr amacı güderek faaliyet gösteren teşebbüslerdir (MKEK, EÜAŞ, ÇAYKUR, BOTAŞ, TPAO ve TKİ gibi).

KİK: İktisadi alanda tekel niteliğini haiz mal ve hizmetleri kamu yararı gözeterek üreten ve pazarlayan teşebbüslerdir (KEGM ve DHMİ).

Bu kapsamda, her ne kadar pay sahibi kamu olsa da; kamu sermayeli bankalar, özelleştirme portföyündeki kuruluşlar, mahalli idare işletmeleri, bütçe dışı fonlar, TMSF iştirakleri ve döner sermaye işletmeleri 233 sayılı KHK kapsamında olmayıp, bu KHK’de yer alan KİT tanımına girmemektedirler.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu’nda ise mevzuattaki en geniş tanım yapılmış ve devlete, il özel idarelerine, belediyelere, diğer kamu idarelerine ve kuruluşlarına ait veya bağlı olup, faaliyetleri devamlı bulunan ticarî, sınai ve ziraî işletmeler “iktisadî kamu kuruluşları” olarak tanımlanmıştır.

Avrupa Birliği’nin (AB) düzenlemelerinde kamu işletmeleri, merkezi veya mahalli idare farkı gözetilmeksizin sermaye ve yönetim kontrolü açısından ele alınmaktadır. AB, üye ülkelerdeki kamu pay sahipleri ile işletmeleri arasındaki idari ve mali ilişkilerin şeffaf bir şekilde yürütülmesini sağlayacak çerçeve bir düzenlemenin ve bu ilişkileri yansıtacak bir raporlama sisteminin gerekliliğini vurgulamaktadır (Kutu 2).

Ülkemizde tüm kamu işletmelerinin izlenmesine yönelik ilkelerin belirlenmesini ve bu işletmelerin faaliyetlerinin konsolide bir şekilde takip edilerek

Kutu 2: AB Mevzuatına Göre Kamu İşletmesi Nedir?

2006/111/EC Sayılı Şeffaflık Direktifine göre kamu işletmeleri (public undertakings);

- ◆ Ödenmiş sermayesinin yarısından fazlası kamuya (merkezi veya mahalli) ait olan,
- ◆ Oy hakkının yarısından fazlası kamu kontrolünde olan veya
- ◆ Yönetim veya denetim kurulu üyelerinin yarısından fazlasının atama hakkı kamuda olan

işletmeler olarak tanımlanmaktadır.

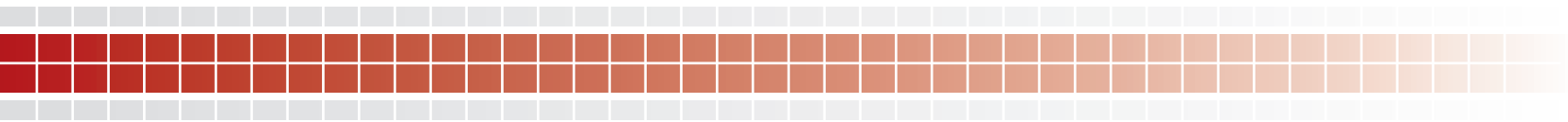
Bu tanıma göre; Türkiye’de sermayesinin yarısından fazlası Hazineye veya Özelleştirme İdaresi Başkanlığı’na (ÖİB) ait olan kamu işletmeleri dışında, mahalli idarelere (il özel idareleri, büyükşehir belediyeleri ve belediyeler) ait olan şirketler ile sermayesinin yarısından fazlası devlete ait olmadığı halde imtiyazlı hisseler veya düzenlemeler yoluyla oy hakkının yarısından fazlası kamu kontrolünde olan ya da yönetim veya denetim kurulu üyelerinin yarısından fazlasının kamu tarafından atandığı işletmeler de kamu işletmesi olarak adlandırılabilir.

Sayıştay Başkanlığınca denetlenen ve kapsamı Müsteşarlıkça belirlenecek olan kamu kuruluş ve işletmelerinin mali ve mali olmayan verilerini toplamak, izlemek ve değerlendirmek” görevi eklenmiştir.

Yukarıda yer alan açıklamalar çerçevesinde, raporda Kamu İşletmeleri tanımı ayrıntılı bir şekilde ele alınacak, Hazine Müsteşarlığı (HM) portföyündeki işletmelerin genel ve kuruluş bazlı analizleri yapılacak ve diğer kamu işletmeleri tanıtılmaya çalışılacaktır.

Rapor genel olarak KİT’lerin Hazine Müsteşarlığına düzenli olarak gönderdiği tablo ve bilgilerden, TBMM adına denetim yapan Sayıştay’ın işletme bazında hazırladığı denetim raporlarından, işletmelerin faaliyet raporlarından ve kuruluşların internet sitelerinde sundukları bilgilerden yararlanılarak oluşturulmuştur.

raporlanmasını teminen, 17/06/2009 tarihli ve 27261 sayılı Resmî Gazetede “Kamu İşletmelerinin Faaliyetlerinin İzlenmesi ve Raporlanmasına Dair Tebliğ” (Tebliğ) yayımlanmıştır. Söz konusu Tebliğ paralel olarak, 11.10.2011 tarihli ve 662 sayılı KHK’nin 65’inci maddesi ile 09.12.1994 tarihli ve 4059 sayılı “Hazine Müsteşarlığı’nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun”da değişikliğe gidilmiş ve Kamu İktisadi Teşebbüsleri Genel Müdürlüğü’nün ismi Kamu Sermayeli Kuruluş ve İşletmeler Genel Müdürlüğü olarak değiştirilmiştir. Böylece, anılan Genel Müdürlüğün görevleri arasına “sermayesinin yarısından fazlası, mahallî idareler dâhil kamuya ait olan veya faaliyet alanı itibarıyla ticarî nitelik taşıyıp

BÖLÜM 2

KAMU İŞLETMELERİ

KAMU İŞLETMELERİ RAPORU **2013**

Farklı tanımları yapılmasına rağmen genel olarak kamu işletmesi denildiğinde yönetiminde bir kamu kuruluşunun ağırlıklı paya sahip olduğu işletmeler akla gelmektedir. Uluslararası literatürde ise çeşitli bakış açıları temel alınarak farklı kamu işletmesi tanımları yapılmaktadır. Aşağıda, kamu işletmeleri ile ilgili bu tanımların bazılarına yer verilmektedir.

2.1. Uluslararası Sınıflandırmalara Göre Kamu İşletmeleri

2.1.1. Ulusal Hesaplar Sistemi (SNA 2008)

Birleşmiş Milletler tarafından geliştirilen SNA 2008'e göre kamu işletmeleri kamu birimlerinin kontrolü altındaki şirketler olarak tanımlanmaktadır. Anılan sistemde kontrol, genel kurum politikasının atanan yöneticiler vasıtasıyla belirlenebilme yetkisi olarak ifade edilmektedir. Bu çerçevede kamunun, bir şirkette oy hakkı veren hisselerin yaridan fazlasına sahip olması, hissedarların oy verme yetkisinin yaridan fazlasını kontrol edebilmesi, özel bir kanun, karar ya da düzenlemeyle şirket politikasını belirleme veya şirket yöneticilerini atayabilme yetkisiyle donatılmış olması kontrol kavramının varlığına işaret etmektedir. Doğrudan bir kamu idaresinin kontrolü altında bulunmamakla birlikte, bir kamu idaresince kontrol edilen işletmelerin kontrol ettiği diğer işletmeler de kamu işletmesi olarak sınıflandırılmaktadır.

2.1.2. Avrupa Hesaplar Sistemi (ESA 95)

AB tarafından geliştirilen ESA 95, kamu işletmelerinin sınıflandırılmasına yönelik olarak SNA 2008 ile aynı yaklaşımı benimsemektedir.

2.1.3. Devlet Mali İstatistikleri Kılavuzu (GFSM 2001)

Uluslararası Para Fonu (IMF) tarafından

geliştirilen GFSM 2001'de de kamu işletmeleri, benzer şekilde, genel yönetim birimleri tarafından kontrol edilen şirketler olarak tanımlanmaktadır.

IMF, kamu sektörünü genel yönetim ve kamu işletmeleri olarak ikiye ayırmaktadır. Kamu işletmelerini ise mali ve mali olmayan kamu işletmeleri olarak tasnif etmektedir.

2.1.4. Avrupa Kamu İşverenleri ve İşletmeleri Merkezi (CEEP)

Mali olanaklarının yaridan fazlası merkezi veya mahalli kamu idareleri tarafından sağlanan veya işletme sonuçlarından bu idarelerin sorumlu olduğu ve bunlar tarafından denetlenen girişimler CEEP tarafından kamu işletmesi olarak adlandırılmaktadır.

Yukarıdaki tanımlamalar dışında, kamu işletmeleri konusunda değinilmesi gereken bir başka husus ise, söz konusu işletmeler ile genel yönetim birimleri arasındaki ayrımdır. Zira bazı ülkelerde hâlihazırda genel yönetimin bir parçası olarak sınıflandırılan kimi kamu birimleri kamu işletmesi özelliği gösterebilmekte, kamu işletmesi olarak yapılandırılan kimi kuruluşlar ise aslında genel yönetim sektörü birimi niteliği taşıyabilmektedir. Diğer taraftan, kamu sektörü-özel sektör ayrımına yönelik uluslararası sınıflandırma standartları, küçük farklılıklar dışında birbirine paralel bir yaklaşım sergilemektedir. Bu yaklaşıma göre;

Genel yönetim birimlerinin kontrolünde bulunan,

Tam bir defter tutma sistemine sahip ve kendi adına borç alıp verebilen,

Ürünlerinin çoğunu ekonomik olarak anlamlı bir fiyattan satan,

Ticari faaliyet gösteren ve bir şirket gibi yönetilen

kuruluşlar genel yönetim sektörünün dışında tutulmakta ve kamu işletmesi olarak değerlendirilmektedir. Genellikle, satış hasılatının

işletme giderlerinin yarısından çoğunu karşılaması halinde söz konusu birimin ticari faaliyet gösterdiği ve ürünlerini ekonomik açıdan anlamlı fiyattan sattığı kabul edilmektedir.

2.2. Ülkemiz Mevzuatına Göre Kamu İşletmeleri

Giriş bölümünde de ifade edildiği üzere, ülkemiz mevzuatında uluslararası yaklaşımlara paralel bir “kamu işletmesi” tanımı bulunmamaktadır. “5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu” ile genel yönetim sektörü; merkezi yönetim (genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, özel bütçeli idareler, düzenleyici ve denetleyici kurumlar), sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idareleri kapsayacak şekilde uluslararası sınıflandırmalara paralel şekilde tanımlanmakla birlikte, ülkemizde kamu işletmelerinin uluslararası sınıflandırmalar çerçevesinde tanımlanmasına yönelik açık bir düzenleme bulunmamaktadır.

Ülkemizde farklı kanunlar uyarınca faaliyet gösteren kamu işletmeleri aşağıdaki başlıklar altında sıralanabilir:

2.2.1. Merkezî Yönetimle İlgili Olanlar

Sermayesi Hazineye ait olan ve 233 sayılı KHK’ye tabi KİT’ler ve Bağlı Ortaklıkları,

Çoğunluk sermayesi devlete ait olan kamu sermayeli bankalar (Ziraat Bankası, Halk Bankası, Eximbank, Tasfiye Halinde Emlak Bankası, TCMB ve Kalkınma Bankası),

Sermayesinin tamamı veya bir kısmı Hazineye ait olan, ancak 233 sayılı KHK’ye tabi olmayan işletmeler (TÜRKSAT, PTT, AOÇ gibi),

Özelleştirme kapsam ve programında olan ve pay sahipliğini ÖİB’nin yürüttüğü kuruluşlar (TEDAŞ, TŞFAŞ gibi),

Çoğunluk sermayesi devlete ait olmamakla birlikte, yönetim biriminin yarısından fazlasının atama hakkı kamu kuruluşlarında olan şirketler (THY, Vakıfbank gibi),

Şirket statüsünde olmayıp yaptığı faaliyet itibarıyla kamu işletmesi niteliğini haiz, özel statülü işletmeler (Milli Piyango İdaresi, Spor Toto Teşkilatı gibi),

Savunma Sanayii Müsteşarlığı iştirakleri,

Toplu Konut İdaresi (TOKİ) ve iştirakleri,

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF) iştirakleri,

Döner sermaye işletmeleri,

Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı (TSKGV) iştirakleri,

Bütçe dışı fonlar,

Sosyal Güvenlik Kurumu iştirakleri,

Türk Hava Kurumu iştirakleri.

2.2.2. Mahallî İdarelerle İlgili Olanlar

İl özel idarelerine ait şirketler (ÖZİDAŞ gibi),

Büyükşehir belediyelerine ait şirketler (BELPA A.Ş. gibi),

Belediyelere ait şirketler (AFJET A.Ş. gibi).

Yukarıda da görüldüğü üzere, ülkemizde merkezi yönetimin ve mahalli idarelerin pay sahipliği fonksiyonunu üstlendiği farklı statülerde çok sayıda işletme ve iştirak bulunmaktadır.

2.3. Rapor Kapsamında Yer Alan Kamu İşletmeleri

Kamu İşletmeleri Raporunun kapsamının belirlenmesinde uluslararası sınıflandırmalar göz önünde bulundurulmaktadır. Bu çerçevede rapor kapsamında, ülkemiz mevzuatı uyarınca KİT olarak

nitelendirilen işletmelerle birlikte, özelleştirme programında yer alan kuruluşlara, kamu sermayeli bankalara, farklı mevzuata tabi olmakla birlikte uluslararası sınıflandırmalar uyarınca kamu işletmesi niteliği gösteren TÜRKSAT, TRT, AOÇ gibi kuruluşlara, bütçe dışı fonlara, TSKGV iştiraklerine ve döner sermaye işletmelerine yer verilmektedir. Mahalli idare işletmeleri hakkında ise söz konusu işletmelerin kuruluş ve işleyiş esasları ve bağlı oldukları mevzuata yönelik genel bir bilgi ile birlikte, önemli büyüklükteki mahalli idare şirketleri hakkında toplulaştırılmış büyüklükler verilmektedir.

2.4. Kamu İşletmeleri Tebliği

Hazine Müsteşarlığı, kamu sektöründe şeffaflığın ve hesap verilebilirliğin artırılmasını teminen, genel yönetim kapsamı dışında kalan kamu işletmelerinin faaliyetlerini etkin bir şekilde izleyerek mali ve mali olmayan verilerinin toplanmasına, derlenmesine ve raporlanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektedir. Bu kapsamda izlenecek olan kamu işletmeleri, 17.06.2009 tarihli ve 27261 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan “Kamu İşletmelerinin Faaliyetlerinin İzlenmesi ve Raporlanmasına Dair Tebliğ”de (Tebliğ) belirtilmiştir.

Tebliğ’de kamu işletmeleri, sermayesinin yarısından fazlası kamu kurum ve kuruluşlarına ait olan veya faaliyet alanı itibarıyla ticari nitelik taşıyıp Sayıştay tarafından denetlenen işletmeler olarak tanımlanmıştır.

Tebliğ’de ayrıca herhangi bir şekilde toplam kamu payı %50 ve altına düşen işletmelerin takip kapsamından çıkarılması, toplam kamu payı %50’nin üzerine çıkan işletmelerin ise kapsama dâhil edilmesi öngörülmüştür. Anılan oran hesaplanırken işletmelerde birden fazla kamu kurum veya kuruluşu pay sahibi ise toplam oran dikkate alınmaktadır.

Kamu işletmeleri yukarıda bahsi geçen Tebliğ’in ekinde yer alan tabloları belirli aralıklarla Hazine Müsteşarlığı’na göndermekte, Hazine Müsteşarlığı ise bu tabloları konsolide ederek belirli dönemlerde kamuoyuyla paylaşmaktadır.

Tebliğ doğrultusunda mahalli idare şirketlerinden de bilgi alınmaya başlanmış ve bu işletmelerden alınan bilgiler toplulaştırılarak raporun ilgili bölümlerinde sunulmuştur.

BÖLÜM 3

KAMU İŞLETMELERİ RAPORU **2013**

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI PORTFÖYÜ

2013 yılı sonu itibarıyla Hazine Müsteşarlığı portföyünde 18 KİT, 5 kamu sermayeli banka ve 7 diğer kuruluş olmak üzere toplam 30 şirket ve/veya teşebbüs bulunmaktadır.⁷ Hazine Müsteşarlığı, 4059 sayılı Teşkilat Kanunu'nun yüklemiş olduğu "Hazine adına pay sahipliği fonksiyonunu icra etme" görevini Kamu Sermayeli Kuruluş ve İşletmeler Genel Müdürlüğü aracılığı ile yürütmektedir.

3.1. Hazine Portföyü ve Sermaye Durumu

2013 yılı sonu itibarıyla Hazine Müsteşarlığı portföyünde bulunan şirket ve/veya teşebbüslerin listesi ile sermaye durumları Tablo 1'de sunulmaktadır. 31/12/2013 tarihi itibarıyla, Hazine Müsteşarlığı portföyünde bulunan 30 şirket ve/veya teşebbüsün toplam 74,7 milyar TL olan nominal sermayesinin 69,1 milyar TL'si (%92,5) ödenmiştir (Tablo 1).

3.2. Hazine Müsteşarlığı Görev Tanımı

Hazine Müsteşarlığı'nın kamu sermayeli kuruluş ve işletmeler ile ilgili görev ve yetkileri 4059 sayılı Teşkilat Kanunu'nda aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

- ◆ KİT'lerle ilgili olarak hazine pay sahipliğinin gerektirdiği her türlü işlemi yapmak,
- ◆ KİT'lerin yıllık genel yatırım ve finansman programlarını hazırlamak ve uygulamasını izlemek, gerekli hallerde değişiklikler yapmak,
- ◆ KİT'lerin etkin ve verimli çalışmasını sağlamak veya özelleştirilmelerine hazırlık amacıyla faaliyetlerinde veya organizasyon yapılarında gerekli değişiklikleri yetkili organlarca verilen görevler kapsamında yerine getirmek,
- ◆ Kamu sermayeli kuruluş ve işletmelerin faaliyet gösterdikleri sektörlere ilişkin politika geliştirme çalışmalarına katkıda bulunmak,
- ◆ Kamu sermayeli kuruluş ve işletmelerin malî ve malî olmayan verilerini toplamak, izlemek ve değerlendirmek.

(7) Hazine Müsteşarlığı portföyünde ayrıca bazı devlet iştirakleri de bulunmaktadır. Terekeden Hazineye devredilmiş hisse senetlerini de kapsayan bu iştiraklerdeki paylar değer olarak göz ardı edilecek kadar düşük seviyelerde oldukları için Rapora dâhil edilmemiştir.

Tablo 1: Hazine Müsteşarlığı Portföyü Sermaye Durumu
(31.12.2013 itibarıyla, milyon TL)

Kamu İşletmeleri	Nominal Sermaye	Ödenmiş Sermaye	Ödenmiş Sermaye Oranı (%)	Hazine Payı (%)
BOTAŞ	1.830,0	1.830,0	100,0	100,0
ÇAYKUR	1.060,0	1.056,4	99,6	100,0
DHİİ	1.700,0	1.472,0	86,6	100,0
DMO	130,6	83,0	63,5	100,0
ESK	725,0	725,0	100,0	100,0
ETİ MADEN	600,0	200,0	33,3	100,0
EÜAŞ	5.600,0	5.600,0	100,0	100,0
KEGM	51,1	51,1	100,0	100,0
MKEK	600,0	420,3	70,1	100,0
TCDD ⁸	31.100,0	28.955,6	93,1	100,0
TEİAŞ	5.000,0	5.000,0	100,0	100,0
TEMSAN	160,0	160,0	100,0	100,0
TETAŞ	179,0	111,6	62,3	100,0
TİGEM	1.300,0	1.282,7	98,7	100,0
TKİ	1.000,0	800,0	80,0	100,0
TMO	2.050,0	2.050,0	100,0	100,0
TPAO	3.000,0	1.411,2	47,0	100,0
TTK	6.870,0	6.220,0	90,5	100,0
KİT TOPLAMI	62.955,7	57.428,9	91,2	
T.C. ZİRAAT BANKASI	2.500,0	2.500,0	100,0	100,0
TASFİYE HALİNDE T. EMLAK BANKASI	750,0	749,0	99,9	100,0
T. KALKINMA BANKASI	160,0	160,0	100,0	99,1
TÜRK EXİMBANK	2.200,0	2.200,0	100,0	100,0
T.C. MERKEZ BANKASI	0,0	0,0	100,0	55,1
KAMU SERMAYELİ BANKALAR TOPLAMI	5.610,0	5.609,0	99,9	
TÜRKSAT	965,2	965,2	100,0	100,0
TÜRK TELEKOM	3.500,0	3.500,0	100,0	31,7
TRT	182,0	182,0	100,0	100,0
AOÇ	0,0	0,0	100,0	100,0
ANADOLU AJANSI	0,1	0,1	100,0	47,8
PTT	1.100,0	981,5	89,2	100,0
BİAŞ	423,2	423,2	100,0	49,0
DİĞER KURULUŞLAR TOPLAMI	6.170,5	6.052,0	98,1	
GENEL TOPLAM	74.736,2	69.089,9	92,5	

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı ve ilgili kuruluşlar

(8) Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından TCDD'ye altyapı yatırımları için aktarılan ve 2014 yılında sermayeye eklenen tutar dahil edilmemiştir.

3.3. Amaç ve Hedefler

Hazine Müsteşarlığının 2014-2018 yıllarını kapsayan ikinci Stratejik Planı 25.12.2013 tarihinde yayımlanmış⁹ olup, kamu işletmelerine yönelik amaç, hedef, stratejik adımlar ve bu çerçevede takip edilecek performans göstergeleri aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

Stratejik Amaç: Kamu mali varlık ve yükümlülüklerini etkin biçimde yönetmek

Hedef: KİT'lerin uluslararası kurumsal yönetim ilkeleri ile uyumlu bir çerçevede faaliyet göstermelerinin sağlanması

Stratejik Adımlar:

- ◆ İlgili kurumlarla işbirliği içerisinde pay sahipliği politika belgesinin oluşturulması
- ◆ KİT'lerde iç kontrol sistemi kurulmasına ilişkin çerçevenin oluşturulması
- ◆ KİT'lerde bağımsız denetim uygulanmasına ilişkin çerçevenin oluşturulması

Performans Göstergeleri

- ◆ Pay Sahipliği Politika Belgesinin yayımlanması
- ◆ İç kontrol sistemi tesis edilmesine yönelik eylem planı hazırlayan KİT sayısı
- ◆ İç kontrol sistemi tesis eden KİT sayısı

3.4. KİT - Merkezi Yönetim Bütçesi İlişkisi

KİT'ler ile merkezi idare arasındaki mali ilişkiler; Hazine Müsteşarlığı bütçesinden KİT'lerin ödenmemiş sermaye alacaklarına karşılık yapılan ödemeler, Bakanlar Kurulu tarafından KİT'lere verilen görevler sonucunda oluşan görev zararlarına karşılık yapılan ödemeler ve sermayeye yönelik bazı kaynakların KİT'lerde bırakılması işlemleri ile KİT'lerden bütçeye yapılan vergi, temettü ve hasılat payı ödemelerinden oluşmaktadır.

3.4.1. Bütçeden KİT'lere Yapılan Sermaye Aktarımları

KİT'lerin ödenmiş sermayeleri iki şekilde artırılmaktadır. Bunlar;

1. Merkezi yönetim bütçesinden KİT'lere nakit sermaye transferi yapılması ve
2. Hazine ile KİT'ler arasındaki borç-alacak ilişkileri çerçevesinde KİT'lerin Hazineye olan borçlarının ödenmemiş sermaye alacaklarına mahsup edilmesidir.

Bir başka deyişle, KİT'lerin Hazine Müsteşarlığından olan ödenmemiş sermaye alacakları, yılı bütçe kanunlarına konulan ödenekler çerçevesinde nakden ödenebileceği gibi, KİT'lerin Hazine Müsteşarlığına olan borçlarına ve bazı özkaynaklarına karşılık mahsup edilerek de kapatılabilmektedir.

3.4.1.1. Nakden Yapılan Aktarımlar

Her yıl bütçe kanunlarında KİT'lere yapılacak olan sermaye transferi ödenekleri belirlenmekte ve bahsi geçen ödemeler Merkezi Yönetim bütçesinden nakden yapılmaktadır.

Sermaye transferlerinin büyük bir bölümü özellikle personel ve yatırım harcamalarını karşılayabilmeleri amacıyla TCDD ile TTK'ye yapılmaktadır. Söz konusu Kuruluşlara 2013 yılında 5,22 milyar TL tutarında (TCDD'ye 4,66 milyar TL¹⁰ ve TTK'ye 0,57 milyar TL) sermaye aktarımı gerçekleştirilmiş olup, anılan tutar Hazine Müsteşarlığı bütçesinden 2013 yılında nakden yapılan toplam sermaye aktarımlarının %91,7'sine tekabül etmektedir. Sermaye transferi yapılan diğer KİT'ler arasında, yıllar bazında değişiklik gösterebilmekle birlikte, genellikle ÇAYKUR, ESK, MKEK, TEMSAN ve TİGEM yer almaktadır.

3.4.1.2. KİT'lerde Mahsup İşlemleri

Mahsup işlemi KİT'lerin, Hazine Müsteşarlığından

(9) Söz konusu plana Hazine Müsteşarlığı web sitesinden (www.hazine.gov.tr) ulaşılabilir.

(10) Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından sermayeye mahsuben ödenen tutarı da kapsamaktadır.

olan görev zararı ve ödenmemiş sermaye alacaklarının, Hazine Müsteşarlığına olan temettü borçları ile diğer bazı özkaynak kalemlerine karşılık silinmesi olarak tanımlanabilir. Mahsup işlemleri, 233 sayılı KHK'nin 36. maddesi ve bütçe kanunlarında yer alan hükümler çerçevesinde yapılmaktadır.

3.4.1.3. KİT'ler Haricindeki Kamu İşletmelerinde Mahsup İşlemleri

Hazine Müsteşarlığı pay sahibi sıfatıyla, ilgili mevzuatta ve bütçe kanunlarında yer verilen hükümler çerçevesinde kamu sermayeli bankalar ve pay sahibi olduğu diğer kamu işletmeleri ile ilgili mahsup işlemlerini de yürütmektedir. Mahsup edilecek tutarlar, kamu sermayeli bankaların ve genel kurulu bulunan kamu işletmelerinin genel kurullarında belirlenmektedir. Hazine Müsteşarlığı portföyünde olup genel kurulu bulunmayan kamu işletmelerinde ise bu konuda karar verme yetkisi, Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan'a aittir.

3.4.2. KİT'lere Yapılan Görev Zararı ve Kamu Sermayeli Bankalara Yapılan Gelir Kaybı Ödemeleri

KİT'lere 233 sayılı KHK'nin 35. maddesi, kamu sermayeli bankalara ise 4603 sayılı "T.C. Ziraat Bankası, T. Halk Bankası A.Ş. ve T. Emlak Bankası A.Ş. Hakkında Kanun" ve 5570 sayılı "Kamu Sermayeli Bankalar Tarafından Yürütülen Faiz Destekli Kredi Kullanılmasına Dair Kanun" uyarınca Bakanlar Kurulu tarafından verilen görevler dolayısıyla anılan mevzuatta belirtilen usullere göre tahakkuk eden görev zararı ve/veya gelir kaybı alacakları, bütçe imkânları çerçevesinde, Hazine Müsteşarlığı bütçesinden yapılan aktarımlarla karşılanmaktadır.

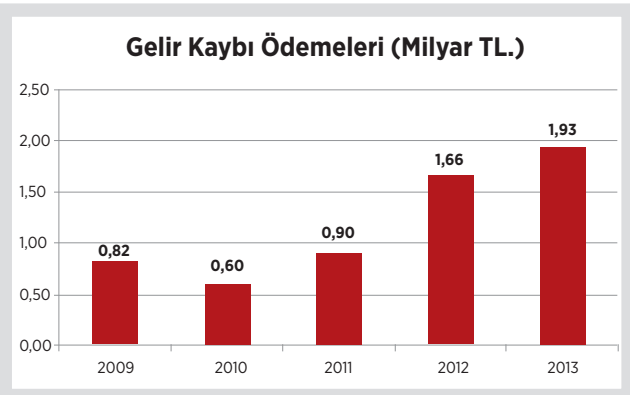
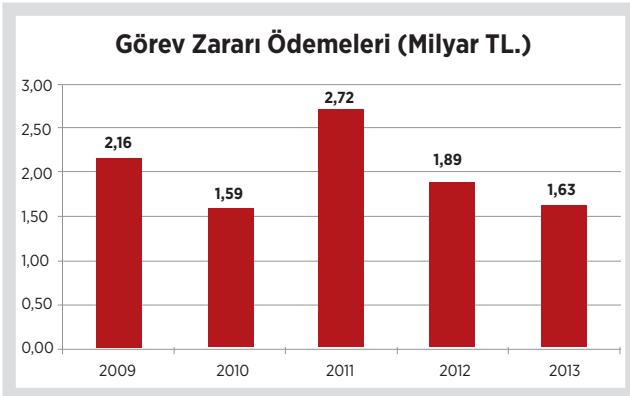
KİT'lere yapılan görev zararı ödemeleri ile kamu sermayeli bankalara ve Tarım Kredi Kooperatifleri Birliğine yapılan gelir kaybı ödemeleri aşağıdaki grafiklerde yıllar itibarıyla yer almaktadır. Yapılan toplam görev zararı ödemelerinin, 2011 yılında %76,6'sını, 2012 yılında %80,5'ini, 2013 yılında ise

Kutu 3: Gelir Kaybı Nedir?

Her yıl yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararları uyarınca, T.C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerince tarımsal üreticilere, T. Halk Bankası'na ise esnaf ve sanatkârlara düşük faizli kredi kullandırılmaktadır. Bankalar ve Tarım Kredi Kooperatiflerinin kullandıkları düşük faizli krediler nedeniyle uğradıkları zarar (bankaların cari faiz oranları ile indirimli faiz oranları arasındaki fark) ise gelir kaybı olarak tanımlanmakta ve Hazine tarafından aylık bazda Bankalara ve Tarım Kredi Kooperatiflerine ödenmektedir.

%57,0'sini TMO'nun hububat alımlarından kaynaklanan görev zararı alacaklarına karşılık yapılan ödemeler oluşturmıştır. Diğer önemli görev zararı kalemleri TKİ ve TTK'ca yapılan bedelsiz

Grafik 1: Görev Zararı* ve Gelir Kaybı Ödemeleri (2009-2013)

*Görev Zararı ödemeleri kuruluşun 233 sayılı KHK kapsamında iken verilen ve çeşitli nedenlerle bedeli henüz ödenmemiş olan görevler sebebiyle Özelleştirme Portföyündeki bazı Kuruluşlara yapılan ödemeleri de kapsamaktadır.

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

kömür dağıtımı ile TCDD'ye yapılan ekonomik olmayan trenlerin işletilmesinden oluşmaktadır.

3.4.3. KİT'lerden Bütçeye Yapılan Ödemeler

KİT'lerden bütçeye yapılan aktarımların büyük bölümünü vergi ve diğer kanuni yükümlülükler oluşturmaktadır. Söz konusu vergi ve kanuni yükümlülüklerin yanı sıra KİT'ler bütçeye "Temettü Ödemeleri" ve "Hasılat Payı Ödemeleri" adı altında iki şekilde ödeme yapmaktadır.

3.4.3.1. Temettü Ödemeleri

KİT'lerin dönem kârlarından tahakkuk eden temettü tutarlarının dağıtımına ilişkin esaslar 233 sayılı KHK'nin 36. ve 37. maddelerinde düzenlenmiştir. Kar dağıtımı iktisadi devlet teşekküllerinde, anılan KHK'nin 36. maddesi uyarınca I. Yasal yedek akçenin, dönem karına tahakkuk eden kurumlar vergisi ile diğer yasal yükümlülüklerin, II. tertip yasal yedek akçenin ayrılması ve varsa geçmiş yıl zararlarının mahsubu sonucunda belirlenir. Kamu iktisadi kuruluşlarında ise, 37. madde uyarınca yasal yedek akçenin ve diğer yasal yükümlülüklerin ayrılması sonucunda kalan karın Hazine'ye devri söz konusudur. Ayrıca, 2012 yılında 37. maddede değişiklik yapılmış ve bu çerçevede Hazineye devredilmesi gereken temettü tutarları ve bu tutarlara ilişkin ödeme tarihlerini içerecek ödeme planının Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan tarafından belirlenmesi ve Hazine Müsteşarlığınca ilgili teşebbüse gönderilmesi düzenlenmiş olup, zamanında ödenmeyen temettü tutarlarının 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun gereğince gecikme zammı uygulanarak tahsil edileceği hükme bağlanmıştır.

3.4.3.2. Hasılat Payı Ödemeleri

5018 sayılı Kanun'un 78. maddesinde, KİT'lerin ve kamu şirketlerinin gayrisafi hasılatlarının en çok %15'ine kadar bir bedelin tahsil edilerek genel bütçeye gelir kaydedilmesine hükmolunmuştur. Ayrıca aynı maddede, hasılat payı tahsil edilecek

Kutu 4: Görev Zararı Nedir?

Görev zararı, dar ve geniş anlamda olmak üzere iki şekilde değerlendirilebilir. Dar anlamda görev zararı, KİT'lere verilen görevler çerçevesinde yürütülen uygulamalar sonucunda ortaya çıkan zarar ile mahrum kalınan kârın toplamı olarak tanımlanmaktadır.

Geniş anlamda görev zararı ise; dar anlamda görev zararının iktisadi ve mali etkilerini de içermekte ve KİT ürün fiyatlarına müdahale edilmesi ya da KİT'lere görev verilmesi sonucu ortaya çıkan zararlar ile bu zararların finansmanı için katlanılan maliyetler, gerçekleştirilen harcamaların fırsat maliyetleri ve uygulamadan elde edilen toplumsal fayda arasındaki olumsuz fark olarak tanımlanmaktadır.

Görev zararı 233 sayılı KHK'nin 35. maddesinde düzenlenmekte olup, anılan mevzuatta görev zararının iki şekilde ortaya çıkabileceği belirtilmektedir. Bunlar;

- 1) KİT'ler tarafından üretilen mal ve hizmetlerin fiyatlarının Bakanlar Kurulunca belirlenmesi ve belirlenen bu fiyatların satış fiyatının altında olması ve
- 2) KİT'lere Bakanlar Kurulu tarafından faaliyet konularıyla ilgili görev verilmesi ve bu görevden dolayı ortaya bir zarar çıkması ya da kârdan mahrum kalınmasıdır.

Ortaya çıkan görev zararı tutarları ise iki şekilde karşılanmaktadır:

- 1) 233 sayılı KHK uyarınca, KİT'lerin temettü borçları ile diğer bazı özkaynak kalemlerine karşılık mahsup işlemi yapılması ve
- 2) Nakden ödeme yapılması.

KİT'lere ilişkin görev zararı tutarları için Hazine Müsteşarlığı'nın internet sitesinde yer alan "İstatistikler" bölümüne bakılabilir.

kurum ve kuruluşlar ile hasılat payı oranları, ödeme yeri ve zamanının Bakanlar Kurulunca belirleneceği gibi hususlar hüküm altına alınmıştır. Bahse konu uygulama ilk defa 1996 Mali Yılı Bütçe Kanununun 29. maddesi ile yürürlüğe konulmuş olup, 5018 sayılı Kanun yürürlüğe girene kadar ilgili yıl bütçe kanunlarında yer alan düzenlemelerle devam ettirilmiştir. Bu kapsamda, anılan ödemeleri yapacak

KİT'ler ve ödeme oranları 30.12.2005 tarihli, 2005/9916 sayılı ve 29.12.2006 tarihli, 2006/11442 sayılı Bakanlar Kurulu Kararlarıyla belirlenmiş olup, söz konusu KİT'ler DHMİ (%14), DMO (%10'a kadar), KEGM (%10) ve TPAO (%10)'dur.

2013 yılında, bütçeye 6,2 milyar TL¹¹ katkı sağlayan KİT'lere bütçeden 7,3 milyar TL nakit aktarım yapılmıştır.

Tablo 2: KİT – Bütçe İlişkisi (Milyon TL)

	2011	2012	2013	2013 - 2012	
				Fark	% Değişim
Bütçeden KİT'lere Transferler					
Sermaye Ödemeleri	4.284,2	4.727,9	5.691,9	964,0	20,4
Görev Zararı Ödemeleri*	2.723,6	1.893,3	1.631,8	-261,5	-13,8
Toplam	7.007,8	6.621,2	7.323,8	702,5	10,6
KİT'lerden Bütçeye Ödemeler					
Temettü Ödemeleri	1.366,9	1.498,1	4.488,5	2.990,4	199,6
Hasılat Payı Ödemeleri	458,5	500,3	554,6	54,3	10,9
Vergi**	1.753,0	1.104,2	1.164,0	59,7	5,4
Toplam	3.578,4	3.102,6	6.207,1	3.104,4	215,9
KİT - Hazine Mahsup Tutarları***					
Görev Zararlarına	193,8	0,0	4,2	4,2	100,0
Ödenmemiş Sermayelerine	1.945,2	0,0	0,1	0,1	100,0
Toplam	2.138,9	0,0	4,3	4,3	100,0

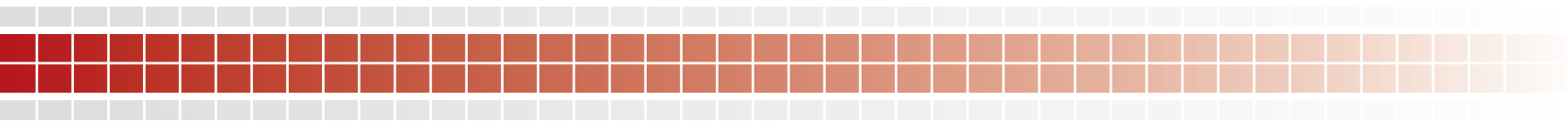
Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

(*)Mevcut durumda ÖİB portföyünde olup, 233 Sayılı KHK'ya tabiyken görev verilen KİT'lere yapılan ödemeleri de kapsamaktadır. (TTA ve TŞFAŞ)

(**) Sadece KİT'ler tarafından ödenen kurumlar vergisi rakamlarını içermektedir.

(***) 233 sayılı KHK'nin 36. maddesinin 7. fıkraları kapsamında Hazine Müsteşarlığı Kamu Sermayeli Kuruluş ve İşletmeler Genel Müdürlüğü tarafından yapılan mahsup işlemlerini kapsamaktadır.

⁽¹¹⁾ Ayrıntılar için, Hazine Müsteşarlığı web sitesinin (www.hazine.gov.tr) "İstatistikler" sayfasındaki KSKİ Genel Müdürlüğü bölümünde yer alan Tablo 7: Vergi Dışı Normal Gelirler Tablosu'na veya Ek 1'de yer alan Vergi Dışı Gelirler Tablosuna bakınız.

BÖLÜM 4

2013 YILI KİT PERFORMANSI

KAMU İŞLETMELERİ RAPORU **2013**

Bu bölümde Hazine Müsteşarlığı portföyünde bulunan 18 KİT ve 7 bağlı ortaklığa (TCDD'nin 3 adet, EÜAŞ'ın 4 adet) ait toplulaştırılmış veriler sunulacak ve bu veriler belli başlıklar altında analiz edilecektir.¹²

Bölümde, gelir tablosu ve bilançoya yönelik bilgilerin ardından rasyo analizine ve yaratılan katma değerlere ilişkin veriler yer alacaktır. KİT'lerdeki personel yapısı ve personel profiline ilişkin veriler de bu bölümde görülebilecektir.

Bölümün en sonunda ise, yatırım harcamaları, faiz dışı fazla ve bütçeden sermaye ve görev zararı adı altında yapılan transferlerle ilgili bilgiler bulunmaktadır.

4.1. Mali Durum

4.1.1. Gelir Tablosu

2013 yılında, KİT Sisteminin¹³ brüt satışları 2012 yılına göre %7,4 artışla 103,5 milyar TL'ye yükselmiş; faaliyet karı ise %65,1 artışla 6,5 milyar TL'ye ulaşmıştır. Faaliyet kârındaki artış dönem net kârını da etkilemiş ve KİT Sisteminin 2013 yılı net kârı bir

önceki yıla göre %82,8 artışla 6,3 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

KİT Sisteminin 2013 yılı net karının artmasında enerji kuruluşlarının temel rol oynadığı dikkati çekmektedir. 2013 yılı KİT Sistemi gelir tablosu ayrıntılı olarak incelendiğinde bu etki net olarak görülmektedir. Örneğin, brüt satışlardaki artış temel olarak TEİAŞ, TETAŞ ve EÜAŞ'ın brüt satışlarındaki yükseliş sonucunda oluşmuştur. TMO'nun brüt satışları da bir önceki yıla oranla 722 milyon TL daha yüksek gerçekleşmiştir. Satışların maliyetindeki %4,7'lik toplam artış temel olarak TETAŞ'ın EÜAŞ'tan yaptığı alımların artmasından kaynaklanmaktadır.

2013 yılında finansman giderleri 2012 yılına göre %194,4'lük bir artış göstererek 931 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bu artışın sebebi olarak kur farkı giderlerindeki yükselme dikkati çekmekte olup portföyünde döviz kredileri bulunan EÜAŞ, TEİAŞ, BOTAŞ ve TCDD'nin kur farkı giderlerinde artış görülmektedir.

⁽¹²⁾ Rapor içerisinde yer alan tablolarda genel olarak son 3 yıllık veriler bulunmakta olup, son 7 yıla ait veriler Raporun sonuna eklenmiştir. İlgili tablolar yalnız hâlihazırda Hazine Müsteşarlığı portföyünde yer alan teşebbüslerin geçmişe yönelik verilerini içermektedir. Başka bir ifade ile önceleri Hazine Müsteşarlığı portföyünde bulunmakta iken (TTA, TŞFAŞ, Sümer Halı, PETKİM, TDİ ve TEDAŞ, PTT gibi), özelleştirme programına alınma, tasfiye, devir, 233 sayılı KHK kapsamı dışına çıkma gibi nedenlerle Hazine portföyünden çıkan teşebbüsleri kapsamamaktadır.

⁽¹³⁾ Raporun 3. Bölümünde, Hazine Müsteşarlığı portföyünde bulunan 18 KİT, 5 kamu sermayeli banka ve 4 diğer kuruluş olmak üzere toplam 27 kamu işletmesine ilişkin bilgiler sunulurken, Raporun bu bölümünde yalnızca Hazine Müsteşarlığı portföyünde bulunan 18 KİT ve 7 bağlı ortaklığa ilişkin veriler sunulacak ve söz konusu Kuruluşların tamamı bundan sonraki nitelendirmelerimizde "KİT Sistemi" olarak anılacaktır.

Tablo 3: KİT Özet Gelir Tablosu

(Cari Fiyatlarla, milyon TL)	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Brüt Satışlar	77.586,0	96.391,0	103.487,0	7,4
Yurt İçi	60.844,0	75.526,0	81.282,0	7,6
Yurt Dışı	3.708,0	3.594,0	4.214,0	17,3
Diğer Gelirler (Görev Zararları)	1.963,0	1.577,0	1.756,0	11,4
Satış İndirimleri	930,0	1.054,0	1.259,0	19,4
Satışların Maliyeti	70.684,0	88.053,0	92.153,0	4,7
Faaliyet Giderleri	3.228,0	3.333,0	3.556,0	6,7
Faaliyet Kâr-Zararı	2.744,0	3.950,0	6.520,0	65,1
Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Kârlar	6.109,0	5.882,0	8.078,0	37,3
Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar	3.967,0	3.735,0	5.170,0	38,4
Karşılık Gideri	304,0	123,0	241,0	96,0
Finansman Giderleri	1.363,0	316,0	931,0	194,4
Faiz Giderleri	249,0	104,0	121,0	16,3
Kur Farkları	1.104,0	149,0	801,0	437,0
Olağandışı Gelir ve Kârlar	1.609,0	1.349,0	3.557,0	163,7
Olağandışı Gider ve Zararlar	1.947,0	2.534,0	3.906,0	54,2
Dönem Kâr-Zararı	3.185,0	4.595,0	8.147,0	77,3
Dönem Karı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları	1.104,0	1.146,0	1.842,0	60,7
Dönem Net Kâr-Zararı	2.081,0	3.449,0	6.305,0	82,8
Dönem Net Kâr-Zararı / GSYH (%)	0,2	0,2	0,4	75,8

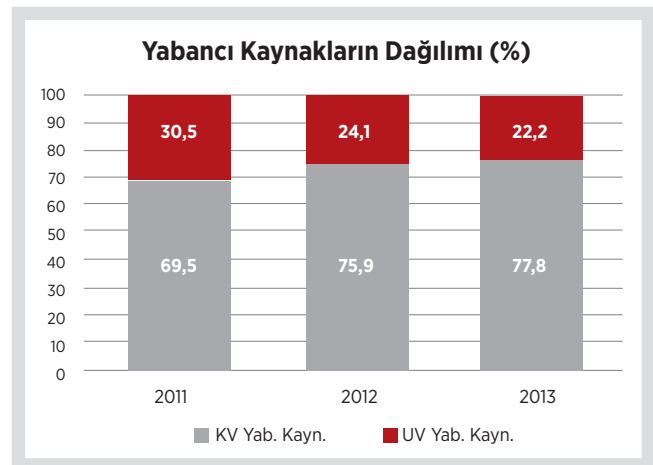
Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

4.1.2. Bilanço

KİT Sisteminin toplam aktif büyüklüğü 2013 yılında 2012 yılına göre %10,9 artışla 119,6 milyar TL'ye yükselmiştir. 2013 yılında bilanço büyüklüğünün GSYH'ye oranı ise 2012 yılına göre fazla değişmemiş ve %7,7 olarak gerçekleşmiştir.

Yabancı kaynakların dağılımı incelendiğinde, 2011-2013 döneminde kısa vadeli yabancı kaynak toplamının uzun vadeli yabancı kaynak toplamından yüksek olduğu dikkati çekmektedir. KİT Sistemi daha çok kısa vadeli yabancı kaynaklarla finansman sağlıyor gibi gözükse de, söz konusu durum ağırlıklı olarak enerji KİT'lerinin (BOTAŞ, TETAŞ, EÜAŞ vs.) birbirleriyle olan borç/alacak ilişkisini yansıtmaktadır.

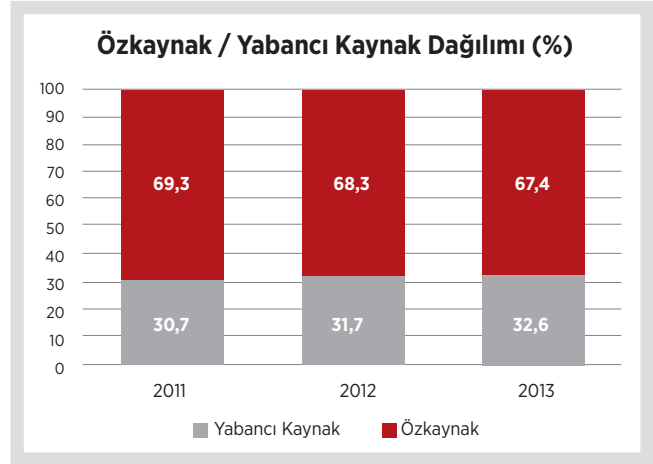
Grafik 2: Yabancı Kaynakların Dağılımı (%)

2013 yılında toplam öz kaynak büyüklüğü %9,5 artışla 73,6 milyar TL'den 80,6 milyar TL'ye ulaşmıştır. TTK, TİGEM, TCDD ve ESK'nın nominal sermayelerinde yapılan artışlar sonucunda KİT Sisteminin toplam nominal sermayesi %2,1 artışla 62,1 milyar TL'den 63,4 milyar TL'ye yükselmiş; TTK, TEMSAN, ÇAYKUR, TİGEM, TCDD ve ESK'nın ödenmiş sermayelerindeki artış ise KİT Sisteminin toplam ödenmiş sermayesini %12,2 artırarak 52,9 milyar TL'den 59,3 milyar TL'ye çıkarmıştır.

KİT sisteminin pasif yapısı incelendiğinde ise öz kaynak oranının yabancı kaynaklar oranla daha fazla olduğu dikkati çekmektedir. Öz kaynaklar toplam pasifin %67'4 ünü oluştururken yabancı kaynakların oranı %32,6 olarak görülmektedir.

Grafik 3: Özkaynak / Yabancı Kaynaklar Dağılımı (%)

Tablo 4: KİT Özet Bilanço

(Cari Fiyatlarla, Milyon TL)	2011	2012	2013	% Değişim (2013- 2012)
AKTİF TOPLAMI	96.203	107.824	119.566	10,9
Dönen Varlıklar	50.088	58.065	62.946	8,4
Hazır Değerler ve Menkul Kıymetler	7.714	8.926	10.150	13,7
Ticari ve Diğer Alacaklar	27.751	34.122	35.786	4,9
Stoklar	9.602	11.788	13.093	11,1
Duran Varlıklar	46.115	49.758	56.620	13,8
Ticari ve Diğer Alacaklar	1.521	1.506	2.339	55,3
Mali Duran Varlıklar	1.447	1.514	2.473	63,3
Maddi Duran Varlıklar	40.751	43.834	47.769	9,0
Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	20.563	25.961	30.295	16,7
Mali Borçlar	1.561	1.488	2.323	56,1
Ticari ve Diğer Borçlar	11.134	18.552	20.975	13,0
Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	1.217	2.002	1.287	-35,7
Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	9.006	8.221	8.666	5,4
Mali Borçlar	5.463	4.144	4.322	4,3
Ticari ve Diğer Borçlar	67	225	208	-7,6
Öz Kaynaklar	66.634	73.642	80.605	9,5
Nominal Sermaye	54.661	62.046	63.366	2,1
Ödenmiş Sermaye	47.339	52.861	59.321	12,2
AKTİF TOPLAMI / GSYH	7,4	7,6	7,7	0,8

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

(14) Kuruluşların ödenmiş sermaye tutarları sermaye düzeltmesi olumlu farkları ile Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından sermayeye mahsuben ödenen tutarları da kapsamaktadır.

4.1.3. Rasyo Analizi

Likidite Rasyoları

Cari Oran: Bir işletmenin kısa vadeli borçlarını ödeyebilme gücünü ve net işletme sermayesinin yeterli olup olmadığını gösteren cari oran, dönen varlıkların kısa vadeli yabancı kaynaklara oranı olarak ifade edilmektedir. KİT sistemi için 2011 yılında 2,44 olan cari oran, 2012 ve 2013 yıllarında sırasıyla 2,24 ve 2,08 olarak gerçekleşmiştir.

Asit Test Oranı: İşletmenin likidite durumunu cari orana göre daha hassas bir şekilde ölçen asit-test oranı, cari oranın dönen varlıklar içerisinde stoklar hariç tutularak hesaplanması olarak nitelendirilmektedir. Bu çerçevede, dönen varlıklar içindeki hazır değerler, menkul kıymetler ve ticari alacakların kısa vadeli borçlara oranı olarak hesaplanan asit test oranı, KİT sistemi için 2011-2013 döneminde benzer bir seyir izlemiş ve 2011 yılında 1,36, 2012 yılında 1,34 ve 2013 yılında 1,16 olarak gerçekleşmiştir. 2013 yılında TETAŞ ve BOTAS'ın ticari borçlarındaki artış söz konusu oranın daha düşük gerçekleşmesine sebep olmuştur.

Devir Hızı Rasyoları

Stok Devir Hızı: Stokların bir yıl içerisinde kaç defa devrettiğini, diğer bir ifadeyle stokların ne kadar zamanda nakde dönüştüğünü gösteren bu oran, KİT sistemi için 2011 yılında 8,09, 2012 yılında 8,23 ve 2013 yılında 7,41 olarak gerçekleşmiştir. Bu çerçevede, stok devir hızının 2012 yılında 2011 yılına göre artma eğilimi gösterdiği, 2013 yılında ise azalma eğiliminde olduğu görülmektedir. Böylece 2013 yılında stokların her 49,2 günde (365 gün/7,41) bir devretmekte/satılmakta olduğu görülmektedir. 2012-2013 yılı ortalama stoklarında en büyük artış TEİAŞ ve TMO'da gerçekleşmiştir.

Alacak Tahsil Süresi: Alacak tahsil süresi, alacakların likiditesini gösteren bir ölçüt olup, bu kapsamda, işletmelerin alacaklarını tahsil kabiliyeti hususunda yol gösterici bir gösterge niteliği taşımaktadır. KİT sistemi için, 2011 yılında 95 gün olan alacak tahsil süresi, 2012 yılında 97 gün ve 2013

yılında 88 gün olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu göstergede 2013 yılında görülen iyileşme, ağırlıklı olarak enerji KİT'lerinin alacak tahsil sürelerinde yaşanan düşüşten kaynaklanmıştır.

Nakit Çevirme Süresi: İşletmelerin kasasından çıkan nakdin net olarak ne kadar sürede geri döndüğünü ölçen bu mali orandaki artış işletmenin temel likiditesinde bir kötüleşme olduğuna, azalma ise işletmenin likiditesinin iyileştiğine işaret etmektedir. Bu çerçevede, KİT sisteminde nakit çevirme süresi görece bir azalma eğilimi göstermiş ve 2011 yılında 111 gün, 2012 yılında 99 gün ve 2013 yılında 100 gün olmuştur.

Kaldıraç Rasyoları

Finansal Kaldıraç Oranı: Toplam aktiflerin ne kadarlık kısmının yabancı kaynaklardan fonlandığını gösteren bu oranın düşme eğiliminde olması işletmenin faiz ve borç ödeme açısından zor duruma düşme olasılığının azaldığı anlamını taşımaktadır. 2011-2013 döneminde finansal kaldıraç oranında aynı düzeyde seyretmiştir.

Faizleri Karşılama Oranı: İşletmelerin, ödedikleri finansman giderinin kaç katı kazanç sağladığını ifade eden faizleri karşılama oranının yükselme eğiliminde olması işletmenin faiz giderleri veya finansman maliyetini karşılama kapasitesinin arttığını göstermektedir. Bu çerçevede, KİT sistemi açısından, 2011 yılında 3,34 olan söz konusu oran, 2012 yılında, dönem kârındaki artış ve finansman giderlerindeki azalışa bağlı olarak 15,53'e yükselmiştir. 2013 yılında ise dönem karındaki artışa rağmen kur farklarındaki yükselişin etkisiyle 9,75'e gerilemiştir.

Kârlılık Rasyoları

Aktif Kârlılık Oranı: İşletmelerdeki varlıkların ne ölçüde verimli kullanıldığını gösteren bu oran, KİT sistemi için 2011 yılında %3,04 olmuş, 2012 yılında %3,63 seviyesinde seyretmiştir. 2013 yılında dönem karındaki artış söz konusu oranın %6,23'e yükselmesini sağlamıştır.

Özsermaye Kârlılık Oranı: Ortakların işletmeye

aktardığı fonların bir birimine düşen kârlılığı ölçen bu oran, KİT sistemi için 2011 yılında %3,25 olarak gerçekleşirken, 2012 yılında dönem karındaki artış çerçevesinde %4,92'ye yükselmiştir. Dönem karında yaşanan artış 2013 yılında da devam etmiş olup özsermaye karlılık oranı %8,21 olarak gerçekleşmiştir.

Diğer kârlılık rasyoları arasında ise; brüt satış kârı oranı, faaliyet kârı/satışlar, vergi öncesi kâr/satışlar ve dönem net kârı/satışlar yer almaktadır. Hem 2012 hem de 2013 yılında dönem karının artmasının etkisiyle karlılık rasyolarında bir yükselme gözlenmektedir.

Aktif Kullanım Rasyoları

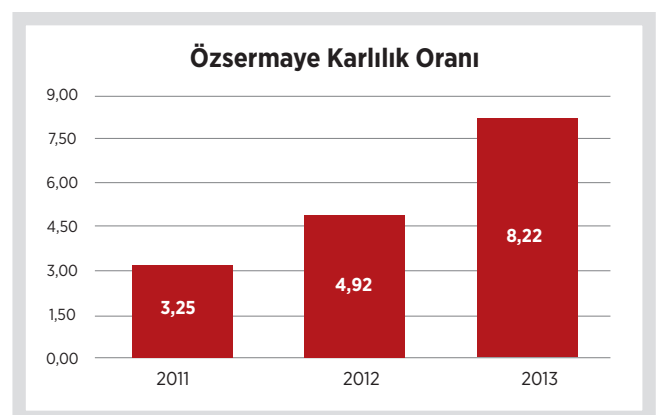
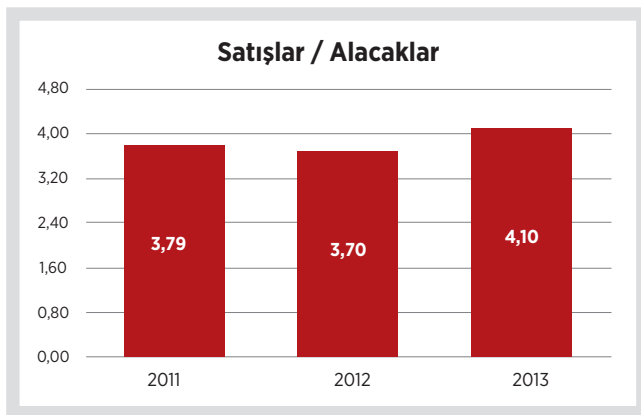
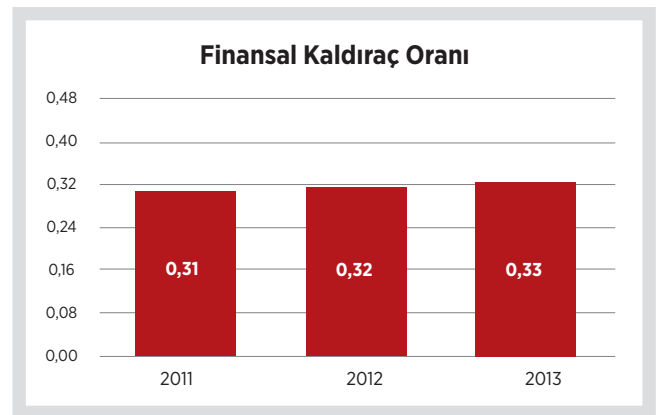
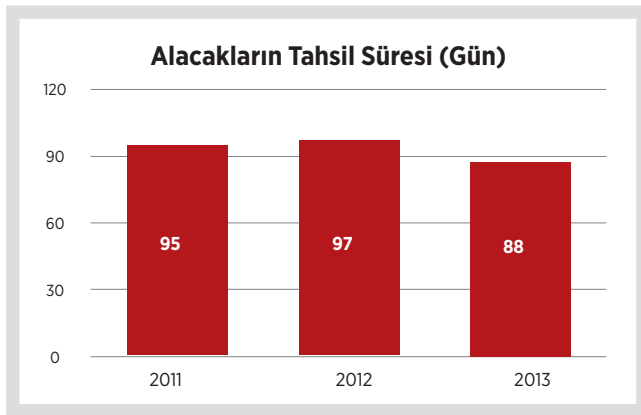
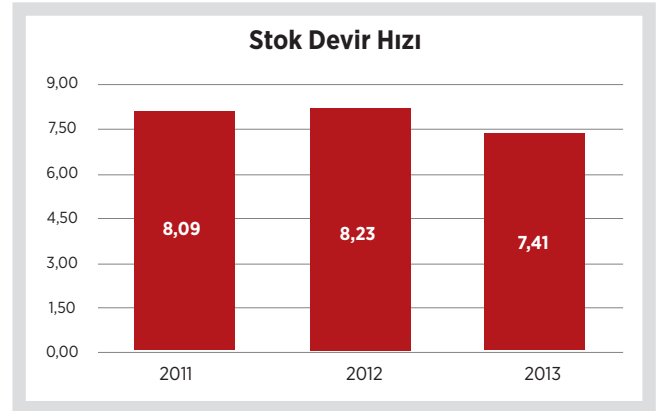
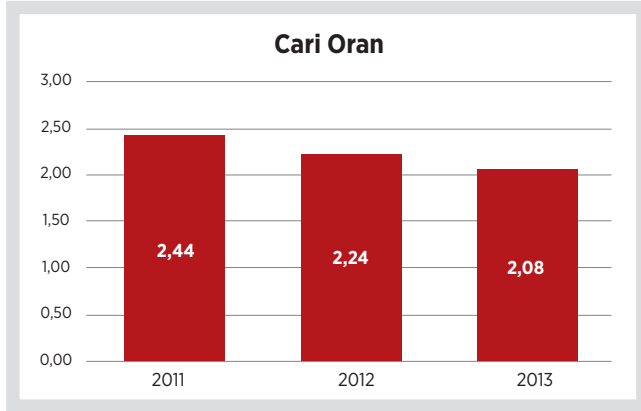
Rapor kapsamında aktif kullanım rasyoları; satışlar/hazır kıymetler, satışlar/alacaklar ve satışlar/aktifler olarak yer almaktadır. Aktif kullanım rasyoları 2011-2013 yılları arasındaki 3 yıllık dönemde genel olarak görece yatay bir seyir izlemiştir. Bu çerçevede, KİT sisteminin yıllar itibarıyla toplam satış rakamlarında meydana gelen oransal değişimin, toplam aktif, toplam alacaklar ve hazır kıymet büyüklüklerindeki oransal değişime paralel gerçekleştiği ifade edilebilir.

Tablo 5: KİT'lerin Mali Rasyoları

	2011	2012	2013
Likidite Rasyoları			
Cari Oran	2,44	2,24	2,08
Asit Test Oranı	1,36	1,34	1,16
Nakit Oranı (Disponibilite Oranı)	0,27	0,28	0,29
Devir Hızı Rasyoları			
Stok Devir Hızı	8,09	8,23	7,41
Alacakların Tahsil Süresi (Gün)	94,98	97,26	87,80
Nakit Çevirme Süresi (Gün)	111	99	100
Kaldıraç Rasyoları			
Finansal Kaldıraç Oranı	0,31	0,32	0,33
UV Borçlar / Özkaynaklar	0,14	0,11	0,11
Özkaynaklar / Aktifler	0,69	0,68	0,67
Faizleri Karşılama Oranı	3,34	15,53	9,75
Kârlılık Rasyoları (%)			
Aktif Kârlılık Oranı	3,04	3,63	6,23
Özsermaye Kârlılık Oranı	3,25	4,92	8,22
Brüt Satış Kârı Oranı	7,79	7,64	9,86
Faaliyet Kârı / Satışlar	3,58	4,14	6,38
Vergi Öncesi Kâr / Satışlar	4,15	4,82	7,97
Dönem Net Kârı / Satışlar	2,71	3,62	6,20
Aktif Kullanım Rasyoları			
Satışlar / Hazır Kıymetler	13,64	13,03	11,74
Satışlar / Alacaklar	3,79	3,70	4,10
Satışlar / Aktifler	0,80	0,88	0,86

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

Grafik 4: KİT'lerin Mali Rasyoları (2011-2013)

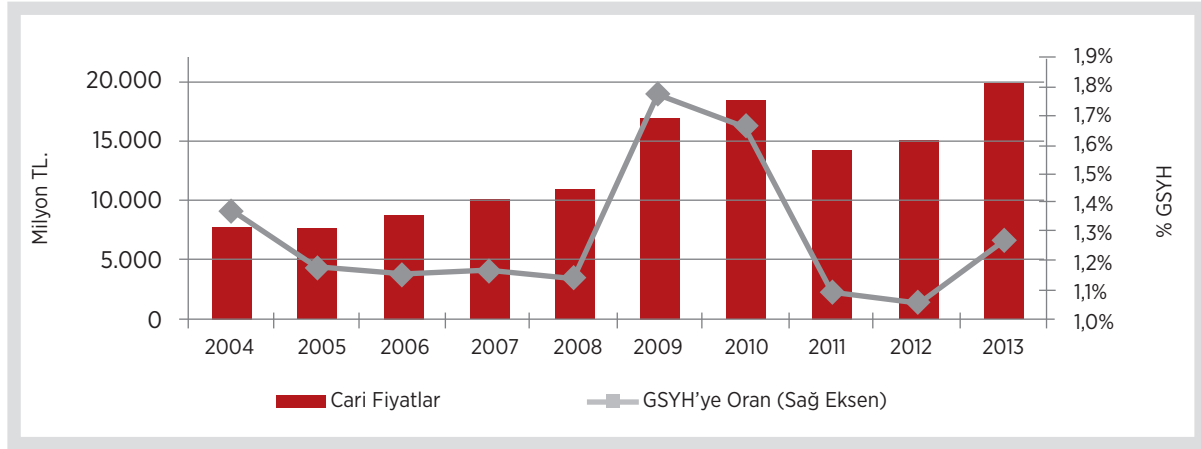
Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

4.1.4. Katma Değer

Dönem kâr/zararından faiz, karşılık, kur farkı, amortisman ve istihdam giderlerinin ayıklanması ile bulunan katma değer tutarı, KİT Sistemi için 2011 yılında GSYH'nin %1,08'i iken 2012 yılında %1,05'e

gerilemiş 2013 yılında ise artış göstererek %1,27 olarak gerçekleşmiştir. Dönem kar zararındaki artış bu yükselişin en önemli nedeni olarak görülmektedir.

Grafik 5: KİT'lerin Katma Değeri (233'e Tabi KİT'ler)

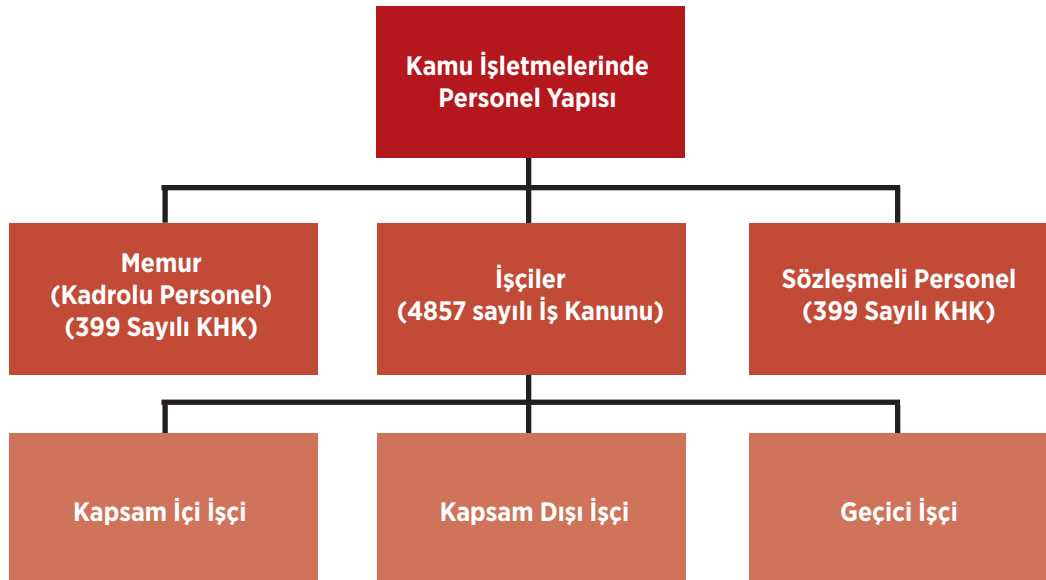

4.2. İstihdam

Kamu işletmelerinin önemli bir kısmında genel olarak üçlü bir personel yapısı bulunmaktadır. Buna

göre bu kurumlarda çalışan personel ve tabi oldukları mevzuat aşağıdaki şemada yer almaktadır:

Grafik 6: Kamu İşletmelerinde Personel Yapısı

Memurlar

657 sayılı Kanun'a tabi ve 399 sayılı KHK'nin I sayılı cetvelinde bulunan, asli ve sürekli hizmetleri gören ve çoğunlukla yönetim kadrosunda yer alan müdür, müfettiş vb. personeldir.

Sözleşmeli Personel

399 sayılı KHK'nin II sayılı cetvelinde unvanları belirtilen, yönetim kadrosu dışında yer alan ve işçi sayılmayan diğer personeldir.

İşçiler

4857 sayılı Kanun çerçevesinde istihdam edilen personeldir. İşçiler üç farklı statüde çalışmaktadır:

- ◆ Kapsam İçi İşçi: 4857 sayılı İş Kanunu'na tabi olup, toplu iş sözleşmesi yapma hakkı bulunan personeldir.
- ◆ Kapsam Dışı İşçi: 4857 sayılı İş Kanunu'na tabi olup, toplu iş sözleşmesi kapsamı dışında tutulan personeldir.
- ◆ Geçici İşçi: 4857 sayılı İş Kanunu'na tabi olup 6 ayı geçmemek üzere geçici iş ilişkisi kurulan personeldir.

KİT'lerde memur maaşları toplu görüşmelerle, sözleşmeli personel ve kapsam dışı işçi ücretleri ise Yüksek Planlama Kurulu (YPK) Kararı ile belirlenmekte olup, kapsam içi işçi ücretleri Toplu İş Sözleşmeleri ile belirlenmektedir.

4.2.1. Personel Sayıları

Kamu iktisadi teşebbüslerinde istihdamın rasyonelleştirilmesi, atıl iş gücünün azaltılması, kalifiye eleman alımı yoluyla personel profilinin iyileştirilmesi ve kuruluşların daha rekabet edebilir hale getirilebilmesini amaçlayan bir personel politikası izlenmektedir. 2013 yılı Genel Yatırım ve Finansman Programı çerçevesinde KİT'ler, 2012 yılında ayrılan personelin %60'ı kadar (%50'si açıktan veya naklen, %10'u özelleştirme uygulamaları nedeniyle Devlet Personel Başkanlığına bildirilen nakle tabi personelden olacak şekilde) yeni personel alabilmektedirler. Ayrıca, faaliyet hacmi artan veya yeni üretim tesisi veya hizmet birimleri faaliyete geçen kuruluşlara bir önceki yıl ayrılan personel sayısının %50'si kadar ilave istihdam izni verilebilmektedir. Ek olarak, Kalkınma Bakanlığınca uygun görülen yatırımlar kapsamında kurulan, ancak personel ihtiyacı yukarıda belirtilen kriterler kapsamında karşılanamayan yeni tesis ve işletme birimlerine dair personel talepleri de YPK tarafından değerlendirilerek, gerekli görülmesi halinde ilave atama izinleri verilebilmektedir. Sözü edilen tüm bu personel alımlarında, alınacak yeni personelin eğitilmiş ve nitelikli olmasına özel önem verilmekte, bu sayede ortalama personel kalitesinin artırılması amaçlanmaktadır.

Hazine Müsteşarlığı portföyünde bulunan KİT'lerde 2000 yılında yaklaşık 170 bin kişi (ortalama sayı) istihdam edilmekte iken, bu rakam giderek azalmış, 2013 yılında istihdam edilen kişi sayısı toplam 113 bin civarına inmiştir (detaylı bilgiler Ek-2 Tablo 1'de yer almaktadır). 2012 yılı ile kıyaslandığında ise, 2013 yılında istihdam edilen kişi sayısı bir önceki yıla oranla toplam %2,6 azalmıştır.

Tablo 6: KİT Personel Bilgileri

Personel Sayıları (Ortalama Kişi)	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Memur + Sözleşmeli	47.128	47.869	47.824	-0,1
İşçi	70.848	67.978	65.009	-4,4
Toplam	117.976	115.847	112.833	-2,6
KİT İstihdam Giderleri (milyon TL)				
Memur + Sözleşmeli	2.029	2.448	2.546	4,0
İşçi	3.940	4.240	4.365	2,9
Toplam	5.969	6.688	6.911	3,3
KİT Ortalama Personel Maliyeti (TL/Ay)				
Memur + Sözleşmeli	3.588	4.262	4.436	4,1
İşçi	4.635	5.198	5.595	7,6
Toplam	4.217	4.811	5.104	6,1
KİT İstihdam Giderleri / (Satış + Faaliyet Giderleri), %				
Memur + Sözleşmeli	2,7	2,7	2,7	-0,3
İşçi	5,3	4,5	4,6	1,4
Toplam	8,1	7,2	7,2	0,8

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

4.2.2. İstihdam Giderleri

2013 yılında Hazine Müsteşarlığı portföyünde bulunan KİT'lerin toplam istihdam giderleri %5,5 artışla 6,91 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

2011 yılında gelir tablosuna yansıtılan toplam KİT satış ve faaliyet giderlerinin %8,1'i istihdam giderinden oluşmakta iken, bu oran 2012 ve 2013 yıllarında azalarak sırasıyla %7,2 düzeyinde gerçekleşmiştir.

4.2.3. Ortalama Personel Maliyeti

Kamu iktisadi teşebbüslerinde personel maliyetleri özel sektöre ve diğer kamu kuruluşlarına göre oldukça yüksektir. KİT'lerde bir çalışanın işverene maliyeti 2013 yılında memurlar ve sözleşmeli personel için aylık ortalama 4.436 TL, işçiler için ise aylık ortalama 5.595 TL olarak gerçekleşmiştir.

4.2.4. Personel Profili

"KİT'lerde istihdamın rasyonelleştirilmesi" çabalarına rağmen, kamu iktisadi teşebbüslerinde istihdam edilen personelin profili istenilen düzeye henüz ulaşamamıştır. Personel profiline yönelik ayrıntılı istatistik veriler Rapor sonunda yer almaktadır (EK-2). KİT'lerden elde edilen verilere göre 31.12.2013 tarihi itibarıyla KİT'lerin personel profili aşağıdaki şekilde özetlenebilir:

KİT'lerde istihdam edilen personelin,

- ◆ %56,9'u 40 yaş üstü,
- ◆ %60,8'i lise ve altı eğitime sahip,
- ◆ %10,9'u kadın,
- ◆ %3,4'ü yabancı dil bilmektedir.

4.3. Diğer Göstergeler

KİT'lerin yatırım harcamaları 2011 ve 2012 yıllarında sırasıyla GSYH'nin yaklaşık %0,44'ü ve %0,41'i olarak gerçekleşmiş olup, söz konusu harcamalar 2013 yılında da benzer bir seyir izlemiştir.

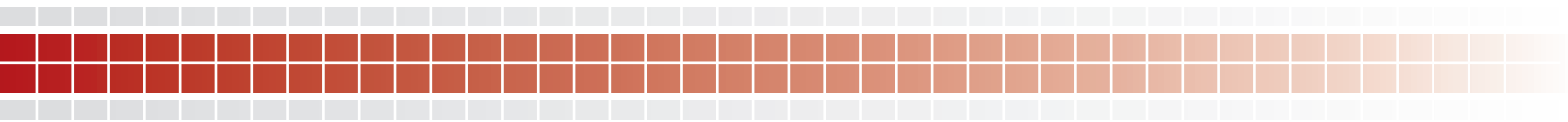
ve GSYH'nin %0,47'si olmuştur (EK-3). Faiz dışı fazla tutarı 2011 yılında 2,34 milyar TL iken, 2012 yılında 0,38 milyar TL'ye gerilemiştir. Dönem net karındaki artışında etkisiyle 2013 yılında faiz dışı fazla yeniden yükselerek 0,82 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 7: KİT Diğer Göstergeler

	2011		2012		2013	
	Tutar (Milyar TL)	GSYH'ye Oran, %	Tutar (Milyar TL)	GSYH'ye Oran, %	Tutar (Milyar TL)	GSYH'ye Oran, %
Yatırım Harcaması	5,67	0,44	5,76	0,41	7,39	0,47
Faiz Dışı Fazla	2,34	0,18	0,38	0,03	0,82	0,05
Bütçeden Transferler (*)	6,80	0,52	6,62	0,47	7,32	0,47

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

(*) Sermaye ve görev zararı ödemeleri

BÖLÜM 5

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ

KAMU İŞLETMELERİ RAPORU **2013**

Bu bölümde, Hazine Müsteşarlığı portföyünde bulunan 18 KİT hakkında genel bilgiler verilerek bunların 2013 yılı performansları değerlendirilmiştir. Ayrıca, yıl içerisinde sektörü ve/veya kuruluşu etkileyen önemli gelişmeler her bir KİT bazında özetlenmiştir.

Öte yandan, “Seçilmiş Göstergeler” tabloları ve bu tablolarda yer alan verilere yönelik kısa değerlendirmeler yardımıyla, KİT’lerin mali yapılarına ilişkin kamuoyunun bilgilendirilmesi amaçlanmıştır.

İlgili kamu işletmesinin sermaye bilgileri ve yönetim kurulu üyelerine ait bilgiler ise 31.12.2013 tarihi itibarıyla raporda yer almaktadır.

Daha ayrıntılı bilgi ve veriler için ilgili kuruluşun internet sitesinden veya faaliyet raporlarından yararlanılabileceği gibi, raporun en başında yer alan iletişim bilgilerinden yararlanılarak, raporu hazırlayan birimler ile irtibat kurulması da mümkündür.

5.1. Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş.

Yönetim Kurulu Üyeleri¹⁵

Mehmet KONUK (YK Başkan V. ve Genel Müdür V.)
İbrahim TAN (Üye - Genel Müdür Yrd.)
Boş (Üye - Genel Müdür Yrd.)
Selahattin ÇİMEN (Üye - İlgili Bakanlık)
Boş (Üye - İlgili Bakanlık)
Sefa Sadık AYTEKİN (Üye - Hazine)

İlgili Bakanlık

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

Sermaye Yapısı

Hazine Sermaye Payı: %100
Nominal Sermaye: 1,83 milyar TL
Ödenmiş Sermaye: 1,83 milyar TL

İnternet Adresi

<http://www.botas.gov.tr>

Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi (BOTAŞ), 1974 yılında sermayesinin tamamı Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'na ait bir bağlı ortaklık şeklinde kurulmuş, 1995 yılında 233 sayılı KHK'ye tabi müstakil bir teşekkül haline getirilmiştir.

İlk olarak boru hatları ile petrol taşımacılığı yapmak amacıyla kurulan BOTAŞ; akabinde, doğal gaz alım anlaşmaları yapılması ve iletim hatları inşa edilmesi ile ilgili olarak görevlendirilmiş, 09/02/1990 tarihli ve 20428 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 397 sayılı KHK ile de doğal gazın (sıvılaştırılmış hali dâhil) ithali ve pazarlaması konusunda yetkilendirilmiştir.

Önemli Gelişmeler

2013 yılı sonu itibarıyla tamamlanmış boru hattı uzunluğu yaklaşık 12.290 km ye ulaşmış, 72 ilde doğal gaz arzı sağlanmıştır. Aynı yıl içinde Kuruluş bir önceki yıla göre %16,6'lık düşüşle 35,4 milyar sm³ doğal gaz ithalatı gerçekleştirmiştir. 2013 yılı itibarıyla yapılan doğalgaz ithalatının ülkelere göre dağılımı aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

Turkish Petroleum International Company Limited Şirketinin (TPIC) BOTAŞ'a devrine ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı 22/01/2013 tarihli ve 28536 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

BOTAŞ'ın da ortağı olduğu Anadolu Geçişli (Trans Anadolu) Doğal Gaz Boru Hattı Projesi (TANAP) kapsamında, Şah Deniz Faz II'den üretilcek doğal gazın satışına ilişkin anlaşmalar, Şah Deniz Konsorsiyumu ile dokuz alıcı şirket arasında 19/09/2013 tarihinde imzalanmış, 17/12/2013 tarihinde Proje kapsamında doğal gazın üretimi ile ilgili yatırım kararı alınmış olup, proje ile ilgili çalışmalar halihazırda devam etmektedir. Öte yandan Şah Deniz Konsorsiyumu 28/06/2013 tarihinde, Avrupa'ya TAP (Trans Adriatic Pipeline) Projesi yoluyla Güney Avrupa'dan ulaşmayı uygun bulduğunu duyurmuştur.

Mevcut doğal gaz dağıtım bölgeleri lisans kapsamı dışında kalan ilçelere doğal gaz ulaştırılması amacıyla BOTAŞ'ın görevlendirilmesine ilişkin 2013/4347 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı (BKK), 28/04/2013 tarihli ve 28631 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu BKK

⁽¹⁵⁾ Raporda yer alan KİT, Bağlı Ortaklık, Kamu Sermayeli Bankalar ve diğer kamu işletmelerinin yönetim kurulu üyelikleri ve sermaye yapılarına ilişkin bilgiler 31/12/2013 tarihi itibarıyla.

ile, mevcut doğal gaz dağıtım bölgeleri dışında kalan merkez nüfusu 10.000'in üzerindeki ilçelere doğal gaz ulaştırılması amaçlanmaktadır ¹⁶.

Mali Durum

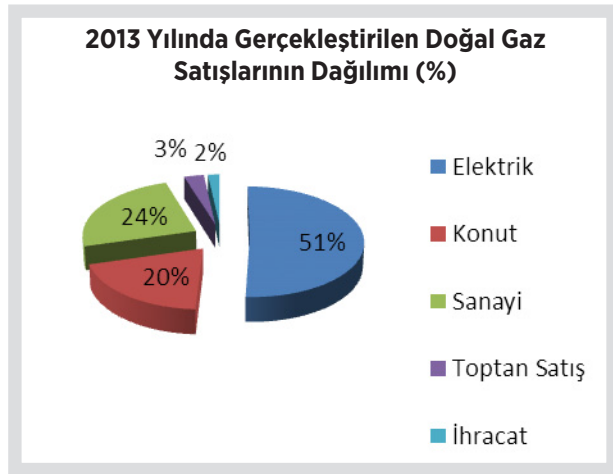
2013 yılında Kuruluşun doğal gaz satışları bir önceki yıla göre %8,1 azalarak 38 milyar sm³ düzeyinde gerçekleşmiştir. Satışların kaynak itibarıyla dağılımı aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

2013 yılında Kuruluşun aktiflerinin %44,9'u öz kaynaklarla, %55,1'i ise yabancı kaynaklarla finanse

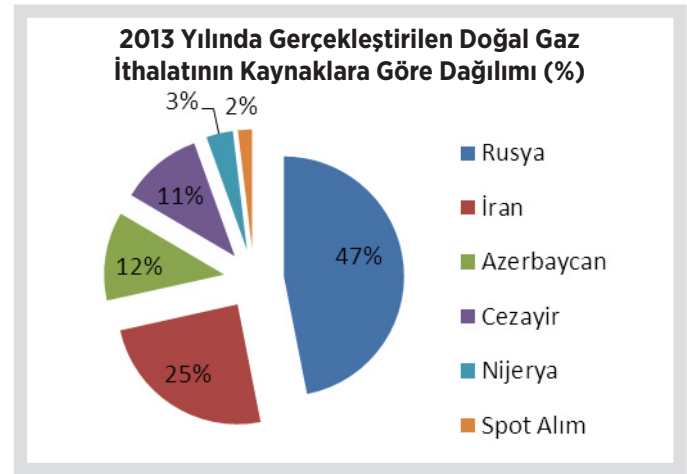
edilmiştir. Yabancı kaynaklar içinde kısa vadeli yabancı kaynaklar %90,7, uzun vadeli yabancı kaynaklar ise %9,3 oranında paya sahiptir.

2013 yılında doğal gaz ve LNG satışı, ham petrolün taşınması ve verilen liman hizmetleri sonucunda 32,8 milyar TL satış hasılatı elde edilmiştir. 2013 yılında Kuruluş, Kalkınma Bakanlığı tarafından 600 milyon TL yatırım ödeneği tahsis edilmiş olup, Kuruluşun yılsonu itibarıyla yatırım gerçekleştirme oranı %89,5'tir.

Grafik 7: Doğal Gaz İthalat ve Satışlarının Dağılımı

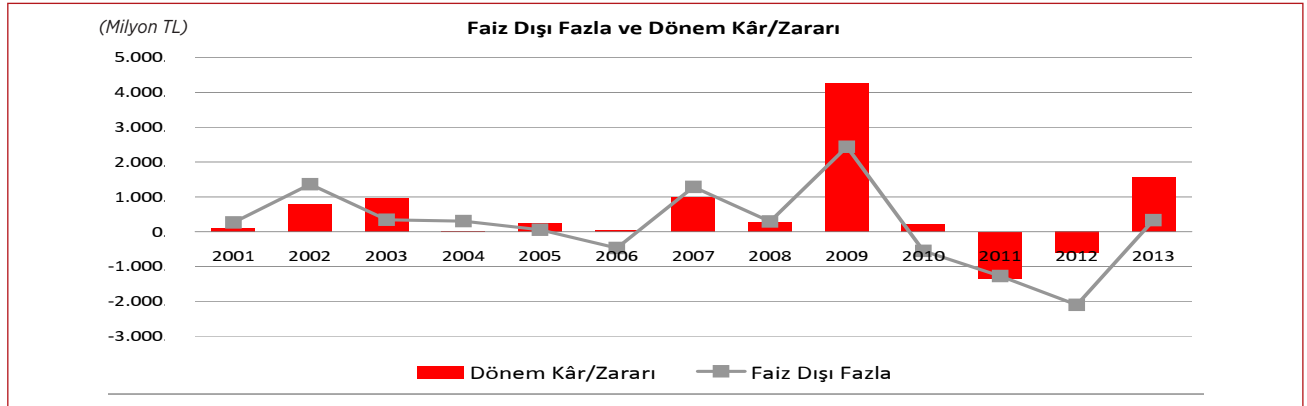

Kaynak: BOTAŞ

⁽¹⁶⁾ Öte yandan, mevcut doğal gaz dağıtım bölgeleri lisans kapsamı dışında kalan organize sanayi bölgelerine (OSB) doğal gaz ulaştırılması amacıyla BOTAŞ'ın görevlendirilmesine ilişkin 2013/5726 sayılı BKK, 17/01/2014 tarihli ve 28885 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bahse konu BKK ile, mevcut doğal gaz dağıtım bölgeleri lisans kapsamı dışında kalan, kalkınmada birinci derecede öncelikli yörelerde bulunan ve aynı zamanda yatırım teşvik uygulamaları bakımından 5. ve 6. bölgelerde yer alan illerde kurulmuş OSB'lerdeki işletmelere doğal gaz temin edilmesi amaçlanmaktadır.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER (Milyon TL)	2011	2012	2013	% Değişim (2012 - 2013)
Gelir Tablosu				
Brüt Satışlar	26.611,1	36.461,5	32.803,5	-10,0
Satışların Maliyeti	28.108,3	37.143,0	32.785,5	-11,7
Faaliyet Giderleri	55,5	84,4	79,2	-6,2
Faaliyet Kar Zararı	-1.558,2	-771,2	-68,2	91,2
Finansman Giderleri	37,7	11,0	150,3	1.270,6
Dönem Kar Zararı	-1.342,5	-606,2	1.556,5	----
Bilanço				
Dönen Varlıklar	12.862,9	14.417,3	12.262,3	-14,9
Stok	1.007,9	1.950,6	1.654,9	-15,2
Duran Varlıklar	2.898,3	3.310,5	4.832,6	46,0
Aktif Toplamı	15.761,2	17.727,8	17.095,0	-3,6
KV Yabancı Kaynaklar	8.613,8	10.927,1	8.530,7	-21,9
UV Yabancı Kaynaklar	405,7	665,2	872,4	31,1
Özkaynaklar	6.741,7	6.135,5	7.691,9	25,4
Rasyolar				
Cari Oran	1,5	1,3	1,4	8,9
Asit Test Oranı	0,6	0,8	0,8	3,4
Alacakların Tahsil Süresi (Gün)	71,7	68,4	62,1	-9,2
Nakit Çevirme Süresi (Gün)	90,2	55,4	66,4	20,0
Özsermaye Getiri Oranı %	-18,1	-9,4	22,5	----
İstihdam				
Toplam Personel Sayısı (Ort.)	2.792,0	2.812,0	2.849,0	1,3
Toplam İstihdam Gideri	246,9	279,5	293,8	5,1
Bütçe İlişkisi				
Bütçeye Katkı (VDG+Temettü+H. Payı)	0,0	0,0	0,0	0,0
Bütçeden Transferler (Sermaye & G/Z)	0,0	0,0	0,0	0,0
Verimlilik Göstergeleri				
Personel Başına Brüt Satışlar (Bin TL)	9.531,2	12.966,4	11.514,0	-11,2
Personel Başına Maliyet (Bin TL)	10.067,4	13.208,7	11.507,7	-12,9
Personel Başına Faaliyet K/Z (Bin TL)	-558,1	-274,2	-24,0	91,3
Diğer				
Katma Değer	-780,2	-138,2	2.159,7	----
Yatırım Harcaması	263,8	411,5	537,4	30,6
Faiz Dışı Fazla	-1.279,8	-2.105,1	329,6	----

Kaynak: BOTAS, Hazine Müsteşarlığı ve Kalkınma Bakanlığı

5.2. Elektrik Üretim A.Ş.

Yönetim Kurulu Üyeleri

Halil ALIŞ (YK Başkanı ve Genel Müdür)
Nurettin KULALI (Üye - Genel Müdür Yardımcısı)
İrfan YILMAZ (Üye - Genel Müdür Yardımcısı)
Mahmut Faruk AKŞİT (Üye – İlgili Bakanlık)
Zafer BENLİ (Üye - İlgili Bakanlık)
Mehmet Ali ERTUNÇ (Üye - Hazine)

İlgili Bakanlık

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

Sermaye Yapısı

Hazine Sermaye Payı: %100
Nominal Sermaye: 5,60 milyar TL
Ödenmiş Sermaye: 5,60 milyar TL

İnternet Adresi

<http://www.euas.gov.tr>

Ülkemizdeki ilk kamu elektrik işletmeciliği 1935 yılında 2805 sayılı Kanunla kurulan Etibank ile başlamıştır. 15.07.1970 tarihli ve 1312 sayılı Kanunla elektrik enerjisi sektörü ile ilgili faaliyetler Etibank'tan Türkiye Elektrik Kurumu'na (TEK) devredilmiş, TEK ise, 13.08.1993 tarihinde Türkiye Elektrik Üretim İletim A.Ş. (TEAŞ) ve Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ) adı altında iki ayrı iktisadi devlet teşekkülüne ayrılmıştır. TEAŞ'ın Elektrik Üretim Anonim Şirketi (EÜAŞ), Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi (TEİAŞ) ve Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi (TETAŞ) olmak üzere üç ayrı iktisadi devlet teşekkülü halinde yeniden yapılandırılması neticesinde, devletin genel enerji ve ekonomi politikasına uygun olarak, verimlilik ve kârlılık ilkelerine göre elektrik enerjisi üretimi ve satışı faaliyetinde bulunmak üzere 01.10.2001 tarihi itibarıyla EÜAŞ kurulmuştur.

EÜAŞ, elektrik üretimi alanında, 11.562 personeli ile kamuya ait termik ve hidrolik santrallerin işletilmesi, bakım, onarım ve rehabilitasyonlarının yapılması, malzeme yönetimi ve tedariki ile ruhsatı Kuruluşa ait maden sahalarının işletilmesi faaliyetlerini yürütmektedir.

Önemli Gelişmeler

2013 yıl sonu itibarıyla Şirket bünyesinde 17 adet termik ve 69 adet hidrolik santral bulunmakta olup, Şirketin kurulu gücü 10.864 MW'ı termik ve 12.918 MW'ı hidrolik santral olmak üzere toplam 23.782 MW'tır. Türkiye kurulu gücü içerisinde Şirketin payı %37,2'dir.

EÜAŞ; 2013 yılında, termik santrallerden 42,2 milyar kWh ve hidrolik santrallerden 37,9 milyar kWh olmak üzere toplam 80,1 milyar kWh elektrik üretimi yapmıştır. Bu üretim miktarı ile ülkemizin toplam elektrik üretiminin %33,4'ü EÜAŞ tarafından karşılanmıştır. Ayrıca, ruhsatı EÜAŞ'a ait olan kömür sahalarından 2013 yılında toplam 25 milyon ton linyit kömürü üretilmiş ve termik santrallerde kullanılmıştır.

Sinop'ta inşa edilecek Ülkemizin ikinci nükleer santrali ile ilgili olarak 3 Mayıs 2013 tarihinde "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Japonya Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyetinde Nükleer Güç Santrallerinin ve Nükleer Güç Sanayisinin Geliştirilmesi Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşma" imzalanmıştır. Proje kapsamında, EÜAŞ, MHI, ITOCHU ve GDF-SUEZ şirketlerinin ortaklığında ilk aşamada bir proje şirketinin kurulması ve şirkette EÜAŞ'ın önemli bir paya sahip olması, sağlanacak

enerji üretimi yanında projeye birlikte, nükleer teknolojinin ülkemize transfer edilmesi, sanayimizin geliştirilmesi ve nükleer teknoloji alanındaki insan kaynağımızın yetiştirilmesi öngörülmektedir.

Önceki yıllarda özelleştirme kapsam ve programına alınmış olan EÜAŞ'a ait Seyitömer Termik Santrali ve kömür sahası 17.06.2013 tarihinde 2,4 milyar ABD doları bedelle, Hamitabat Doğal Gaz Kombine Çevrim Santrali 01.08.2013 tarihinde 105

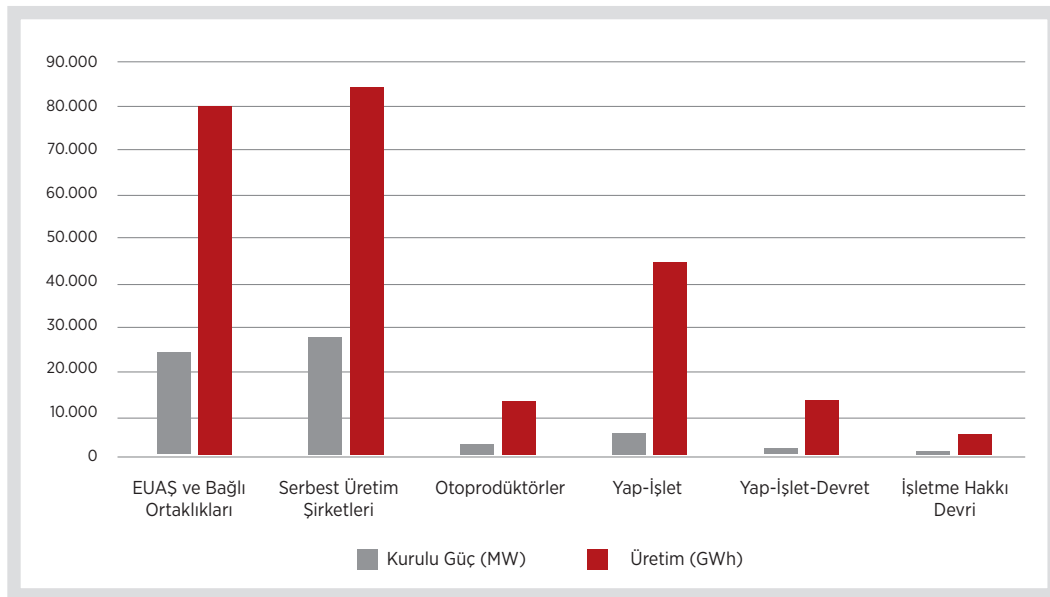
milyon ABD doları bedelle, Kangal Termik Santrali ve kömür sahası 14.08.2013 tarihinde 985 milyon ABD doları bedelle özelleştirilmiş olup, bu santrallerin devir işlemleri tamamlanmıştır. Özelleştirme kapsam ve programına 2013 yılında alınan Yatağan Yeniköy, Kemerköy ve Çatalağzı Termik Santrallerinde ise özelleştirme çalışmaları yıl boyunca devam etmiştir.

Üretim

Tablo 8: 2013 Yılı Sonu İtibariyle Kuruluşlar Bazında Türkiye Elektrik Enerjisi Kurulu Güç ve Üretimi

KURULUŞLAR	Kurulu Güç (MW)	Pay (%)	Üretim (GWh)	Pay (%)
EÜAŞ ve Bağlı Ortaklıkları	23.782	37,2	80.118	33,4
Serbest Üretim Şirketleri	27.430	42,9	84.079	35,0
Otoprodüktörler	3.421	5,3	13.072	5,4
Yap-İşlet	6.102	9,5	44.243	18,4
Yap-İşlet-Devret	2.336	3,6	13.482	5,6
İşletme Hakkı Devri	938	1,5	5.161	2,1
Toplam	64.008	100,0	240.154	100,0

Grafik 8: 2013 Yılı Sonu İtibariyle Kuruluşlar Bazında Türkiye Elektrik Enerjisi Kurulu Gücü ve Üretimi

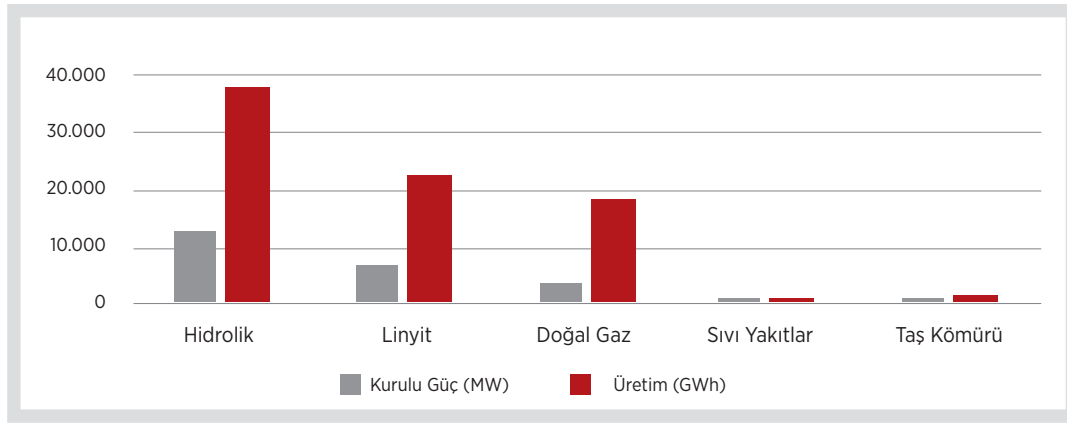

Kaynak: EÜAŞ

Tablo 9: 2013 Yılı Sonu İtibariyle EÜAŞ Kurulu Gücü ve Üretimi

KAYNAKLAR	Kurulu Güç (MW)	Pay (%)	Üretim (GWh)	Pay (%)
Hidrolik	12.918	54,3	37.882	47,3%
Linyit	6.404	26,9	22.396	28,0%
Doğal Gaz	3.779	15,9	18.380	22,9%
Sıvı Yakıtlar	381	1,6	74	0,1%
Taş Kömürü	300	1,3	1.386	1,7%
Toplam	23.782	100,0%	80.118	100,0%

Grafik 9: 2013 Yılı Sonu İtibariyle EÜAŞ'ın Kurulu Gücü ve Üretimi

Kaynak: EÜAŞ

2013 yılında termik santrallerden sağlanan 42.236 GWh elektrik enerjisi üretimi için 3,8 milyar sm^3 doğal gaz, 34,7 milyon ton linyit, 1,05 milyon ton taş kömürü, 150,8 bin ton fuel-oil ve 15,3 bin ton motorin yakıt girdisi olarak kullanılmıştır. Diğer yandan, hidrolik santrallerden sağlanan 37.882 GWh elektrik enerjisi için 163 milyar m^3 su kullanılmıştır.

Mali Durum

2013 yılı sonu itibariyle Kuruluşun personel sayısı 11.562'dir. Bu sayının, 1.416'sı teknik, 2.413'ü idari personel olmak üzere 3.829'unu memur ve sözleşmeli personel, 7.733'ünü ise işçiler oluşturmaktadır.

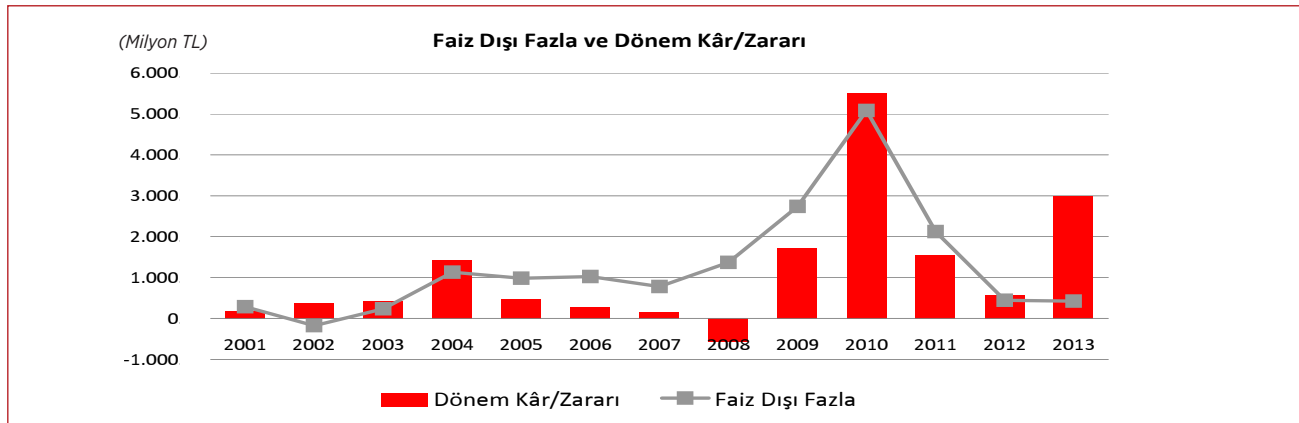
2013 yılında Kuruluşun brüt satış hasılatı 11,5

milyar TL, faaliyet kârı 3,5 milyar TL, finansman gideri 284,7 milyon TL, dönem kârı ise 3,0 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

2013 yılı sonu itibariyle EÜAŞ'ın varlıklarının toplam değeri 24,9 milyar TL olup, varlıkların 12,7 milyar TL'si dönen varlık (%50,8) ve 12,3 milyar TL'si duran varlıktır (%49,2).

Diğer yandan, Kuruluşun aynı dönemde 1,8 milyar TL uzun vadeli kaynağı, 3,4 milyar TL kısa vadeli yabancı kaynağı ve 19,7 milyar TL öz kaynağı mevcuttur. Şirket varlıklarının finansmanında %20,9 oranında yabancı kaynak kullanılmış olup, kullanılan yabancı kaynakların %13,7'si kısa vadeli, %7,2'si uzun vadeli.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER (Milyon TL)	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Gelir Tablosu				
Brüt Satışlar	10.323,3	10.872,8	11.541,1	6,1
Satışların Maliyeti	7.574,1	9.303,4	7.263,0	-21,9
Faaliyet Giderleri	153,0	154,7	162,4	5,0
Faaliyet Kar Zararı	2.199,4	947,3	3.516,0	271,2
Finansman Giderleri	530,8	141,7	284,7	100,9
Dönem Kar Zararı	1.555,1	573,4	2.981,2	419,9
Bilanço				
Dönen Varlıklar	11.726,7	12.697,2	12.692,3	0,0
Stok	741,5	875,8	795,7	-9,1
Duran Varlıklar	13.328,2	13.100,2	12.282,3	-6,2
Aktif Toplamı	25.054,9	25.797,4	24.974,6	-3,2
KV Yabancı Kaynaklar	2.214,3	2.821,0	3.419,5	21,2
UV Yabancı Kaynaklar	2.097,5	1.931,2	1.808,7	-6,3
Özkaynaklar	20.743,0	21.045,3	19.746,4	-6,2
Rasyolar				
Cari Oran	5,3	4,5	3,7	-17,5
Asit Test Oranı	4,6	3,8	2,8	-25,0
Alacakların Tahsil Süresi (Gün)	314,8	360,9	271,6	-24,7
Nakit Çevirme Süresi (Gün)	242,9	331,1	297,9	-10,0
Özsermaye Getiri Oranı %	6,4	2,3	11,3	398,6
İstihdam				
Toplam Personel Sayısı (Ort.)	11.575,0	11.855,0	11.960,0	0,9
Toplam İstihdam Gideri	585,8	632,6	657,9	4,0
Bütçe İlişkisi				
Bütçeye Katkı (VDG+Temettü+H. Payı)	0,0	0,0	2.808,3	----
Bütçeden Transferler (Sermaye & G/Z)	0,0	0,0	0,0	----
Verimlilik Göstergeleri				
Personel Başına Brüt Satışlar (Bin TL)	891,9	917,1	965,0	5,2
Personel Başına Maliyet (Bin TL)	654,3	784,8	607,3	-22,6
Personel Başına Faaliyet K/Z (Bin TL)	190,0	79,9	294,0	267,9
Diğer				
Katma Değer	3.577,4	2.059,4	4.626,9	124,7
Yatırım Harcaması	377,2	316,1	233,6	-26,1
Faiz Dışı Fazla	2.125,1	445,3	425,6	-4,4

Kaynak: EÜAŞ, Hazine Müsteşarlığı ve Kalkınma Bakanlığı

5.3. Türkiye Elektrik İletim A.Ş.

Yönetim Kurulu Üyeleri

Kemal YILDIR (YK Başkanı ve Genel Müdür)
 Mehmet Sinan YILDIRIM (Üye - Genel Müdür Yrd.)
 Boş (Üye - Genel Müdür Yrd.)
 Necmeddin KILIÇ (Üye - İlgili Bakanlık)
 Metin KORÇAK (Üye - İlgili Bakanlık)
 Boş (Üye - Hazine)

İlgili Bakanlık

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

Sermaye Yapısı

Hazine Sermaye Payı: %100
 Nominal Sermaye: 5,00 milyar TL
 Ödenmiş Sermaye: 5,00 milyar TL

İnternet Adresi

<http://www.teias.gov.tr>

Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ), Devletin genel enerji politikasına uygun olarak, ülkedeki tüm iletim tesislerini devralmak, elektrik iletimi, yük tevzi ve işletme planlaması hizmetlerini yürütmek üzere 2001 yılında kurulmuştur.

TEİAŞ, 36 kV ve üstü gerilim seviyesinde elektrik iletim sisteminin işletilmesi için Türkiye’de tek yetkili kuruluş olup, ana faaliyet alanı; Türkiye elektrik sistemini yönetmek, Türkiye iletim sisteminin işletme ve bakımını yapmak, Türkiye iletim sistemi genişleme ve yenilenme yatırımlarını yapmak, enterkoneksiyon çalışmalarını gerçekleştirmek, istatistik ve raporlama çalışmalarını yapmak ve AR-GE faaliyetlerini yürütmektir.

Önemli Gelişmeler

2013 yılı sonu itibarıyla elektrik iletim hattı toplam uzunluğu 55.616,4 km’dir.

2013 yılı sonunda Türkiye Elektrik Enerjisi Kurulu Gücü bir önceki yıla göre %12,2 artışla 64.007,5 MW olarak gerçekleşmiştir.

2013 yılı Türkiye elektrik enerjisi üretimi 240,2 milyar kWh, tüketim ise 246,4 milyar kWh olmuştur.

Mali Durum

Kuruluşun 2013 yılı başlangıcında yatırım tavanı ve ödeneği 680 milyon TL iken, Yüksek Planlama Kurulunun kararıyla bu miktar 984,6 milyon TL’ye çıkarılmıştır. TEİAŞ tarafından 984,6 milyon TL’lik yatırım ödeneğinin 916,3 milyon TL’si iletim sistemi yatırımları için kullanılmış olup, geri kalan kısmı ise etüt, işletme ve makine gibi ihtiyaçlar için kullanılmıştır.

2013 yılında Kuruluşun net satış hasılatı 15,4 milyar TL ve dönem kârı 1,04 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

2013 yılı sonu itibarıyla TEİAŞ’ın varlıklarının toplam değeri 11,8 milyar TL olup, 3,8 milyar TL dönen varlığı (%31,9) ve 8,1 milyar TL duran varlığı (%68,1) mevcuttur.

Diğer yandan, Kuruluşun aynı dönemde 1,5 milyar TL uzun vadeli kaynağı, 2,2 milyar TL kısa vadeli yabancı kaynağı ve 8,1 milyar TL öz kaynağı mevcuttur. Bir başka deyişle, şirket varlıklarının finansmanında, %31,3 oranında yabancı kaynak kullanılmış olup, yabancı kaynakların, %59,3 oranı kısa vadeli, %40,7 oranı ise uzun vadelidir.

Tablo 10: 2013 Yılı Sonu İtibariyle Türkiye Elektrik Üretimi ve Tüketimi (Milyon kWh)

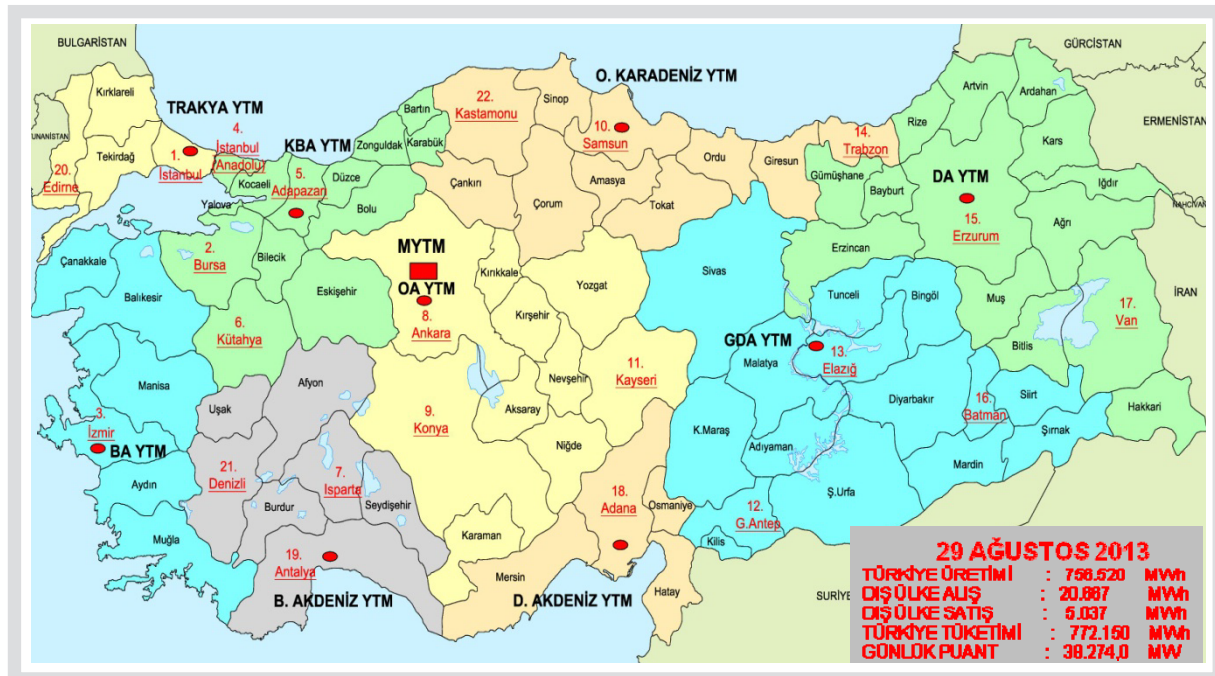
Aylar	ÜRETİM				Dış Alım	Toplam	Dış Satım	Tüketim
	Termik	Jeotermal	Rüzgar	Hidrolik				
Ocak	15.028,4	105,3	622,0	5.028,7	716,2	21.500,5	101,1	21.399,4
Şubat	12.492,3	95,6	502,5	5.228,7	627,8	18.946,9	73,0	18.873,9
Mart	12.893,6	103,4	634,2	6.252,3	574,7	20.458,2	11,6	20.446,7
Nisan	11.548,2	90,0	504,8	6.463,8	507,1	19.113,9	3,5	19.110,4
Mayıs	13.172,1	97,0	420,0	5.438,7	455,4	19.583,1	1,5	19.581,6
Haziran	14.709,1	86,9	529,9	4.373,3	449,8	20.149,1	51,6	20.097,5
Temmuz	16.143,9	86,7	1.080,8	4.906,8	584,3	22.802,6	110,7	22.691,8
Ağustos	15.036,2	92,3	1.006,1	5.156,7	625,7	21.917,1	150,0	21.767,1
Eylül	15.490,0	124,6	467,0	3.867,2	582,4	20.531,2	111,3	20.419,9
Ekim	14.190,6	152,8	558,8	3.719,1	701,3	19.322,5	201,9	19.120,6
Kasım	15.587,5	154,8	572,8	3.375,0	758,2	20.448,3	190,0	20.258,2
Aralık	15.520,5	174,1	658,7	5.610,3	846,4	22.810,0	220,5	22.589,5
TOPLAM	171.812,5	1.363,5	7.557,5	59.420,5	7.429,4	247.583,4	1.226,7	246.356,6

Kaynak: TEİAŞ

Ülkemiz tarihindeki en yüksek günlük tüketim seviyesine 772,1 milyon kWh ile 29 Ağustos 2013 tarihinde ulaşılmış olup, bu

tarihteki puant değeri ise 38.714 MW olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 10: Türkiye Elektrik Sistemi Ani Puantının ve Tüketime Maksimum Olduğu Günde Üretim ve Tüketime Bölgelere Göre Dağılımı

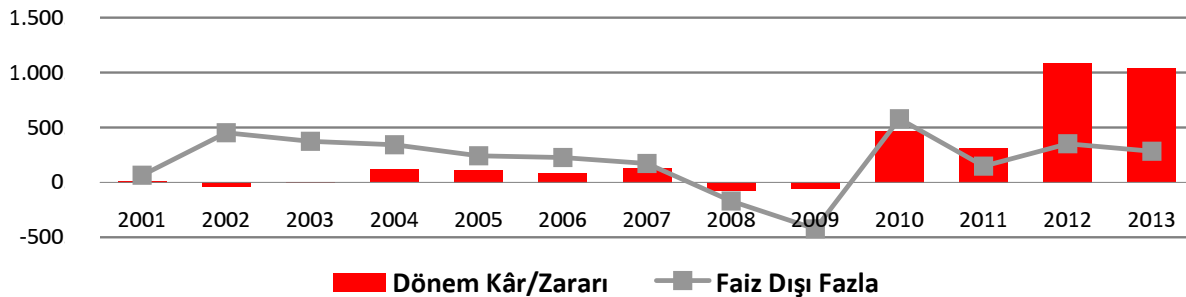

Kaynak: TEİAŞ

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER (Milyon TL)	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Gelir Tablosu				
Brüt Satışlar	10.052,4	14.725,0	15.397,7	4,6
Satışların Maliyeti	9.689,1	13.771,1	14.692,3	6,7
Faaliyet Giderleri	62,6	76,0	84,7	11,4
Faaliyet Kar Zararı	291,6	843,4	605,4	-28,2
Finansman Giderleri	179,0	61,9	187,5	202,8
Dönem Kar Zararı	311,2	1.090,5	1.037,2	-4,9
Bilanço				
Dönen Varlıklar	2.552,1	3.136,7	3.784,6	20,7
Stok	644,5	740,5	1.431,0	93,2
Duran Varlıklar	6.656,5	7.186,5	8.051,5	12,0
Aktif Toplamı	9.208,6	10.323,2	11.836,1	14,7
KV Yabancı Kaynaklar	1.338,5	1.655,7	2.197,4	32,7
UV Yabancı Kaynaklar	1.409,8	1.336,2	1.509,6	13,0
Özkaynaklar	6.460,3	7.331,3	8.129,1	10,9
Rasyolar				
Cari Oran	1,9	1,9	1,7	-9,1
Asit Test Oranı	1,4	1,4	1,0	-26,5
Alacakların Tahsil Süresi (Gün)	30,0	15,0	17,2	15,3
Nakit Çevirme Süresi (Gün)	27,4	23,4	32,3	38,2
Özsermaye Getiri Oranı %	3,9	12,6	10,3	-18,4
İstihdam				
Toplam Personel Sayısı (Ort.)	8.089,0	8.032,0	8.086,0	0,7
Toplam İstihdam Gideri	405,6	429,6	470,3	9,5
Bütçe İlişkisi				
Bütçeye Katkı (VDG+Temettü+H. Payı)	0,0	0,0	0,0	----
Bütçeden Transferler (Sermaye & G/Z)	0,0	0,0	0,0	----
Verimlilik Göstergeleri				
Personel Başına Brüt Satışlar (Bin TL)	1.242,7	1.833,3	1.904,2	3,9
Personel Başına Maliyet (Bin TL)	1.197,8	1.714,5	1.817,0	6,0
Personel Başına Faaliyet K/Z (Bin TL)	36,0	105,0	74,9	-28,7
Diğer				
Katma Değer	1.327,1	2.039,6	2.325,0	14,0
Yatırım Harcaması	449,8	704,5	984,6	39,8
Faiz Dışı Fazla	147,5	351,1	283,3	-19,3

(Milyon TL)

Faiz Dışı Fazla ve Dönem Kâr/Zararı

Kaynak: TEİAŞ, Hazine Müsteşarlığı ve Kalkınma Bakanlığı

5.4. Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt A.Ş.

Yönetim Kurulu Üyeleri

Münib KARAKILIÇ (YK Başkanı ve Genel Müdür)
Şakir Zeki ÖZGÜL (Üye - Genel Müdür Yardımcısı)
Mehmet AYERDEN (Üye- Genel Müdür Yardımcısı)
Hasan KAŞIKARA (Üye - İlgili Bakanlık)
Necati YAMAÇ (Üye - İlgili Bakanlık)
Korhan ERDOĞAN (Üye - Hazine)

İlgili Bakanlık

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

Sermaye Yapısı

Hazine Sermaye Payı: %100
Nominal Sermaye: 179,0 milyon TL
Ödenmiş Sermaye: 111,6 milyon TL

İnternet Adresi

<http://www.tetas.gov.tr>

Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt A.Ş. (TETAŞ), Devletin genel enerji ve ekonomi politikasına uygun olarak elektrik ticaret ve taahhüt faaliyetlerinde bulunmak üzere, elektrik sektöründeki ilk ve tek kamu toptan satış şirketi olarak 2001 yılında TEAŞ bünyesinden ayrılarak faaliyete başlamıştır.

TETAŞ,

- EÜAŞ'a ait santrallerden,
- Yap-İşlet, Yap-İşlet-Devret ve İşletme Hakkı Devri Modelleri ile işletilen santrallerden,
- İthalat/mübadele anlaşmaları kapsamında diğer ülkelerden ve
- PMUM tarafından işletilen dengeleme piyasasından

elektrik enerjisi satın almakta ve bu enerjiyi,

- Elektrik dağıtım ve perakende satış şirketlerine,
- İletim sistemine doğrudan bağlı müşterilerine,
- İhracat/mübadele anlaşmaları kapsamında diğer ülkelere ve
- PMUM tarafından işletilen dengeleme piyasasına satmaktadır.

EPDK'dan lisans almış Türkiye'nin ilk toptan enerji satış şirketi olan TETAŞ'ın 2019 yılı sonuna kadar tedarik lisansı bulunmaktadır.

Önemli Gelişmeler

2013 yılında altı ayrı kaynaktan olmak üzere toplam 131,1 milyar kWh enerji satın alınmış ve toplam maliyet 22,6 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Alınan enerjinin yaklaşık %52,3'ü EÜAŞ'a ait santrallerden, %45,7'si uzun dönemli anlaşmalar kapsamında özel sektör (Yİ, YİD ve İHD) santrallerinden, %1,8'i PMUM'dan, %0,2'si ise ithalat (mübadele) kapsamında karşılanmıştır.

2013 yılında dört ayrı müşteri grubuna toplam 129,6 milyar kWh elektrik enerjisinin satışı gerçekleştirilmiş ve karşılığında 23,2 milyar TL hasılat elde edilmiştir. Enerji satışının %75,9'u Elektrik Perakende Satış Şirketlerine, %21,1'i Elektrik Dağıtım Şirketlerine, %1,2'si Direkt Müşterilere, %1,8'i ise PMUM'a gerçekleştirilmiştir.

Mali Durum

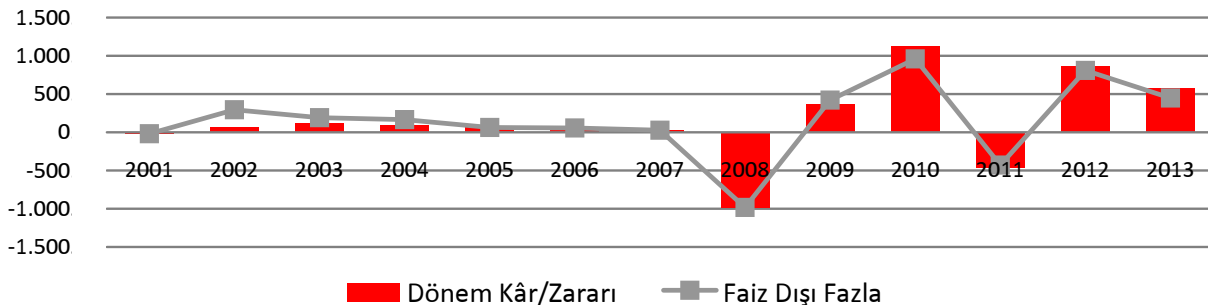
2013 yılında ortalama enerji alış birim maliyeti %0,3 artışla 17,27 kr/kWh olarak gerçekleşirken, ortalama enerji satış fiyatı %4,8 azalışla 17,91 kr/kWh olarak gerçekleşmiştir.

Enerji alım ve satım miktarlarında bir önceki yıla göre gerçekleşen yaklaşık %57'lik artışa bağlı olarak elde edilen hasılat ve maliyette de artış yaşanmıştır. Bununla birlikte alım maliyetinde yaşanan artışa karşılık satış fiyatlarındaki azalış nedeniyle dönem kârı bir önceki yıla göre %33,2 azalışla 573,9 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER (Milyon TL)	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Gelir Tablosu				
Brüt Satışlar	11.187,0	15.455,7	23.211,9	50,2
Satışların Maliyeti	11.583,3	14.342,3	22.589,8	57,5
Faaliyet Giderleri	24,2	43,8	54,6	24,6
Faaliyet Kar Zararı	-420,4	1.069,6	561,7	-47,5
Finansman Giderleri	0,0	0,8	0,0	-100,0
Dönem Kar Zararı	-463,2	859,1	573,9	-33,2
Bilanço				
Dönen Varlıklar	2.710,8	4.666,2	7.976,8	70,9
Stok	0,0	0,0	96,5	---
Duran Varlıklar	2,9	3,7	14,8	298,6
Aktif Toplamı	2.713,7	4.669,9	7.991,5	71,1
KV Yabancı Kaynaklar	2.528,6	3.686,3	6.552,5	77,7
UV Yabancı Kaynaklar	71,2	94,2	92,2	-2,2
Özkaynaklar	113,9	889,3	1.346,9	51,5
Rasyolar				
Cari Oran	1,1	1,3	1,2	-3,8
Asit Test Oranı	1,0	1,2	1,1	-8,4
Alacakların Tahsil Süresi (Gün)	82,7	94,7	95,0	0,3
Nakit Çevirme Süresi (Gün)	47,5	20,2	16,9	-16,2
Özsermaye Getiri Oranı %	-134,1	154,6	41,1	-73,4
İstihdam				
Toplam Personel Sayısı (Ort.)	213,0	206,0	199,0	-3,4
Toplam İstihdam Gideri	9,6	10,8	11,4	5,2
Bütçe İlişkisi				
Bütçeye Katkı (VDG+Temettü+H. Payı)	0,0	0,0	0,0	----
Bütçeden Transferler (Sermaye & G/Z)	0,0	0,0	0,0	----
Verimlilik Göstergeleri				
Personel Başına Brüt Satışlar (Bin TL)	52.521,2	75.027,6	116.642,6	55,5
Personel Başına Maliyet (Bin TL)	54.381,5	69.622,7	113.516,7	63,0
Personel Başına Faaliyet K/Z (Bin TL)	-1.973,9	5.192,3	2.822,7	-45,6
Diğer				
Katma Değer	-441,7	907,1	619,2	-31,7
Yatırım Harcaması	0,0	0,0	0,3	0,0
Faiz Dışı Fazla	-429,3	808,2	447,4	-44,6

(Milyon TL)

Faiz Dışı Fazla ve Dönem Kâr/Zararı

Kaynak: TETAŞ, Hazine Müsteşarlığı ve Kalkınma Bakanlığı

5.5. Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu

Yönetim Kurulu Üyeleri

Mustafa AKTAŞ (YK Başkanı ve Genel Müdür)
 Ömer SEZGİN (Üye - Genel Müdür Yrd.)
 Tuğrul ALPER (Üye - Genel Müdür Yrd.)
 Boş (Üye - İlgili Bakanlık)
 Boş (Üye - İlgili Bakanlık)
 Arslan BAŞ (Üye - Hazine)

İlgili Bakanlık

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

Sermaye Yapısı

Hazine Sermaye Payı: %100
 Nominal Sermaye: 1,00 milyar TL
 Ödenmiş Sermaye: 800 milyon TL

İnternet Adresi

<http://www.tki.gov.tr>

22/05/1957 tarihinde kurulmuş olan Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu (TKİ) Genel Müdürlüğü, 233 sayılı KHK ile bir iktisadi devlet teşekkülü olarak yeniden düzenlenmiş olup, 15.06.1985 tarihli ve 18785 sayılı "Maden Kanunu" ile 27.11.1984 tarihli ve 18588 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Ana Statüsü" çerçevesinde faaliyetlerini sürdürmektedir.

İlgili mevzuat uyarınca TKİ, devletin genel enerji ve yakıt politikasına uygun olarak linyit, turp bitümlü şist, asfaltit gibi enerji hammaddelerini değerlendirmek, ülkenin ihtiyaçlarını karşılamak, yurt ekonomisine azami katkıda bulunmak, plan ve programlar tanzim ve takip etmek, uygulama stratejilerini tespit etmek ve gerçekleşmesini sağlamakla görevlidir.

Önemli Gelişmeler

TKİ, 2013 yılında ürettiği ya da ürettirdiği kömürlerden toplam 21,1 milyon tonunun satışını yapmıştır. Bu miktarın 14,4 milyon tonu (%68) termik santrallerde kullanılmak üzere EÜAŞ'a ya da bağlı ortaklıklarına, 6,7 milyon tonu (%32) ise ısınma ya da sanayide kullanılmak üzere piyasaya satılmıştır.

Kuruluşun 2013 yılında yaptığı dekapaj miktarı yaklaşık 115,1 milyon m³ olup, bu miktarın %37'si Kuruluşun kendi imkânları ile %63'ü ise özel sektör firmalarından hizmet alımı suretiyle yapılmıştır.

Kuruluş ileride üretim darboğazına düşülmemesi ve yeraltı/yerüstü orantısızlığının dengelenmesi

amacıyla yeraltı işletmeciliği yöntemi ile üretilebilecek rezervlerin değerlendirilmesine yönelik çalışmalar yürütmektedir. Halihazırda Kuruluş 2013 yılında üretiminin %67'sini açık ocak, %33'ünü ise yeraltı işletmeciliği yöntemi ile gerçekleştirmiştir.

TKİ'ye bağlı Güney Ege Linyitleri İşletmesi Müessesesi ve Yeniköy Linyitleri İşletmesi Yüksek Planlama Kurulu Kararı ile Ağustos 2013'te YEAS'a devredilmiştir.

2008 yılında başlatılan "Milli Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Seferberliği" çerçevesinde, üretim faaliyeti tamamlanmış kömür sahalarının yeniden düzenlenip çevreye kazandırılması çalışmaları kapsamında, 2013 yılı sonu itibarıyla yaklaşık 4.925 hektarlık alana, değişik türde yaklaşık 7,5 milyon adet ağaç dikilmiştir.

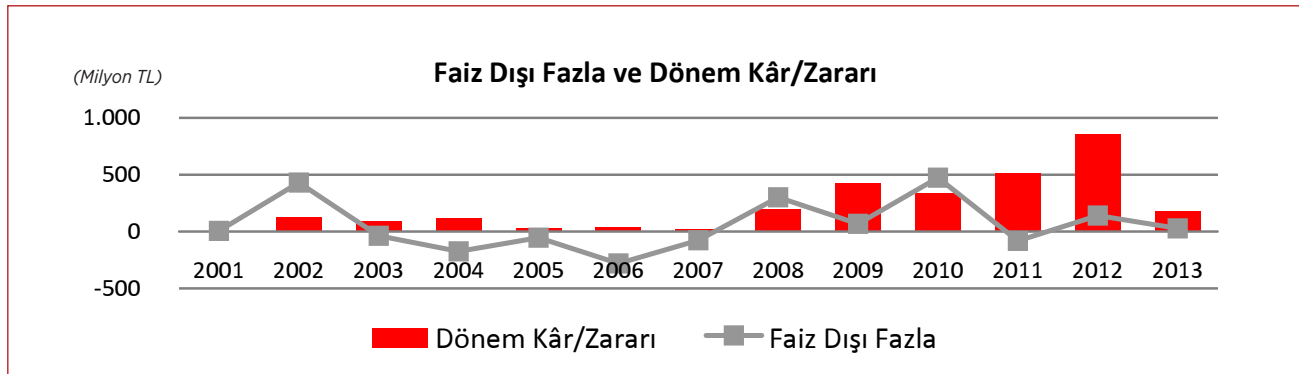
Mali Durum

Kuruluşun brüt satışları, faaliyet karı ve dönem net karı, Güney Ege Linyitleri İşletmesi Müessesesi ve Yeniköy Linyitleri İşletmesinin Yüksek Planlama Kurulu Kararı ile Elektrik Üretim A.Ş.'ye devredilmesi nedeniyle 2012 yılına nazaran azalma göstermiştir. Brüt satışlar, faaliyet karı ve dönem net karı sırasıyla %22, %57 ve %79 oranlarında düşmüştür.

Dönem karında gerçekleşen azalmaya bağlı olarak Kuruluş'a ait olan özsermaye getiri oranı da %32,8'den %3,8'e gerilemiştir.

Kuruluşun 2013 sonu itibarıyla ticari banka kredi borcu bulunmamaktadır.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER (Milyon TL)	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Gelir Tablosu				
Brüt Satışlar	2.907,0	3.182,8	2.481,1	-22,0
Satışların Maliyeti	1.977,9	1.960,9	1.759,4	-10,3
Faaliyet Giderleri	333,2	379,6	359,5	-5,3
Faaliyet Kar Zararı	595,8	842,3	362,1	-57,0
Finansman Giderleri	8,6	0,0	0,0	----
Dönem Kar Zararı	513,8	860,0	178,0	-79,3
Bilanço				
Dönen Varlıklar	1.417,7	2.113,3	2.609,7	23,5
Stok	234,1	249,7	335,2	34,2
Duran Varlıklar	1.023,1	922,6	696,5	-24,5
Aktif Toplamı	2.440,9	3.035,9	3.306,2	8,9
KV Yabancı Kaynaklar	466,9	382,3	610,7	59,7
UV Yabancı Kaynaklar	216,5	205,5	152,6	-25,8
Özkaynaklar	1.757,4	2.448,1	2.542,9	3,9
Rasyolar				
Cari Oran	3,04	5,53	4,27	-22,7
Asit Test Oranı	0,64	0,67	0,22	-66,7
Alacakların Tahsil Süresi (Gün)	20,9	21,0	14,8	-29,3
Nakit Çevirme Süresi (Gün)	60,0	21,7	32,2	48,1
Özsermaye Getiri Oranı %	23,34	32,84	3,80	-88,4
İstihdam				
Toplam Personel Sayısı (Ort.)	8.117	7.326	5.900	-19,5
Toplam İstihdam Gideri	472,8	391,4	344,4	-12,0
Bütçe İlişkisi				
Bütçeye Katkı (VDG+Temettü+H. Payı)	0,0	0,0	0,0	----
Bütçeden Transferler (Sermaye & G/Z)	225,0	0,0	418,0	----
Verimlilik Göstergeleri				
Personel Başına Brüt Satışlar (Bin TL)	358,1	434,5	420,5	-3,2
Personel Başına Maliyet (Bin TL)	243,7	267,7	298,2	11,4
Personel Başına Faaliyet K/Z (Bin TL)	73,4	115,0	61,4	-46,6
Diğer				
Katma Değer	1.814,5	2.144,9	1.382,3	-35,6
Yatırım Harcaması	63,7	64,5	61,2	-5,0
Faiz Dışı Fazla	-81,7	140,7	11,3	-92,0

Kaynak: TKİ, Hazine Müsteşarlığı ve Kalkınma Bakanlığı

5.6. Türkiye Taşkömürü Kurumu

Yönetim Kurulu Üyeleri

Burhan İNAN (YK Başkanı ve Genel Müdür)
 Muhammet Safa TOPUZ (Üye - Genel Müdür Yrd.)
 Boş (Üye - Genel Müdür Yrd.)
 Salih ERBAY (Üye - İlgili Bakanlık)
 Nevzat KAVAKLI (Üye - İlgili Bakanlık)
 Arif Hikmet CESUR (Üye - Hazine)

İlgili Bakanlık

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

Sermaye Yapısı

Hazine Sermaye Payı: %100
 Nominal Sermaye: 6,87 milyar TL
 Ödenmiş Sermaye: 6,22 milyar TL

İnternet Adresi

<http://www.taskomuru.gov.tr>

Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK), daha önce Türkiye Kömür İşletmeleri (TKİ) bünyesinde yer alan Ereğli, Kozlu, Karadon, Armutçuk, Üzülmüş ve Amasra Kömür İşletmelerinin bir araya getirilmesi suretiyle 1984 yılında TKİ'den ayrı bir iktisadi devlet teşekkülü şeklinde kurulmuş olup, halen 233 sayılı KHK kapsamında faaliyetlerini sürdürmektedir.

Merkezi Zonguldak'ta bulunan TTK, Devletin genel sanayi ve enerji politikasına uygun olarak taşkömürü ile taşkömürü havzasındaki diğer maden rezervlerini en iyi şekilde değerlendirerek yurt ekonomisine katkıda bulunmak amacıyla kurulmuştur.

Önemli Gelişmeler

2013 yılı sonu itibarıyla TTK'nın satılabilir üretimi, 2012 yılına göre %6,2'lik azalışla 1,4 milyon ton olarak gerçekleşmiştir.

Ülke taşkömürü ihtiyacının %6'lık kısmı Kuruluş tarafından, %4'lük kısmı özel sektör tarafından karşılanmakta, geri kalan %90'lık kısım ise ithal edilmektedir.

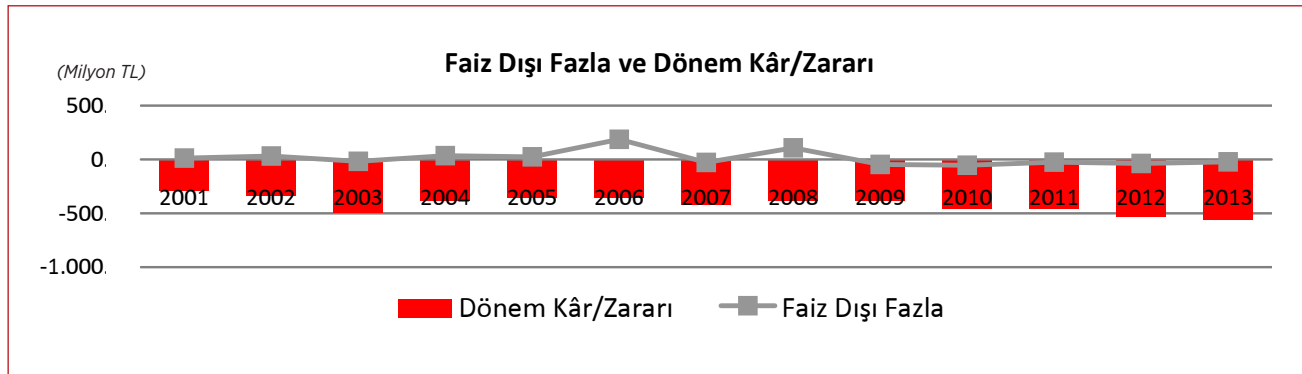
Mali Durum

TTK, yapısal sorunlar nedeniyle sürekli zarar eden ve finansman desteğine ihtiyaç duyan bir kuruluştur.

2013 yılında TTK'nın brüt satışları bir önceki yıla göre %3,4'lük azalışla 294,7 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bu düşüşe, bir önceki yıla göre satış miktarının azalması ve demir-çelik sektöründe fiyatların düşmesi neden olmuştur.

2013 yılı yatırımları bir önceki yıla göre %35,6 oranında artarak 50,4 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER (Milyon TL)	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Gelir Tablosu				
Brüt Satışlar	326,5	305,2	294,7	-3,4
Satışların Maliyeti	640,4	661,5	681,9	3,1
Faaliyet Giderleri	122,6	130,8	139,7	6,8
Faaliyet Kar Zararı	-436,5	-487,1	-526,9	-8,2
Finansman Giderleri	0,0	0,0	0,0	---
Dönem Kar Zararı	-460,1	-529,4	-558,7	-5,5
Bilanço				
Dönen Varlıklar	186,8	160,3	170,5	6,4
Stok	55,7	77,5	89,7	15,6
Duran Varlıklar	317,0	332,4	347,3	4,5
Aktif Toplamı	503,8	492,7	517,9	5,1
KV Yabancı Kaynaklar	95,2	104,1	120,3	15,6
UV Yabancı Kaynaklar	1,6	1,7	1,7	4,5
Özkaynaklar	407,0	387,0	395,8	2,3
Rasyolar				
Cari Oran	1,96	1,54	1,42	-8,0
Asit Test Oranı	0,97	0,60	0,41	-31,2
Alacakların Tahsil Süresi (Gün)	64,3	55,9	50,1	-10,4
Nakit Çevirme Süresi (Gün)	80,4	89,9	90,2	0,3
Özsermaye Getiri Oranı %	-116,52	-133,33	-142,73	-7,0
İstihdam				
Toplam Personel Sayısı (Ort.)	12.923	12.292	11.586	-5,7
Toplam İstihdam Gideri	619,8	637,0	689,8	8,3
Bütçe İlişkisi				
Bütçeye Katkı (VDG+Temettü+H. Payı)	0,0	0,0	0,0	---
Bütçeden Transferler (Sermaye & G/Z)	484,4	541,2	581,8	7,5
Verimlilik Göstergeleri				
Personel Başına Brüt Satışlar (Bin TL)	25,3	24,8	25,4	2,4
Personel Başına Maliyet (Bin TL)	49,6	53,8	58,9	9,4
Personel Başına Faaliyet K/Z (Bin TL)	-33,8	-39,6	-45,5	-14,8
Diğer				
Katma Değer	190,9	147,3	176,4	19,8
Yatırım Harcaması	33,0	37,2	50,4	35,6
Faiz Dışı Fazla	-24,8	-37,3	-22,4	39,9

Kaynak: TTK, Hazine Müsteşarlığı ve Kalkınma Bakanlığı

5.7. Türkiye Petrolleri A.O.

Yönetim Kurulu Üyeleri

Besim ŞİŞMAN (YK Başkan V. ve Genel Müdür V.)
Murat ALTIPARMAK (Üye - Genel Müdür Yrd.)
Boş (Üye - Genel Müdür Yrd.)
Cumali KINACI (Üye - İlgili Bakanlık)
Selami İNCEDALCI (Üye - İlgili Bakanlık)
Boş (Üye - Hazine)

İlgili Bakanlık

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

Sermaye Yapısı

Hazine Sermaye Payı: %100
Nominal Sermaye: 3,00 milyar TL
Ödenmiş Sermaye: 1,41 milyar TL

İnternet Adresi

<http://www.tpao.gov.tr>

Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO), Ülkemizde kamu adına petrol arama-üretim ve rafinaj faaliyetlerini yürüten tek kuruluş olarak 1954 yılında kurulmuştur. Kuruluş, 1984 yılında çıkarılan 233 sayılı KHK ile sermayesinin tamamı Devlete ait bir iktisadi devlet teşekkülü olarak yeniden yapılandırılmış, faaliyet alanı, arama, üretim, sondaj ve buna bağlı petrol ameliyeleri ile sınırlandırılmış, rafinaj, pazarlama ve boru hatları ile petrol taşımacılığı Kuruluşun faaliyet alanından çıkarılmıştır.

Bugün itibariyle Kuruluş, ilgili mevzuat çerçevesinde arama, sondaj, kuyu tamamlama ve üretim faaliyetleri (upstream), doğal gaz depolama, ham petrol ve doğal gaz boru hattı projelerine katılım sağlamakta, yurt dışı şirketleri vasıtasıyla petrol ticareti ve taşımacılığı alanlarında faaliyetlerini yürütmektedir.

Önemli Gelişmeler

Kuruluşun 2013 yılında yurt içi ham petrol üretimi bir önceki yıla göre %5,8'lik artışla 1,8 milyon ton olurken, doğal gaz üretimi bir önceki yıla göre %9,4'lük düşüşle 307,6 milyon sm³ düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu verilere göre TPAO, 2013 yılında Türkiye'de gerçekleştirilen ham petrol üretiminin

%74'ünü, doğal gaz üretiminin ise %55'ini karşılamaktadır.

Kuruluşun 2013 yılı yurt dışı ham petrol üretimi yaklaşık 8,6 milyon varil, doğal gaz üretimi ise yaklaşık 4,1 milyon varil petrol eş değeri düzeyindedir.

Kuruluş, Karadeniz'de 2004-2013 yılları arasında yaklaşık 71.000 km² 2B ve 15.500 km² 3B sismik çalışma yapmıştır. Bunun yanında Kuruluş, 2004 ile 2013 yıllarında Karadeniz'de BP, Petrobras, ExxonMobil ve Chevron ile ortak arama çalışmaları yürütmüş, bu kuruluşlarla birlikte Hopa-1, Sinop-1, Yassıhöyük-1, Kastamonu-1 ve münhasıran TPAO tarafından Sürmene-1/1RE "ultra derin deniz" ile Istranca-1 kuyularının sondajları gerçekleştirilmiştir.

Batı Karadeniz'de, günde 2,1 milyon m³ üretim kapasitesine sahip çift katlı Akçakoca Platformundan günde ortalama 250-300 bin m³ doğal gaz üretimi yapılmaktadır.

Akdeniz'de (İskenderun, Kıbrıs, Mersin, Antalya açıkları) 2005 ile 2013 yıllarından 24.000 km² 2B ve 5.600 km² 3B sismik çalışma gerçekleştirilmiştir.

Kuruluş, geleneksel olmayan yöntemler ile petrol ve doğal gaz üretimi yapmaya yönelik çalışmalarına

devam etmekte olup bu kapsamda Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde bazı ruhsat alanlarında Shell ile ortaklaşa yürütülen çalışmalar neticesinde 2013 yılında 2 kuyunun sondajına başlanmıştır. 2014 yılında ise Shell ile ortak geleneksel olmayan yöntemlerle 2 adet kuyunun daha kazılması planlanmaktadır.

Bakanlar Kurulu'nun 22/01/2013 tarihli ve 28536 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 24/12/2012 tarihli ve 2012/4152 sayılı kararıyla, Kuruluşun bağlı kuruluşlarından olan Turkish Petroleum International Company Ltd. (TPIC) BOTAŞ'a devredilmiştir.

Tablodan da görüleceği üzere Kuruluş 2013 yılında 751,4 milyon TL yurt içi yatırım gerçekleştirmiştir. Aynı yılda Kuruluşun yaptığı yurt dışı yatırım ise 714 milyon ABD Doları tutarındadır. Son on yılda (2004 ila 2013) gerek yurtiçinde ve gerekse yurtdışında yapılan yatırım tutarı 2 milyar ABD Dolarıdır.

Kuruluşun 2013 yılı sonu itibarıyla yurt içi satış gelirleri 1,5 milyar ABD Doları, yurt dışı satış gelirleri ise 1,1 milyar ABD Doları düzeyindedir.

2013 yılında Kuruluş, dönem kârındaki artışın da

Tablo 11: TPAO Yurt İçi Yatırım Harcamaları (2011-2013)

	2011			2012			2013		
	Milyon TL	Milyon \$	%	Milyon TL	Milyon \$	%	Milyon TL	Milyon \$	%
Arama	126,9	75,9	13,1	78,1	43,6	8,6	113,8	60,0	15,1
Üretim	85,9	51,3	8,8	66,4	37,1	7,3	80,7	42,6	10,7
Sondaj	622,6	372,4	64,1	408,1	227,9	45,1	312,7	165,0	41,6
Diğer	136,6	81,7	14,1	352,3	196,8	38,9	244,3	128,9	32,5
TOPLAM	971,9	581,3	100,0	904,8	505,4	100,0	751,4	396,5	100,0

Kaynak: TPAO

Mali Durum

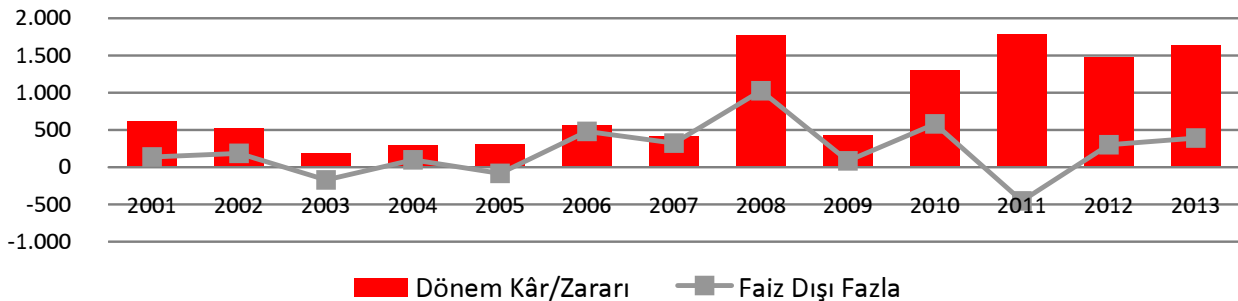
2013 yılında Kuruluşun dönen varlık toplamı, 2013 yılında bir önceki yıla göre %7,1'lik düşüşle 4,6 milyar TL düzeyinde gerçekleşmiştir. Aynı dönemde Kuruluşun hazır değerleri, 2,5 milyar TL'ye düşmüştür.

etkisiyle bir önceki yıla göre %12,2'lik artışla 2,2 milyar TL katma değer yaratmıştır. Kuruluş, 2012 yılında 301 milyon TL, 2013 yılında ise 391,5 milyon TL faiz dışı fazla (FDF) vermiştir.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER (Milyon TL)	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Gelir Tablosu				
Brüt Satışlar	2.588,1	2.625,3	2.973,8	13,3
Satışların Maliyeti	754,9	798,5	845,6	5,9
Faaliyet Giderleri	1.074,6	904,6	893,5	-1,2
Faaliyet Kar Zararı	545,0	697,5	972,2	39,4
Finansman Giderleri	0,3	0,2	0,1	-55,0
Dönem Kar Zararı	1.792,8	1.471,1	1.634,2	11,1
Bilanço				
Dönen Varlıklar	4.295,5	4.972,2	4.621,7	-7,1
Stok	1.667,6	1.761,2	1.837,5	4,3
Duran Varlıklar	2.671,1	2.934,1	3.599,8	22,7
Aktif Toplamı	6.966,6	7.906,3	8.221,5	4,0
KV Yabancı Kaynaklar	585,5	676,7	523,7	-22,6
UV Yabancı Kaynaklar	262,7	311,4	336,3	8,0
Özkaynaklar	6.118,5	6.918,2	7.361,5	6,4
Rasyolar				
Cari Oran	7,34	7,35	8,83	20,1
Asit Test Oranı	4,37	4,71	5,16	9,5
Alacakların Tahsil Süresi (Gün)	40,8	30,2	30,5	1,1
Nakit Çevirme Süresi (Gün)	454,9	676,2	689,7	2,0
Özsermaye Getiri Oranı %	28,96	19,66	18,57	-5,6
İstihdam				
Toplam Personel Sayısı (Ort.)	4.827	4.810	4.812	0,0
Toplam İstihdam Gideri	337,0	414,7	466,2	12,4
Bütçe İlişkisi				
Bütçeye Katkı (VDG+Temettü+H. Payı)	793,6	640,8	998,7	55,9
Bütçeden Transferler (Sermaye & G/Z)	0,0	0,0	0,0	----
Verimlilik Göstergeleri				
Personel Başına Brüt Satışlar (Bin TL)	536,2	545,8	618,0	13,2
Personel Başına Maliyet (Bin TL)	156,4	166,0	175,7	5,9
Personel Başına Faaliyet K/Z (Bin TL)	112,9	145,0	202,0	39,3
Diğer				
Katma Değer	2.217,7	1.982,8	2.225,5	12,2
Yatırım Harcaması	971,9	904,8	751,4	-17,0
Faiz Dışı Fazla	-453,7	301,0	391,5	30,1

(Milyon TL)

Faiz Dışı Fazla ve Dönem Kâr/Zararı

Kaynak: TPAO, Hazine Müsteşarlığı ve Kalkınma Bakanlığı

5.8. Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü

Yönetim Kurulu Üyeleri

Orhan YILMAZ (YK Başkanı ve Genel Müdür)
Boş (Üye - Genel Müdür Yrd.)
Yücel YALÇINOĞLU (Üye - Genel Müdür Yrd.)
Ramazan USTA (Üye - İlgili Bakanlık)
Boş (Üye - İlgili Bakanlık)
M. Emin ZARARSIZ (Üye - Hazine)

İlgili Bakanlık

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

Sermaye Yapısı

Hazine Sermaye Payı: %100
Nominal Sermaye: 600 milyon TL
Ödenmiş Sermaye: 200 milyon TL

İnternet Adresi

<http://www.etimaden.gov.tr>

14.06.1935 tarihli ve 2805 sayılı Kanunla madencilikğin çeşitli dallarında faaliyet göstermek, elektrik enerjisi üretim tesisleri kurmak, elektrik enerjisinin iletim, satış ve dağıtımını sağlamak, bünye içinde bankacılık işlemleri yapmak üzere “Etibank” adıyla kurulan Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü (Eti Maden), 1998 yılında “Eti Holding A.Ş.” adıyla yeniden yapılandırılmasının ardından Ocak 2004’te yapılan düzenleme neticesinde bugünkü Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü (Eti Maden) ismini almıştır.

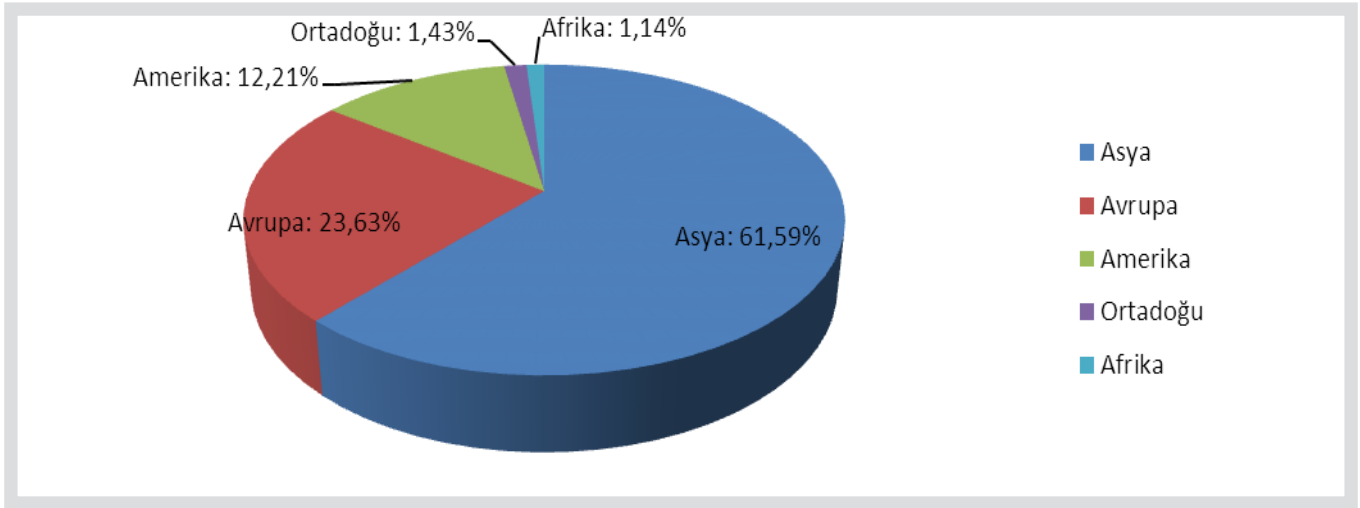
Ana Statüsü 09.11.1984 tarihli ve 18570 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren ve 233 sayılı KHK kapsamında bir iktisadi devlet teşekkülü olan Kuruluş, hâlihazırda Devlet eliyle aranacak ve işletilecek olan bor tuzları, trona, uranyum ve toryum madenlerinin işletme ve arama görevini yürütmektedir.

Önemli Gelişmeler

Eti Maden 2013 yılında da 2005 yılında yakaladığı dünya bor sektöründeki liderliğini korumakta olup, dünya bor talebinin (miktar olarak) %47’sini karşılamıştır.

Katma değeri yüksek bor kimyasalları üretim ve satışı politikası çerçevesinde, ülkemizin 2013 yılında bor kimyasalları ve eşdeğeri ürün satışları artarken, konsantre bor satışlarındaki düşüş devam etmektedir. Geline aşamada satışı yapılan bor ürünlerinin %95’i bor kimyasalları ve eşdeğer ürünlerden, kalan %5’i ise konsantre bor ürünlerinden oluşmaktadır.

Kuruluş 2013 yılında bor ihracatının önemli bir kısmını Uzak Doğu’ya yapmıştır. Yapılan bor ihracatının bölgesel dağılımı aşağıdaki grafikte gösterilmektedir.

Grafik 11: Bor İhracatının Bölgesel Dağılımı (2013)

Kaynak: Eti Maden İşletmeleri 2013 Yılı Faaliyet Raporu

2013 yılında cam sektörü en büyük bor tüketen sektör olma özelliğini korumuş, sektör bazında Kuruluş, satışlarının yaklaşık %81'ini cam, seramik, tarım ve deterjan sektörlerine yapmıştır.

Mali Durum

Eti Maden'in toplam bor ürünleri satışı, bor ürünlerinin kullanıldığı sektörlerdeki daralmaya paralel olarak ve bir önceki yıla göre yaklaşık %9 azalarak 1,8 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. 2013 yılında ise yılın ilk yarısında devam eden talep düşüklüğü, yılın ikinci yarısında yerini kısmi canlanmaya bırakarak 2012 yılına göre bir miktar iyileşme göstermiştir. 2013 yılında Kuruluşun

satışları değer bazında %9,5, ton bazında ise %4,5 artış göstermiştir. Kuruluş, iç piyasaya 58,8 milyon TL, dış piyasalara 1,57 milyar TL olmak üzere toplam 1,6 milyar TL satış yapmıştır. 2013 yılında Kuruluşun dönem kârı %8,1 artarak 841,8 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

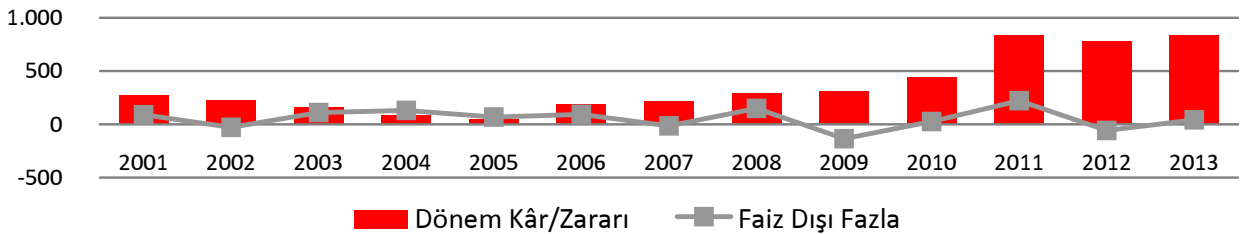
Bor ürünleri kullanılan sektörlerdeki daralmaya paralel olarak Kuruluşun stok miktarı bir önceki yıla nazaran %33,7 artış göstermiştir.

Kuruluş, Hazineye 2012 ve 2013 yıllarında sırasıyla 443,4 milyon TL ve 241 milyon TL temettü ödemesi yapmıştır.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER (Milyon TL)	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Gelir Tablosu				
Brüt Satışlar	1.474,6	1.487,5	1.628,7	9,5
Satışların Maliyeti	503,5	491,2	575,7	17,2
Faaliyet Giderleri	197,3	246,4	279,1	13,3
Faaliyet Kar Zararı	773,9	749,9	774,0	3,2
Finansman Giderleri	0,0	0,0	0,0	0,0
Dönem Kar Zararı	841,5	779,1	841,8	8,1
Bilanço				
Dönen Varlıklar	681,4	726,8	897,2	23,4
Stok	154,6	219,0	292,8	33,7
Duran Varlıklar	1.123,9	1.215,3	1.456,6	19,9
Aktif Toplamı	1.805,4	1.942,1	2.353,8	21,2
KV Yabancı Kaynaklar	121,9	151,0	430,8	185,3
UV Yabancı Kaynaklar	57,0	55,9	75,7	35,5
Özkaynaklar	1.626,4	1.735,2	1.847,3	6,5
Rasyolar				
Cari Oran	5,59	4,81	2,08	-56,7
Asit Test Oranı	3,56	2,48	1,02	-59,0
Alacakların Tahsil Süresi (Gün)	54,4	63,9	61,5	-3,8
Nakit Çevirme Süresi (Gün)	121,0	185,4	187,9	1,4
Özsermaye Getiri Oranı %	46,91	37,43	37,93	1,3
İstihdam				
Toplam Personel Sayısı (Ort.)	3.776	3.783	3.898	3,0
Toplam İstihdam Gideri	161,3	187,3	204,1	8,9
Bütçe İlişkisi				
Bütçeye Katkı (VDG+Temettü+H. Payı)	268,8	443,4	241,3	-45,6
Bütçeden Transferler (Sermaye & G/Z)	0,0	0,0	0,0	0,0
Verimlilik Göstergeleri				
Personel Başına Brüt Satışlar (Bin TL)	390,5	393,2	417,8	6,3
Personel Başına Maliyet (Bin TL)	133,3	129,8	147,7	13,7
Personel Başına Faaliyet K/Z (Bin TL)	205,0	198,2	198,6	0,2
Diğer				
Katma Değer	1.145,5	1.096,9	1.228,8	12,0
Yatırım Harcaması	88,7	118,8	208,6	75,6
Faiz Dışı Fazla	221,9	-57,6	42,1	---

(Milyon TL)

Faiz Dışı Fazla ve Dönem Kâr/Zararı

Kaynak: ETİ Maden, Hazine Müsteşarlığı ve Kalkınma Bakanlığı

5.9. T.C. Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü

Yönetim Kurulu Üyeleri

Süleyman KARAMAN (YK Başkanı ve Genel Müdür)
İsa APAYDIN (Üye - Genel Müdür Yardımcısı)
Boş (Üye - Genel Müdür Yardımcısı)
Adnan KÖKLÜKAYA (Üye - İlgili Bakanlık)
Boş (Üye - İlgili Bakanlık)
Ümit Ulvi CANİK (Üye - Hazine)

İlgili Bakanlık

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı

Sermaye Yapısı

Hazine Sermaye Payı: %100
Nominal Sermaye: 31,1 milyar TL
Ödenmiş Sermaye: 29,0 milyar TL

İnternet Adresi

<http://www.tcdd.gov.tr>

1927 yılında kurulan T.C. Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü (TCDD), 1953 yılına kadar katma bütçeli bir devlet idaresi iken, 29/07/1953 tarihinden itibaren "Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi" adı altında ayrı bir iktisadi devlet teşekkülü haline getirilmiş, 1984 yılından itibaren 233 sayılı KHK ile de kamu iktisadi kuruluşuna dönüştürülmüştür. Kuruluş, 24/4/2013 tarih ve 6461 sayılı "Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanun" ile yeniden iktisadi devlet teşekkülü olmuştur.

Önemli Gelişmeler

2013 yılı sonu itibarıyla demiryolu hattı uzunluğu; 11.209 km konvansiyonel ve 888 km yüksek hızlı tren hattı olmak üzere toplam 12.097 km'dir.

Eskişehir - Konya YHT

Konya Eskişehir Yüksek Hızlı Treni 2013 yılında seferlerine başlamış olup, hat uzunluğu 360 km'dir.

Ankara-İstanbul Hızlı Tren Projesi:¹⁷

2013 yılında Ankara-İstanbul yüksek hızlı tren çalışmaları sürdürülmüştür.

Raylı Sistemler

Başkentray Projesi 36 km uzunluğunda olup, 2 etaptan oluşmaktadır.

1.Etap: Ankara-Sincan (Kuzey Hattı) kesiminin uzunluğu 24 km'dir. Kuzey Hattı inşaatına 21.03.2011 tarihinde başlanmıştır. İnşaat çalışmaları 11.02.2013 tarihinde tamamlanmış ve hat işletmeye açılmıştır.

2.Etap: Sincan-Ankara-Kayaş (BAŞKENTRAY) Proje 12 km'lik Kayaş-Ankara ve 24 km'lik Ankara-Sincan kesimlerinden oluşmaktadır. 36 km uzunluğundaki Sincan-Ankara-Kayaş arasındaki tüm yolların yeniden inşaa edilerek, istasyon ve peronların metro standardına getirilmesi planlanmıştır.

Bahsi geçen hattın yapım ihalesi 25.04.2012 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Diğer taraftan Kamu

⁽¹⁷⁾ Hat 533 km uzunlukta olup 25.07.2014 tarihinde işletmeye açılmıştır.

İhale Kurumunun 15.05.2013 tarihinde ihalenin iptal edilmesine karar vermiş, söz konusu karar, Bölge İdare Mahkemesince 11.12.2013 tarihinde KİK tarafından düzeltici işlem tesis edilmesine karar verilerek iptal edilmiştir. Bu bağlamda ihale değerlendirme çalışmaları devam etmektedir.

TCDD'nin Yeniden Yapılanması

2013 yılında demiryollarının yeniden yapılandırılmasına yönelik çalışmalara devam edilmiştir.¹⁸

Mali Durum

Kuruluş yıllar itibarıyla zarar etmekte olduğundan yatırımların ve diğer finansman ihtiyacının karşılanması amacıyla düzenli olarak Hazine Müsteşarlığı ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı¹⁹ bütçesinden Kuruluşa

kaynak transferi yapılmaktadır. Bu anlamda TCDD, toplam KİT sistemi içerisinde 2013 yılında da en çok transfer yapılan kuruluş olma özelliğini sürdürmüştür.

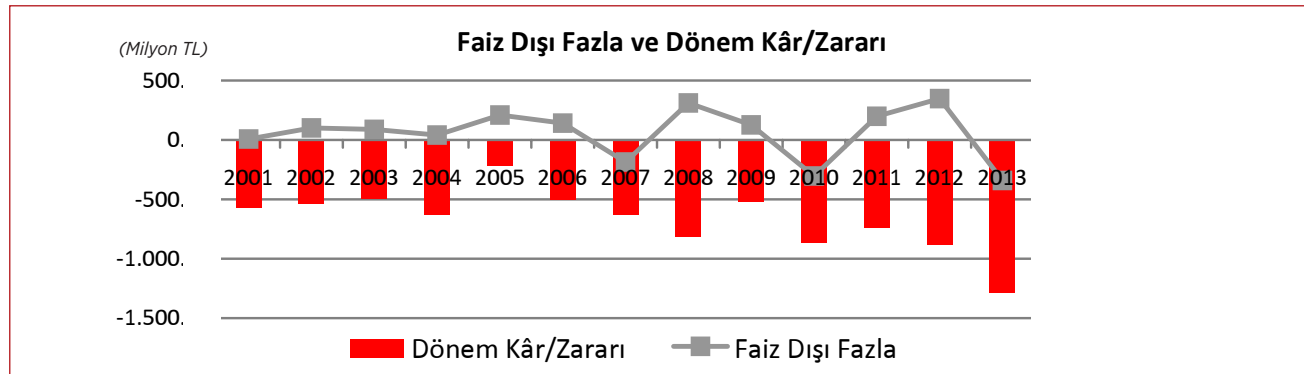
Ayrıca, kuruluşun ödenmemiş sermayesine mahsup edilmek üzere Hazine Müsteşarlığınca 2013 yılında 553 milyon TL'lik dış proje kredisi ödemesi yapılmıştır.

2013 yılında TCDD, esas faaliyetleri olan yolcu, yük ve liman faaliyetlerinden 1,18 milyar TL ve faaliyet dışı işlemlerinden ise (faiz, kur farkı, kıdem tazminatı vb) 102,2 milyon TL olmak üzere toplam 1,28 milyar TL zarar etmiştir. Bu durumda yolcu ve yük taşımacılığı faaliyet giderleri sonucu elde edilen zarar, sübvansiyon ve liman faaliyetlerinden elde edilen kar ile karşılanmaya çalışılmaktadır. 2012 yılında 1,13 milyar TL olarak gerçekleşen faaliyet zararı 2013 yılında %4 oranında artarak 1,18 milyar TL'ye çıkmıştır.

⁽¹⁸⁾ Bu kapsamda 6461 sayılı Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanun 2013 yılı Mayıs ayında istihsal edilmiştir. Bu Kanunla birlikte hem kamu hem de özel sektör firmaları demiryolu altyapısı ve taşımacılığında işletmecilik yapabilme imkânına kavuşmuştur. TCDD bir İDT olarak yeniden yapılandırılmış ve TCDD bünyesinde TCDD Taşımacılık A.Ş. adı altında bir bağlı ortaklık kurulacaktır. Yeni Kanunla birlikte TCDD altyapı işletmeciliği görevini yüklenerek, TCDD Taşımacılık A.Ş. ise yolcu ve yük taşımacılığı yapacaktır.

⁽¹⁹⁾ 6461 sayılı Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanun'un 5. maddesinde, söz konusu madde de belirtilen yatırımların Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca finanse edilmesi hükmü yer almaktadır.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER (Milyon TL)	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Gelir Tablosu				
Brüt Satışlar	2.066,0	2.087,5	2.162,5	3,6
Satışların Maliyeti	2.588,6	2.806,3	2.885,2	2,8
Faaliyet Giderleri	420,9	394,4	437,4	10,9
Faaliyet Kar Zararı	-963,0	-1.132,2	-1.178,4	-4,1
Finansman Giderleri	217,5	53,8	250,5	365,7
Dönem Kar Zararı	-733,3	-877,5	-1.280,6	-45,9
Bilanço				
Dönen Varlıklar	3.553,5	4.886,4	5.586,6	14,3
Stok	524,4	662,7	442,7	-33,2
Duran Varlıklar	12.118,5	14.108,9	17.883,6	26,8
Aktif Toplamı	15.671,9	18.995,3	23.470,2	23,6
KV Yabancı Kaynaklar	1.358,5	1.168,9	1.460,7	25,0
UV Yabancı Kaynaklar	1.122,4	1.015,4	1.137,1	12,0
Özkaynaklar	13.191,0	16.811,0	20.872,4	24,2
Rasyolar				
Cari Oran	2,62	4,18	3,82	-8,5
Asit Test Oranı	1,04	1,95	1,80	-7,8
Alacakların Tahsil Süresi (Gün)	234,5	356,8	416,7	16,8
Nakit Çevirme Süresi (Gün)	187,6	289,1	357,8	23,8
Özsermaye Getiri Oranı %	-6,36	-5,85	-6,80	-16,2
İstihdam				
Toplam Personel Sayısı (Ort.)	28.541	28.278	26.939	-4,7
Toplam İstihdam Gideri	1.335,8	1.602,1	1.546,7	-3,5
Bütçe İlişkisi				
Bütçeye Katkı (VDG+Temettü+H. Payı)	0,0	0,0	0,0	----
Bütçeden Transferler (Sermaye & G/Z)	3.784,4	4.078,5	4.923,6	20,7
Verimlilik Göstergeleri				
Personel Başına Brüt Satışlar (Bin TL)	72,4	73,8	80,3	8,7
Personel Başına Maliyet (Bin TL)	90,7	99,2	107,1	7,9
Personel Başına Faaliyet K/Z (Bin TL)	-33,7	-40,0	-43,7	-9,3
Diğer				
Katma Değer	1.275,1	1.180,3	1.037,5	-12,1
Yatırım Harcaması	2.705,6	2.304,0	3.575,2	55,2
Faiz Dışı Fazla	199,0	347,6	-341,4	----

Kaynak: TCDD, Hazine Müsteşarlığı ve Kalkınma Bakanlığı

5.10. Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü

Yönetim Kurulu Üyeleri

Orhan BİRDAL (YK Başkanı ve Genel Müdür)
 Funda Makbule OCAK (Üye - Genel Müdür Yrd.)
 Mehmet ATEŞ (Üye - Genel Müdür Yrd.)
 Ali Rıza YÜCEULU (Üye - İlgili Bakanlık)
 Boş (Üye - İlgili Bakanlık)
 Sadettin PARMAKSIZ (Üye - Hazine)

İlgili Bakanlık

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı

Sermaye Yapısı

Hazine Sermaye Payı: %100
 Nominal Sermaye: 1,70 milyar TL
 Ödenmiş Sermaye: 1,47 milyar TL

İnternet Adresi

<http://www.dhmi.gov.tr>

Türk sivil havacılık sektörünün altyapısını oluşturan tesis ve donanımıyla, 1933 yılından bu yana değişik isim ve statülerle hizmetlerini yürütmekte olan Kuruluş, 233 sayılı KHK ve Ana Statüsü çerçevesinde 1984 yılından itibaren faaliyetlerini KİT statüsünde sürdürmektedir.

Türkiye havaalanlarının işletilmesi ile Türkiye hava sahasındaki hava trafiğinin düzenlenmesi ve kontrolü görevi, Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMİ) Genel Müdürlüğüne yerine getirilmektedir.

Kuruluşun amaç ve faaliyet konuları, sivil havacılık faaliyetlerinin gereği olan havaalanlarının işletilmesi, meydan yer hizmetlerinin yapılması, hava trafik kontrol hizmetlerinin ifası, seyrüsefer²⁰ sistem ve kolaylıklarının kurulması ve işletilmesi, bu faaliyetler ile ilgili diğer tesis ve sistemlerin kurulması, işletilmesi ve modern havacılık düzeyine çıkarılmasını sağlamaktır.

DHMİ, bir kamu iktisadi kuruluşu olarak seyrüsefer hizmetlerinde tekel konumundadır. Havaalanı ve terminal işletmeciliği gibi diğer hizmetlerde ise özel sektör firmaları da faaliyet gösterebilmektedir.

Önemli Gelişmeler

2013 yılında 490.857 m²'lik alanda yolculara hizmet verilmiştir.

2013 yılında, 2012 yılına göre;

İnen-kalkan yerli-yabancı uçak trafiği %12 oranında artış göstererek 1.223.795 adet,

Gelen-giden yerli-yabancı yolcu trafiği %14,6'lık artış göstererek 149.430.421 kişi ve

Yük trafiği %15,4'lük artış göstererek 2.595.317 ton olarak gerçekleşmiştir.

3 Mayıs 2013 tarihinde İstanbul Yeni Havalimanı

⁽²⁰⁾ Bir uçağın bir noktadan başka bir noktaya seyahati için verilen rehberlik hizmetleri

Projesinin ihalesi gerçekleştirilmiştir. İhale sonucunda, İstanbul Yeni Havalimanının Yap-İşlet-Devret modeli çerçevesinde 10,25 milyar Avro bedelle yatırımı, ilk etabının en geç 42 ayda tamamlanarak işletmeye verilmesi ve 25 yıllık işletme süresi karşılığında 22,15 milyar Avro+KDV ile en yüksek teklifi veren konsorsiyumun görevlendirilmesi kararlaştırılmış ve söz konusu konsorsiyum tarafından kurulan şirket ile DHMİ arasında 19.11.2013 tarihinde uygulama sözleşmesi imzalanmıştır.

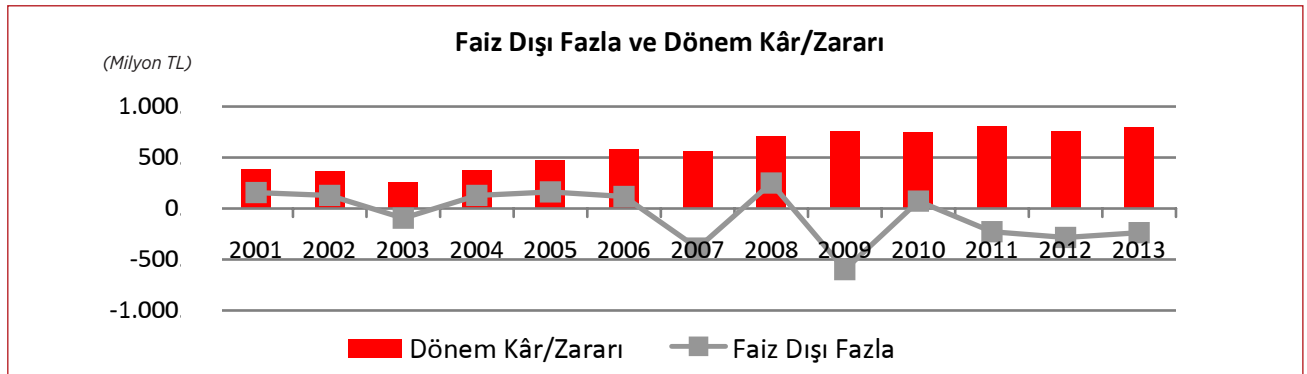
2013 yılı Temmuz ayında Bingöl, Şırnak Şerafettin Elçi ve Kastamonu Havalimanları hizmete açılmıştır. Eylül ayında da Adıyaman Havalimanı Terminal binası açılmıştır.

Mali Durum

Kârlı bir kuruluş olan DHMİ Genel Müdürlüğü Hazineye önemli tutarlarda hâsılat payı ve temettü ödemektedir. Kuruluş 2013 yılında 449 milyon TL temettü, 219,7 milyon TL hâsılat payı olmak üzere bütçeye toplam 668,7 milyon TL tutarında katkı sağlamıştır.

2013 yılında, 2012 yılına göre uçak ve yolcu trafiğindeki artışın etkisiyle brüt satışlarda %19,2'lik bir artış gerçekleşmiştir. Satışların maliyetindeki artışın nispeten düşük kalmasına bağlı olarak Kuruluşun 2013 yılı faaliyet kârı bir önceki yıla göre %38,9 oranında artış göstermiştir.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER (Milyon TL)	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Gelir Tablosu				
Brüt Satışlar	1.945,8	1.963,0	2.340,8	19,2
Satışların Maliyeti	785,5	985,9	1.069,5	8,5
Faaliyet Giderleri	89,4	116,2	117,1	0,7
Faaliyet Kar Zararı	885,7	672,1	933,8	38,9
Finansman Giderleri	0,0	0,0	0,0	----
Dönem Kar Zararı	811,1	754,8	796,3	5,5
Bilanço				
Dönen Varlıklar	1.134,1	611,1	838,1	37,1
Stok	20,9	31,3	27,1	-13,4
Duran Varlıklar	3.469,6	3.752,8	4.096,9	9,2
Aktif Toplamı	4.603,7	4.363,9	4.934,9	13,1
KV Yabancı Kaynaklar	963,9	790,8	1.221,2	54,4
UV Yabancı Kaynaklar	581,7	480,0	533,4	11,1
Özkaynaklar	3.058,1	3.093,2	3.180,4	2,8
Rasyolar				
Cari Oran	1,18	0,77	0,69	-11,2
Asit Test Oranı	0,96	0,67	0,62	-6,6
Alacakların Tahsil Süresi (Gün)	37,4	37,7	44,7	18,6
Nakit Çevirme Süresi (Gün)	10,3	17,8	13,1	-26,1
Özsermaye Getiri Oranı %	21,70	19,63	20,34	3,6
İstihdam				
Toplam Personel Sayısı (Ort.)	8.285	8.303	8.743	5,3
Toplam İstihdam Gideri	396,0	566,2	574,4	1,4
Bütçe İlişkisi				
Bütçeye Katkı (VDG+Temettü+H. Payı)	623,5	672,6	668,7	-0,6
Bütçeden Transferler (Sermaye & G/Z)	0,0	0,0	0,0	----
Verimlilik Göstergeleri				
Personel Başına Brüt Satışlar (Bin TL)	234,9	236,4	267,7	13,2
Personel Başına Maliyet (Bin TL)	94,8	118,7	122,3	3,0
Personel Başına Faaliyet K/Z (Bin TL)	106,9	80,9	106,8	32,0
Diğer				
Katma Değer	1.441,4	1.541,2	1.612,3	4,6
Yatırım Harcaması	408,5	430,6	479,9	11,4
Faiz Dışı Fazla	-227,4	-284,2	-237,2	16,5

Kaynak: DHMİ, Hazine Müsteşarlığı ve Kalkınma Bakanlığı

5.11. Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü

Yönetim Kurulu Üyeleri

Salih ORAKCI (YK Başkanı ve Genel Müdür)
B. Olcay ÖZGÜRCE (Üye Genel Müdür Yrd.)
Ülker ACARER (Üye Genel Müdür Yrd.)
Orhan ÖĞE (Üye – İlgili Bakanlık)
Erol ÇITAK (Üye – İlgili Bakanlık)
Mustafa BİTİREN (Üye - Hazine)

İlgili Bakanlık

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı

Sermaye Yapısı

Hazine Sermaye Payı: %100
Nominal Sermaye: 51,09 milyon TL
Ödenmiş Sermaye: 51,09 milyon TL

İnternet Adresi

<http://www.kiyiemniyeti.gov.tr>

Türkiye Denizcilik İşletmeleri A.Ş. (TDİ)'nin bünyesinde "Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmesi" adıyla kurulan Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü (KEGM), 1997 yılında "Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü" adı altında müstakil bir kamu iktisadi kuruluşuna dönüştürülmüş; 2007 yılında ise bugünkü unvanına kavuşmuştur.

Merkezi İstanbul'da olan KEGM'nin amacı, denizlerimizde ve karasularımızda seyreden Türk ve yabancı bayraklı gemilerin seyir güvenliğine yardımcı olmak, kıyı emniyeti ve gemi kurtarma hizmetleri yapmak ve bunlarla ilgili cihaz ve tesisleri kurmak, işletmek, can, mal ve gemi kurtarmak, yardım, çeki, batık çıkarmak ve bunlarla ilgili römorkaj ve dalgıçlık hizmetlerini yürütmek, güvenli seyre yönelik kurulmuş ve kurulacak olan sahil telsiz istasyonları, Otomatik Tanımlama Sistemi, dGPS (Differential Global Positioning System - Diferansiyel Küresel Konumlama Sistemi) ve benzeri sistemlerle ilgili her türlü yatırımı yapmak ve tekel şeklinde işleterek seyir emniyetini artırmaktır.

KEGM, belirlenen saha içerisinde tekel olmak üzere tüm denizlerde gemi kurtarma, tahlisiye (can kurtarma), gemi trafik hizmetleri, fenerler hizmeti (seyir yardımcılığı), telsiz hizmeti, kılavuzluk hizmeti ve römorkaj hizmetinden oluşmak üzere faaliyetlerini 7 temel alanda sürdürmektedir.

Önemli Gelişmeler

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının denetimi ve gözetimi altında denizlerimiz, karasularımız ve limanlarımızın daha verimli ve emniyetli kullanılabilmesi amacıyla oluşturulan Gemi Trafik Yönetim Sisteminin içerisinde yer alan İzmit, İzmir ve Mersin Gemi Trafik Hizmetleri Sistemlerinin işletilmesi yetkisi 21.10.2013 tarih ve 2013/5498 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Kuruluşa verilmiştir.

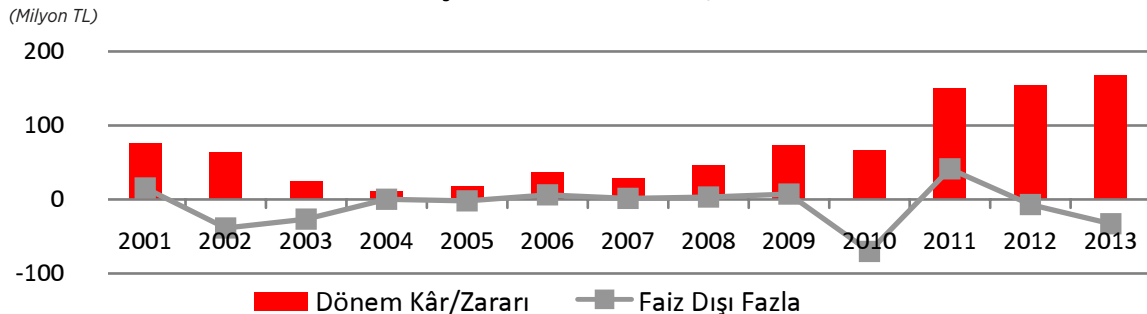
Kuruluşun 2013 yılsonu itibarıyla Akdeniz Bölgesi'nde 94, Ege Bölgesi'nde 114, Çanakkale Bölgesi'nde 31, Karadeniz Bölgesi'nde 111, Marmara Bölgesi'nde 68 ve İstanbul Boğazı'nda 41 adet olmak üzere toplam 459 deniz feneri bulunmaktadır. Kuruluş tarafından 2013 yılında 15 gemi kurtarma - yardım hizmeti, 6 gemiye çeki hizmeti, 1.794 gemiye refakat hizmeti, 8.090 gemiye römorkaj hizmeti, 4 adet balıkadam hizmeti, 12 adet çıplak kira hizmeti ve diğer faaliyetler başlığı altında 88 adet hizmet verilmiştir.

Mali Durum

KEGM'nin 2012 yılında 155 milyon TL olan dönem kârı, 2013 yılında yükselmiş ve 168 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Kârlı bir kuruluş olan KEGM 2013 yılında 112,2 milyon TL temettü ve 50,2 milyon TL hâsılat payı olarak toplam 162,4 milyon TL tutarında bütçeye katkı yapmıştır.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER (Milyon TL)	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Gelir Tablosu				
Brüt Satışlar	413,0	462,2	516,5	11,8
Satışların Maliyeti	156,4	177,3	206,5	16,5
Faaliyet Giderleri	66,9	73,5	85,3	16,1
Faaliyet Kar Zararı	135,0	149,0	154,6	3,8
Finansman Giderleri	0,0	0,0	0,0	0,0
Dönem Kar Zararı	151,2	155,0	167,9	8,3
Bilanço				
Dönen Varlıklar	149,4	125,9	104,7	-16,8
Stok	3,1	4,2	4,6	8,5
Duran Varlıklar	199,9	228,9	260,2	13,7
Aktif Toplamı	349,3	354,9	365,0	2,8
KV Yabancı Kaynaklar	109,7	89,7	97,5	8,7
UV Yabancı Kaynaklar	0,0	0,0	0,0	----
Özkaynaklar	239,6	265,2	267,5	0,9
Rasyolar				
Cari Oran	1,36	1,40	1,07	-23,5
Asit Test Oranı	1,05	1,16	0,80	-31,4
Alacakların Tahsil Süresi (Gün)	6,4	6,0	4,1	-31,9
Nakit Çevirme Süresi (Gün)	-19,8	-16,7	-0,9	94,4
Özsermaye Getiri Oranı %	59,69	49,12	63,06	28,4
İstihdam				
Toplam Personel Sayısı (Ort.)	2.118	2.161	2.150	-0,5
Toplam İstihdam Gideri	171,0	190,6	217,1	13,9
Bütçe İlişkisi				
Bütçeye Katkı (VDG+Temettü+H. Payı)	79,9	130,4	162,4	24,6
Bütçeden Transferler (Sermaye & G/Z)	0,0	0,0	0,0	----
Verimlilik Göstergeleri				
Personel Başına Brüt Satışlar (Bin TL)	195,0	213,9	240,3	12,3
Personel Başına Maliyet (Bin TL)	73,9	82,0	96,0	17,1
Personel Başına Faaliyet K/Z (Bin TL)	63,7	68,9	71,9	4,3
Diğer				
Katma Değer	342,8	373,9	416,0	11,3
Yatırım Harcaması	39,8	51,7	55,2	6,9
Faiz Dışı Fazla	41,3	-6,9	-32,9	-375,5

Faiz Dışı Fazla ve Dönem Kâr/Zararı

Kaynak: KEGM, Hazine Müsteşarlığı ve Kalkınma Bakanlığı

5.12. Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü

Yönetim Kurulu Üyeleri

İsmail KEMALOĞLU (YK Başkanı ve Genel Müdür)
 Dr. Sadık KÜÇÜKGÜNAY (Üye - Genel Müdür Yardımcısı)
 Muhammet KAYA (Genel Müdür Yardımcısı)
 Boş (Üye - İlgili Bakanlık)
 Dr. Durali KOÇAK (Üye - İlgili Bakanlık)
 Emin DARICI (Üye - Hazine)

İlgili Bakanlık

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

Sermaye Yapısı

Hazine Sermaye Payı: %100
 Nominal Sermaye: 725,00 milyon TL
 Ödenmiş Sermaye: 725,00 milyon TL

İnternet Adresi

<http://www.esk.gov.tr>

Et ve Süt Kurumu (ESK) 01/10/1952 tarihinde kurularak 01/01/1953 tarihinde faaliyete geçmiş bir iktisadi devlet teşekkülüdür.

20/05/1992 tarihli ve 92/3088 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile özelleştirme kapsamına alınan kurum, ÖYK'nin 26/08/2005 tarihli ve 2005/104 sayılı Kararı ile özelleştirme kapsam ve programından çıkarılarak Hazine Müsteşarlığı portföyüne devredilmiş ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile ilişkilendirilmiştir. ESK, halen 9 kombinası ile faaliyetlerini devam ettirmektedir.²¹

Kuruluşun temel faaliyet amacı, ülke hayvancılığının istikrarlı bir şekilde gelişmesine yardımcı olmak, yetiştiricilere garanti pazar olmak suretiyle üretimde devamlılığı sağlayarak, ülkemizin hayvancılık potansiyeli yüksek ancak gelişmişlik düzeyi yönüyle geri kalmış bölgelerinde sosyal ve ekonomik kalkınmaya katkıda bulunmaktır.

Önemli Gelişmeler

Kuruluşun “Et ve Balık Kurumu Genel Müdürlüğü” olan unvanı, 27.04.2013 tarih ve 28630 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren

2013/4553 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile “Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü” olarak değişmiştir.

Mali Durum

Kuruluşun 2013 yılında 2012 yılına göre özellikle satışların maliyetindeki ve faaliyet giderlerindeki artışın brüt satışlardaki artıştan daha fazla olması nedeniyle dönem zararı artış göstermiştir.

2012 yılına göre karşılaştırıldığında Kuruluşun 2013 yılında dönen varlıklarının %30 azalmasına rağmen, stok değerindeki yaklaşık %53 ve kısa vadeli borçlarındaki yaklaşık %36 oranında azalışlarla birlikte kısa vadeli borçları ödeyebilme kapasitesini gösteren asit test oranı %78 artmıştır.

Kuruluşun finansman ihtiyacının Hazine Müsteşarlığı’ndan sermaye transferi yoluyla karşılanmasının da etkisiyle uzun vadeli borçların öz kaynaklara oranı sıfır düzeyindedir.

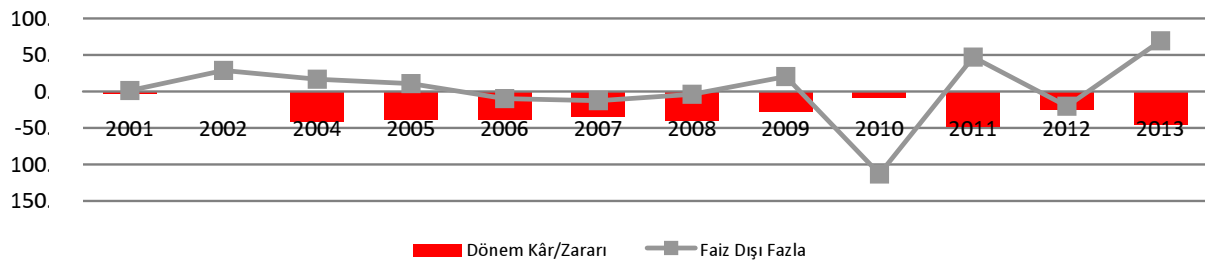
Kuruluşun dönem zararının ve yatırım harcamalarının önceki yıla göre artmasına rağmen, toplam stok değerindeki yaklaşık 67 milyon TL’lik azalış ve Kuruluşa transfer edilen sermayedeki artışa bağlı olarak Kuruluş 2013 yılında yaklaşık 70 milyon TL faiz dışı fazla vermiştir.

⁽²¹⁾ Kuruluşun 2013 yılsonu itibarıyla Denizli Kombinasi yapım aşamasında olup, faaliyete geçmemiştir.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER (Milyon TL)	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Gelir Tablosu				
Brüt Satışlar	496,9	543,0	559,3	3,0
Satışların Maliyeti	504,4	492,9	517,3	5,0
Faaliyet Giderleri	37,5	60,6	67,0	10,5
Faaliyet Kar Zararı	-49,3	-21,5	-38,4	-78,8
Finansman Giderleri	3,0	0,0	1,5	0,0
Dönem Kar Zararı	-48,9	-25,1	-45,4	-81,3
Bilanço				
Dönen Varlıklar	156,5	198,9	139,2	-30,0
Stok	92,8	126,5	59,7	-52,8
Duran Varlıklar	132,4	135,6	172,8	27,4
Aktif Toplamı	288,8	334,5	312,1	-6,7
KV Yabancı Kaynaklar	132,2	161,0	103,1	-35,9
UV Yabancı Kaynaklar	0,0	0,0	0,0	----
Özkaynaklar	156,6	173,6	208,9	20,4
Rasyolar				
Cari Oran	1,18	1,24	1,35	9,2
Asit Test Oranı	0,43	0,38	0,68	78,2
Alacakların Tahsil Süresi (Gün)	39,0	39,5	42,4	7,4
Nakit Çevirme Süresi (Gün)	97,0	93,0	80,6	-13,3
Özsermaye Getiri Oranı %	-33,34	-15,18	-23,76	-56,5
İstihdam				
Toplam Personel Sayısı (Ort.)	965	1.130	1.131	0,1
Toplam İstihdam Gideri	57,6	59,1	65,3	10,5
Bütçe İlişkisi				
Bütçeye Katkı (VDG+Temettü+H. Payı)	0,0	0,0	0,0	----
Bütçeden Transferler (Sermaye & G/Z)	69,0	42,0	81,3	93,5
Verimlilik Göstergeleri				
Personel Başına Brüt Satışlar (Bin TL)	514,9	480,6	494,5	2,9
Personel Başına Maliyet (Bin TL)	522,7	436,2	457,4	4,9
Personel Başına Faaliyet K/Z (Bin TL)	-51,0	-19,0	-34,0	-78,7
Diğer				
Katma Değer	19,4	43,6	33,1	-24,1
Yatırım Harcaması	33,8	11,3	20,9	84,9
Faiz Dışı Fazla	47,0	-20,3	69,3	----

(Milyon TL)

Faiz Dışı Fazla ve Dönem Kâr/Zararı

Kaynak: ESK, Hazine Müsteşarlığı ve Kalkınma Bakanlığı

5.13.Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü

Yönetim Kurulu Üyeleri

Mehmet Halis BİLDEN (YK Başkanı ve Genel Müdür)
 Ayhan KARAYAMA (Üye - Genel Müdür Yrd.)
 Ali YILDIRIM (Üye - Genel Müdür Yrd.)
 Masum BURAK (Üye - İlgili Bakanlık)
 Ali ÇAKIR (Üye - İlgili Bakanlık)
 Boş (Üye - Hazine)

İlgili Bakanlık

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

Sermaye Yapısı

Hazine Sermaye Payı: %100
 Nominal Sermaye: 1,30 milyar TL
 Ödenmiş Sermaye: 1,28 milyar TL

İnternet Adresi

<http://www.tigem.gov.tr>

Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü (TİGEM), hara ve inekhaneler ile Devlet Üretme Çiftliklerine ait varlıkların 1984 yılında bir çatı altında toplanmasıyla Kamu İktisadi Kuruluşu (KİK) olarak kurulmuştur. 1994 yılında ise, İktisadi Devlet Teşekkülü (İDT) olarak yeni bir statü kazanmıştır.

Kuruluşun faaliyet amacı, bitkisel ve hayvansal üretimi artırmak, çeşitlendirmek, ürün kalitesini iyileştirmek amacıyla yetiştirmiş olduğu damızlık hayvan, tohumluk fidan, fide gibi girdileri yetiştiricilere intikal ettirmek, tarım teknolojisi, girdi kullanımı ve ıslah konularında öncülük ve öğreticilik yapmaktır.

TİGEM'in merkez teşkilatı Genel Müdürlükten, taşra teşkilatı ise işletme müdürlüklerinden oluşmaktadır. Kuruluş bünyesinde bulunan ve Türkiye'nin değişik bölgelerine dağılmış 36 işletmeden biri kısmi olmak üzere 17 tanesi çeşitli zamanlarda 30 yıllığına kiraya verilmiş, 2 işletme ise iştirake açılmıştır.

Son yıllarda özel sektör kuruluşları da bitkisel üretim ve tavukçulukta önemli ilerlemeler kaydetmiştir. Ancak, hububat tohumluğu ile büyük ve küçükbaş damızlık üretiminde ve dağıtımında TİGEM işlevini ve önemini halen korumaktadır.

Hayvancılık alanında ise, TİGEM, 20.862 baş sığır, 121.601 baş koyun, 949 baş damızlık at, 502 baş ceylan, 4.500 kovan arı ve 348 baş çoban köpeği ile damızlık yetiştiriciliği ve hayvancılık faaliyetlerini yürütmektedir.

Önemli Gelişmeler

Kuruluş, 2013 yılında üretim yaptığı 1.050.555 dekar hasat edilebilir araziden ortalama 340 kg/da verimle 357.149 ton mahsul buğday elde etmiştir. Söz konusu yılda yaklaşık 128.000 ton buğday tohumu satışı ile 153.000 ton mahsul buğday satışı gerçekleşmiştir.

Kuruluş, tarım arazilerinin sulamaya açılması projesi kapsamında 2013 yılında 32.806 dekar alanı modern basınçlı sulama sistemleri ile sulamaya açmış, toplamda ise sulamaya açılan arazi miktarı 802.636 dekara ulaşmıştır.

2-3 Mayıs 2012 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirilen Türkiye - Sudan 12. Karma Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Komisyonu Toplantısında ülkemizin ihtiyaç duyduğu tarım ürünlerinin yetiştirilmesi ve taraflar arasında tarımsal üretim ve ticaretin artırılması amaçlarıyla ortak bir tarım şirketinin kurulması, söz konusu şirket ile Türk özel

girişimcilerinin Sudan’da tarım arazileri kiralayarak tarım çiftlikleri kurması ve Sudan’da tarımsal ve hayvansal faaliyetlerde bulunması yönünde bir karar alınmıştır. Bu çerçevede, Mayıs 2013’te Türkiye ile Sudan arasında imzalanmak üzere ikili tarımsal işbirliği anlaşması Taslağı oluşturulmuştur.

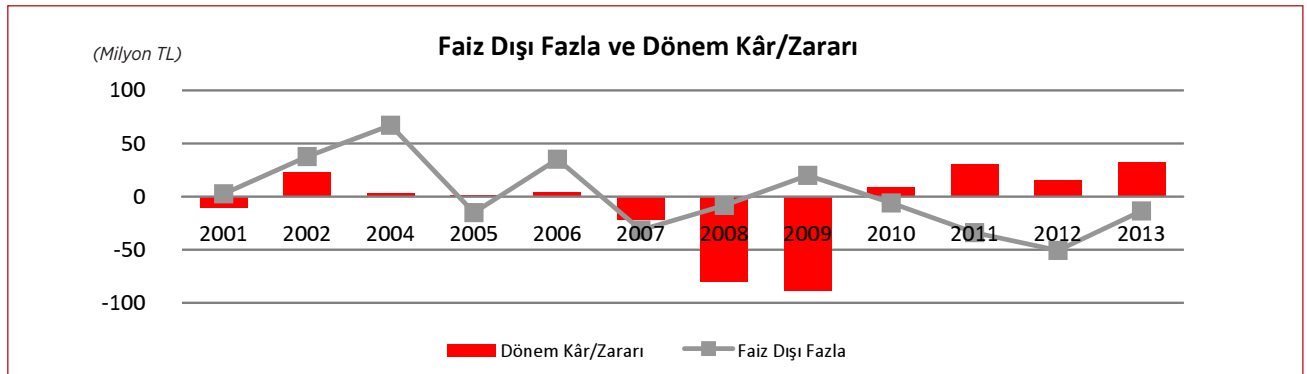
Mali Durum

Kuruluş 2012 yılında 50,7 milyon TL, 2013 yılında ise 30,7 milyon TL faiz dışı açık vermiştir. 2013 yılında Kuruluşun kâr elde etmesine ve bütçeden yapılan transferlere rağmen faiz dışı açık vermesi, stok, sabit kıymet ile yatırım harcamalarının artmasından kaynaklanmıştır.

Kuruluş uzun dönemde yüksek kâr elde etmek amacıyla duran varlıklara yönelik yatırımlar yapmış olup, 2013 yılında iklim koşullarının ve yapılan yatırımların etkisiyle dönem kârı bir önceki yıla göre %102,6 artış göstermiştir.

Diğer taraftan, Kuruluşun likidite oranlarına bakıldığında, stoklara bağımlı bir finansal yapının hakim olduğu, kısa vadeli yabancı kaynaklarının stoklarından bağımsız karşılanamayacağı anlaşılmaktadır.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER (Milyon TL)	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Gelir Tablosu				
Brüt Satışlar	433,0	385,0	519,5	34,9
Satışların Maliyeti	296,3	241,4	346,0	43,3
Faaliyet Giderleri	102,9	112,1	129,6	15,6
Faaliyet Kar Zararı	32,4	30,9	43,6	41,2
Finansman Giderleri	3,2	3,8	12,6	234,9
Dönem Kar Zararı	30,1	15,8	32,1	102,6
Bilanço				
Dönen Varlıklar	430,7	538,2	584,1	8,5
Stok	258,4	358,8	403,1	12,3
Duran Varlıklar	497,9	756,9	1.059,9	40,0
Aktif Toplamı	928,7	1.295,2	1.644,0	26,9
KV Yabancı Kaynaklar	225,8	356,8	473,7	32,8
UV Yabancı Kaynaklar	1,0	0,7	0,6	-22,7
Özkaynaklar	701,8	937,7	1.169,7	24,7
Rasyolar				
Cari Oran	1,91	1,51	1,23	-18,3
Asit Test Oranı	0,27	0,11	0,06	-47,0
Alacakların Tahsil Süresi (Gün)	25,8	24,6	12,8	-47,8
Nakit Çevirme Süresi (Gün)	230,8	397,8	354,7	-10,8
Özsermaye Getiri Oranı %	4,88	1,93	3,04	57,6
İstihdam				
Toplam Personel Sayısı (Ort.)	3.665	3.590	3.572	-0,5
Toplam İstihdam Gideri	157,1	186,8	177,7	-4,9
Bütçe İlişkisi				
Bütçeye Katkı (VDG+Temettü+H. Payı)	0,0	0,0	0,0	----
Bütçeden Transferler (Sermaye & G/Z)	142,4	225,5	200,0	-11,3
Verimlilik Göstergeleri				
Personel Başına Brüt Satışlar (Bin TL)	118,1	107,2	145,4	35,6
Personel Başına Maliyet (Bin TL)	80,8	67,3	96,9	44,0
Personel Başına Faaliyet K/Z (Bin TL)	8,8	8,6	12,2	41,9
Diğer				
Katma Değer	225,6	256,5	296,1	15,4
Yatırım Harcaması	154,3	218,1	246,3	12,9
Faiz Dışı Fazla	-34,0	-50,7	-30,7	39,4

Kaynak: TİGEM, Hazine Müsteşarlığı ve Kalkınma Bakanlığı

5.14. Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü

Yönetim Kurulu Üyeleri

Mesut KÖSE (YK Başkanı ve Genel Müdür)
Mustafa Erdoğan (Üye - Genel Müdür Yrd.)
R. Kayhan ÜNAL (Üye - Genel Müdür Yrd.)
Mehmet KÜÇÜK (Üye - İlgili Bakanlık)
Boş (Üye - İlgili Bakanlık)
Boş (Üye - Hazine)

İlgili Bakanlık

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

Sermaye Yapısı

Hazine Sermaye Payı: %100
Nominal Sermaye: 2,05 milyar TL
Ödenmiş Sermaye: 2,05 milyar TL

İnternet Adresi

<http://www.tmo.gov.tr>

1938 yılında kurulan Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO), mevcut yapısını ve faaliyetlerini 1984 yılında yürürlüğe giren Ana Statüsü ve 233 sayılı KHK çerçevesinde iktisadi devlet teşekkülü olarak sürdürmektedir.

TMO'nun faaliyet konusu, yurtdışı hububat fiyatlarının üreticiler yönünden normalin altına düşmesini ve tüketiciler aleyhine aşırı derecede yükselmesini önlemek, bu ürünlerin piyasasında arz ve fiyat yönünden düzenleyici tedbirler almak, afyon ve uyuşturucu maddelere konulan devlet tekeli işlettirmek ve gerektiğinde Bakanlar Kurulu Kararı ile hububat dışındaki diğer tarım ürünleri ile ilgili verilecek görevi yürütmektir. Ayrıca, Kuruluş 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında da faaliyetlerde bulunmaktadır.

Önemli Gelişmeler

233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında

Kanun Hükmünde Kararname'nin görev zararı uygulamasına yönelik 35 inci maddesi 18.04.2013 tarihli ve 28622 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6456 sayılı Kanun ile birlikte değişmiş olup, bu kapsamda Kuruluşun görev zararıyla ilgili Bakanlar Kurulu Kararlarına ilişkin revizyon çalışmaları 2013 yılsonuna kadar devam etmiştir.

TMO, 2013 yılında buğday müdahale alım fiyatını bir önceki yıla göre yaklaşık %8,3 artırarak 720 TL/Ton olarak açıklamıştır. 2013 yılında ülkemizde üretilen buğdayın yaklaşık %9'u TMO tarafından satın alınmıştır.

2005 yılından itibaren Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı bütçesinden hububata prim ödenmeye başlanmış olup, buğday primi 2013 yılında, 2012 yılında da olduğu üzere, 50 TL/Ton olarak açıklanmıştır.

Tablo 12: TMO Buğday Alım Fiyatları ve Primleri (TL/Ton)

Yıllar	2010	2011	2012	2013
Fiyat	550	605	665	720
Prim	50	50	50	50

Türkiye’de 2013 yılında buğday ve mısır rekoltesinde tarihinin en yüksek rekolte düzeyine ulaşılmış olup, söz konusu ürünlerdeki rekolte artışı TMO’nun alımlarında önemli bir etkiye sebep olmuştur.

2013 yılı alım kampanyasında 1.986.700 ton buğday, 1.401.755 ton mısır alımı gerçekleştiren TMO, arpa fiyatlarının yurt genelinde yüksek seyretmesi nedeniyle 2013 yılında arpa için fiyat açıklamamış olup, birkaç bölgede toplam 1.745 ton alım yapmıştır.

Tablo 13: TMO Yurt İçi Ürün Alım Miktar ve Tutarları

Alım Miktarları (Ton)	2011	2012	2013
Buğday	791.203	1.667.311	1.986.700
Arpa	167.195	0	1.745
Mısır	21.508	120.975	1.401.755
Diğer	11.236	44.693	0
Hububat Toplamı	991.142	1.832.979	3.390.200
Haşhaş Kapsülü	41.640	3.713	20.329
Fındık	0	0	0
Genel Toplam	1.032.782	1.836.692	3.410.529
Alım Tutarları (Brüt - Bin TL)	2011	2012	2013
Buğday	437.319	1.092.821	1.355.312
Arpa	75.254	0	923
Mısır	11.320	69.275	1.401.755
Diğer	10.321	47.729	0
Hububat Toplamı	534.214	1.209.825	2.757.990
Haşhaş	114.185	11.197	61.073
Fındık	0	0	0
Genel Toplam	648.399	1.221.022	2.819.063

Kaynak: TMO

Tablo 14: TMO Yurt İçi Satış Bilgileri

		2011	2012	2013
Buğday	Miktar (Ton)	1.058.921	814.778	1.303.493
	Hasılat (Bin TL)	622.077	460.572	833.480
	Ort. Satış Fiyatı (TL/Ton)	587	565	639
Arpa	Miktar (Ton)	637.237	342.784	322.330
	Hasılat (Bin TL)	318.809	199.090	204.597
	Ort. Satış Fiyatı (TL/Ton)	500	581	635
Mısır	Miktar (Ton)	362.546	24	67.607
	Hasılat (Bin TL)	203.075	16	36.342
	Ort. Satış Fiyatı (TL/Ton)	560	666	538

Kaynak: TMO

Mali Durum

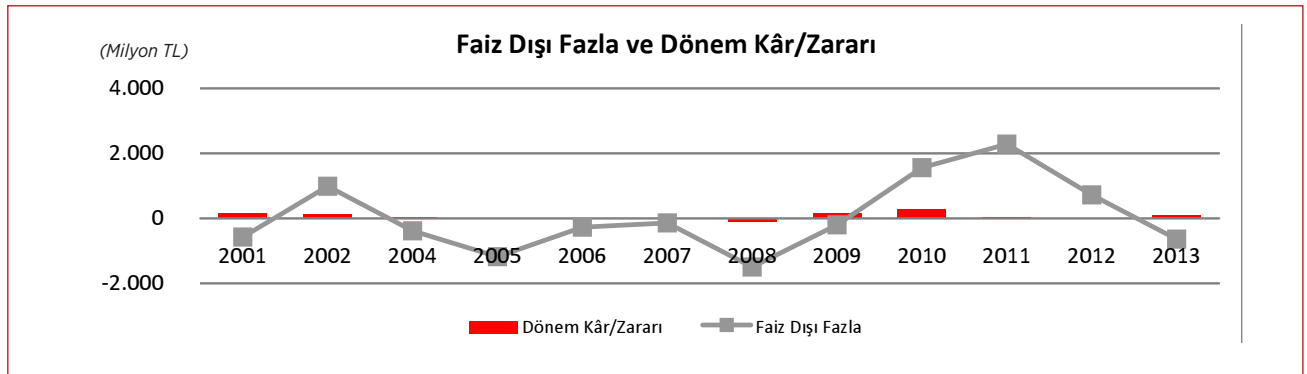
Kuruluşun özellikle 2013 yılında artan karlı satışları nedeniyle dönem kârı önemli bir oranda artış göstermiştir. Kuruluşun vergi sonrası net kârında ve öz kaynaklarındaki artışla birlikte öz sermaye getiri oranı da büyük bir oranda yükselmiştir.

Kuruluşun 2013 yılında 2012 yılına göre satış miktarında görülen artışa rağmen alım miktarının bir önceki yıla göre yaklaşık %86 oranında artması nedeniyle dönem sonu stok miktarı artmış ve toplam stok değerinde yaklaşık %31 oranında yükseliş meydana gelmiştir.

Kuruluşun 2013 yılında dönen varlıklarındaki azalış ve özellikle kısa vadeli yabancı kaynaklarındaki artış sonucunda cari oranı yaklaşık %53 oranında azalmış olup, stok değerindeki artışla birlikte asit test oranındaki azalış %60 seviyesine ulaşmıştır.

Kuruluş, 2013 yılında bir önceki yıla göre özellikle stoklarındaki artış sonucu yaklaşık 640 milyon TL faiz dışı açık vermiştir.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER (Milyon TL)	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Gelir Tablosu				
Brüt Satışlar	2.694,4	1.521,5	2.244,3	47,5
Satışların Maliyeti	2.209,4	1.301,3	1.916,1	47,3
Faaliyet Giderleri	88,9	83,0	105,4	26,9
Faaliyet Kar Zararı	396,1	137,2	222,7	62,3
Finansman Giderleri	312,5	0,0	0,0	0,0
Dönem Kar Zararı	44,3	13,5	102,6	658,6
Bilanço				
Dönen Varlıklar	5.042,5	5.160,3	6.908,5	33,9
Stok	2.667,8	2.977,5	3.910,4	31,3
Duran Varlıklar	781,2	815,1	860,0	5,5
Aktif Toplamı	5.823,7	5.975,4	7.768,5	30,
KV Yabancı Kaynaklar	67,6	884,2	2.505,6	183,4
UV Yabancı Kaynaklar	2.427,1	1.749,9	1.838,6	5,1
Özkaynaklar	3.329,0	3.341,4	3.424,3	2,5
Rasyolar				
Cari Oran	74,62	5,84	2,76	-52,8
Asit Test Oranı	4,89	0,31	0,12	-60,3
Alacakların Tahsil Süresi (Gün)	5,7	48,3	8,1	-83,3
Nakit Çevirme Süresi (Gün)	506,4	813,5	672,9	-17,3
Özsermaye Getiri Oranı %	0,96	0,22	2,41	987,5
İstihdam				
Toplam Personel Sayısı (Ort.)	3.414	3.454	3.497	1,2
Toplam İstihdam Gideri	138,3	155,7	169,5	8,9
Bütçe İlişkisi				
Bütçeye Katkı (VDG+Temettü+H. Payı)	0,0	0,0	0,0	----
Bütçeden Transferler (Sermaye & G/Z)	1.937,1	1.523,3	927,3	-39,1
Verimlilik Göstergeleri				
Personel Başına Brüt Satışlar (Bin TL)	789,2	440,5	641,8	45,7
Personel Başına Maliyet (Bin TL)	647,2	376,7	547,9	45,4
Personel Başına Faaliyet K/Z (Bin TL)	116,0	39,7	63,7	60,3
Diğer				
Katma Değer	554,6	220,9	321,8	45,7
Yatırım Harcaması	19,4	75,0	78,5	4,7
Faiz Dışı Fazla	2.283,5	721,1	-639,4	----

Kaynak: TMO, Hazine Müsteşarlığı ve Kalkınma Bakanlığı

5.15. Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü

Yönetim Kurulu Üyeleri

İmdat SÜTLÜOĞLU (YK Başkanı ve Genel Müdür)
Süleyman PINARBAŞ (Üye - Genel Müdür Yrd.)
Turgay TURNA (Üye - Genel Müdür Yrd.)
Nizamettin EKİNCİ (Üye - İlgili Bakanlık)
Mevlüt GÜMÜŞ (Üye - İlgili Bakanlık)
Salih KÖSE (Üye - Hazine)

İlgili Bakanlık

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

Sermaye Yapısı

Hazine Sermaye Payı: %100
Nominal Sermaye: 1,06 milyar TL
Ödenmiş Sermaye: 1,05 milyar TL

İnternet Adresi

<http://www.caykur.gov.tr>

1971 yılında Çay Kurumu adıyla bir iktisadi devlet teşekkülü olarak kurulan ve daha önce TEKEL Genel Müdürlüğüne verilmiş olan yaş çay yaprağının işlenmesi, kurutulması, pazarlanması ve bu maksatla yaş çay yaprağının satın alınması hususundaki tekel yetkisini devralan Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü (ÇAYKUR), 1983 yılında bir kamu iktisadi kuruluşu olarak yeniden yapılandırılmış; 1994 yılında ise iktisadi devlet teşekkülüne dönüştürülmüştür.

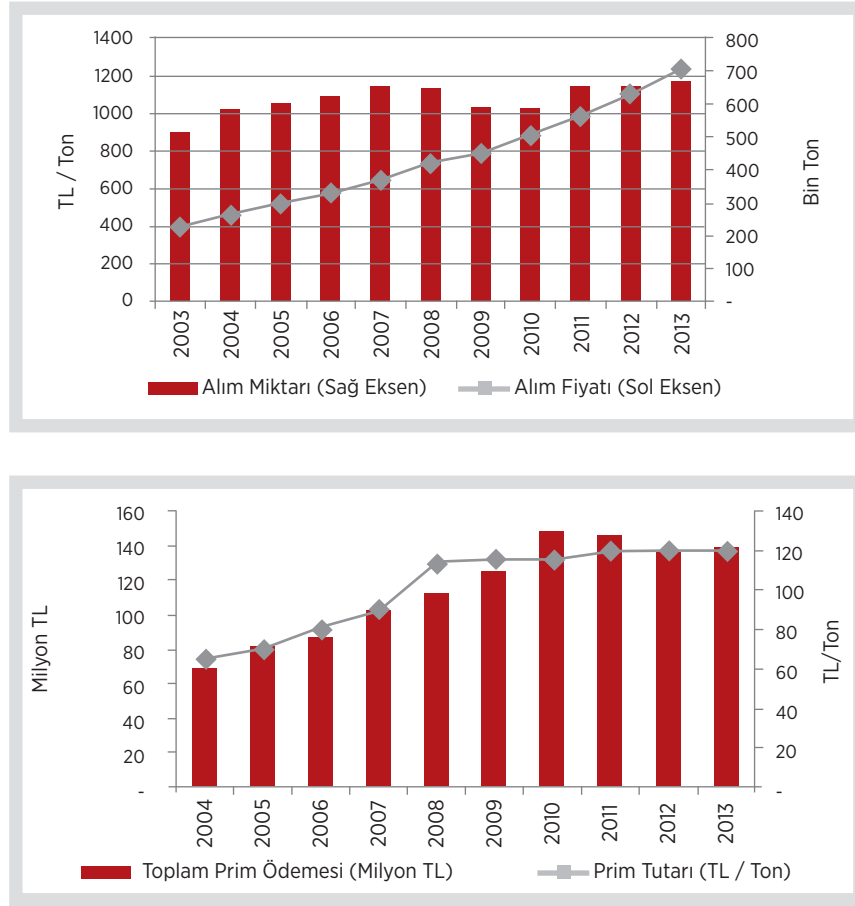
Kuruluş, çay ziraatını geliştirmek ve çay kalitesini ıslah etmek amacıyla yaş çay yaprağının alımı, işlenmesi, kurutulması ve pazarlanması alanlarında faaliyet göstermektedir.

Doğu Karadeniz bölgesinde 759 bin dekar çaylık alanda yaklaşık 207 bin üretici çay tarımı ile uğraşmaktadır. Merkezi Rize’de bulunan ÇAYKUR, ülkemiz kuru çay sektöründe yaklaşık %55 pazar payına sahip olup, 45 yaş çay işleme fabrikası ve 1 paketleme fabrikasında faaliyetlerini sürdürmektedir.

Yaş çay alımlarının yaklaşık üçte ikisini Rize’den yapan Kuruluş, Trabzon, Artvin, Giresun ve Ordu illerinde de yaş çay alımı yapmaktadır.

Önemli Gelişmeler

2013 yılında Kuruluşun ana statüsünde yer alan amaç ve faaliyet konularının düzenlendiği 4. maddesinde değişiklik yapılmış, bu sayede Kuruluş soğuk çay piyasasına dahil olmuş ve “DİDİ” ismi verilen soğuk çay ürününü piyasaya sürerek 35 milyon TL’lik hasılat elde etmiştir.

Grafik 12 : ÇAYKUR Yaş Çay Alım Bilgileri ve Prim Ödemeleri

Kaynak: ÇAYKUR

Mali Durum

2013 yılı yaş çay alım fiyatı önceki yıla oranla %11,8'lik artış ile 1.230 TL/Ton olarak açıklanmış olup, yaş çay alımları bir önceki yıla göre %2,6'lık artışla 672 bin ton olarak gerçekleşmiştir.

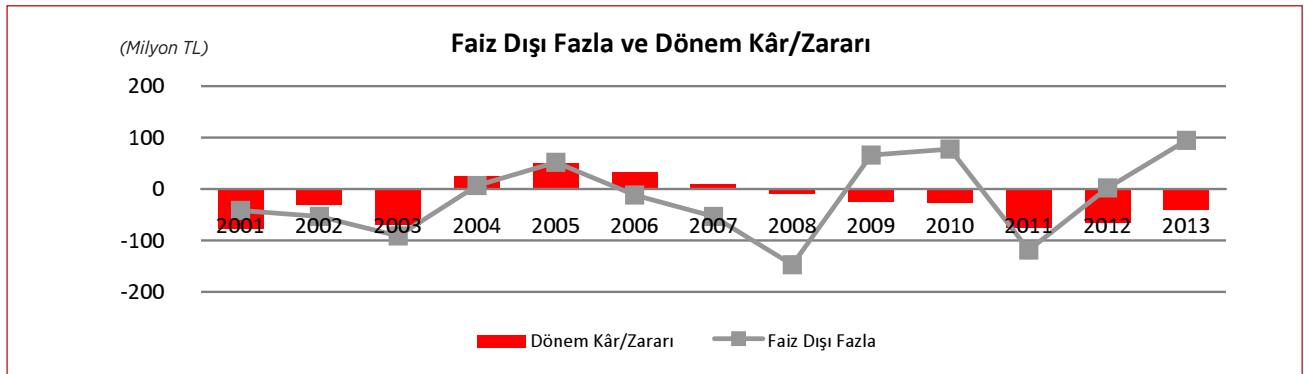
Diğer taraftan, yaş çay üretiminin desteklenmesi amacıyla 2003 yılında başlatılan fark ödeme desteklemesi kapsamında 2013 yılında prim tutarı 120 TL/Ton olarak açıklanmıştır.

ÇAYKUR'un 2013 yılı çay satış miktarı 2012 yılına göre %16 artarak 133.523 ton olarak gerçekleşmiştir. Kuruluş, faaliyet ve finansman giderlerinde meydana gelen artışlar nedeniyle 2013 yılını zararla kapatmıştır.

2013 yılında stoklardaki ve ticari alacaklardaki artış nedeniyle kuruluşun dönen varlıkları %16 artış göstermiştir.

Öte yandan, Kuruluşun likidite oranları literatürde kabul edilen değerlere yakın olup, Kuruluş, kısa vadeli yabancı kaynaklarının %80'ini stoklarına ihtiyaç duymadan, %238'ini ise dönen varlıklarıyla karşılayabilecek finansal yapıya sahiptir.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER (Milyon TL)	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Gelir Tablosu				
Brüt Satışlar	1.025,4	1.259,8	1.517,9	20,5
Satışların Maliyeti	927,1	1.088,1	1.323,0	21,6
Faaliyet Giderleri	125,2	173,4	238,9	37,7
Faaliyet Kar Zararı	-26,9	-1,7	-44,0	----
Finansman Giderleri	26,0	26,3	27,1	3,1
Dönem Kar Zararı	-74,6	-64,8	-39,3	39,4
Bilanço				
Dönen Varlıklar	955,0	1.145,0	1.330,4	16,2
Stok	710,1	826,8	859,2	3,9
Duran Varlıklar	112,5	133,7	156,2	16,9
Aktif Toplamı	1.067,5	1.278,7	1.486,6	16,3
KV Yabancı Kaynaklar	428,2	522,3	558,7	7,0
UV Yabancı Kaynaklar	40,1	42,0	41,8	-0,5
Özkaynaklar	599,2	714,4	886,1	24,0
Rasyolar				
Cari Oran	2,23	2,19	2,38	8,6
Asit Test Oranı	0,55	0,57	0,80	39,9
Alacakların Tahsil Süresi (Gün)	80,0	79,8	100,5	25,9
Nakit Çevirme Süresi (Gün)	316,2	330,1	314,7	-4,7
Özsermaye Getiri Oranı %	-12,93	-9,87	-4,91	50,2
İstihdam				
Toplam Personel Sayısı (Ort.)	7.610	7.167	7.109	-0,8
Toplam İstihdam Gideri	315,7	362,7	400,1	10,3
Bütçe İlişkisi				
Bütçeye Katkı (VDG+Temettü+H. Payı)	0,0	0,0	0,0	----
Bütçeden Transferler (Sermaye & G/Z)	120,0	180,0	162,0	-10,0
Verimlilik Göstergeleri				
Personel Başına Brüt Satışlar (Bin TL)	134,7	175,8	213,5	21,5
Personel Başına Maliyet (Bin TL)	121,8	151,8	186,1	22,6
Personel Başına Faaliyet K/Z (Bin TL)	-3,5	-0,2	-6,2	----
Diğer				
Katma Değer	276,8	334,9	399,8	19,4
Yatırım Harcaması	8,4	24,4	25,1	3,1
Faiz Dışı Fazla	-118,7	2,1	94,5	----

Kaynak: ÇAYKUR, Hazine Müsteşarlığı ve Kalkınma Bakanlığı

5.16. Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü

Yönetim Kurulu Üyeleri

Metin AKDAMAR (YK Başkanı ve Genel Müdür)
Şeref ÇOLAK (Üye - Genel Müdür Yardımcısı)
Ekrem CANDAN (Üye - Genel Müdür Yardımcısı)
Boş (Üye - İlgili Bakanlık)
Beşir BAYMAZ (Üye - İlgili Bakanlık)
Edip YILMAZ (Üye - Hazine)

İlgili Bakanlık

Maliye Bakanlığı

Sermaye Yapısı

Hazine Sermaye Payı: %100
Nominal Sermaye: 130,58 milyon TL
Ödenmiş Sermaye: 82,95 milyon TL

İnternet Adresi

<http://www.dmo.gov.tr>

Kuruluşu 1926 yılına kadar dayanan Devlet Malzeme Ofisi (DMO), Devletin merkezî satın alma birimi olarak faaliyetlerini yürüten, 233 sayılı KHK'ye tabi bir iktisadi devlet teşekkülüdür.

Kuruluşun faaliyet amacı; genel ve özel bütçeli idarelerin, belediyelerin, KİT'lerin, özel kanunla kurulmuş tüzel kişiliği haiz banka, ofis, kurum, sandık ve kuruluşlar ile sermayesinin yarısından fazlası bunlara ait ortaklıkların, kamu yararına çalışan derneklerin, tüzel kişiliği haiz kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, vakıfların ve özel kanunlara istinaden kurulmuş tarım satış ve tarım kredi kooperatif birliklerinin kâğıt, mukavva, kırtasiye ve büro malzemesi, büro makineleri, motorlu taşıtlar vb. ihtiyaçlarının teminini sağlamaktır.

Önemli Gelişmeler

2013 yılında gerçekleştirilen 26,56 milyon TL'lik toplam kamu mal alımının 1,73 milyon TL'si (%6,51, doğrudan temin ve istisnalar hariç tutulduğunda %10,49) DMO tarafından yapılmıştır.

DMO'nun hizmet kalitesinin artırılması amacıyla Çağrı Merkezi kurulmuş olup, 02/12/2013 tarihinden itibaren bu merkez hizmet vermeye başlamıştır.

Mali Durum

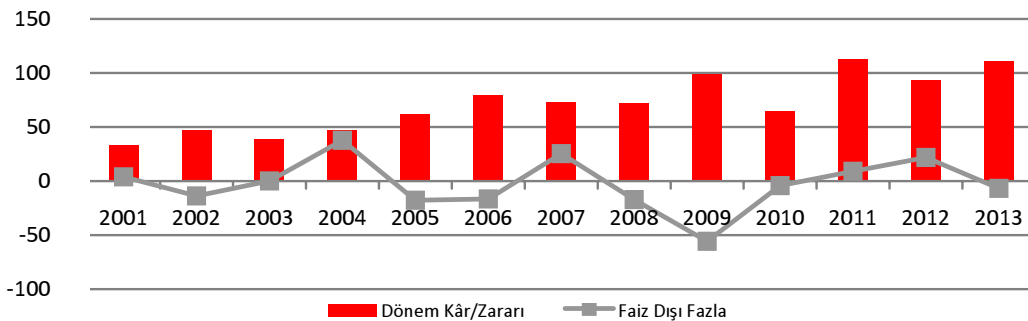
Kuruluş 2012 yılında 7.336 müşteriye yaptığı 1,65 milyar TL'lik satışını 2013 yılında 6.439 müşteriye 1,73 milyar TL'lik satış yaparak %4 artırmıştır.

Kuruluş 2013 yılında bütçeye 27,72 milyon TL temettü, 35,99 milyon TL hâsılat payı ödemesi olmak üzere toplam 73,71 milyon TL katkı sağlamıştır.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER (Milyon TL)	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Gelir Tablosu				
Brüt Satışlar	1.700,1	1.659,5	1.730,1	4,3
Satışların Maliyeti	1.522,7	1.488,4	1.550,8	4,2
Faaliyet Giderleri	67,0	72,2	80,1	10,9
Faaliyet Kar Zararı	76,0	63,1	59,5	-5,7
Finansman Giderleri	0,0	0,0	0,0	0,0
Dönem Kar Zararı	112,9	92,9	110,7	19,1
Bilanço				
Dönen Varlıklar	647,7	862,5	1.036,8	20,2
Stok	78,6	66,6	79,3	19,1
Duran Varlıklar	116,6	101,1	104,0	2,9
Aktif Toplamı	764,2	963,5	1.140,8	18,4
KV Yabancı Kaynaklar	429,0	608,7	741,2	21,8
UV Yabancı Kaynaklar	12,0	11,6	12,3	5,7
Özkaynaklar	323,2	343,3	387,3	12,8
Rasyolar				
Cari Oran	1,51	1,42	1,40	-1,3
Asit Test Oranı	1,28	1,28	1,29	----
Alacakların Tahsil Süresi (Gün)	7,2	14,8	23,6	59,6
Nakit Çevirme Süresi (Gün)	-41,1	-63,4	-79,5	-25,5
Özsermaye Getiri Oranı %	30,69	22,22	24,20	8,9
İstihdam				
Toplam Personel Sayısı (Ort.)	931	922	939	1,8
Toplam İstihdam Gideri	37,2	42,0	46,6	11,0
Bütçe İlişkisi				
Bütçeye Katkı (VDG+Temettü+H. Payı)	59,5	79,0	73,7	-6,7
Bütçeden Transferler (Sermaye & G/Z)	0,0	0,0	0,0	----
Verimlilik Göstergeleri				
Personel Başına Brüt Satışlar (Bin TL)	1.826,1	1.799,9	1.842,5	2,4
Personel Başına Maliyet (Bin TL)	1.635,5	1.614,3	1.651,5	2,3
Personel Başına Faaliyet K/Z (Bin TL)	81,6	68,4	63,3	-7,4
Diğer				
Katma Değer	153,5	137,8	161,1	16,9
Yatırım Harcaması	4,9	2,5	6,3	147,2
Faiz Dışı Fazla	9,1	21,8	-6,7	----

(Milyon TL)

Faiz Dışı Fazla ve Dönem Kâr/Zararı

Kaynak: DMO, Hazine Müsteşarlığı ve Kalkınma Bakanlığı

5.17. Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu

Yönetim Kurulu Üyeleri

İzzet ARTUNÇ (YK Başkanı ve Genel Müdür)
 M. Kadri UYANIK (Üye - Genel Müdür Yardımcısı)
 Ahmet DEMİRDÖĞEN (Üye - Genel Müdür Yardımcısı)
 Müh. Alb. Ragıp Ufuk FIRAT (Üye - İlgili Bakanlık)
 Tuğg. Orhan GÜNDÜZ (Üye - İlgili Bakanlık)
 Ali KOLAT (Üye - Hazine)

İlgili Bakanlık

Milli Savunma Bakanlığı

Sermaye Yapısı

Hazine Sermaye Payı: %100
 Nominal Sermaye: 600,0 milyon TL
 Ödenmiş Sermaye: 420,3 milyon TL

İnternet Adresi

<http://www.mkek.gov.tr>

Kökleri 1832 yılında kurulmuş olan Tophane-i Amire Müşirliğine dayanan ve 1984 yılından bu yana 233 sayılı KHK kapsamında bir iktisadi devlet teşekkülü olarak faaliyet göstermekte olan Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumunun (MKEK) ana görevi Türk Silahlı Kuvvetlerinin her çeşit silah, mühimmat, roket, harp araç ve gereç ihtiyacını karşılamaktır.

Önemli Gelişmeler

MKEK tarafından, 2013 yılı içerisinde Türk Silahlı Kuvvetlerinin mühimmat ve silah ihtiyacını karşılamak üzere çeşitli üretim ve yenileme faaliyetlerine devam edilmiş, bu çerçevede üniversitelerle AR-GE çalışmaları kapsamında işbirliğine gidilmiş, ayrıca Çelikhane Tesisi yatırımı revize edilmiştir.

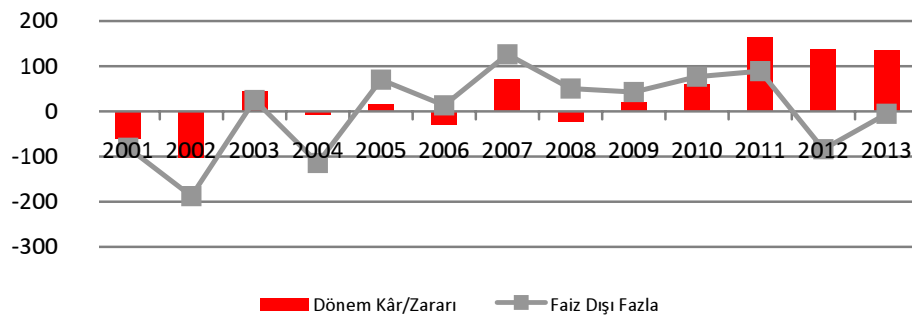
Mali Durum

Kuruluş 2013 yılını 136,9 milyon TL kâr ile kapatmıştır. Uzun vadeli borçların büyük bölümünün Savunma Sanayii Müsteşarlığına olan borçlardan oluştuğu ve yabancı para cinsinden alınan bu borçlar için faiz ödenmediği için faiz giderleri, yüksek yabancı kaynak kullanımına rağmen düşüktür.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER (Milyon TL)	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Gelir Tablosu				
Brüt Satışlar	854,5	823,0	875,9	6,4
Satışların Maliyeti	426,9	441,4	482,5	9,3
Faaliyet Giderleri	161,9	178,5	188,2	5,5
Faaliyet Kar Zararı	260,3	198,4	199,2	0,4
Finansman Giderleri	34,1	4,3	15,5	263,1
Dönem Kar Zararı	165,0	138,8	136,9	-1,4
Bilanço				
Dönen Varlıklar	1.015,4	1.000,3	889,3	-11,1
Stok	309,9	394,9	390,2	-1,2
Duran Varlıklar	515,2	562,3	586,4	4,3
Aktif Toplamı	1.530,6	1.562,6	1.475,7	-5,6
KV Yabancı Kaynaklar	458,0	476,2	365,7	-23,2
UV Yabancı Kaynaklar	286,3	263,4	242,6	-7,9
Özkaynaklar	786,3	823,0	867,4	5,4
Rasyolar				
Cari Oran	2,22	2,10	2,43	15,8
Asit Test Oranı	1,49	1,20	1,24	3,2
Alacakların Tahsil Süresi (Gün)	62,8	28,0	32,0	14,2
Nakit Çevirme Süresi (Gün)	233,7	268,6	270,8	0,8
Özsermaye Getiri Oranı %	18,53	13,99	13,29	-5,0
İstihdam				
Toplam Personel Sayısı (Ort.)	5.760	5.575	5.492	-1,5
Toplam İstihdam Gideri	283,8	296,2	312,0	5,3
Bütçe İlişkisi				
Bütçeye Katkı (VDG+Temettü+H. Payı)	0,0	32,2	89,9	178,8
Bütçeden Transferler (Sermaye & G/Z)	0,0	0,0	0,0	----
Verimlilik Göstergeleri				
Personel Başına Brüt Satışlar (Bin TL)	148,3	147,6	159,5	8,0
Personel Başına Maliyet (Bin TL)	74,1	79,2	87,8	10,9
Personel Başına Faaliyet K/Z (Bin TL)	45,2	35,6	36,3	1,9
Diğer				
Katma Değer	510,3	483,8	494,4	2,2
Yatırım Harcaması	28,9	61,9	49,8	-19,4
Faiz Dışı Fazla	89,1	-83,8	-5,4	93,5

(Milyon TL)

Faiz Dışı Fazla ve Dönem Kâr/Zararı

Kaynak: MKEK, Hazine Müsteşarlığı ve Kalkınma Bakanlığı

5.18. Türkiye Elektromekanik Sanayi Genel Müdürlüğü

Yönetim Kurulu Üyeleri

Hilmi BAŞTÜRK (YK Başkanı ve Genel Müdür)
Boş (Üye - Genel Müdür Yardımcısı)
Boş (Üye - Genel Müdür Yardımcısı)
Ali AĞAÇDAN (Üye - İlgili Bakanlık)
İbrahim TOPRAK (Üye - İlgili Bakanlık)
Boş (Üye - Hazine)

İlgili Bakanlık

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

Sermaye Yapısı

Hazine Sermaye Payı: %100
Nominal Sermaye: 160 milyon TL
Ödenmiş Sermaye: 160 milyon TL

İnternet Adresi

<http://www.temsan.gov.tr>

Türkiye Elektromekanik Sanayi Genel Müdürlüğü (TEMSAN) 13.11.1975 tarihinde kurulmuş, daha sonra sırasıyla TEK, TEAŞ ve EÜAŞ'ın bağlı ortaklığı şeklinde faaliyetlerini sürdürmüş, 14.05.2007 tarihinde ise iktisadi devlet teşekkülü olarak yeniden yapılandırılmıştır.

TEMSAN'ın amaç ve faaliyet konuları, her çeşit türbin, buhar kazanı, kazanlar, su ve gaz tankları, çelik konstrüksiyon elemanları, alternatörler, jeneratörler, transformatörler, elektrik nakil hattı ve emsali teçhizat, kablo, şalt cihazı, elektrik motorları, pompalar, kompresörler, kaynak makineleri, elektrik enerjisi üretim, iletim ve dağıtımı ile ilgili tüm teçhizat ile elektrik santrallerini imal, temin ve tesis etmek, işletmek ve bunların ticaretini yapmaktır. Kuruluş, Türkiye'de anahtar teslimi hidroelektrik santrali imalatı yapan tek yerli kuruluş olup, imalat faaliyetlerini Diyarbakır ve Ankara fabrikalarında sürdürmektedir.

Önemli Gelişmeler

TEMSAN 2013 yılı sonu itibarı ile 54 üniteden oluşan 21 adet hidroelektrik santrale ait elektromekanik teçhizatı, imalatını ve montajını yaparak devreye almıştır.

2013 yılı sonunda, 3 adedi DSİ'ye ait olmak üzere toplam 10 hidroelektrik santralin imalat ve montaj çalışmaları devam etmektedir. Bu hidroelektrik santrallerin toplam kurulu gücü yaklaşık 1.100 MW olup, Türkiye'nin kurulu gücünün yaklaşık %1,7'sine tekabül etmektedir. Bu miktar aynı zamanda Türkiye'deki hidroelektrik santrallerin toplam kurulu gücünün yaklaşık %5'ine tekabül etmektedir.

Mali Durum

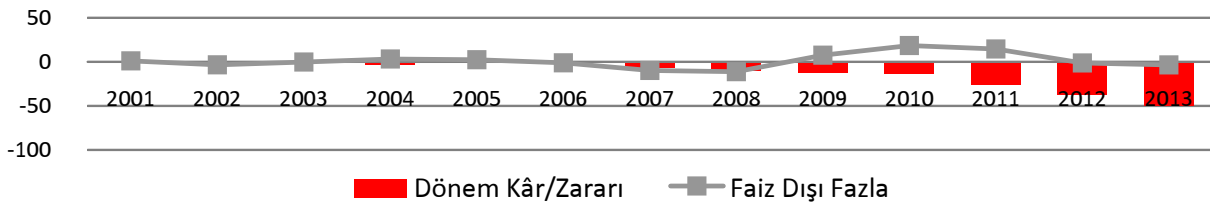
Kuruluş 2012 yılını 36,9 milyon TL dönem zararı ile kapatmışken, 2013 yılında bu rakam %33 oranında artarak 49,1 milyon TL'ye ulaşmıştır. Kuruluş zararındaki söz konusu artış, büyük oranda üretim maliyetlerindeki ve faaliyet giderlerindeki artışlardan kaynaklanmıştır.

2013 yılında 10 milyon TL yatırım ödeneği bulunan Kuruluş, bu ödeneğin %13'ünü kullanarak 1,3 milyon TL yatırım harcaması yapmıştır.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER (Milyon TL)	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Gelir Tablosu				
Brüt Satışlar	17,8	15,0	18,3	21,5
Satışların Maliyeti	25,5	25,2	38,5	52,6
Faaliyet Giderleri	10,1	12,3	13,7	11,8
Faaliyet Kar Zararı	-17,9	-22,4	-33,9	-51,2
Finansman Giderleri	1,2	1,0	0,8	-17,4
Dönem Kar Zararı	-26,2	-36,9	-49,1	-33,3
Bilanço				
Dönen Varlıklar	55,0	57,5	41,5	-27,9
Stok	35,6	32,1	20,6	-35,8
Duran Varlıklar	20,3	20,4	20,0	-2,0
Aktif Toplamı	75,3	77,9	61,5	-21,1
KV Yabancı Kaynaklar	20,9	35,8	43,8	22,6
UV Yabancı Kaynaklar	4,1	3,7	3,3	-10,5
Özkaynaklar	50,3	38,5	14,3	-62,8
Rasyolar				
Cari Oran	2,63	1,61	0,95	-41,2
Asit Test Oranı	0,56	0,38	0,09	-75,7
Alacakların Tahsil Süresi (Gün)	205,7	322,3	68,3	-78,8
Nakit Çevirme Süresi (Gün)	637,6	718,7	373,8	-48,0
Özsermaye Getiri Oranı %	-60,39	-83,03	-186,16	-124,2
İstihdam				
Toplam Personel Sayısı (Ort.)	318	302	287	-5,0
Toplam İstihdam Gideri	16,1	16,6	19,5	17,6
Bütçe İlişkisi				
Bütçeye Katkı (VDG+Temettü+H. Payı)	0,0	0,0	0,0	----
Bütçeden Transferler (Sermaye & G/Z)	40,0	25,0	25,0	0,0
Verimlilik Göstergeleri				
Personel Başına Brüt Satışlar (Bin TL)	55,8	49,8	63,6	27,9
Personel Başına Maliyet (Bin TL)	80,3	83,5	134,1	60,6
Personel Başına Faaliyet K/Z (Bin TL)	-56,3	-74,3	-118,2	-59,1
Diğer				
Katma Değer	-7,9	-12,5	-19,1	-53,1
Yatırım Harcaması	0,2	0,7	1,3	81,9
Faiz Dışı Fazla	14,6	-1,3	-3,5	-173,1

(Milyon TL)

Faiz Dışı Fazla ve Dönem Kâr/Zararı

Kaynak: TEMSAN, Hazine Müsteşarlığı ve Kalkınma Bakanlığı

BÖLÜM 6

BAĞLI ORTAKLIKLAR

KAMU İŞLETMELERİ RAPORU **2013**

Bağlı ortaklıklar, “Sermayesinin %50’sinden fazlası bir KİT’e ait olan ve 233 sayılı KHK’ye tabi olarak faaliyet gösteren anonim şirketler” şeklinde tanımlanmaktadır.

Demiryolu taşımacılık ve altyapı hizmetlerini yürütmekte olan TCDD’nin 3 adet bağlı ortaklığında görüldüğü üzere, farklı alt sektörlerde²² faaliyet gösteren şirketlerin de, ayrı birer KİT olarak kurulmak yerine, bir KİT’in bağlı ortaklığı halinde yapılandırılmaları da mevcut uygulamalar arasındadır.

Yukarıdaki ayrım nedeniyle, geçmişten bu yana, TEDAŞ ve EÜAŞ gibi, bağlı ortaklıkları kendisiyle aynı alt sektörde faaliyet gösteren KİT’lere ait

rakamlar, bağlı ortaklıklar dahil konsolide rakamlar olarak izlenmekte ve değerlendirilmekte iken, farklı sektörlerde faaliyet gösteren KİT ve bağlı ortaklıklara ait rakamlar ise ayrı ayrı değerlendirilmektedir.²³

Bu bağlamda, raporun önceki kısımlarında yer alan EÜAŞ rakamları, bu bölümde ayrıntılı olarak ele alınacak olan 4 bağlı ortaklığın rakamlarını da içermekte iken, TCDD’nin bağlı ortaklıklarına ait rakamlar ise ana kuruluş rakamlarına dâhil değildir.

⁽²²⁾ Raporun devam eden kısımlarında ayrıntılı olarak ele alınacağı üzere, TCDD’nin bağlı ortaklıklarından TÛDEMSAŞ demiryolu sanayii sektöründe, TÛLOMSAŞ lokomotif sanayii sektöründe, TÛVASAŞ ise vagon sanayii sektöründe faaliyet gösteren imalatçı kuruluşlardır.

⁽²³⁾ EÜAŞ’ın bağlı ortaklığı olan Hamitabat Elektrik Üretim A.Ş.’nin özelleştirilme süreci 2013 yılı içinde tamamlanmıştır.

6.1. Hamitabat Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş.

Yönetim Kurulu Üyeleri

İbrahim KAPUSUZ (YK Başkanı ve Genel Müdür)
 Mehmet ÜZER (Üye - İlgili Bakanlık)
 Osman KARA (Üye - İlgili Bakanlık)
 Mehmet Hamdi YILDIRIM (Üye - İlgili Bakanlık)
 Boş (Üye - Hazine)

Sermaye Yapısı

EÜAŞ'ın Sermaye Payı: %100
 Nominal Sermaye: 50 bin TL
 Ödenmiş Sermaye: 50 bin TL

İlgili Bakanlık

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

Bağlı Olduğu Kuruluş

Elektrik Üretim A.Ş.

İnternet Adresi

<http://www.heas.gov.tr>

Lüleburgaz ilçesine 13 km uzaklıktaki Hamitabat Köyünde bulunan doğal gazın ekonomiye kazandırılması amacıyla bölgeye 1984 yılında 600 MW kapasiteli tesis kurulması suretiyle Hamitabat Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş. (HEAŞ) kurulmuştur. İki yıl sonra yapılan ilave yatırımlar ile santralin kurulu gücü 1200 MW'a çıkarılmıştır.

90'lı yıllarda TEAŞ'ın bir işletmesi olarak faaliyet gösteren santral özelleştirme kapsam ve programına alınmış, ancak özelleştirme çalışmalarının tamamlanamaması nedeniyle Kuruluş, anonim şirket şeklinde yeniden yapılandırılarak TEAŞ'ın bağlı ortaklığına dönüştürülmüştür. Elektrik enerjisi sektörünün yeniden yapılandırılması ve serbestleşmesi çalışmalarının bir neticesi olarak Hamitabat Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş. (HEAŞ), 2001 yılında 2001/2026 sayılı BKK ile EÜAŞ'ın bağlı ortaklığı olarak yapılandırılmıştır.

HEAŞ, 8 adedi gaz türbini ve 4 adedi buhar türbini olmak üzere toplam 12 adet ünite ile hizmet vermektedir. HEAŞ, anılan ünitelerde ürettiği elektrik enerjisini elektrik dağıtım şirketlerine ve spot piyasaya satmaktadır.

Önemli Gelişmeler

Hamitabat Doğal Gaz Kombine Çevrim Santrali, ÖİB tarafından yapılan ihale sonucunda 01.08.2013 tarihinde 105 milyon USD bedelle "Satış ve İşletme Hakkı Devir Sözleşmesi" imzalanarak özel sektöre devredilmiştir.

1.156 MW kurulu gücüyle Türkiye 2013 yılı toplam kurulu gücünü %1,8'sini oluşturan Hamitabat doğalgaz çevrim santrali, özel sektöre devredildiği 01.08.2013 tarihine kadar 2.766,2 GWh elektrik enerjisi üretmiştir.

Mali Durum

Kuruluş, 2013 yılının ilk yedi ayında 90,6 milyon TL zarar etmiştir. Kuruluşun özel sektöre devredildiği tarih itibarıyla aktiflerinin toplamı 178 milyon TL olup, aktifler içinde dönen varlıkların payı %61,1, duran varlıkların payı ise %38,9 dur. Aynı dönemde yabancı kaynakların toplam kaynaklar içindeki payı %33,4 iken öz kaynaklarının toplam kaynaklar içindeki payı %66,6 seviyesinde gerçekleşmiştir.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER (Milyon TL)	2011	2012	2013 ²⁴	% Değişim (2013-2012)
Gelir Tablosu				
Brüt Satışlar	1.262,6	1.761,7	631,1	-64,2
Satışların Maliyeti	1.165,5	1.724,4	683,2	-60,4
Faaliyet Giderleri	7,1	7,5	5,8	-22,7
Faaliyet Kâr Zararı	79,7	23,1	-58,5	----
Finansman Giderleri	8,4	2,8	3,0	7,1
Dönem Kâr Zararı	72,9	26,6	-90,6	----
Bilanço				
Dönen Varlıklar	366,6	400,7	108,9	-72,8
Stok	15,9	20,9	24,2	15,8
Duran Varlıklar	73,4	67,3	69,1	2,7
Aktif Toplamı	455,9	488,9	178,0	-63,6
KV Yabancı Kaynaklar	203,9	265,9	89,9	-66,2
UV Yabancı Kaynaklar	6,0	0,0	0,0	
Özkaynaklar	246,0	223,0	178,7	-19,9
Pasif Toplamı	455,9	488,9	268,6	-45,1
Rasyolar				
Cari Oran	1,9	1,6	1,2	-24,4
Asit Test Oranı	1,8	1,4	0,9	-32,9
İstihdam				
Toplam Personel Sayısı (Ort.)	247	229	113	-50,6

Kaynak: EÜAŞ ve Hazine Müsteşarlığı

⁽²⁴⁾ 2013 yılı verileri kuruluşun özel sektöre devredildiği Ağustos ayı başına kadar olan verilerden oluşmaktadır.

6.2. Kemerköy Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş.

Yönetim Kurulu Üyeleri

Abdullah YILMAZ (YK Başkanı ve Genel Müdür)
Ali Kerem ESKİGÜN (Üye - İlgili Bakanlık)
Abdurrahman MURAT (Üye - İlgili Bakanlık)
Mutlu GÜL (Üye - İlgili Bakanlık)
Süleyman ŞEMDİNOĞLU (Üye - Hazine)

Sermaye Yapısı

EÜAŞ'ın Sermaye Payı: %100
Nominal Sermaye: 50 bin TL
Ödenmiş Sermaye: 50 bin TL

İlgili Bakanlık

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

Bağlı Olduğu Kuruluş

Elektrik Üretim A.Ş.

İnternet Adresi

<http://www.keas.gov.tr>

Kemerköy Termik Santrali, Milas ilçesinin Hüsamlar bölgesinde bulunan düşük kalorili linyit kömürünün enerji üretiminde değerlendirilmesi amacıyla 1994 yılında işletmeye açılmış olup, 210 MW gücünde üç ünite ile faaliyet göstermektedir. 90'lı yıllarda TEAŞ'ın bir işletmesi olarak faaliyet gösteren santral, özelleştirme kapsam ve programına alınmış ancak özelleştirme çalışmalarının tamamlanamaması nedeniyle anonim şirket şeklinde yeniden yapılandırılarak TEAŞ'ın bağlı ortaklığına dönüştürülmüştür. Elektrik enerjisi sektörünün yeniden yapılandırılması ve serbestleşmesi çalışmalarının neticesi olarak Kemerköy Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş. (KEAŞ), 2001/2026 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile EÜAŞ'ın bağlı ortaklığı olarak yapılandırılmıştır.

Santral, ana yakıt olarak kullandığı kömür Hüsamlar kömür havzasında bulunan Yeniköy Linyitleri İşletme Müdürlüğüne ait sahadan temin etmekte, yardımcı yakıt olarak fuel-oil kullanmakta, ürettiği elektrik enerjisini TETAŞ'a ve spot piyasaya satmaktadır.²⁵

Mali Durum

2013 yılında 630 MW kurulu gücüyle Kemerköy termik santrali 2.357 GWh elektrik enerjisi üretmiştir.

KEAŞ'ın toplam bilanço büyüklüğü 2013 yılında bir önceki yıla göre %1,9 oranında artarak 575,4 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

KEAŞ'ın brüt satış hasılatının 2013 yılında bir önceki yıla göre %1,2 azalmasına karşılık brüt satış kârı ve faaliyet kârı bir önceki yıla göre artarak sırasıyla 79,2 milyon TL ve 68,9 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

2013 yılında Kuruluşun brüt satış hasılatı %1,2 oranında azalarak 348,5 milyon TL'ye düşmüştür. Aynı yılda satışların maliyetindeki %3,3 oranındaki azalmayla birlikte Kuruluşun 2013 yılı kârı %17,1'lik artışla 58,2 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Öte yandan, Kuruluşun aktif toplamı 2013 yılı sonunda %1,9 artarak 575,4 milyon TL'ye ulaşmış, aktifler içinde dönen varlıkların payı %65,8 duran varlıkların payı %34,2 düzeyinde gerçekleşmiştir. 2013 yılı itibarıyla toplam kaynaklar içindeki yabancı kaynakların payı %7,1, öz kaynaklarının payı ise %92,9'dur.

⁽²⁵⁾ Kemerköy ve Yeniköy Termik Santralleri, Yeniköy Linyitleri İşletmesi, ilgili Maden Ruhsatları ve Kemerköy Liman Sahasının (Kemerköy ve Yeniköy Termik Santralleri ile Kemerköy Liman Sahası) bir bütün halinde özelleştirilmesine ilişkin ihale Özelleştirme Yüksek Kurulu kararı ile 07/08/2014 sonuçlandırılmıştır.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER (Milyon TL)	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Gelir Tablosu				
Brüt Satışlar	341,5	352,8	348,5	-1,2
Satışların Maliyeti	211,0	268,2	259,3	-3,3
Faaliyet Giderleri	5,6	6,2	6,4	3,2
Faaliyet Kar Zararı	106,6	59,2	68,9	16,4
Finansman Giderleri	0,0	0,0	0,0	----
Dönem Kar Zararı	62,7	49,7	58,2	17,1
Bilanço				
Dönen Varlıklar	431,5	362,4	378,8	4,5
Stok	41,4	27,1	30,7	13,3
Duran Varlıklar	225,4	202,2	196,5	-2,8
Aktif Toplamı	681,2	564,6	575,4	1,9
KV Yabancı Kaynaklar	137,6	23,9	21,5	-10,0
UV Yabancı Kaynaklar	14,0	16,5	19,4	17,6
Özkaynaklar	529,6	524,2	534,5	2,0
Pasif Toplamı	681,2	564,6	575,4	1,9
Rasyolar				
Cari Oran	3,1	15,2	17,6	15,8
Asit Test Oranı	3,0	14,0	16,1	15,0
İstihdam				
Toplam Personel Sayısı (Ort.)	402	372	388	4,3

Kaynak: EÜAŞ ve Hazine Müsteşarlığı

6.3. Soma Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş.

Yönetim Kurulu Üyeleri

Nuri ŞERİFOĞLU (YK Başkanı ve Genel Müdür)
M. Okhan UYSAL (Üye - İlgili Bakanlık)
Halil ÇITAK (Üye - İlgili Bakanlık)
Doğanbey AKGÜL (Üye - İlgili Bakanlık)
Mustafa DURAN (Üye - Hazine)

Sermaye Yapısı

EÜAŞ'ın Sermaye Payı: %100
Nominal Sermaye: 50 bin TL
Ödenmiş Sermaye: 50 bin TL

İlgili Bakanlık

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

Bağlı Olduğu Kuruluş

Elektrik Üretim A.Ş.

İnternet Adresi

<http://www.seas.gov.tr>

Soma yöresinde bulunan linyit kömürünün ekonomiye kazandırılması amacıyla 1957 yılında 22 MW kapasiteli iki üniteden oluşan Soma A santrali kurulmuş ve TEK'e bağlı olarak işletilmeye başlanmıştır. Ardından, bölgede mevcut bulunan 2.500 kcal/kg ısı değerinden düşük linyitlerin değerlendirilmesine yönelik olarak Soma B santralinin kurulması gündeme gelmiş ve her biri 165 MW kapasiteli altı ünite, 1981 ila 1992 yıllarında devreye sokulmuştur.

Halihazırda Soma Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş.'nin (SEAS) toplam kurulu gücü 1.034 MW'tır.

Santraller 90'lı yıllarda özelleştirme kapsam ve programına alınmış, ancak özelleştirme çalışmalarının tamamlanamaması nedeniyle, TEAŞ'ın bağlı ortaklığına dönüştürülmüştür. Elektrik enerjisi sektörünün yeniden yapılandırılması ve serbestleşmesi çalışmalarının neticesinde SEAS, 2001/2026 sayılı BKK ile EÜAŞ'ın bağlı ortaklığı olarak yapılandırılmıştır. Santrallerin kazanlarında yakılan kömürleri TKİ Ege Linyit İşletmeleri Müessesesi Müdürlüğünden temin eden SEAS, ürettiği elektrik enerjisini TETAŞ'a ve spot piyasaya satmaktadır.

Önemli Gelişmeler

Termik santral atık ısılarını ekonomik faydaya dönüştürecek yöntemlerin araştırılması, geliştirilmesi, atık ısının bina ısıtmasında değerlendirilmesi için atık ısının geri kazanılabilir bir enerji kaynağı olduğu bilincinin yerleştirilmesi ve ısı

enerjisini verimli kullanma yöntemlerinin ülke çapına yayılması amacıyla Soma-B Termik Santralinde projenin pilot uygulaması başlatılmıştır. Bu doğrultuda, SEAS Genel Müdürlüğü ile Soma Belediye Başkanlığı arasında 22.01.2011 tarihinde imzalanan ısı satış sözleşmesi kapsamında bölge ısıtma şebekesi kurulum çalışmaları 2013 yılı içerisinde tamamlanmıştır. Mevcut durum itibarıyla Soma İlçesinde yaklaşık 1.300 konut eşdeğeri kapasitede evsel ve kamu binaları bölge ısıtma sistemi ile ısıtılmaktadır.

Mali Durum

1.034 MW kurulu gücüyle, Ülkemiz 2013 yılı toplam kurulu gücünün %1,6'sını oluşturan Soma A ve B termik santralleri, 2013 yıl sonu itibarıyla 3.087 GWh elektrik enerjisi üretmiştir.

Kuruluşun brüt satış hasılatı 2013 yılında %12,3 oranında azalarak 703 milyon TL'ye düşmüştür. Aynı yılda satışların maliyetinde yaşanan %16,2'lık azalma nedeniyle Kuruluşun dönem kârı 2012 yılına göre %47,8 oranında artarak 53,5 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Kuruluşun aktifleri toplamı 2013 yılı sonunda 1,3 milyar TL'ye ulaşmış olup, aktifler içinde dönen varlıkların payı %72,1, duran varlıkların payı ise %27,9'dur.

Bilanço dönemi itibarıyla toplam kaynaklar içinde yabancı kaynakların payı %9,9, öz kaynakların payı %90,1'dir.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER (Milyon TL)	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Gelir Tablosu				
Brüt Satışlar	753,9	801,6	703,0	-12,3
Satışların Maliyeti	573,1	649,5	544,2	-16,2
Faaliyet Giderleri	9,6	10,0	11,0	10,1
Faaliyet Kâr Zararı	138,9	84,3	78,0	-7,4
Finansman Giderleri	0,0	0,0	0,0	----
Dönem Kâr Zararı	47,8	36,2	53,5	47,8
Bilanço				
Dönen Varlıklar	899,8	886,1	957,9	8,1
Stok	44,0	49,3	57,6	16,9
Duran Varlıklar	346,9	367,0	370,1	0,9
Aktif Toplamı	1.246,8	1.253,2	1.328,1	6,0
KV Yabancı Kaynaklar	36,9	39,3	90,3	129,8
UV Yabancı Kaynaklar	26,7	34,2	41,6	21,6
Özkaynaklar	1.183,1	1.179,7	1.196,2	1,4
Pasif Toplamı	1.246,7	1.253,2	1.328,1	6,0
Rasyolar				
Cari Oran	24,4	22,5	10,6	-52,8
Asit Test Oranı	23,2	21,2	10,0	-53,0
İstihdam				
Toplam Personel Sayısı (Ort.)	873,0	827,0	874,0	5,7

Kaynak: EÜAŞ ve Hazine Müsteşarlığı

6.4. Yeniköy- Yatağan Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş.

Yönetim Kurulu Üyeleri

İbrahim Hakkı GÜL (YK Başkanı ve Genel Müdür)
Abdullah Coşkun ÖZYAZGAN (Üye - İlgili Bakanlık)
Satılmış KARAKAYA (Üye - İlgili Bakanlık)
Mehmet SOYDAN (Üye - İlgili Bakanlık)
İlker TOKAY (Üye - Hazine)

Sermaye Yapısı

EÜAŞ'ın Sermaye Payı: %100
Nominal Sermaye: 50 bin TL
Ödenmiş Sermaye: 50 bin TL

İlgili Bakanlık

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

Bağlı Olduğu Kuruluş

Elektrik Üretim A.Ş.

İnternet Adresi

<http://www.yeas.gov.tr>

Muğla ve yöresinde bulunan düşük kalorili linyit kömürünün enerji üretiminde değerlendirilmesi amacıyla kurulan ve 1980'li yıllarda işletmeye alınan Yatağan ve Yeniköy termik santralleri, 1995'ten beri Yeniköy-Yatağan Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş.'nin (YEAS) üretim tesisleri olarak faaliyette bulunmaktadır. Yatağan Termik Santrali, her biri 210 MW gücünde üç ünite ile, Yeniköy Termik Santrali ise aynı kapasitede iki ünite ile YEAS'ın 1.050 MW olan toplam gücünü oluşturmaktadır. YEAS, anılan ünitelerde ürettiği elektrik enerjisini elektrik dağıtım şirketlerine ve spot piyasaya satmaktadır.

Santraller TEAŞ'ın bir işletmesi olarak faaliyet gösterirken, 90'lı yıllarda Yeniköy Termik Santrali

özelleştirme kapsam ve programına alınmış, ancak özelleştirme çalışmalarının tamamlanamaması nedeniyle TEAŞ'ın bağlı ortaklığına dönüştürülmüştür. Elektrik enerjisi sektörünün yeniden yapılandırılması ve serbestleşmesi çalışmalarının neticesi olarak YEAS, 2001 yılında çıkarılan 2001/2026 sayılı BKK ile EÜAŞ'ın bağlı ortaklığı olarak yapılandırılmıştır.

Önemli Gelişmeler

Özelleştirme Yüksek Kurulunun 26/08/2013 tarih ve 2013/148 sayılı kararı ile daha önce TKİ bünyesinde olan Güney Ege Linyitleri Müessesesi ile Yeniköy Linyitleri İşletmesi YEAS'a devredilmiştir. ²⁶

⁽²⁶⁾ Kemerköy ve Yeniköy Termik Santralleri, Yeniköy Linyitleri İşletmesi, ilgili Maden Ruhsatları ve Kemerköy Liman Sahasının (Kemerköy ve Yeniköy Termik Santralleri ile Kemerköy Liman Sahası) bir bütün halinde özelleştirilmesine ilişkin ihale Özelleştirme Yüksek Kurulu kararı ile 07/08/2014 sonuçlandırılmıştır.

Yatağan Termik Santralinin ve ilgili Maden Ruhsatlarının bir bütün halinde özelleştirilmesine ilişkin ihale Özelleştirme Yüksek Kurulu kararı ile 07/08/2014 sonuçlandırılmıştır.

Mali Durum

1.070 MW toplam kurulu gücü ile Yeniköy ve Yatağan termik santrallerinde 2013 yılında 3.925 GWh elektrik enerjisi üretilmiştir.

2013 yılı itibarıyla YEAS'ın toplam bilanço büyüklüğü %83'lük artışla 1.209,5 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu artışın temel nedeni Güney Ege Linyitleri Müessesesi ile Yeniköy Linyitleri İşletmesinin YEAS'a devredilmesidir.

YEAS'ın brüt satış hasılatı 2013 yılında bir önceki yıla kıyasla %8,2 artmış olup, brüt satış kârı ve faaliyet kârı bir önceki yıla göre sırasıyla 231,8 milyon TL ve 178,5 TL olarak gerçekleşmiştir. Kuruluşun

dönem kârı bir önceki yıla göre %702,9 artışla 300,3 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Kuruluşun aktif değerleri toplamı 2013 yılı sonunda %83'lük artışla 1.209,5 milyon TL'ye ulaşmış olup, aktifler içinde dönen varlıkların payı %29,2 ve duran varlıkların payı %71,8'dir. Aynı dönemde toplam kaynaklar içinde yabancı kaynakların payı %36,1, öz kaynakların payı %63,9'dur.

YEAS'ın toplam personel sayısı 2013 yılı sonu itibarıyla bir önceki yıla kıyasla %108,2 oranında artış göstermiştir. Bu durumun temel sebebi, Güney Ege ve Yeniköy linyit sahalarının buralarda çalışan 899 personelle birlikte YEAS'a devredilmesidir.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER (Milyon TL)	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Gelir Tablosu				
Brüt Satışlar	644,2	704,0	761,6	8,2
Satışların Maliyeti	506,5	564,2	529,8	-6,1
Faaliyet Giderleri	1,7	1,4	1,3	-7,1
Faaliyet Kâr Zararı	93,9	74,9	178,5	138,3
Finansman Giderleri	0,0	2,9	10,8	272,4
Dönem Kâr Zararı	61,9	37,4	300,3	702,9
Bilanço				
Dönen Varlıklar	285,6	151,4	353,5	133,5
Stok	36,1	40,8	102,3	150,7
Duran Varlıklar	507,4	509,3	856,0	68,1
Aktif Toplamı	793,7	660,8	1.209,5	83,0
KV Yabancı Kaynaklar	241,7	109,9	383,1	248,6
UV Yabancı Kaynaklar	0,1	24,2	53,8	122,3
Özkaynaklar	551,9	526,7	772,6	46,7
Pasif Toplamı	793,7	660,8	1.209,5	83,0
Rasyolar				
Cari Oran	1,2	1,4	0,9	-35,7
Asit Test Oranı	1,1	1,0	0,7	-30,0
İstihdam				
Toplam Personel Sayısı (Ort.)	1.051	918	1.912	108,2

Kaynak: YEAS, Hazine Müsteşarlığı ve Kalkınma Bakanlığı

6.5. Türkiye Demiryolu Makinaları Sanayii A.Ş.

Yönetim Kurulu Üyeleri

Yıldıray KOÇARSLAN (YK Başkanı ve Genel Müdür)
 Mehmet AYCI (Üye – İlgili Bakanlık)
 Boş (Üye – İlgili Bakanlık)
 Abdulfetah ÇETİNKAYA (Üye – İlgili Bakanlık)
 Muharrem DEMİRCİ (Üye - Hazine)

İlgili Bakanlık

Ulaştırma, Denizcilik ve
 Haberleşme Bakanlığı

Bağlı Olduğu Kuruluş

TCDD

Sermaye Yapısı

TCDD Sermaye Payı: %100
 Nominal Sermaye: 180 milyon TL
 Ödenmiş Sermaye: 162 milyon TL

İnternet Adresi

<http://www.tudemsas.gov.tr>

1939 yılında Sivas Cer Atölyesi adıyla kurulan Türkiye Demiryolu Makinaları Sanayii A.Ş. (TÜDEMSAŞ), 1986 yılında istihsal edilen BKK ile TCDD Genel Müdürlüğü'nün bağlı ortaklığı olarak bugünkü adını ve statüsünü elde etmiştir. TÜDEMSAŞ'ın ana faaliyet konuları arasında; her çeşit çeken ve çekilen araç imalatı ve onarımı, her çeşit tesis ve makine parça imalatı ve onarımı yapmak yer almaktadır. TÜDEMSAŞ, ulusal demiryolu sektörünün faaliyet alanına giren ihtiyaçları karşıladığı gibi yurtdışına da yük vagonu ve yedek parçaları ile sanayi ürünleri ihraç etmektedir.

Önemli Gelişmeler

Kuruluş, 2013 yılında kendi tasarımı olan Flans tipi cevher taşıma yük vagonu ve Sgss tipi konteyner taşıma yük vagonlarının imalatını

gerçekleştirmiş, tarihinde ilk kez özel sektör firmalarından Reysaş'a 60 adet Sgss tipi konteyner taşıma yük vagonu satmıştır. Ayrıca 2013 yılında kuruluş tarafından Hbbillnss tipi vagon projesi üzerinde Ar-Ge faaliyetlerinde bulunulmuş, üretilen prototip Hbbillnss tipi yük vagonuna ait test çalışmaları yürütülmüştür.

Mali Durum

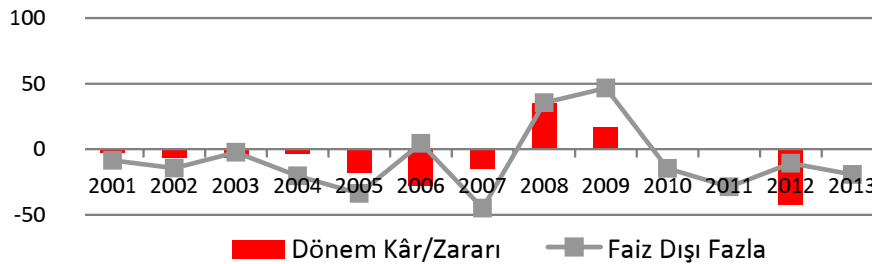
Kuruluşun bilanço büyüklüğü 2013 yılı sonunda 100 milyon TL'lik sermaye artırımının da etkisiyle %4,1 oranında artarak 122,8 milyon TL'ye ulaşmıştır.

Kuruluşun satış fiyatları, aynı zamanda en büyük müşterisi olan ana kuruluşu TCDD tarafından belirlenmekte ve yıl boyunca geçerli olmaktadır. Bu çerçevede, 2013 yılında Kuruluş dönemi 323 bin TL karla kapatmıştır.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER (Milyon TL)	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Gelir Tablosu				
Brüt Satışlar	127,2	142,0	176,0	23,9
Satışların Maliyeti	114,2	156,6	162,5	3,7
Faaliyet Giderleri	9,5	8,7	9,4	7,9
Faaliyet Kar Zararı	3,6	-23,3	4,2	----
Finansman Giderleri	1,2	1,9	0,1	-95,1
Dönem Kar Zararı	0,5	-42,4	0,3	----
Bilanço				
Dönen Varlıklar	107,7	91,4	95,3	4,3
Stok	72,2	39,8	57,4	44,3
Duran Varlıklar	24,9	26,5	27,5	3,6
Aktif Toplamı	132,6	117,9	122,8	4,1
KV Yabancı Kaynaklar	76,9	107,0	30,0	-72,0
UV Yabancı Kaynaklar	6,5	4,1	4,0	-1,2
Özkaynaklar	49,2	6,8	88,8	1203,4
Rasyolar				
Cari Oran	1,4	0,9	3,2	272,2
Asit Test Oranı	0,2	0,3	0,5	96,0
Alacakların Tahsil Süresi (Gün)	36,8	30,4	0,6	-97,9
Nakit Çevirme Süresi (Gün)	121,5	5,2	-1,3	----
Özsermaye Getiri Oranı %	0,2	-151,4	0,7	----
İstihdam				
Toplam Personel Sayısı (Ort.)	1.346,0	1.287,0	1.222,0	-5,1
Toplam İstihdam Gideri	77,3	77,3	79,5	2,9
Bütçe İlişkisi				
Bütçeye Katkı (VDG+Temettü+H. Payı)	0,0	0,0	0,0	0,0
Bütçeden Transferler (Sermaye & G/Z)	0,0	0,0	0,0	0,0
Verimlilik Göstergeleri				
Personel Başına Brüt Satışlar (Bin TL)	94,5	110,4	144,0	30,5
Personel Başına Maliyet (Bin TL)	84,8	121,7	132,9	9,2
Personel Başına Faaliyet K/Z (Bin TL)	2,7	-18,1	3,4	----
Diğer				
Katma Değer	80,9	39,1	83,4	113,4
Yatırım Harcaması	0,0	4,4	5,0	13,7
Faiz Dışı Fazla	-28,7	-10,7	-19,2	-78,5

(Milyon TL)

Faiz Dışı Fazla ve Dönem Kâr/Zararı

Kaynak: TÜDEMSAŞ, Hazine Müsteşarlığı ve Kalkınma Bakanlığı

6.6. Türkiye Lokomotif ve Motor Sanayii A.Ş.

Yönetim Kurulu Üyeleri

Hayri AVCI (YK Başkanı ve Genel Müdür)
Nedim KÜÇÜKER (Üye – İlgili Bakanlık)
Muhittin ŞİMŞEK (Üye – İlgili Bakanlık)
Boş (Üye – İlgili Bakanlık)
Yusuf Rıza UZUNPOSTALCI (Üye - Hazine)

İlgili Bakanlık

Ulaştırma, Denizcilik ve
Haberleşme Bakanlığı

Bağlı Olduğu Kuruluş

TCDD

Sermaye Yapısı

TCDD Sermaye Payı: %100
Nominal Sermaye: 150 milyon TL
Ödenmiş Sermaye: 150 milyon TL

İnternet Adresi

<http://www.tulomsas.com.tr>

Türkiye Lokomotif ve Motor Sanayii A.Ş. (TÜLOMSAŞ), 1894 yılında Eskişehir’de Anadolu-Osmanlı Kumpanyası adıyla bir atölye olarak kurulmuş, 1986 yılında TCDD’nin bağlı ortaklığı haline dönüştürülerek bugünkü adını ve statüsünü elde etmiştir.

Ana faaliyeti TCDD’nin lokomotif ve vagon ihtiyacını karşılamak olan TÜLOMSAŞ, çeşitli tipte lokomotif, demiryolu bakım aracı, boji yük vagonu, dizel motor, alternatör, cer motoru, çelik ve pik döküm üretim kapasitesine sahiptir. TÜLOMSAŞ tarafından söz konusu araçların üretiminin yanı sıra onarımı da gerçekleştirilmektedir.

Önemli Gelişmeler

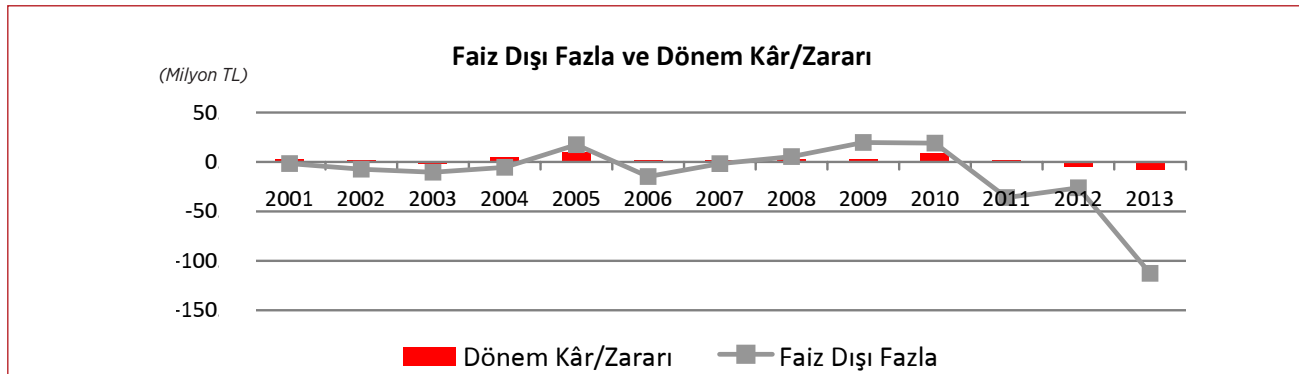
Türkiye’nin ilk Milli Elektrikli Lokomotifinin tasarımı ve üretimine yönelik “E 1000 Tipi Elektrikli

Lokomotif Geliştirme” projesi, TCDD’nin desteği ile TÜBİTAK ve TÜLOMSAŞ işbirliği ile sürdürülmektedir. Türkiye’de ilk defa yerleştirme kapsamında olan Cer konvertörü, Merkezi Kontrol Ünitesi, Kumanda Masası ve Cer Kontrol Ünitesinin tasarımı ve imalatı TÜBİTAK ile birlikte yürütülmektedir. Söz konusu ünitelerin imalatı tamamlanmış olup, lokomotifin montaj çalışmaları tamamlanma aşamasındadır.

Mali Durum

Kuruluşun satış fiyatları, aynı zamanda en büyük müşterisi olan ana kuruluşu TCDD tarafından belirlenmekte ve yıl boyunca geçerli olmaktadır. 2013 yılında belirlenen fiyatların düşük seviyede olması nedeniyle, Kuruluş 2013 yılında 8 milyon TL zarar etmiştir.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER (Milyon TL)	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Gelir Tablosu				
Brüt Satışlar	172,6	193,3	154,8	-19,9
Satışların Maliyeti	149,3	168,2	129,7	-22,9
Faaliyet Giderleri	13,2	15,7	16,8	6,7
Faaliyet Kar Zararı	10,1	9,4	8,3	-11,4
Finansman Giderleri	1,7	1,1	0,4	-61,6
Dönem Kar Zararı	1,8	-4,3	-8,0	-85,6
Bilanço				
Dönen Varlıklar	124,4	163,3	230,4	41,1
Stok	63,2	81,2	186,9	130,3
Duran Varlıklar	40,2	44,4	47,8	7,5
Aktif Toplamı	164,6	207,7	278,2	33,9
KV Yabancı Kaynaklar	46,4	44,6	121,4	172,0
UV Yabancı Kaynaklar	0,8	0,8	0,9	11,9
Özkaynaklar	117,3	162,2	155,8	-3,9
Rasyolar				
Cari Oran	2,7	3,7	1,9	-48,1
Asit Test Oranı	0,9	1,3	0,1	-90,4
Alacakların Tahsil Süresi (Gün)	80,4	100,7	14,9	-85,2
Nakit Çevirme Süresi (Gün)	177,1	196,2	276,3	40,9
Özsermaye Getiri Oranı %	0,9	-3,1	-5,1	-63,2
İstihdam				
Toplam Personel Sayısı (Ort.)	1.568,0	1.474,0	1.408,0	-4,5
Toplam İstihdam Gideri	83,7	86,5	88,0	1,7
Bütçe İlişkisi				
Bütçeye Katkı (VDG+Temettü+H. Payı)	0,0	0,0	0,0	----
Bütçeden Transferler (Sermaye & G/Z)	0,0	0,0	0,0	----
Verimlilik Göstergeleri				
Personel Başına Brüt Satışlar (Bin TL)	110,1	131,2	110,0	-16,2
Personel Başına Maliyet (Bin TL)	95,2	114,1	92,1	-19,3
Personel Başına Faaliyet K/Z (Bin TL)	6,4	6,4	5,9	-7,3
Diğer				
Katma Değer	91,3	87,9	89,6	1,8
Yatırım Harcaması	8,2	7,6	7,4	-1,8
Faiz Dışı Fazla	-36,0	-26,1	-112,7	-331,2

Kaynak: TÜLOMSAŞ, Hazine Müsteşarlığı ve Kalkınma Bakanlığı

6.7. Türkiye Vagon Sanayii A.Ş.

Yönetim Kurulu Üyeleri

Erol İNAL (YK Başkanı ve Genel Müdür)
Boş (Üye – İlgili Bakanlık)
Hikmet ÖZTÜRK (Üye –Genel Müdür Yrd.)
Mustafa HATİPOĞLU (Üye – İlgili Bakanlık)
Dr. Ahmet Müfit ARBERK (Üye – Hazine)

İlgili Bakanlık

Ulaştırma, Denizcilik ve
Haberleşme Bakanlığı

Bağlı Olduğu Kuruluş

TCDD

Sermaye Yapısı

TCDD Sermaye Payı: %100
Nominal Sermaye: 80 milyon TL
Ödenmiş Sermaye: 80 milyon TL

İnternet Adresi

<http://www.tuvasas.com.tr>

Demiryolu sektöründe dışa bağımlılığın azaltılması amacıyla 1951 yılında “Vagon Tamir Atölyesi” olarak faaliyete geçirilmiş olan Türkiye Vagon Sanayii A.Ş. (TÜVASAŞ), TCDD’nin bağlı kuruluşu olarak bugünkü statüsünü 1985 yılında kazanmıştır.

Merkezi Sakarya’da bulunan TÜVASAŞ’ın ana faaliyet alanları arasında; çeken ve çekilen her çeşit vagon imalatı ve onarımı, her çeşit tesis ve makine parçaları imalat ve onarımı yapmak yer almaktadır.

Önemli Gelişmeler

Şirket, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü’nün ihtiyacı olan 275 adet Marmaray aracının ve bu araçlara ait 220 adet T tipi (Treyler) bojinin ortak imalatı kapsamında Hyundai Eurotem Firması ile birlikte 06 Eylül 2010 tarihinde alt yüklenicilik sözleşmesi imzalamıştır. Anlaşma çerçevesinde Şirket tarafından söz konusu araçların tamamının iç montaj çalışmaları 2013 yılı sonunda tamamlanmıştır.

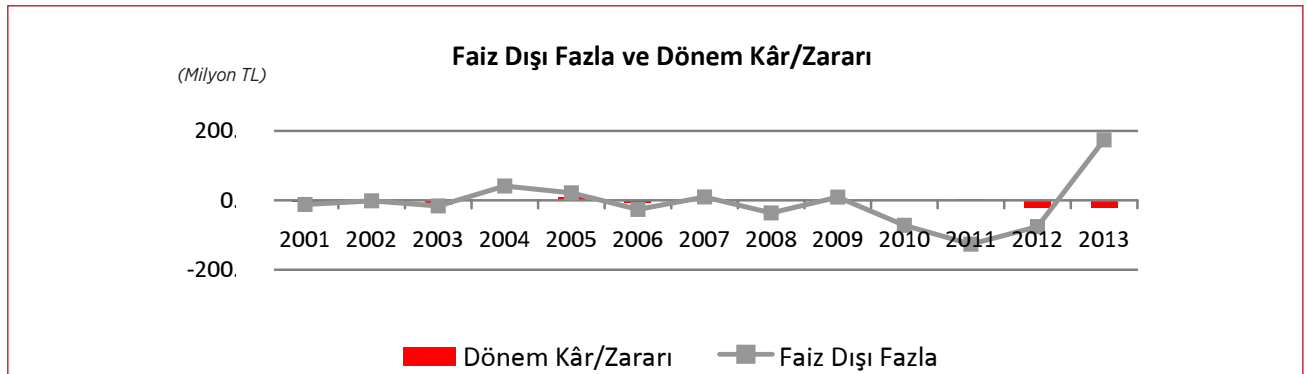
Bulgaristan demiryolları ile yapılan proje kapsamında olan 30 adet Yataklı vagonların, yol testlerinde karşılaşılan olumsuzluklar nedeniyle teslimatları 2013 yılına sarkan vagonların tümü Mayıs ayı itibariyle tamamlanarak Bulgaristan demiryollarına teslim edilmiştir.

Mali Durum

Şirketin 6,8 milyon TL tutarında olan Yatırım Programı yılsonu itibariyle 4,6 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Kuruluşun satış fiyatları, aynı zamanda en büyük müşterisi olan ana kuruluşu TCDD tarafından belirlenmekte ve yıl boyunca geçerli olmaktadır. 2013 yılında belirlenen fiyatların düşük seviyede olması nedeniyle, Kuruluş 2013 yılında 21,4 milyon TL zarar etmiştir.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER (Milyon TL)	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Gelir Tablosu				
Brüt Satışlar	168,8	219,6	338,9	54,3
Satışların Maliyeti	146,1	208,5	332,3	59,4
Faaliyet Giderleri	11,4	12,3	14,2	15,0
Faaliyet Kar Zararı	11,3	-1,1	-7,6	-581,5
Finansman Giderleri	6,5	8,6	0,1	-98,6
Dönem Kar Zararı	2,4	-22,3	-21,4	4,1
Bilanço				
Dönen Varlıklar	282,4	334,5	146,0	-56,3
Stok	259,1	311,1	118,1	-62,0
Duran Varlıklar	65,0	66,4	64,0	-3,7
Aktif Toplamı	347,4	400,9	210,0	-47,6
KV Yabancı Kaynaklar	281,7	310,9	187,2	-39,8
UV Yabancı Kaynaklar	1,6	48,1	2,3	-95,2
Özkaynaklar	64,2	41,9	20,5	-51,1
Rasyolar				
Cari Oran	1,0	1,1	0,8	-27,5
Asit Test Oranı	0,0	0,0	0,0	319,5
Alacakların Tahsil Süresi (Gün)	0,4	0,2	4,0	----
Nakit Çevirme Süresi (Gün)	261,0	179,1	-17,8	----
Özsermaye Getiri Oranı %	3,8	-42,1	-68,6	-63,1
İstihdam				
Toplam Personel Sayısı (Ort.)	1.143,0	1.088,0	1.053,0	-3,2
Toplam İstihdam Gideri	60,9	63,3	66,2	4,7
Bütçe İlişkisi				
Bütçeye Katkı (VDG+Temettü+H. Payı)	0,0	0,0	0,0	0,0
Bütçeden Transferler (Sermaye & G/Z)	0,0	0,0	0,0	0,0
Verimlilik Göstergeleri				
Personel Başına Brüt Satışlar (Bin TL)	147,7	201,9	321,8	59,4
Personel Başına Maliyet (Bin TL)	127,8	191,6	315,6	64,7
Personel Başına Faaliyet K/Z (Bin TL)	9,9	-1,0	-7,2	-604,1
Diğer				
Katma Değer	70,1	48,0	52,3	8,9
Yatırım Harcaması	6,6	8,5	4,6	-46,6
Faiz Dışı Fazla	-126,4	-75,8	174,2	----

Kaynak: TÜVASAŞ, Hazine Müsteşarlığı ve Kalkınma Bakanlığı

BÖLÜM 7

ÖZELLEŞTİRME PORTFÖYÜ

KAMU İŞLETMELERİ RAPORU **2013**

1984 yılında başlatılan kamuya ait yarım kalmış tesislerin tamamlanması veya yerine yeni bir tesis kurulması amacı ile özel sektöre devri uygulamaları 1994 yılında çıkarılan 4046 sayılı “Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun”la birlikte ivme kazanmıştır.

Özelleştirilmesi öngörülen KİT’ler, ÖYK kararları ile Hazine Müsteşarlığı portföyünden ÖİB’nin portföyüne aktarılmakta, bu kuruluşlarda pay sahipliği görevini ÖİB yapmakta ve ilgili Bakan/Bakanlık ÖİB’nin bağlı olduğu Bakan/Bakanlık haline gelmektedir. Burada kuruluşların özelleştirilmelerine yönelik birleşme veya bölünme işlemleri yapılmakta, gerektiğinde kuruluşlara sermaye transferi yapılarak kuruluşların özelleştirilmeye hazırlık prosedürleri tamamlanmaktadır. Portföy değişikliğinde pay

sahipliğine ilişkin tüm yetki ve sorumluluklar ÖİB’ye geçmekle birlikte, Hazine Müsteşarlığı söz konusu kuruluşların mali verilerini kendi portföyündeki KİT’lerde olduğu gibi yakından takip etmekte, yatırım ve finansman programı kapsamında hesaplamalara dâhil etmekte ve raporlamaktadır.

2013 yılı sonu itibarıyla ÖİB’nin portföyünde kamu payı %50’nin üzerinde olan 6 ana işletmeci kuruluş yer almakta olup, bu bölümde söz konusu kuruluşlar hakkında genel bilgiler verilerek bu kuruluşların 2013 yılı performansları özetlenmiştir.

Bu kuruluşların performansları ortaya konulurken, kuruluşların faaliyet alanları ve önemli gelişmeler özetlenmiş, seçilmiş bazı göstergeler verilerek kuruluşların ilgili yıla yönelik mali durumları ortaya konulmuştur.

7.1. Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.

Yönetim Kurulu Üyeleri

Dr. Bülent Üzümcü (YK Başkanı ve Genel Müdür V.)
 Celalettin OKÇU (Üye)
 İsmail TEKKOYUN (Üye)
 Özer KONTOĞLU (Üye)
 Hasan KARAÇAM (Üye)
 Veysel TEKELİOĞLU (Üye)
 Nihat TOSUN (Üye)

İlgili Bakanlık

ÖİB'nin Bağlı Olduğu Bakanlık

Sermaye Yapısı

ÖİB Sermaye Payı: %100
 Nominal Sermaye: 2,11 milyar TL
 Ödenmiş Sermaye: 2,11 milyar TL

İnternet Adresi

<http://www.turkseker.gov.tr>

Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketi (TŞFAŞ), 06/07/1935 tarihinde şeker pancarından şeker üretmek ve pazarlamak amacıyla kurulmuştur. Kuruluş, 1984 yılında 233 sayılı KHK ile birlikte kamu iktisadi teşebbüsü niteliğini kazanmıştır.

2007 yılında alınan özelleştirme kararı hakkında Danıştay'ın yürütmeyi durdurma kararı vermesi üzerine 2008 yılında ikinci kez Kuruluşun özelleştirilmesine karar verilmiş; özelleştirme sürecinin 31.12.2014 tarihine kadar tamamlanması öngörülmüştür.

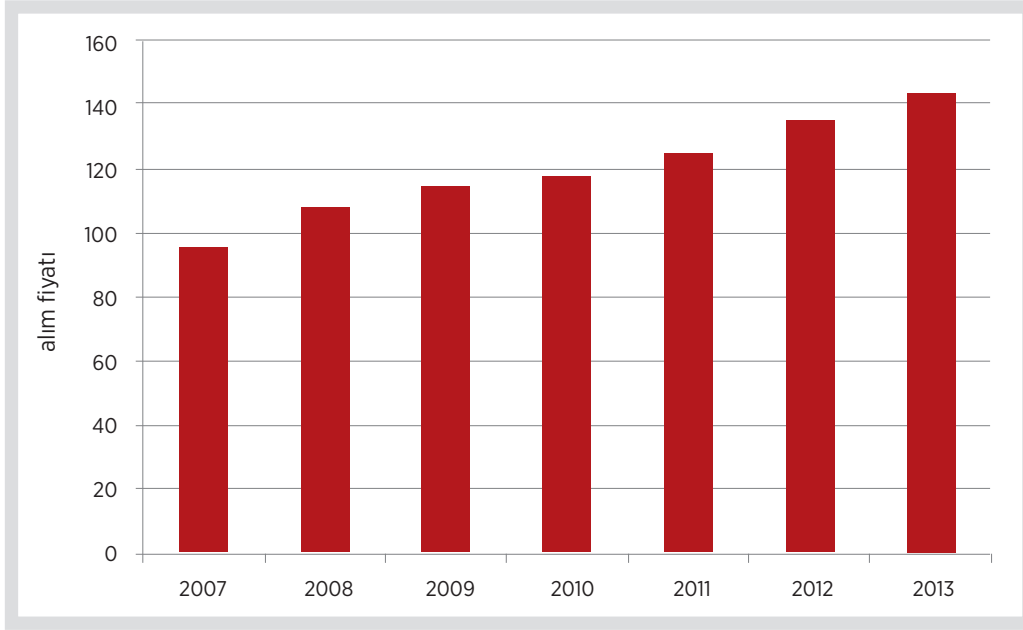
2013 yılı sonu itibarıyla ülkemizde pancardan şeker üreten 33 fabrikanın 25'i TŞFAŞ'ye ait olup, faaliyet konuları başta her nevi şeker üretmek ve satmak olan Kuruluşun amacı tüm faaliyetlerini

kârlılık ve verimlilik ilkesi çerçevesinde, iç ve dış pazar isteklerini karşılayabilecek nicelik ve nitelikte, ticari, ekonomik ve sosyal gereklere uygun biçimde yürütmektir.

Kuruluşun pazar payı yaklaşık %50 düzeyindedir.

Önemli Gelişmeler

2013 yılında yurt içi talebe göre üretilen ve pazarlama yılı içinde iç pazara verilebilen şeker miktarını belirten A kotası şeker pancarının alım fiyatı 144 TL/Ton olarak belirlenmiştir. 2007-2013 arası pancar alım fiyatları aşağıdaki grafikte gösterilmiştir:

Grafik 13 : TŞFAŞ Pancar Alım Fiyatları (TL/Ton)

Kaynak: TŞFAŞ

TÜİK verilerine göre 2013 yılında yurt içi şeker pancarı üretimi 16,4 milyon ton olarak gerçekleşmiş olup, TŞFAŞ'nin fabrikalarında 8,9 milyon ton pancar işlenmiştir.

TŞFAŞ'nin 2013 yılı toplam şeker satış miktarı yaklaşık 1,3 milyon ton olarak gerçekleşmiş olup, söz konusu tutarın yaklaşık 272 bin tonu imalatçı ihracatçılara yapılan satışlardan oluşmaktadır.

Şeker Kurumu verilerine göre Ülkemizde 2012/13 pazarlama yılı pancar şekeri üretimi 2 milyon 129 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu dönemde 1 milyon 918 bin ton yurt içi satış gerçekleşmiş olup, 339 bin ton C şekeri satışı ile birlikte toplam satış miktarı 2 milyon 256 bin tona ulaşmıştır. Pazarlama yılı 188 bin ton A kotası, 88 bin ton B kotası ve 31 bin ton C kotası şeker stoku ile tamamlanmıştır.

Mali Durum

Kuruluşun faaliyet giderlerindeki ve satışların maliyetindeki artış, brüt satışlarındaki artıştan fazla gerçekleştiğinden, 2013 yılında Kuruluşun faaliyet zararı geçen yıla kıyasla %166 artarak yaklaşık 116,6 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Temel olarak faaliyet zararındaki artışla birlikte Kuruluşun dönem zararı 53,2 milyon TL artarak 251,4 milyon TL olmuştur.

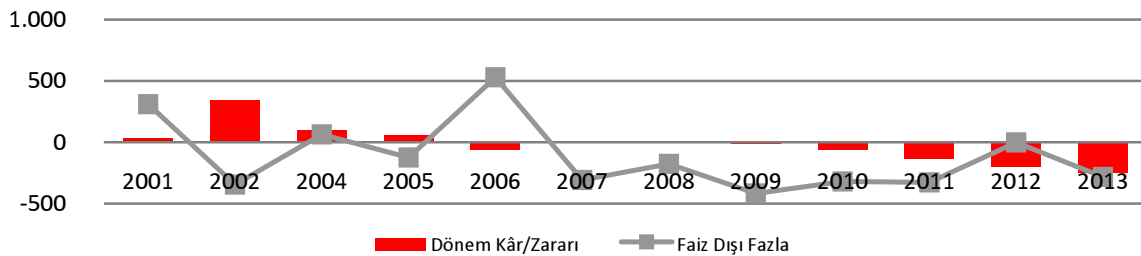
Kuruluşun satışlarında ve hammadde alımlarında önemli bir artış olmaması nedeniyle şeker stoklarında önemli bir değişiklik görülmemektedir.

Kuruluşun 2013 yılında bir önceki yıla göre faiz dışı açığındaki artışın temel nedeni dönem zararının artmasıdır.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER (Milyon TL)	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Gelir Tablosu				
Brüt Satışlar	2.265,9	2.686,8	2.757,6	2,6
Satışların Maliyeti	2.123,3	2.561,9	2.692,7	5,1
Faaliyet Giderleri	157,3	168,0	177,7	5,7
Faaliyet Kar Zararı	-14,8	-43,8	-116,6	-165,9
Finansman Giderleri	51,7	50,7	25,2	-50,3
Dönem Kar Zararı	-134,9	-198,2	-251,4	-26,8
Bilanço				
Dönen Varlıklar	3.011,7	3.040,3	2.781,6	-8,5
Stok	2.663,3	2.533,4	2.589,5	2,2
Duran Varlıklar	1.106,1	901,4	759,1	-15,8
Aktif Toplamı	4.117,8	3.941,7	3.540,7	-10,2
KV Yabancı Kaynaklar	1.658,9	1.678,7	1.526,4	-9,1
UV Yabancı Kaynaklar	20,7	23,0	25,6	11,5
Özkaynaklar	2.438,2	2.240,0	1.988,6	-11,2
Rasyolar				
Cari Oran	1,82	1,81	1,82	0,6
Asit Test Oranı	0,19	0,28	0,10	-65,3
Alacakların Tahsil Süresi (Gün)	47,9	15,6	18,4	17,9
Nakit Çevirme Süresi (Gün)	364,6	296,7	256,3	-13,6
Özsermaye Getiri Oranı %	-5,38	-8,47	-11,89	-40,3
İstihdam				
Toplam Personel Sayısı (Ort.)	12.638	11.584	11.128	-3,9
Toplam İstihdam Gideri	727,7	803,5	795,3	-1,0
Bütçe ve Fon İlişkisi				
Fona Katkı (Vergi Dışı - Temettü)	0,0	0,0	0,0	----
Fondan Transferler (Sermaye)	0,0	0,0	0,0	----
Bütçeden Transferler (Görev Zararı)	0,033	0,0	0,0	----
Verimlilik Göstergeleri				
Personel Başına Brüt Satışlar (Bin TL)	179,3	231,9	247,8	6,8
Personel Başına Maliyet (Bin TL)	168,0	221,2	242,0	9,4
Personel Başına Faaliyet K/Z (Bin TL)	-1,2	-3,8	-10,5	-176,8
Diğer				
Katma Değer	686,9	700,2	612,2	-12,6
Yatırım Harcaması	30,1	26,5	31,8	19,7
Faiz Dışı Fazla	-327,3	-1,7	-283,2	----

(Milyon TL)

Faiz Dışı Fazla ve Dönem Kâr/Zararı

Kaynak: TŞFAŞ, Hazine Müsteşarlığı ve Kalkınma Bakanlığı

7.2. Sümer Holding A.Ş.

Yönetim Kurulu Üyeleri

Sami ÖLMEZTOPRAK (YK Başkanı)
Sezai A. ENSARİ (Genel Müdür ve YK Başkan V.)
Y. Emre KARAOSMANOĞLU (Üye)
Burcu AYDIN (Üye)
Mehmet AYDIN (Üye)
Mustafa Necati DOĞAN (Üye)

İlgili Bakanlık

ÖİB'nin Bağlı Olduğu Bakanlık

Sermaye Yapısı

ÖİB Sermaye Payı: %100
Nominal Sermaye: 2,80 milyar TL
Ödenmiş Sermaye: 2,63 milyar TL

İnternet Adresi

<http://www.sumerholding.gov.tr>

11.07.1933'te Sümerbank adıyla kurulan Sümer Holding A.Ş. 11.09.1987 tarihinde özelleştirme kapsamına alınmış; 1993 yılında Bankacılık Biriminin Sümerbank A.Ş. unvanıyla ayrılarak yeniden yapılandırılması ile birlikte Kuruluş bugünkü unvanını almıştır.

Önemli Gelişmeler

2003-2013 döneminde 11 işletme satılmak, 10 işletme devredilmek ve 1 işletme kapatılmak suretiyle toplam 22 işletme, 16 mağaza, 11 bölge müdürlüğü, 14 iştirak, 7 adet tedarik, dağıtım ve depo müdürlüğü ile 7 adet bölge şefliği özelleştirilmiştir.

1987-2013 dönemi itibarıyla özelleştirme çalışmaları neticesinde 1.01 milyar ABD Doları

özelleştirme geliri elde edilmiştir. 2013 yılında 21 memur, 106 sözleşmeli memur ve 65 daimi işçi olmak üzere toplam 192 personeli, 1 işletmesi, 3 maden sahası, 1 mağazası ve 14 iştiraki bulunan Sümer Holding A.Ş.'nin özelleştirme çalışmaları devam etmektedir.

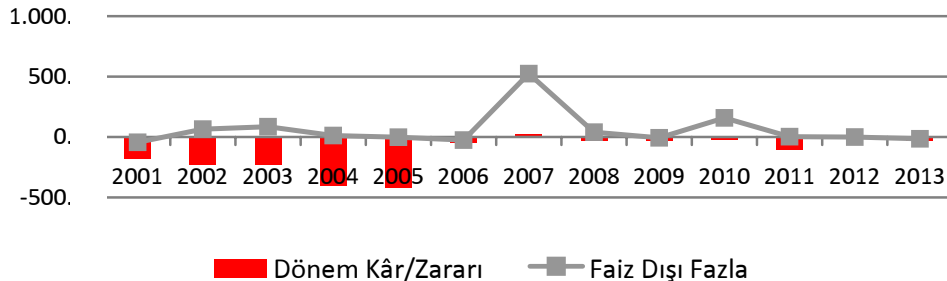
Mali Durum

Kuruluşun brüt satışları 2013 yılında %11,3 oranında artarak 6,9 milyon TL olmuştur. 2012 yılında 15 milyon TL zarar eden Holding, 2013 yılını da 26,4 milyon TL zararla kapatmıştır. 2013 yılında Özelleştirme fonundan 6,8 milyon TL sermaye transferi gerçekleştirilmiş olan Kuruluş buna rağmen 2013 yılında 15,1 milyon TL faiz dışı açık vermiştir.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER (Milyon TL)	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Gelir Tablosu				
Brüt Satışlar	8,6	6,2	6,9	11,3
Satışların Maliyeti	8,5	5,0	4,6	-6,5
Faaliyet Giderleri	18,1	16,1	16,3	0,8
Faaliyet Kar Zararı	-18,2	-15,1	-14,3	5,7
Finansman Giderleri	0,5	0,0	0,0	----
Dönem Kar Zararı	-105,1	-15,0	-26,4	-76,2
Bilanço				
Dönen Varlıklar	20,0	14,3	13,2	-7,8
Stok	10,5	7,7	5,9	-23,0
Duran Varlıklar	92,7	88,8	82,4	-7,1
Aktif Toplamı	112,7	103,0	95,6	-7,2
KV Yabancı Kaynaklar	70,7	69,4	81,6	17,5
UV Yabancı Kaynaklar	0,3	0,1	0,1	0,0
Özkaynaklar	41,7	33,5	13,9	-58,6
Rasyolar				
Cari Oran	0,28	0,21	0,16	-21,5
Asit Test Oranı	0,11	0,08	0,08	-5,2
Alacakların Tahsil Süresi (Gün)	246,9	262,6	273,4	4,1
Nakit Çevirme Süresi (Gün)	826,4	941,7	754,8	-19,8
Özsermaye Getiri Oranı %	-118,60	-39,89	-111,56	-179,7
İstihdam				
Toplam Personel Sayısı (Ort.)	223	209	192	-8,1
Toplam İstihdam Gideri	19,4	17,4	16,4	-5,8
Bütçe İlişkisi				
Fona Katkı (Vergi Dışı - Temettü)	0,0	0,0	0,0	----
Fondan Transferler (Sermaye)	11,2	6,8	6,8	0,0
Verimlilik Göstergeleri				
Personel Başına Brüt Satışlar (Bin TL)	38,7	29,5	35,7	21,2
Personel Başına Maliyet (Bin TL)	38,0	23,7	24,2	1,7
Personel Başına Faaliyet K/Z (Bin TL)	-81,5	-72,3	-74,3	-2,7
Diğer				
Katma Değer	-82,0	5,9	-7,7	----
Yatırım Harcaması	0,1	0,0	0,0	----
Faiz Dışı Fazla	2,6	-0,3	-15,1	----

(Milyon TL)

Faiz Dışı Fazla ve Dönem Kâr/Zararı

Kaynak: Sümer Holding, Hazine Müsteşarlığı ve Kalkınma Bakanlığı

7.3. Türkiye Denizcilik İşletmeleri A.Ş.

Yönetim Kurulu Üyeleri

İsmail İlhan HATİPOĞLU (YK Başkanı)
Osman İLTER (Üye)
H. Abdullah KAYA (Üye)
Yılmaz ARSLAN (Üye)
Melek GÜNDEN ÇINAR (Üye)
Davut GÜNAYDIN (Üye)

İlgili Bakanlık

ÖİB'nin Bağlı Olduğu Bakanlık

Sermaye Yapısı

ÖİB Sermaye payı: %100
Nominal Sermaye: 220,95 milyon TL
Ödenmiş Sermaye: 131,02 milyon TL

İnternet Adresi

<http://www.tdi.gov.tr>

Temelleri 1843 yılında kurulan Fevaid-i Osmaniye'ye dayanan Türkiye Denizcilik İşletmeleri A.Ş. (TDİ), "Türkiye Denizcilik İşletmeleri" adı altında Ulaştırma Bakanlığına bağlı olarak faaliyetlerine devam ederken 1993 yılında özelleştirme programına alınarak ÖİB'ye devredilmiş ve 1995 yılında anonim şirket haline dönüştürülmüştür.

TDİ'nin faaliyet konuları arasında; 1997 yılından başlayarak işletme hakkı devri yöntemiyle özelleştirilen limanların devir sözleşmeleri ve mevzuat hükümleri kapsamında takibini yapmak, devir sözleşmelerinden doğan hakları izlemek, liman faaliyetlerini ve yatırımlarını takip etmek, bünyesindeki limanların işletmeciliğini yürütmek ve her türlü gemi ve deniz araçlarının inşa, bakım ve onarım işlerini yapmak yer almaktadır.

TDİ hâlihazırda, İstanbul Liman Müdürlüğü ve buna bağlı Kabatepe Limanı, Çanakkale Limanı ile Gelibolu Liman sınırları içinde liman hizmetlerini sürdürmektedir.

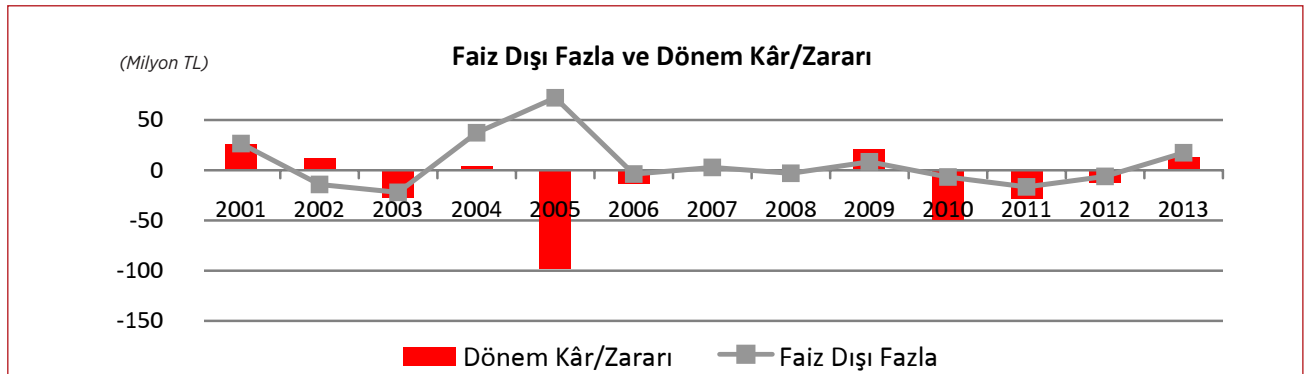
Önemli Gelişmeler

Özelleştirme Yüksek Kurulunun (ÖYK) 04.10.2013 tarih ve 2013/157 sayılı Kararı ile Kuruluşa ait Salıpazarı Liman Sahasının 30 yıl süreyle işletme hakkı devredilmiştir. Kuruluşun küçülme ve tasarruf politikaları çerçevesinde Yönetim Kurulunun 01.02.2013 tarihli ve 509/35 sayılı kararı ile Tersane Müdürlüğü'nün faaliyetlerinin durdurulmasına karar verilmiştir.

Mali Durum

Kuruluş 2012 yılında 12 milyon TL zarar etmişken, 2012 yılı sonunda Tekirdağ Limanının tekrar işletilmeye başlanmasının da etkisiyle 2013 yılında 12,6 milyon TL dönem kârı elde etmiştir.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER (Milyon TL)	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Gelir Tablosu				
Brüt Satışlar	9,0	24,0	39,0	62,5
Satışların Maliyeti	7,1	10,7	23,9	122,9
Faaliyet Giderleri	33,8	34,7	28,0	-19,3
Faaliyet Kar Zararı	-32,0	-21,7	-13,2	39,0
Finansman Giderleri	0,1	0,0	0,0	----
Dönem Kar Zararı	-28,0	-12,0	12,6	----
Bilanço				
Dönen Varlıklar	30,8	28,0	47,6	69,8
Stok	0,7	0,5	0,6	6,1
Duran Varlıklar	82,7	77,5	70,1	-9,6
Aktif Toplamı	113,5	105,6	117,7	11,5
KV Yabancı Kaynaklar	9,3	12,3	14,4	17,4
UV Yabancı Kaynaklar	23,4	24,5	25,2	2,7
Özkaynaklar	80,8	68,8	78,2	13,6
Rasyolar				
Cari Oran	3,31	2,29	3,31	44,6
Asit Test Oranı	2,79	1,94	2,65	36,7
Alacakların Tahsil Süresi (Gün)	189,6	101,0	104,6	3,6
Nakit Çevirme Süresi (Gün)	162,4	30,8	44,4	44,0
Özsermaye Getiri Oranı %	-29,66	-16,06	17,21	---
İstihdam				
Toplam Personel Sayısı (Ort.)	498	459	348	-24,2
Toplam İstihdam Gideri	35,5	35,8	33,3	-6,8
Bütçe İlişkisi				
Fona Katkı (Vergi Dışı - Temettü)	0,0	0,0	0,0	---
Fondan Transferler (Sermaye)	0,8	0,0	0,0	---
Verimlilik Göstergeleri				
Personel Başına Brüt Satışlar (Bin TL)	18,0	52,3	112,2	114,3
Personel Başına Maliyet (Bin TL)	14,3	23,4	68,8	194,0
Personel Başına Faaliyet K/Z (Bin TL)	-64,2	-47,2	-38,0	19,5
Diğer				
Katma Değer	19,6	32,1	51,7	61,0
Yatırım Harcaması	0,1	0,0	0,1	----
Faiz Dışı Fazla	-16,6	-6,2	17,4	----

Kaynak: TDİ, Hazine Müsteşarlığı ve Kalkınma Bakanlığı

7.4. Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş.

Yönetim Kurulu Üyeleri

Mükremin ÇEPNİ (YK Bşk. ve Genel Müdür)
Mustafa TAŞDEMİR (Üye - Genel Müdür Yardımcısı)
Nilüfer YÜCEL (Üye)
Hasan ŞAHİN (Üye)
İsa ALTINTAŞ (Üye)
İbrahim KALIN (Üye)
Murteza BALCI (Üye)

İlgili Bakanlık

ÖİB'nin Bağlı Olduğu Bakanlık

Sermaye Yapısı

ÖİB Sermaye Payı: %100
Nominal Sermaye: 11,4 milyar TL
Ödenmiş Sermaye: 11,4 milyar TL

İnternet Adresi

<http://www.tedas.gov.tr>

Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ), 12.08.1993 tarihinde TEK'in TEAŞ ve TEDAŞ unvanlı iki ayrı iktisadi devlet teşekkülü halinde yeniden teşkilatlandırılmasıyla kurulmuştur. Bu yeni yapılanmada, TEK'in elektrik dağıtım müesseseleri ve bu müesseselerin mevcut faaliyetleri ile ticaret unvanları yeni duruma göre tescil edilmek suretiyle TEDAŞ bünyesinde kalmıştır.

“Elektrik Enerjisi Sektörü Reformu ve Özelleştirme Strateji Belgesi” çerçevesinde 2004 yılında özelleştirme kapsam ve programına alınan TEDAŞ, 20 bölgesel dağıtım şirketini kapsayacak şekilde teşkilatlandırılmıştır. 24.07.2006 tarihinde TEDAŞ ile bağlı elektrik dağıtım şirketleri arasında İşletme Hakkı Devir Sözleşmeleri imzalanmış olup, 01.09.2006 tarihinde EPDK tarafından elektrik dağıtım şirketlerine dağıtım ve perakende satış lisansları verilerek maliyet esaslı tarifeler oluşturulmuştur.

Dağıtım şirketlerinin ana faaliyet alanları; şebeke yatırımlarını yapmak, abonelik işlemlerini yürütmek, şebeke işletmeciliği yapmak, enerji satışı yapmak, endeks okumak ve tahsilat yapmaktır.

Önemli Gelişmeler

27/09/2012 tarih ve 28424 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Dağıtım ve Perakende Satış Faaliyetlerinin Hukuki Ayırıştırmasına İlişkin Usul ve Esaslar” çerçevesinde 01/01/2013 tarihi itibarıyla dağıtım ve perakende faaliyetleri ayrı tüzel kişilikler altında yürütülmeye başlanmıştır.

2008-2011 döneminde özel sektöre devredilen 12 dağıtım bölgesinin ardından, ÖYK'nın 07/03/2013 tarih, 2013/20, 2013/21, 2013/22 ve 2013/37 sayılı Kararları kapsamında, Boğaziçi Elektrik Dağıtım A.Ş., Boğaziçi Elektrik Perakende Satış A.Ş., Gediz Elektrik Dağıtım A.Ş., Gediz Elektrik Perakende Satış A.Ş., Akdeniz Elektrik Dağıtım A.Ş., Akdeniz Elektrik Perakende Satış A.Ş., Aras Elektrik Dağıtım A.Ş. ve Aras Elektrik Perakende Satış A.Ş.'nin, 10/05/2013 tarih, 2013/82 ve 2013/83 sayılı Kararları kapsamında, Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş., Dicle Elektrik Perakende Satış A.Ş., Vangölü Elektrik Dağıtım A.Ş. ve Vangölü Elektrik Perakende Satış A.Ş.'nin, 27/05/2013 tarih ve 2013/95 sayılı Kararı kapsamında İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Dağıtım A.Ş. ve İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Perakende Satış A.Ş.'nin, 11/07/2013 tarih ve 105

sayılı Karar kapsamında ise Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş ve İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Perakende Satış A.Ş.'nin özelleşmesi gerçekleşmiş olup, 2013 yılı Ağustos ayı itibariyle tüm dağıtım bölgelerinin özelleştirmesi tamamlanmıştır.

Diğer taraftan, daha önce 31/10/2012 tarihi olarak belirlenen geçiş dönemi bitiş tarihi, 6446 sayılı “Elektrik Piyasası Kanunu” ile 2015 yılı sonuna kadar uzatılmıştır. Söz konusu tarihe kadar, dağıtım bölgeleri arası maliyet farklılıkları nedeniyle var olan fiyat farklılıklarından kısmen veya tamamen koruyacak şekilde tesis edilen fiyat eşitleme mekanizmasına ve ulusal tarife uygulamasına 2013 yılında da devam edilmiştir.

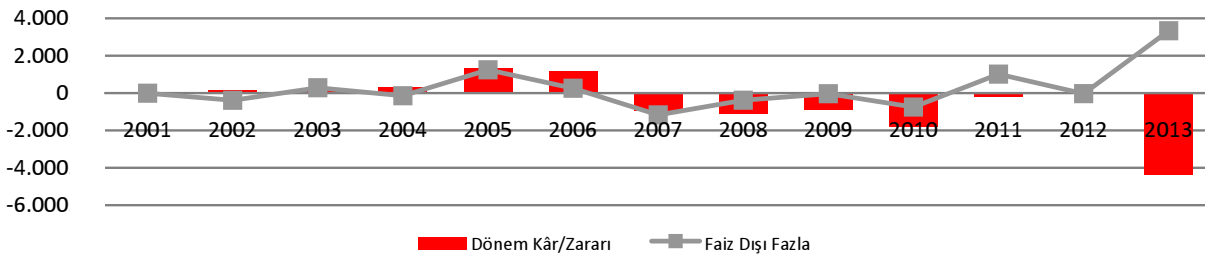
Mali Durum

Uhdesindeki tüm dağıtım şirketleri özel sektöre devredilen ve ticari bir faaliyeti kalmayan Kuruluşun 2013 yılı dönem zararı 4,4 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Bu tutarın 3,8 milyar TL' lik kısmı hisse devri yapılan şirketlerin zarar kaydedilmesinden kaynaklanmaktadır. Ayrıca, borçlarını ödeyebilmesini teminen Kuruluşa ÖİB tarafından 3,3 milyar TL sermaye transferi yapılmıştır.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER (Milyon TL)	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Gelir Tablosu				
Brüt Satışlar	14.232,5	17.139,2	0,0	----
Satışların Maliyeti	12.906,9	15.891,0	0,0	----
Faaliyet Giderleri	1.730,1	1.845,2	361,3	-80,4
Faaliyet Kar Zararı	-404,5	-597,0	-361,3	39,5
Finansman Giderleri	1,0	0,5	0,5	11,0
Dönem Kar Zararı	-178,7	-34,5	-4.373,2	----
Bilanço				
Dönen Varlıklar	15.422,1	18.224,8	8.438,5	-53,7
Stok	190,8	280,3	0,5	-99,8
Duran Varlıklar	8.386,4	8.695,9	3.465,0	-60,2
Aktif Toplamı	23.808,6	26.920,6	11.903,5	-55,8
KV Yabancı Kaynaklar	19.928,8	23.379,1	12.083,9	-48,3
UV Yabancı Kaynaklar	2.695,0	1.930,5	2.165,7	12,2
Özkaynaklar	1.184,8	1.611,0	-2.346,0	----
Rasyolar				
Cari Oran	0,77	0,78	0,70	-10,4
Asit Test Oranı	0,41	0,42	0,35	-15,3
Alacakların Tahsil Süresi (Gün)	195,5	195,7	0,0	----
Nakit Çevirme Süresi (Gün)	-172,3	-129,8	0,0	----
Özsermaye Getiri Oranı %	-35,99	-13,63	1.189,91	----
İstihdam				
Toplam Personel Sayısı (Ort.)	11.671	10.624	6.367	-40,1
Toplam İstihdam Gideri	581,8	593,6	72,7	-87,8
Bütçe İlişkisi				
Fona Katkı (Vergi Dışı - Temettü)	0,0	0,0	0,0	----
Fondan Transferler (Sermaye)	975,0	0,0	3.303,9	----
Verimlilik Göstergeleri				
Personel Başına Brüt Satışlar (Bin TL)	1.219,5	1.613,3	0,0	----
Personel Başına Maliyet (Bin TL)	1.105,9	1.495,8	0,0	----
Personel Başına Faaliyet K/Z (Bin TL)	-34,7	-56,2	-56,8	-1,0
Diğer				
Katma Değer	1.058,2	1.375,7	-3.821,4	----
Yatırım Harcaması	501,0	675,0	90,0	-86,7
Faiz Dışı Fazla	1.011,0	-31,5	3.334,0	----

(Milyon TL)

Faiz Dışı Fazla ve Dönem Kâr/Zararı

7.5. TTA Gayrimenkul A.Ş.

Yönetim Kurulu Üyeleri

Şinasi CANDAN (YK Başkanı)
İbrahim Halil KIRŞAN (Üye)
Yücel DOĞAN (Üye)
Atıf KIR (Üye)
Ayhan KABAKTEPE (Üye)

Sermaye Yapısı

ÖİB Sermaye Payı: %100
Nominal Sermaye: 5,00 milyar TL
Ödenmiş Sermaye: 3,61 milyar TL

İlgili Bakanlık

ÖİB'nin Bağlı Olduğu Bakanlık

İnternet Adresi

<http://www.ttagayrimenkul.gov.tr>

Kuruluşu 1862 yılına kadar uzanan tta Gayrimenkul A.Ş., ilk olarak İnhisarlar İdaresi olarak faaliyet göstermiştir. İlerleyen süreçte TEKEL ismiyle anılan Kuruluş, 2008 yılında yapılan düzenlemeyle TTA ismini, 2012 yılında yapılan düzenlemeyle ise Gayrimenkul Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü ismini almıştır. Kuruluş unvanı 14.08.2013 tarihinde "tta Gayrimenkul Anonim Şirketi" olarak değiştirilmiştir.

TEKEL'e ait Alkollü İçkiler Sanayii ve Ticaret A.Ş. ve Alkollü İçkiler Pazarlama ve Dağıtım A.Ş ile 3 tuz işletmesi özelleştirilmiş, Kuruluşa ait muhtelif gayrimenkuller özelleştirilme/satış/devir gibi usullerle elden çıkarılmıştır.

Kuruluş, bünyesinde bulunan ve özelleştirme programına alınan gayrimenkullerle ilgili parselleme ve birleştirme çalışmalarını yürütmektedir. 2013 yılı sonu itibarıyla Kuruluş envanterinde, TEKEL döneminden devralınan toplam 377 adet taşınmaz bulunmaktadır. Ayrıca, özelleştirme kapsam ve programında bulunan TEDAŞ'a ait toplam 497 adet gayrimenkul ile Maliye Hazinesine ait iken özelleştirme kapsam ve programına alınarak Kuruluşa devri öngörülen 71 adet gayrimenkulle ilgili iş ve işlemler de yine Kuruluş tarafından sürdürülmekte olup, Kuruluş portföyündeki toplam gayrimenkul sayısı 945 adettir.

Önemli Gelişmeler

Devlet tarafından 2001 ve önceki yıllarda yapılan

müdahale alımları sonucunda tta Gayrimenkul A.Ş. tarafından alınan ve mülkiyeti kamuya ait olan destekleme tütün stokları ile alacağın tasfiyesine yönelik olarak 2012 yılında başlayan mevzuat çalışmaları 2013 yılında tamamlanmıştır. Bu çerçevede 18.04.2013 tarihli ve 28622 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6456 sayılı Kanun'un 28. maddesi kapsamında söz konusu destekleme alacağı Kuruluş bilançosuna aktarılmış ve tasfiye işlemleri tamamlanmıştır.

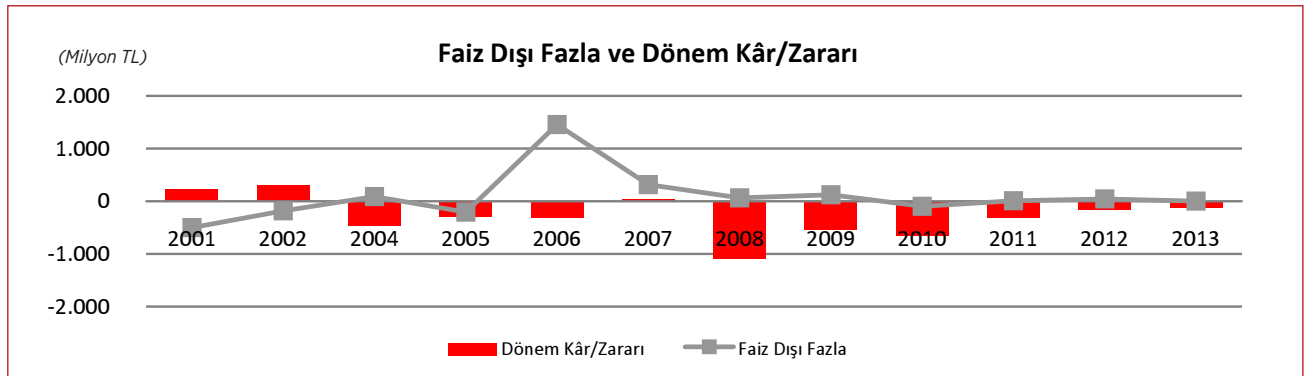
Kuruluş merkezinin İstanbul'dan Ankara'ya taşınmasına ilişkin olarak 2012 yılında başlayan süreç 12.08.2013 tarihinde tamamlanarak, Kuruluş merkezi Ankara'ya taşınmıştır.

Gençlik ve Spor Bakanlığı bünyesinde bulunan ve 2011 Dünya Üniversiteler Kış Oyunları'nın düzenlenmesi amacıyla yapılan Erzurum Konaklı ve Palandöken Kayak Merkezleri ile Kiremitliktepe'de bulunan kayakla atlama kuleleri ÖYK'nın 04.01.2013 tarihli ve 2013/1 sayılı kararıyla özelleştirme kapsam ve programına alınmış, daha sonra söz konusu tesisler ÖİB'nin 30.05.2013 tarihli ve 565 sayılı Oluru ile TTA Gayrimenkul A.Ş.'ye bağlanmıştır.

Mali Durum

Kuruluş, 2013 yılında 116,8 milyon TL zarar etmiştir.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER (Milyon TL)	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Gelir Tablosu				
Brüt Satışlar	52,4	49,5	15,8	-68,1
Satışların Maliyeti	218,0	160,9	89,7	-44,2
Faaliyet Giderleri	72,1	39,3	28,0	-28,7
Faaliyet Kar Zararı	-237,7	-150,6	-101,9	32,3
Finansman Giderleri	0,0	0,0	0,0	----
Dönem Kar Zararı	-317,0	-163,3	-116,8	28,5
Bilanço				
Dönen Varlıklar	1.373,3	1.192,5	20,0	-98,3
Stok	267,8	107,7	17,1	-84,2
Duran Varlıklar	90,4	72,3	69,1	-4,4
Aktif Toplamı	1.463,7	1.264,7	89,1	-93,0
KV Yabancı Kaynaklar	73,1	29,1	11,5	-60,6
UV Yabancı Kaynaklar	90,0	75,6	91,4	20,9
Özkaynaklar	1.300,6	1.160,1	-13,7	----
Rasyolar				
Cari Oran	18,80	41,00	1,75	-95,7
Asit Test Oranı	0,09	0,34	0,14	-57,4
Alacakların Tahsil Süresi (Gün)	5,7	0,0	0,5	----
Nakit Çevirme Süresi (Gün)	614,2	427,6	252,8	-40,9
Özsermaye Getiri Oranı %	-22,58	-13,28	-20,38	-53,5
İstihdam				
Toplam Personel Sayısı (Ort.)	1.825	614	342	-44,3
Toplam İstihdam Gideri	86,8	31,3	20,4	-34,9
Bütçe İlişkisi				
Fona Katkı (Vergi Dışı - Temettü)	0,0	0,0	0,0	----
Fondan Transferler (Sermaye)	119,2	29,6	25,6	-13,3
Bütçeden Transferler (Görev Zararı)	11,8	5,8	0,6	-90,2
Verimlilik Göstergeleri				
Personel Başına Brüt Satışlar (Bin TL)	28,7	80,7	46,2	-42,8
Personel Başına Maliyet (Bin TL)	119,5	262,0	262,3	0,1
Personel Başına Faaliyet K/Z (Bin TL)	-130,3	-245,3	-298,0	-21,5
Diğer				
Katma Değer	-225,1	-130,5	-90,0	31,0
Yatırım Harcaması	0,0	0,0	0,0	----
Faiz Dışı Fazla	9,1	42,9	2,6	-94,0

7.6. Ankara Doğal Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş.

Yönetim Kurulu Üyeleri

Yavuz Sultan KANSIZ (Başkan)
Süleyman ŞEMDİNOĞLU (Üye)
Mustafa Güneş (Üye)
Sibel TOKGÖZ (Üye)
Mustafa DOĞAN (Üye)

Sermaye Yapısı

ÖİB'nin Sermaye Payı: %100
Nominal Sermaye: 1,00 milyon TL
Ödenmiş Sermaye: 1,00 milyon TL

İlgili Bakanlık

ÖİB'nin Bağlı Olduğu Bakanlık

İnternet Adresi

<http://www.aduas.gov.tr>

Ankara Doğal Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş. (ADÜAŞ), EÜAŞ'a bağlı olarak faaliyet gösteren 9 adet elektrik üretim tesisinin özelleştirme kapsam ve programına alınmasının ardından tüzel kişilikleri bulunmayan santrallerin bir şirket çatısı altında toplanması ve bu şirket eliyle özelleştirme ve sonrasındaki işlemlerin yürütülmesi amacıyla 2007 yılında kurulmuştur.

01/09/2008 tarihli İşletme Hakkı Devir Sözleşmesi kapsamında santraller, Zorlu Doğal Elektrik Üretim A.Ş.'ye devredilmiştir. Tamamlanan özelleştirme süresi sonrasında Kuruluş, özelleştirmeye ilişkin olarak sözleşmeden doğan denetim ve kontrolörlük görevini ifa etmekte, ayrıca yeni yatırımların onaylanması gibi görevleri yürütmektedir.

Önemli Gelişmeler

Kuruluşun portföyünde henüz ihalesi yapılmamış 25 adet taşınmazı bulunmaktadır. Hazırlanacak programlar çerçevesinde taşınmazların özelleştirme işlemleri tamamlanıp, 2014 yılı içerisinde ihalelerinin gruplar halinde yapılması planlanmaktadır.

Mali Durum

2013 yılında satış geliri bulunmayan Kuruluşun başlıca gelirleri faiz gelirlerinden, başlıca giderleri ise genel yönetim giderlerinden oluşmakta olup, dönem kârı 1,1 milyon TL'dir. Kuruluşun 2013 yılı aktif büyüklüğü 108,8 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Aktif toplamının %59,4'ünü dönen varlıklar ve %40,6'sını ise duran varlıklar oluşturmaktadır. Pasif toplamının %0,68'sini kısa vadeli yabancı kaynaklar, geri kalanını ise öz kaynaklar oluşturmaktadır.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER (Milyon TL)	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Gelir Tablosu				
Brüt Satışlar	0,0	0,0	0	----
Satışların Maliyeti	0,0	0,0	0	----
Faaliyet Giderleri	0,7	0,8	1,1	37,5
Faaliyet Kâr Zararı	-0,7	-0,8	-1,1	37,5
Finansman Giderleri	0,0	0,0	0	----
Dönem Kâr Zararı	2,3	2,8	1,1	-39,2
Bilanço				
Dönen Varlıklar	58,1	61,8	64,6	4,5
Duran Varlıklar	47,7	45,9	44,2	-3,7
Aktif Toplamı	105,7	107,8	108,8	0,9
KV Yabancı Kaynaklar	0,8	0,6	0,7	16,7
UV Yabancı Kaynaklar	0,0	0,0	0	----
Özkaynaklar	104,9	107,7	108,1	0,4
İstihdam				
Toplam Personel Sayısı (Ort.)	4	4	4	----

Kaynak: ADÜAŞ

BÖLÜM 8

KAMU SERMAYELİ BANKALAR

KAMU İŞLETMELERİ RAPORU **2013**

Bu bölümde, Hazinesin pay sahibi olduğu bankalara yönelik bilgilere yer verilmekte, bu bankaların 2013 yılı faaliyetlerine yönelik değerlendirmeler yapılmaktadır.

2000 yılına kadar 233 sayılı KHK'ye tabi birer şirket olarak faaliyet gösteren kamunun pay sahibi olduğu bankalardan T.C. Ziraat Bankası A.Ş., Türkiye Halk Bankası A.Ş. ve Türkiye Emlak Bankası A.Ş., bu yılda istihsal edilen 4603 sayılı Kanunla birlikte KİT statüsünden çıkartılmışlardır. Böylece söz konusu bankaların çağdaş bankacılığın ve uluslararası rekabetin gereklerine göre çalışmaları,

özelleştirmeye hazırlanmalarını sağlayacak şekilde yeniden yapılandırılmaları amaçlanmıştır.

Bu bölümde ayrıca, kendi kanunları doğrultusunda faaliyet gösteren Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş., Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O., Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş., Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve İller Bankası A.Ş.'ye yönelik bilgilere de yer verilmiştir.

Tüm bankalarla ilgili daha ayrıntılı veriler, söz konusu bankaların internet sitelerinden veya faaliyet raporlarından elde edilebilir.

8.1. Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası A.Ş.

Yönetim Kurulu Üyeleri

Muharrem KARSLI (YK Başkanı)
 Yusuf DAĞCAN (YK Bşk. V.)
 Hüseyin AYDIN (Üye - Genel Müdür)
 Erdal ERDEM (Üye)
 Feyzi ÇUTUR (Üye)
 Metin ÖZDEMİR (Üye)
 Salim ALKAN (Üye)
 Mustafa ÇETİN (Üye)
 Fahrettin ÖZDEMİRCİ (Üye)

İlgili Bakanlık

Başbakan Yardımcılığı (Sn. Ali BABACAN)

Sermaye Yapısı

Hazine Sermaye Payı: %100
 Nominal Sermaye: 2,50 milyar TL
 Ödenmiş Sermaye: 2,50 milyar TL

İnternet Adresi

<http://www.ziraatbank.com.tr>

T.C. Ziraat Bankası A.Ş.'nin temelini, 20.11.1863'te çiftçilerin oluşturduğu kaynakla Mithat Paşa öncülüğünde devlet eliyle ve devlet himayesinde kurulan "Memleket Sandıkları" oluşturmaktadır. İzleyen yıllarda sandıkların işleyişinde gözlenen bozulmalar sonucu 1883'te aynı amaçlar doğrultusunda "Menafi Sandıkları" oluşturulmuştur. 28.08.1888'de ise T.C. Ziraat Bankası Nizamnamesi yürürlüğe girmiş, o tarihte faaliyette bulunan Menafi Sandıkları da Banka şubelerine dönüştürülmüştür.

Satılması mümkün olan gayrimenkul rehini ve kuvvetli kefalet karşılığında çiftçiye kredi kullandırmak, faiz karşılığında tevdiat kabul etmek, ziraata ilişkin sarraflık ve aracılık işleri yapmak gibi amaçlarla kurulan Banka, 4603 sayılı Kanunla 2000 yılında 233 sayılı KHK kapsamından çıkarılmıştır. Banka özel hukuk kapsamında bir mevduat bankası olarak faaliyet göstermekte olup Sayıştay denetimine tabidir.

31.12.2013 itibarıyla yurt içinde 1.636 hizmet noktası ve 24.725 çalışanıyla girişimci, kurumsal, ticari ve bireysel bankacılık alanlarında faaliyet gösteren T.C. Ziraat Bankası bugün Türkiye'nin en yaygın bankacılık hizmet ağına sahip bulunmaktadır.

Önemli Gelişmeler

Bankanın kaynak yapısında en büyük ağırlığa sahip olan mevduat 141,7 milyar TL'ye ulaşmıştır. Kaynak yapısında çeşitliliğin sağlanması çerçevesinde; 2013 yılında 700 milyon ABD doları karşılığı sendikasyon kredisi alınmış, yurt içi banka bonosu/tahvili ihraçlarına önem verilmiştir.

Banka, reel sektöre kredi desteğini de artırarak sürdürmüş ve bunu stratejik olarak girişimci müşteri segmentinde ve ağırlıklı olarak orta büyüklükteki işletmelerde konumlanmak suretiyle gerçekleştirmiştir.

Mali Durum

Banka 2013 yılında, kredilendirme faaliyetlerine önem vermiş ve yılsonunda 111 milyar TL kredi toplamına ulaşmıştır. Kredilerdeki artış, kredilerin aktifteki payına da yansımış ve bu oran %53,5 olarak gerçekleşmiştir.

Bankanın kredilerindeki artışa paralel olarak toplam aktifleri de 2012 yılına göre %27,4 artarak 207,5 milyar TL seviyesine yükselmiştir.

Bankanın, stratejisine paralel olarak yükselen kredi riski sebebiyle 2012 yılsonunda %19,0 olan sermaye yeterlik oranı 2013 yılsonunda %13,2'ye düşmüştür.

Bankanın net kârı 2013 yılında %26'lık bir artışla 3,3 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Yıl içinde gerçekleştirilen kredi faaliyetleri sonucunda kredilerden alınan faizlerin toplam faiz gelirleri içindeki payı %66'dan %59'a düşmüştür. Net faiz marjında iyileştirmelerin yapılmasına yönelik çalışmalar sonucunda net faiz gelirinde 2013 yılında %12 artış gerçekleşmiştir. Bankanın faiz dışı gelirlerin artırılmasına yönelik çalışmaların sonucunda, net ücret ve komisyon gelirlerinde ise 2013 yılında %27'lik bir artış gerçekleşmiştir.

Banka tarafından, 2013 yılı karına ilişkin olarak Hazine Müsteşarlığına 106,3 milyon TL temettü ödemesi yapılmıştır.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Finansal Büyüklükler (milyon TL)				
Toplam Aktifler	160.681,0	162.868,0	207.530,0	27,4
Toplam Krediler	71.430,0	71.426,0	111.048,0	55,5
Toplam Mevduat	113.067,0	118.966,0	141.735,0	19,1
Özkaynaklar	13.177,0	17.167,0	18.367,0	7,0
Net Faaliyet Kârı	2.780,0	3.505,0	4.379,0	24,9
Net Kâr	2.101,0	2.650,0	3.330,0	25,6
Rasyolar (%)				
Krediler / Aktifler	44,5	43,9	53,5	21,9
Sektördeki Aktif Payı	13,2	11,9	12,0	0,8
Sektördeki Kredi Payı	10,1	8,6	10,3	19,8
Takipteki Krediler / Krediler (brüt)	1,2	2,8	2,1	-25,0
Vadesiz Mevduat / Toplam Mevduat	18,2	19,5	21,6	10,5
Mevduatın Krediyeye Dönüşüm Oranı	64,5	63,7	83,2	30,6
Sektördeki Mevduat Payı	15,3	14,5	14,1	-2,8
Faiz Gelirleri İçinde Kredilerin Payı	53,9	66,2	58,5	-11,6
Faiz Gelirleri İçinde Menkul Değerlerin Payı	45,7	33,5	41,3	23,2
Faiz Dışı Gelir / Faiz Dışı Gider	38,8	29,3	41,0	39,9
Aktif Kârlılığı	1,3	1,7	1,8	5,9
Özkaynak Kârlılığı	17,7	19,3	20,6	7,2
Net Faiz Marjı	2,9	4,1	4,0	-3,9
Sermaye Yeterlilik Oranı	15,6	19,0	13,2	-30,6

Kaynak: T.C. Ziraat Bankası A.Ş.

8.2. Türkiye Halk Bankası A.Ş.

Yönetim Kurulu Üyeleri

Hasan CEBECİ (YK Başkanı)
Süleyman ASLAN (Üye - Genel Müdür)
Nurzahit KESKİN (Üye)
Ahmet YARIZ (Üye)
Emin Süha ÇAYKÖYLÜ (Üye)
Sabahattin BİRDAL (Üye)
Ahmet KAHRAMAN (Üye)
İsmail Erol İŞBİLEN (Üye)
Süleyman KALKAN (Üye)

İlgili Bakanlık

Başbakan Yardımcılığı (Sn. Ali BABACAN)²⁷

Sermaye Yapısı

ÖİB Sermaye Payı : %51,11
Nominal Sermaye: 1,25 milyar TL
Ödenmiş Sermaye: 1,25 milyar TL

İnternet Adresi

<http://www.halkbank.com.tr>

T. Halk Bankası A.Ş., 1933 tarihli ve 2284 sayılı “Halk Bankası ve Halk Sandıkları Kanunu” kapsamında kurulmuş ve 1938 yılında faaliyete geçmiştir. 1992 yılında Türkiye Öğretmenler Bankası (Töbank), 1993 yılında Sümerbank, 1998 yılında Etibank, 2001 yılında mülga Türkiye Emlak Bankası’nın 96 şubesi ve 2004 yılının ikinci yarısında ise Pamukbank T. Halk Bankası’na devredilmiştir.

2000 yılının sonlarında yürürlüğe giren 4603 sayılı Kanunla 233 sayılı KHK kapsamından ve KİT statüsünden çıkarılan T. Halk Bankası, anonim şirket statüsüne kavuşturulmuştur. Banka özel hukuk kapsamında bir mevduat bankası olarak faaliyet göstermekte olup Sayıştay denetimine tabidir.

Bankanın faaliyet alanı; ticari finansman ve kurumsal bankacılık, fon yönetimi işlemleri, bireysel bankacılık ve kredi kartı işlemlerini kapsamaktadır. Banka, 31.12.2013 itibarıyla yurtiçinde 872, yurtdışında 5 olmak üzere toplam 877 şubesi ile faaliyet göstermektedir.

Önemli Gelişmeler

- Bankanın 29.03.2013 tarihinde yapılan Olağan Genel Kurul Toplantısı’nda onaylanan Esas Sözleşme değişikliği ile Ankara olan Banka merkezi İstanbul olarak değiştirilmiştir.
- 19 ülkeden 41 bankanın katılımıyla 562 milyon avro ve 259 milyon ABD doları tutarlı sendikasyon kredisi yenilenmiştir.
- Toplam 25 milyar TL nominal değerli banka bonusu ihracı ile yurt dışında nominal tutarı 750 milyon ABD doları olan ikinci tahvil (Eurobond) ihracını gerçekleştirmiştir.
- İştiraki Bileşim Alternatif Dağıtım Kanalları ve Ödeme Sistemleri A.Ş.’nin sermayesinde Ziraat Grubu’na ait %76 oranındaki hisse paylarını satın alarak Şirketin %100 hisse payı ile bağlı ortaklık konumuna getirilmiştir.
- Sektörde ilk olarak Lisanssız Elektrik Üretimi Destek Kredisini kullanıma sunmuştur.

⁽²⁷⁾ 1/9/2014 tarihli ve 29106 sayılı 1.Mükerrer Resmi Gazete’de yayımlanan Başbakanlık Genelgesi ile Halk Bankası Başbakan Yardımcısı Sayın Ali BABACAN’a bağlanmıştır.

Mali Durum

Aktif toplam 2013 yılında önceki yıla göre 31,7 milyar TL artış göstermiştir. Söz konusu artışta en önemli kalemler 19 milyar TL artış ile toplam krediler ve 6 milyar TL artış ile menkul kıymetlerdir.

Takipteki kredileri de içeren toplam nakdi krediler 2013 yılında önceki yıla göre 19 milyar TL artış

göstermiştir. Söz konusu artış 13 milyar TL ile ticari nitelikli krediler ve 6 milyar TL ile tüketici kredilerinden oluşmaktadır.

Toplam mevduat 2013 yılında önceki yıla göre 21 milyar TL artış göstermiştir. Söz konusu artışta önemli kalemler 10 milyar TL artış ile döviz tevdiat hesabı, 6 milyar TL ile ticari kuruluşlar mevduatı, 3 milyar TL ile de tasarruf mevduatıdır.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Finansal Büyüklükler (milyon TL)				
Toplam Aktifler	91.124	108.282	139.944	29,24
Toplam Krediler	56.216	65.894	84.848	28,76
Toplam Mevduat	66.247	79.974	100.756	25,99
Özkaynaklar	8.640	12.323	14.146	14,79
Net Faaliyet Kârı	2.637	3.329	3.365	1,08
Net Kâr	2.045	2.595	2.751	6,01
Rasyolar (%)				
Krediler / Aktifler	61,7	60,9	60,6	-0,49
Sektördeki Aktif Payı	7,9	7,9	8,1	2,53
Sektördeki Kredi Payı	8,5	8,2	8,1	-1,22
Özel Tertip Devlet Tahvilleri / Aktifler	2,6	1,7	0,9	-49,41
Takipteki Krediler / Krediler (brüt)	2,9	3,0	2,6	-13,33
Vadesiz Mevduat / Toplam Mevduat	19,9	20,0	18,6	-7,25
Mevduatın Krediye Dönüşüm Oranı	84,9	81,3	83,1	2,21
Sektördeki Mevduat Payı	9,5	10,3	10,6	2,91
Faiz Gelirleri İçinde Kredilerin Payı	72,1	74,9	77,5	3,47
Faiz Gelirleri İçinde Menkul Değerlerin Payı	27,7	24,9	22,3	-10,44
Faiz Dışı Gelir / Faiz Dışı Gider	92,3	92,7	93,4	0,76
Aktif Kârlılığı	2,4	2,6	2,2	-14,62
Özkaynak Kârlılığı	29,5	24,8	20,8	-16,03
Net Faiz Marjı	3,9	5,2	4,7	-10,02
Sermaye Yeterlilik Oranı	14,3	16,2	13,9	-14,20

Kaynak: T. Halk Bankası A.Ş.

8.3. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O.

Yönetim Kurulu Üyeleri

Ramazan GÜNDÜZ (YK Başkanı)
 Mehmet Emin Özcan (YK Başkan V.)
 Halil AYDOĞAN (Genel Müdür)
 Halim KANATÇI (Üye)
 İsmail ALPTEKİN (Üye)
 Dr. Adnan ERTEM (Üye)
 Ahmet CANDAN (Üye)
 Sadık TILTAK (Üye)
 Ali Fuat TAŞKESENİOĞLU (Üye)

İlgili Bakanlık

Başbakan Yardımcılığı (Sn. Ali BABACAN)²⁹

Sermaye Yapısı

Hazine Sermaye Payı: 0²⁸
 Nominal Sermaye: 2,50 milyar TL
 Ödenmiş Sermaye: 2,50 milyar TL

İnternet Adresi

<http://www.vakifbank.com.tr>

Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı (VakıfBank), 11.01.1954 tarihinde, 6219 sayılı “Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanunu” ile özel hukuk hükümlerine tabi olmak üzere T.C. Başbakanlık Vakıflar Genel Müdürlüğüne verilen yetki çerçevesinde kurulmuş olup, Banka’nın statüsünde kuruluşundan bu yana bir değişiklik olmamıştır.

Banka’nın temel faaliyet alanı bireysel, kurumsal ve özel bankacılık, döviz, para piyasaları ve menkul kıymet işlemleri ile uluslararası bankacılık hizmetlerinden oluşmaktadır.

Önemli Gelişmeler

VakıfBank’ın 2013’te Kurumsal Bankacılık alanındaki müşteri sayısı yaklaşık %5 oranında artmıştır. 2013 yılsonunda VakıfBank tüketici kredileri, 2012 yılsonuna göre 21,6 milyar TL’den 27,2 milyar TL’ye ulaşmıştır. Nakdi kredilerini %30 oranında artıran Banka, 2013 yılında da KOBİ nitelikli müşterilerini desteklemeye devam etmiştir.

VakıfBank, 2013 yılsonu itibarıyla toplam 859 şube (856 yurt içi, 3 adet yurt dışı) ve 14.943 personel ile faaliyetlerini sürdürmektedir.

⁽²⁸⁾ Banka sermayesinin %43’ü Vakıflar Genel Müdürlüğü’nün İdare ve Temsil Ettiği Mazbut Varlıklar’a ait, %25,20’si halka açık, %16,10’u VakıfBank Mem. Ve Hizm. Em. ve Sağ. Yard. San. Vakfı’na ait, %15,70’i ise diğer vakıflar ve kişilere aittir.

⁽²⁹⁾ 1/9/2014 tarihli ve 29106 sayılı 1.Mükerrer Resmi Gazete’de yayımlanan Başbakanlık Genelgesi ile Vakıflar Bankası Başbakan Yardımcısı Sayın Ali BABACAN’a bağlanmıştır.

Mali Durum

2013 yılında VakıfBank'ın toplam mevduatı 2012 yılına göre %21,3 artarak 81.5 milyar TL'ye ulaşmıştır. 2013'te Bankanın toplam mevduatı 59,4 milyar TL Türk parası ve 22.1 milyar TL yabancı para olarak gerçekleşmiştir. Tasarruf mevduatı %25.2 artarak 31.3 milyar TL'ye ulaşmıştır.

2013 yılında önceki yıla göre aktif toplamındaki artış dikkat çekmektedir. Aktif-pasif artışı mevduat ve kredi artışları kaynaklıdır. Kredi ve mevduatlardaki artış ise sektöre paralel gerçekleşmiş olup, Bankanın sektördeki aktif, kredi ve mevduat paylarını gösteren rasyoların 2013 yılında 2012 yılına yakın değerler alması da bu duruma işaret etmektedir.

Bankanın sermaye yeterliliği oranındaki azalış incelendiğinde ise sermaye yeterliliği oranına esas

tutarların 2012 döneminden 2013 dönemine büyük ölçüde sektörel değişime yakın bir değişim gösterdiği görülmektedir. Gerek Bankanın gerekse sektörde sermaye yeterlilik oranında bir yıllık dönemde düşüş gerçekleşmiştir. 2012 döneminden 2013 dönemine özkaynaklarda artış görülmekle birlikte,

- Bankanın aktif büyümesine bağlı olarak kredi riskine esas tutarın artması,

- Konut kredileri hariç olmak üzere uzun vadeli taksitli tüketici kredilerinin BDDK mevzuatında yapılan değişiklik doğrultusunda daha yüksek risk ağırlığına tabi tutulmaları,

- Kur değişimi

gibi nedenlerle söz konusu oran 16,14 seviyesinden 13,70 seviyesine gerilemiştir.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Finansal Büyüklükler (milyon TL)				
Toplam Aktifler	89.184,0	104.580,0	135.496,0	29,6
Toplam Krediler	57.309,0	68.133,0	86,8	27,3
Toplam Mevduat	60.939,0	67.242,0	81,5	21,3
Özkaynaklar	9.298,0	11.918,0	12,6	5,9
Brüt Kâr	1.575,0	1.885,0	1.983,0	5,2
Net Kâr	1.227,0	1.460,0	1.586,0	8,6
Rasyolar (%)				
Krediler / Aktifler	64.30	65.15	64.03	-1,7
Sektördeki Aktif Payı	7.30	7.63	7.83	2,6
Sektördeki Kredi Payı	8.40	8.51	8.16	-4,1
Takipteki Krediler / Krediler	3.63	3.86	3.92	1,6
Vadesiz Mevduat / Toplam Mevduat	14.90	16.23	16.77	3,3
Mevduatın Krediye Dönüşüm Oranı	94.00	101.32	106.40	5,0
Sektördeki Mevduat Payı	8.80	8.71	8.15	-6,4
Faiz Gelirleri İçinde Kredilerin Payı	75.90	79.55	82.03	3,1
Faiz Gelirleri İçinde Menkul Değerlerin Payı	23.20	20.16	17.25	-14,4
Aktif Kârlılığı	1.40	1.40	1.17	-16,4
Özkaynak Kârlılığı	13.20	12.25	12.57	2,6
Sermaye Yeterlilik Oranı	13.40	16.14	13.70	-15,1

Kaynak: Vakıfbank

8.4. Tasfiye Halinde Türkiye Emlak Bankası A.Ş.

Yönetim Kurulu Üyeleri

M. Zeki SAYIN (Başkan)
 Mehmet Emin ÖZCAN (Üye)
 Mehmet ERSOY (Üye)
 Dr. Hüseyin ÇIRPAN (Üye)
 Hasan ERKEN (Üye)
 Fatih URGANCI (Üye)

Tasfiye Kurulu Üyeleri

M. Zeki SAYIN
 Duray ŞİMŞEK
 Abdullah SOYDAŞ

İlgili Bakanlık

Başbakan Yardımcılığı (Sn. Ali BABACAN)

Sermaye Yapısı

Hazine Sermaye Payı: %99,99
 Nominal Sermaye: 750 milyon TL
 Ödenmiş Sermaye: 749 milyon TL

İnternet Adresi

<http://www.tasfiyeemlak.com>

Banka, 03.06.1926 tarihinde “Emlak ve Eytam Bankası” adı altında kurulmuş olup, çeşitli yeniden yapılandırmaların ardından konut, dış ticaret ve denizcilik sektörlerinde sektör bankası görevini üstlenmiştir.

4603 sayılı Kanun kapsamında istihsal edilen 2001/2202 sayılı BKK ile Türkiye Emlak Bankası A.Ş.’nin bankacılık dışında kalan mal varlıkları ve iştiraklerinin tüm hak ve yükümlülükleriyle TOKİ’ye devri düzenlenmiştir.

2001 yılında 4603 sayılı Kanunda yapılan değişiklikle ayrıca; Bankanın 2001/2202 sayılı BKK’da devri öngörülen varlıkları ile kanuni takibe intikal etmiş alacakları ve yuva kredileri hariç, tüm aktiflerinin bankaların yönetim kurullarının kendi aralarında düzenleyecekleri protokol doğrultusunda, protokole konu bütün hak, alacak ve borçların, alacaklıların rızası veya sair herhangi bir işleme gerek kalmaksızın T.C. Ziraat Bankası A.Ş. veya T. Halk Bankası A.Ş.’ye devredilmesine karar verilmiş

ve tasfiye süreci yasal olarak başlatılmıştır. 14.09.2001 tarihindeki olağanüstü genel kurul ile Banka’nın yetkili organları belirlenerek tasfiye süreci fiili olarak başlamış olup, söz konusu süreç halen devam etmektedir.

Önemli Gelişmeler

2001/2202 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı gereği Bankanın TOKİ’ye devretmesi gereken bankacılık dışı menkul ve gayrimenkullerin tespiti taraflar arasında yapılan protokol ile belirlenmiş, gayrimenkullerin devir işlemi tamamlanmış, gayrimenkullere ilişkin olarak 1.248 milyon TL tutarında DİBS alınmış ancak, bu DİBS’nin vade başlangıçları Yüksek Planlama Kurulu kararları dört kez ötelendiğinden henüz tahsilat yapılamamıştır. Son alınan Yüksek Planlama Kararına göre ödeme başlangıcı 15.08.2015 tarihi olarak planlanmıştır.

Toplam 6.536 adet yuva kredisi müşterisinden 6.506 adedi tasfiye edilmiş olup kalan yuva kredisi müşterisi sayısı 43, kalan alacak tutarı ise 2,1 milyon TL'dir. Alacaklardan dolayı edinilen gayrimenkullerin satışından 56 milyon TL kar elde edilmiştir.

KEY hesapları ile ilgili olarak 662 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile yapılan düzenlemelerden sonra yayınlanan listelerle birlikte yıllar itibarıyla tespiti yapılan toplam kayıt sayısı 12.599.770 'e ulaşmış, ödeme yapılması gereken toplam tutar ise 4.119.522.524 TL olarak hesaplanmış ve hak sahiplerine ödenmek üzere Emlak Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı'na bildirilmiştir.

Mali Durum

Bankanın 31.12.2013 itibarıyla aktif toplamı 2,3 milyar TL'dir. Aktifteki en önemli kalemi TOKİ'ye devredilen gayrimenkul karşılığı alınan özel tertip DİBS olup toplamı 1,25 milyar TL'dir. İkinci kalem ise Tasfiye Olunacak Alacaklar olup toplamı (brüt) 1,01 milyar TL'dir.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Finansal Büyüklükler (milyon TL)				
Toplam Aktifler	3.041,0	2.193,0	2.293,0	4,6
Tasfiye Olacak Alacaklar	916,0	872,0	988,0	13,3
Vadeye Kadar Elde Tutulacak Menk. Kıy.	1.309,0	1.248,0	1.248,0	-
Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Borçlar	1.857,0	999,0	997,0	-0,2
Özkaynaklar	1.130,0	1.154,0	1.229,0	6,5
Brüt Kâr	687,0	31,0	94,0	203,2
Net Kâr	669,0	24,0	75,0	212,5
Rasyolar (%)				
Faiz Gelirleri İçinde Kredilerin Payı	75,5	67,5	73,8	9,4
Faiz Gelirleri İçinde Menkul D. Payı	7,8	0,7	0,0	----
Faiz Dışı Gelirler / Faiz Dışı Giderler *	1,9	1,2	0,4	-66,4

Kaynak: T.H.T. Emlak Bankası

(*) Faiz Dışı Gelirler / Faiz Dışı Giderler rasyosu hesaplanırken, kambiyo kâr/zararları ve kredi karşılıkları dikkate alınmamıştır.

8.5. Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş.

Yönetim Kurulu Üyeleri

Ahmet YAMAN (Başkan V.)
Metin PEHLİVAN (Üye - Genel Müdür V.)
Hakan TOKAÇ (Üye)
Zeki ÇİFTÇİ (Üye)
İrfan TOKGÖZ (Üye)
Ahmet KESİK (Üye)
Şerif ÇELENK (Üye)

Sermaye Yapısı

Hazine Sermaye Payı: %99,08
Nominal Sermaye: 160 milyon TL
Ödenmiş Sermaye: 160 milyon TL

İlgili Bakanlık

Başbakan Yardımcılığı (Sn. Ali BABACAN)

İnternet Adresi

<http://www.kalkinma.com.tr>

1975 yılında Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası (DESİYAB) adı altında kurulan ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın ilgili kuruluşu olarak faaliyet gösteren Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş., 1983 yılında yeniden yapılandırılmış ve 14/10/1999 tarihli ve 4456 sayılı Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş.'nin kuruluşu hakkında kanun ile bugünkü statüsüne kavuşmuştur.

Bankanın faaliyet alanı, Türkiye'nin kalkınması için "Anonim Şirket" statüsündeki teşebbüslere karlılık ve verimlilik anlayışı içinde kredi vermek, iştirak etmek suretiyle finansman ve işletme desteği sağlamak, yurt içi ve yurt dışı tasarrufları kalkınmaya dönük yatırımlara yönleltmek, sermaye piyasasının gelişimine katkıda bulunmak, yurt içi, yurt dışı ve uluslararası ortak yatırımları finanse etmek ve her türlü kalkınma ve yatırım bankacılığı işlevlerini yürütmektir.

Bireysel kredi kullandırmayan, yatırımların projeye dayalı finansmanı ağırlıklı olmak üzere, finansal kiralama ve iştirak yoluyla finansman desteği sağlayan bir kalkınma ve yatırım bankası olan Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş., özel hukuk hükümlerine tabi, anonim şirket statüsünde bir kalkınma ve yatırım bankası olup Sayıştay denetimine tabidir.

Önemli Gelişmeler

Banka, 2013 yılında %57'si enerji sektörü ve %26'sı imalat sanayii olmak üzere reel ekonomiye net 400 milyon TL tutarında katkı sağlamıştır.

2013 yılsonu itibarıyla kredi tahsisi yapılan projelerden, kurulu kapasitesi 859 MW olan 61 adet enerji yatırım projesine 1,6 milyar TL finansman desteği sağlanmıştır. Finansman sağlanan projelerden 42 adedi devreye girmiş ve 2013 yılsonu itibarıyla elektrik enerjisi üretmeye başlamıştır.

Bankaca yürütülen yeni kaynak temini çalışmaları kapsamında, 5 farklı uluslararası finans kurumundan (AYB, İKB, KFW, AKKB, JBIC) yaklaşık 840 milyon ABD doları tutarında uzun vadeli kaynak sağlanmıştır. Yurt dışından sağlanan ve ikili anlaşmaları ağırlıklı olarak yılın son çeyreğinde imzalanan yeni kredi kaynakları, KOBİ'lerin finansmanının yanı sıra yenilenebilir enerji, enerji verimliliği ve sürdürülebilir turizm gibi alanların desteklenmesini öngörmektedir.

Toptan bankacılık veya diğer adıyla APEKS bankacılığını aktif olarak uygulayan Banka, işbirliği içinde çalıştığı aracı bankalar ve finansal kiralama şirketleri üzerinden 600'ün üzerinde KOBİ'ye kaynak aktarımında bulunmuştur.

Banka, 2013 yılının son çeyreğinde müzakereleri tamamlanan ve sözleşmesi imzalanan 80 milyon Avro tutarında Avrupa Konseyi Kalkınma Bankası kaynaklı yeni APEKS kredisinin 2014 yılında aracı finansal kurumlar vasıtasıyla kullandırımına başlayarak KOBİ iş koluna desteğini sürdürmeyi planlamaktadır.

Mali Durum

Türkiye Kalkınma Bankası'nın kredi stoku 2013'te %22'lik artışla 2,8 milyar TL'ye ulaşmıştır. 2013 yılında kredilerin Banka aktif toplamı içindeki payı %77,6 olmuştur. BDDK'nın 2013 yılı sonu verilerine göre aynı oran bankacılık sektörünün tamamında %60,5, kalkınma ve yatırım bankaları grubunda ise %65 olarak gerçekleşmiştir.

Bankanın aktif büyüklüğündeki artış ile birlikte kredi ve menkul kıymetlerden elde edilen faiz geliri de artmıştır. Bununla birlikte kambiyo marjının negatiften pozitive dönmesi de net karı olumlu etkilemiştir.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Finansal Büyüklükler (milyon TL)				
Toplam Aktifler	2.794,0	2.870,0	3.556,0	23,9
Toplam Krediler	1.859,0	2.254,0	2.759,0	22,4
Özkaynaklar	529,0	577,0	604,0	4,7
Net Faaliyet Kârı	32,0	55,0	47,0	-14,6
Net Kâr	24,0	44,0	37,0	-15,9
Rasyolar (%)				
Krediler / Aktifler	66,5	79,0	78,0	-1,3
Sektördeki Aktif Payı (*)	6,7	5,4	5,0	-7,4
Sektördeki Kredi Payı(*)	6,7	6,4	6,0	-18,9
Takipteki Krediler / Krediler (brüt)	4,9	4,2	4,5	7,1
Faiz Gelirleri İçinde Kredilerin Payı	69,4	65,9	76,9	16,7
Faiz Gelirleri İçinde Menkul D. Payı	20,7	17,0	10,4	-38,8
Faiz Dışı Gelirler / Faiz Dışı Giderler	31,5	36,4	25,6	-29,7
Aktif Kârlılığı	0,9	1,5	1,0	-33,3
Özkaynak Kârlılığı	4,5	7,6	6,1	-19,7
Net Faiz Marjı	3,3	3,1	4,3	38,7
Sermaye Yeterlilik Oranı	58,3	25,2	21,4	-15,0

Kaynak: T. Kalkınma Bankası A.Ş.

(*) Kalkınma ve yatırım bankaları toplam aktif ve toplam kredileri içerisindeki pay alınmıştır.

8.6. Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş.

Yönetim Kurulu Üyeleri

Cavit DAĞDAŞ (Başkan V.)
 Hayrettin KAPLAN (Üye - Genel Müdür)
 Ziya ALTUNYALDIZ (Üye)
 Adnan Ersoy ULUBAŞ (Üye)
 Oğuz SATICI (Üye)
 Mehmet BÜYÜKEKŞİ (Üye)
 A. Doğan ARIKAN (Üye)

Sermaye Yapısı

Hazine Sermaye Payı: %100
 Nominal Sermaye: 2,2 milyar TL
 Ödenmiş Sermaye: 2,2 milyar TL

İlgili Bakanlık

Başbakan Yardımcılığı (Sn. Ali BABACAN)

İnternet Adresi

<http://www.eximbank.gov.tr>

1987 yılında kurulan Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş.'nin (Türk Eximbank) amacı; ihracatın geliştirilmesi, ihraç edilen mal ve hizmetlerin çeşitlendirilmesi, ihraç mallarına yeni pazarlar kazandırılması, ihracatçıların uluslararası ticarete paylarının artırılması ve girişimlerinde gerekli desteğin sağlanması, ihracatçıları ile yurt dışında faaliyet gösteren müteahhitler ve yatırımcılara uluslararası piyasalarda rekabet gücü ve güvence kazandırılması, yurt dışında yapılacak yatırımlar ile ihracat maksadına yönelik yatırım malları üretim ve satışının desteklenerek teşvik edilmesidir.

Önemli Gelişmeler

3332 sayılı Kanun'un verdiği yetkiye istinaden 23 Şubat 2013 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2013/4286 sayılı BKK ile Türk Eximbank'ın kuruluş ve görevlerine ilişkin esaslar belirlenmiştir. Böylelikle 17/06/1987 tarihli 87/11914 sayılı BKK ile yürürlüğe konulan Devlet Yatırım Bankası'nın Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. adıyla yeniden düzenlenmesine dair esaslar yürürlükten kaldırılmıştır.

Türk Eximbank'ın 2013 yılında ihracata sağladığı destek önceki yılın aynı dönemine göre %27 oranında artarak 28 milyar dolara ulaşmıştır. Bunun 20 milyar doları nakdi kredi ve 8 milyar doları sigorta/garanti imkanı oluşturmaktadır. Bu tutar, Türkiye ihracatının yaklaşık %19'una tekabül etmektedir. Bankanın 2013 yılında ihracat sektörüne kullandığı toplam nakdi kredi desteğini kısa vadeli ihracat kredileri oluşturmuştur. Bu krediler ise önceki yılın aynı dönemine göre %29 oranında artmıştır.

Türk Eximbank'ın nominal sermayesi Nisan 2013 tarihinde 2 milyar TL'den 2,2 milyar TL'ye yükseltilmiştir. Bu kapsamda, 2012 yılı kârından 200 milyon TL sermayeye mahsup edilerek nominal sermayenin tamamı ödenmiş hale getirilmiştir.

Merkez Bankası Türk Eximbank'a tanıdığı ihracat reeskont kredisi limitini Ağustos 2013'te 5,5 milyar ABD Dolarından 11 milyar ABD Dolarına yükseltmiş, ayrıca, yaptığı düzenlemelerle vadenin 240 güne kadar uzatılmasına da imkan tanımıştır.

Mali Durum

2011 yılında kullanımı hız kazanan TCMB kaynaklı krediler nedeniyle toplam kredilerde %72,5, toplam aktiflerde ise %60,4 oranında büyüme kaydetmiştir.

TCMB reeskont kredisi kaynaklı bu büyüme 2012 ve 2013 yıllarında da devam etmiştir.

Öte yandan, söz konusu dönemde gerçekleştirilen 1,75 milyar dolar tutarındaki eurobond ihracı, sağlanan Dünya Bankası ve Avrupa Yatırım Bankası kaynakları ile ilave ikili finansman temini de diğer kısa ve orta uzun vadeli kredilerin fonlanmasında kullanılmış, bu da aktif ve krediler büyümesi üzerinde etkili olmuştur.

%100 banka teminatı ile kredi kullanılması, takipteki kredilerin büyüyen kredi portföyü içindeki payının gittikçe azalmasına yol açmıştır.

Kredilerdeki büyümeye rağmen kardaki artışın

sınırlı kalmasının nedenleri Bankaca aşağıdaki gerekçelerle açıklanmaktadır:

-Kredi bakiyesinin daha düşük marjlı Reeskont Kredisi kaynaklı büyümesi,

-Bankaca kullanılan TL kredi faiz oranlarında gerçekleştirilen indirimler.

İtfası gelen menkul kıymetlerin, artan kredi talebini karşılamak amacı ile kredilere yönlendirilmesinden dolayı faiz gelirleri içerisinde menkul kıymetlerin payı azalırken kredilerin payı artmıştır.

Rasyolardaki dalgalanmalar ise öncelikle ticari kar-zarar kaynaklıdır.

Aktif karlılığı rasyolarındaki düşüş trendinin nedeni ise 2011, 2012 ve 2013 yıllarında banka aktifleri sırasıyla %54, %61 ve %60 oranında büyürken, dönem karının en fazla %11 büyüebilmesidir.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Finansal Büyüklükler (milyon TL)				
Toplam Aktifler	9.660,0	15.468,0	24.810,0	60,4
Toplam Krediler	8.066,0	13.352,0	23.035,0	72,5
Özkaynaklar	3.647,0	3.675,0	3.902,0	6,2
Brüt Kâr	230,0	221,0	246,0	11,3
Net Kâr	230,0	221,0	246,0	11,3
Rasyolar (%)				
Krediler / Aktifler	83,5	86,3	92,8	7,5
Sektördeki Aktif Payı (*)	23,2	29,3	35,4	20,8
Sektördeki Kredi Payı (*)	29,3	39,2	44,1	12,5
Takipteki Krediler / Krediler (brüt)	1,4	0,8	0,5	-37,5
Faiz Gelirleri İçinde Kredilerin Payı	73,8	81,5	90,5	11,0
Faiz Gelirleri İçinde Menkul D. Payı	18,4	12,3	6,2	-49,6
Faiz Dışı Gelirler / Faiz Dışı Giderler(**)	88,0	38,8	65,6	69,1
Aktif Kârlılığı	2,9	1,8	1,2	-33,3
Özkaynak Kârlılığı	6,3	6,0	6,5	8,3
Net Faiz Marjı	2,7	2,6	1,5	-42,3
Sermaye Yeterlilik Oranı	95,9	25,1	26,2	4,3

Kaynak: T. İhracat Kredi Bankası A.Ş.

(*) Kalkınma ve yatırım bankaları toplam aktif ve toplam kredileri içerisindeki pay alınmıştır.

(**) Sermaye Yeterlilik Oranında 2011-2012 yılları arasında gerçekleşen belirgin düşüş, Basel I'den Basel II'ye geçişten kaynaklanmaktadır.

8.7. İller Bankası A.Ş.

Yönetim Kurulu Üyeleri

Serdar ÇALKAN (YK Bşk.)
Tuncay KARAMAN (Üye – Genel Müdür)
Veysel EKMEK (Üye)
Muhammet Necip BÜYÜKASLAN (Üye)
Uğur SERENCAM (Üye)
Ümit AYDINOĞLU (Üye)

Sermaye Yapısı

Hazine Sermaye Payı: 0³⁰
Nominal Sermaye: 9,00 milyar TL
Ödenmiş Sermaye: 8,53 milyar TL

İlgili Bakanlık

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

İnternet Adresi

<http://www.ilbank.gov.tr>

İller Bankası 11.06.1933 tarihli ve 2301 sayılı Kanunla “Belediyeler Bankası” olarak kurulmuş, 13.06.1945 tarihli ve 4759 sayılı “İller Bankası Kanunu” ile hem bankanın adı hem de görev, yetki ve sorumlulukları değiştirilerek yeni bir hukuki statü oluşturulmuştur. 26.01.2011 tarihli ve 6107 sayılı “İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun” ile Banka, anonim şirket statüsü kazanmıştır.

Banka, özel hukuk hükümlerine tabi, tüzel kişiliğe sahip, mevduat toplama yetkisi bulunmayan bir kalkınma ve yatırım bankası statüsündedir. 08.02.2011 tarihinden itibaren Bankanın yeni statüsündeki amacı;

- İl özel idareleri, belediyeler ve bağlı kuruluşları ile münhasıran bunların üye oldukları mahalli idare birliklerinin finansman ihtiyacını karşılamak,
- Bu idarelerin sınırları içinde yaşayan halkın mahalli müşterek hizmetlerine ilişkin projeler geliştirmek,
- Bu idarelere danışmanlık hizmeti vermek ve teknik mahiyetteki kentsel projeler ile alt ve üstyapı işlerinin yapılmasına yardımcı olmak ve

- Her türlü kalkınma ve yatırım bankacılığı işlevlerini yerine getirmek olarak belirlenmiştir.

Önemli Gelişmeler

Banka, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 2012 yılında başlattığı kentsel dönüşüm sürecinin önemli aktörlerinden biri olarak, çalışmanın proje ve uygulama alanında yer alması 2013 yılı yatırım ve finansman programı kapsamında Türkiye çapında yerel yönetimlere 4,9 milyar TL kaynak aktarmıştır. Avrupa Yatırım Bankası (AYB) ile imzalanan “İller Bankası Çevre Kredisi Projesi”ne yönelik kredi anlaşma kapsamında Banka kapasitesi artırımı, yatırımları desteklemek ve diğer bileşenler için kullanılan hibeden 2,5 milyon TL harcama yapmıştır.

“Belediyelerin Altyapısının Desteklenmesi (BELDES) Projesi” kapsamında 57 adet proje bitirilmiştir.

⁽³²⁾ İller Bankasının ortakları belediyeler ve il özel idareleridir.

Mali Durum

Bankanın 2013 yılı sonu itibarıyla nominal sermayesi 9 Milyar TL iken, ödenmiş sermayesi bir önceki yıla göre %10,2 oranında artarak 8,53 Milyar TL'ye ulaşmıştır. Bankaya ilişkin Kanunda belirtildiği

üzere yerel yönetim paylarının toplamı üzerinden %2'lik kısım sürekli olarak ödenmiş sermayeye eklenmekte ve kurumun sermaye yapısına katkı sağlanmaktadır.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Finansal Büyüklükler (milyon TL)				
Toplam Aktifler	11.393,0	12.642,0	14.714,0	16,4
Toplam Krediler	7.785,0	8.950,0	11.359,0	26,9
Özkaynaklar	8.440,0	9.305,0	10.191,0	9,5
Brüt Kâr	334,0	394,0	441,0	11,9
Net Kâr	251,0	292,0	327,0	12,0
Rasyolar (%)				
Krediler / Aktifler	68,3	70,8	77,2	9,0
Sektördeki Aktif Payı (*)	27,3	24,0	21,0	-12,5
Sektördeki Kredi Payı (*)	28,3	25,3	21,8	-13,8
Faiz Gelirleri İçinde Kredilerin Payı	68,1	67,3	81,1	20,5
Faiz Dışı Gelirler / Faiz Dışı Giderler	19,4	23,4	36,4	55,6
Aktif Kârlılığı	2,2	2,4	2,2	-8,3
Özkaynak Kârlılığı	3	3,2	3,2	-
Net Faiz Marjı	4,8	5,1	4,7	-7,8
Sermaye Yeterlilik Oranı	64,9	62,5	59,8	-4,3

Kaynak: İlbank A.Ş.

(*) Sektördeki bankaların toplam aktif ve toplam kredileri içerisindeki pay alınmıştır.

8.8. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

Banka Meclisi Üyeleri

Doç. Dr. Erdem BAŞÇI (Başkan)
 Prof. Dr. Necdet ŞENSOY (Üye)
 Doç. Dr. Ahmet Faruk AYSAN (Üye)
 Prof. Dr. Abdullah YALÇIN (Üye)
 Prof. Dr. Sabri ORMAN (Üye)
 Mehmet Vehbi ÇITAK (Üye)
 Doç. Dr. Lokman GÜNDÜZ (Üye)

Sermaye Yapısı

Hazine Sermaye Payı: %55,12
 Nominal Sermaye: 25 bin TL
 Ödenmiş Sermaye: 25 bin TL

İlgili Bakanlık

Başbakan Yardımcılığı (Sn. Ali BABACAN)

İnternet Adresi

<http://www.tcmb.gov.tr>

11.06.1930 tarihinde anonim şirket olarak kurulan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, 1211 sayılı Kanun kapsamında faaliyetlerini sürdürmektedir. Bankanın temel amacı, fiyat istikrarını sağlamaktır. Bankaya bu amaca yönelik para politikasını ve kullanacağı para politikası araçlarını doğrudan belirleme yetkisi verilmiştir. Bu çerçevede Banka araç bağımsızlığına sahiptir. Banka diğer taraftan finansal sistemde istikrarı sağlayıcı ve para ve döviz piyasaları ile ilgili düzenleyici tedbirleri almaktadır. Bununla birlikte Banka, fiyat istikrarını sağlama amacıyla çalışmamak kaydıyla hükümetin büyüme ve istihdam politikalarını desteklemekle görevlendirilmiştir.

Önemli Gelişmeler

TCMB tarafından uygulanan destekleyici likidite politikası, düşük seyreden kredi faizleri ve yurt içi talepte gözlenen ılımlı artış nedeniyle 2012 yılının Kasım ayından itibaren yükseliş göstermeye başlayan finansal olmayan kesime kullandırılan kredilerin büyüme hızı, bu eğilimini 2013 yılı Ekim ayına kadar devam ettirmiştir. Yıl ortasına kadar hem tüketici hem de ticari kredilerin desteğiyle yukarı yönlü hareket eden yıllıklandırılmış toplam kredi büyüme oranı TCMB tarafından gerçekleştirilen likidite sıkılaştırılması ve küresel gelişmelerin ışığında kredi maliyetlerinin artmasıyla düşmeye başlamıştır. Bu gelişmelerle beraber toplam kredilerin yıllık büyüme oranı 27 Aralık 2013 tarihinde %25,0 seviyesinde gerçekleşmiştir.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Finansal Büyüklükler (Milyon TL)				
Toplam Aktifler	263.343	278.302	346.799	24,6
Altın Mevcudu	18.981	34.601	42.850	23,8
Döviz Alacakları	148.200	178.122	236.752	32,9
Menkul Kıymetler	47.379	29.199	8.931	-69,4
Açık Piyasa İşlemleri - Alacaklar	39.645	25.321	39.007	54,1
Açık Piyasa İşlemleri - Borçlar	40.079	26.660	209	-99,2
Mevduat	128.094	159.473	228.325	43,2
Net Faiz Geliri	4.130	4.474	3.802	-15,0
Net Kâr	8.565	4.346	5.029	15,7

Kaynak: TCMB

BÖLÜM 9

KAMU İŞLETMELERİ RAPORU **2013**

DİĞER KAMU İŞLETMELERİ VE FONLAR

Birinci bölümde de ifade edildiği üzere, kamu işletmeleri, kamusal kaynakları kullanarak ekonomik alanda faaliyet gösteren merkezi veya mahalli idarelere ait işletmeleri ifade etmektedir. Dolayısıyla, merkezi veya mahalli idarelerin hâkim ortak oldukları şirketler ile yaptıkları işler ticari nitelik taşıyan, ancak şirket şeklinde örgütlenmemiş kuruluşlar kamu işletmesi olarak adlandırılabilir.

KİT'ler, özelleştirme programındaki kuruluşlar ve kamu sermayeli bankalar dışında kalan ve ülkemizde faaliyet gösteren ve uluslararası tanımlamalar çerçevesinde kamu işletmesi olarak değerlendirilebilecek diğer kurum ve kuruluşlara yönelik bilgilere bu bölümde yer verilmiştir.

Bu bölümün temel amacı;

- 5018 sayılı “Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu” dışında kalan, ancak mevzuatımızda KİT olarak da tanımlanmadığı için kamu sektörü içinde de raporlanmayan işletmeleri genel olarak tanıtmak,

- Başta AB Rekabet Politikası faslı olmak üzere, AB müzakere sürecine yönelik referans niteliğinde bilgi sağlamak,
- Kamu idareleri ile bu kurum ve kuruluşlar arasındaki mali ilişkilere dikkat çekmek ve
- Tüm kamu işletmelerine yönelik bir farkındalık yaratmaktır.

Bu bölümde yer verilen işletme ve fonlardan PTT, Türksat, TRT, AOÇ, TOKİ, Milli Piyango İdaresi, Özelleştirme Fonu ve Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Sayıştay denetimine tabi olup, daha ayrıntılı verilere söz konusu işletmelerin internet sitelerinden, faaliyet raporlarından veya bu işletmelere ilişkin denetim raporlarından ulaşılabilmektedir.

9.1. Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi

Yönetim Kurulu Üyeleri

Osman TURAL (YK Başkanı ve Genel Müdür)
Yusuf TOPRAK (Üye - Genel Müdür Yardımcısı)
Özay ATBAŞ (Üye - Genel Müdür Yardımcısı)
Ender Ethem ATAY (Üye - İlgili Bakanlık)
Münir Kaya AMANVERMEZ (Üye - İlgili Bakanlık)
Ahmet GENÇ (Üye - Hazine)

Sermaye Yapısı

Hazine Sermaye Payı: %100
Nominal Sermaye: 1,10 milyar TL
Ödenmiş Sermaye: 981,53 milyon TL

İlgili Bakanlık

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı

İnternet Adresi

<http://www.ptt.gov.tr>

1840 yılından bu yana faaliyette bulunan ve zaman içinde çeşitli değişikliklere uğrayan Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş. (PTT), son olarak 01.05.2013 tarihli ve 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu ile 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamından çıkarılmış ve mevcut statüsünü kazanmıştır. Şirket Esas Sözleşmesine göre PTT'nin görevleri arasında; yurt içinde ve yurt dışında her türlü taşımacılık hizmetlerini de içerecek şekilde posta, koli, kargo ve lojistik hizmetlerini, elektronik ortam dahil her türlü tebligat ve telgraf hizmetini, posta pulları ile kişisel pul, anma pulları ve posta kartlarının bastırılması ve satışı, denetlemeye ilişkin hükümleri saklı kalmak kaydıyla 5411 sayılı Bankacılık Kanununa tabi olmaksızın, anılan Kanun kapsamında belirtilen faaliyet konularıyla ilgili olarak bankalarla yapacağı sözleşmeler doğrultusunda bankalara destek hizmetini yürütmek yer almaktadır.

PTT, evrensel posta hizmeti yükümlüsü olarak belirlenmiş olup, 6475 sayılı Kanun uyarınca aşağıda yer alan hizmetler evrensel posta hizmet yükümlüsünün tekeline bulunmaktadır.³¹

a) Temel ücret göz önünde bulundurularak Kurumun önerisi ve Bakanlığın teklifi ile Bakanlar Kurulu tarafından ağırlığı veya ücreti belirlenen yurt içi ve yurt dışı haberleşme gönderilerinin kabulü, toplanması, işlenmesi, sevki, dağıtımı ve teslimi.

b) 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun elektronik tebliğe ilişkin hükümleri saklı kalmak kaydıyla, 7201 sayılı Kanun ve diğer kanunlar kapsamındaki elektronik ortam dâhil her türlü tebligatın kabulü, toplanması, işlenmesi, sevki, dağıtımı ve teslimi.

c) Barışta Türk Silahlı Kuvvetlerinin posta hizmetleri.

ç) Postada alınacak ücretleri gösteren posta pulları, kişisel pul, anma pulları, posta kartları ve ilk gün zarflarının bastırılıp satışa çıkarılması.

⁽³¹⁾ 6475 sayılı Kanunun Görev Sözleşmesi başlıklı geçici 3. maddesinin 2. fıkrasında "Evrensel posta hizmet yükümlülüğü, görev sözleşmesi imzalanıncaya kadar, PTT tarafından yürütülür." hükmü yer almaktadır.

Önemli Gelişmeler

2012 yılında 4.501 işyeri ile hizmet veren PTT bu sayıyı 2013 sonunda 4.522 işyerine yükseltmiştir.

2012 yılında 1.019 milyon mektup gönderisi karşılığı 1,25 milyar TL gelir elde edilmişken, 2013 yılında 959 milyon gönderi karşılığı 1,38 milyar TL gelir elde edilmiştir. 2012 yılına göre gönderi adedinde %5,84 azalış olmasına rağmen gelirden %10,48'lik artış sağlanmıştır. Mektup postasının yanı sıra telgraf, telepost ve diğerlerini içeren bütün posta hizmetlerinde de, benzer şekilde 2012 yılına göre gönderi sayısında %5,83'lük azalış gerçekleşmişken, gelirden %10,31 artış kaydedilmiştir.

Hizmet kalitesinin artırılması için 2012 yılında ihalesi yapılan Otomatik Mektup Ayrım Sistemlerinin üretim, montaj ve kurulumu 2013 yılında tamamlanarak test çalışmalarına başlanmıştır.

Değiştirilemez yapıda olan ve posta pulunun elektronik ortamdaki eşdeğeri niteliğine sahip

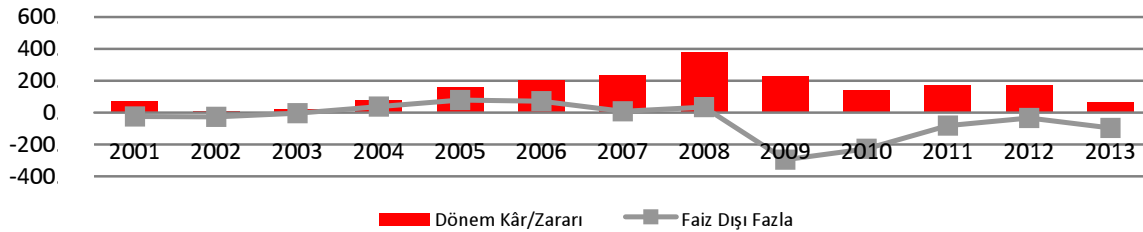
“kayıtlı elektronik posta (KEP)” projesinin pilot uygulaması 2013 yılı Ocak ayında Ulus PTT merkezinde başlatılmış ve gerekli işlemler tamamlanarak Nisan sonu itibarıyla yurt çapında 82 Başmüdürlüğe bağlı bütün PTT Merkez Müdürlüklerinde kayıt hizmeti verilmeye başlanmıştır. 2013 yılı sonu itibarıyla KEP hesabı almış kullanıcı sayısı 2.487'dir.

Mali Durum

2013 yılında PTT'nin faaliyet giderleri 2012 yılına göre %70,4 oranında artarak 650 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bu artışın en önemli sebebi, 6475 sayılı Kanun ile verilen teşvikler sebebiyle emekli olan personel sayısındaki artış dolayısıyla personele ödenen tazminatların artmış olmasıdır. Buna bağlı olarak aynı dönemde Şirketin kârı %62,4 oranında azalarak 64,5 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER (Milyon TL)	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Gelir Tablosu				
Brüt Satışlar	1.594,9	1.836,9	2.000,1	8,9
Satışların Maliyeti	1.218,1	1.376,1	1.452,2	5,5
Faaliyet Giderleri	351,5	381,4	649,9	70,4
Faaliyet Kar Zararı	2,8	52,3	-124,9	----
Finansman Giderleri	0,0	0,0	0,0	----
Dönem Kar Zararı	174,0	171,4	64,5	-62,4
Bilanço				
Dönen Varlıklar	1.049,8	1.092,6	1.565,2	43,3
Stok	23,6	34,5	37,7	9,4
Duran Varlıklar	1.294,3	1.361,1	1.396,5	2,6
Aktif Toplamı	2.344,1	2.453,7	2.961,7	20,7
KV Yabancı Kaynaklar	921,2	950,7	1.468,3	54,4
UV Yabancı Kaynaklar	10,5	12,1	13,9	15,0
Özkaynaklar	1.412,5	1.490,9	1.479,4	-0,8
Rasyolar				
Cari Oran	1,14	1,15	1,07	-7,2
Asit Test Oranı	1,07	1,07	1,01	-5,3
Alacakların Tahsil Süresi (Gün)	8,5	6,4	12,0	86,8
Nakit Çevirme Süresi (Gün)	-23,6	-7,7	-27,0	-252,9
Özsermaye Getiri Oranı %	10,13	9,53	2,91	-69,5
İstihdam				
Toplam Personel Sayısı (Ort.)	29.096	28.762	26.479	-7,9
Toplam İstihdam Gideri	1.088,6	1.198,8	1.442,2	20,3
Bütçe İlişkisi				
Bütçeye Katkı (VDG+Temettü+H. Payı)	35,0	51,0	52,0	2,1
Bütçeden Transferler (Sermaye & G/Z)	0,0	0,0	0,0	----
Verimlilik Göstergeleri				
Personel Başına Brüt Satışlar (Bin TL)	54,8	63,9	75,5	18,3
Personel Başına Maliyet (Bin TL)	41,9	47,8	54,8	14,6
Personel Başına Faaliyet K/Z (Bin TL)	0,1	1,8	-4,7	----
Diğer				
Katma Değer	1.320,3	1.438,3	1.579,1	9,8
Yatırım Harcaması	123,9	127,0	110,9	-12,6
Faiz Dışı Fazla	-81,7	-34,1	-96,6	-183,6

(Milyon TL)

Faiz Dışı Fazla ve Dönem Kâr/Zararı

Kaynak: PTT, Hazine Müsteşarlığı ve Kalkınma Bakanlığı

9.2. Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme A.Ş.

Yönetim Kurulu Üyeleri

Dr. Özkan DALBAY (Başkan - Genel Müdür)
 Ömer SERTBAŞ (Başkan Vekili)
 Hasan NAİBOĞLU (Üye)
 Prof. Dr. Oral ERDOĞAN (Üye)
 Süleyman KARAMAN (Üye)
 Prof. Dr. Ercan BAYAZITLI (Üye)
 Hasan ALBAYRAK (Üye)
 Davut NURİLER (Üye)

İlgili Bakanlık

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı

Sermaye Yapısı

Hazine Sermaye Payı: %100
 Nominal Sermaye: 965,2 milyon TL
 Ödenmiş Sermaye: 965,2 milyon TL

İnternet Adresi

<http://www.turksat.com.tr>

Türk Telekomünikasyon A.Ş. tarafından yürütülen uydu haberleşme hizmetlerinin yeni bir şirket altında yürütülmesi amacıyla, 406 sayılı kanuna ekli 5189 sayılı kanunla kurulan Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme A.Ş. (Türksat), 22.07.2004 tarihinde faaliyete geçmiştir.

Türksat, 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu uyarınca ulusal egemenlik kapsamındaki uydu yörünge pozisyonlarının hakları, yönetimi ve işletme yetkisine sahip olmak ve bununla ilgili yükümlülükleri yerine getirmek, adına kayıtlı ve diğer operatörlere ait uyduları işletmeye vermek ya da verilmesini sağlamak, bu uyduları işletmek, ulusal ve yabancı operatörlere ait uydular üzerinden haberleşme ve iletim alt yapısını kurmak, bilgi ve iletişim teknolojileri alanında her türlü faaliyette bulunmak, işletmek ve ticari faaliyette bulunmak üzere kurulmuştur. Ayrıca Türksat, uydu operatörlüğü, kablo TV operatörlüğü ve e-Devlet kapısının kurulması ile işletilmesi görevlerini de yürütmektedir.

Önemli Gelişmeler

Türksat tarafından 2013 yılı Nisan ayında Türksat-3USAT Haberleşme Test Uydusu uzaya fırlatılmıştır. Ayrıca 2013 yılı Eylül ayı içerisinde Türksat Gözlemevi Kurulumu ile Bir Milyar Türksat (BMT) 2013 Projesi başlatılmış, Türksat 4A ve 4B haberleşme uydularına ilişkin yer sistemleri faaliyetleri sürdürülmeye devam edilmiştir.

Mali Durum

Türksat'ın 2013 yılında faaliyet karı bir önceki yıla göre %11,3 oranında azalarak 111,5 milyon TL'ye düşmüştür. 2013 yılı dönem karı da bir önceki yıla göre %8,4 artarak 200,7 milyon TL seviyesine yükselmiştir. Faaliyet karında azalış meydana gelirken dönem karında artış yaşanması, 2013 yılında diğer faaliyetlerden gelir ve karlar kalemi olan kambiyo gelirlerinin %440 oranında artarak 17,3 milyon TL'den 93,1 milyon TL'ye yükselmesinden kaynaklanmaktadır.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER (Milyon TL)	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Gelir Tablosu				
Brüt Satışlar	455,7	553,7	633,9	14,5
Satışların Maliyeti	417,0	374,7	435,2	16,1
Faaliyet Giderleri	7,4	9,7	37,9	290,7
Faaliyet Kâr Zararı	9,6	125,8	111,5	-11,3
Finansman Giderleri	0,0	0,0	0,0	----
Dönem Kâr Zararı	162,2	185,1	200,7	8,4
Bilanço				
Dönen Varlıklar	609,0	461,5	446,3	-3,3
Stok	17,9	52,1	38,6	-25,9
Duran Varlıklar	918,6	1.343,0	1.527,4	13,7
Aktif Toplamı	1.527,6	1.804,5	1.973,7	9,3
KV Yabancı Kaynaklar	159,6	224,0	202,1	-9,8
UV Yabancı Kaynaklar	5,3	67,5	98,2	45,5
Özkaynaklar	1.362,7	1.513,0	1.673,4	10,6
Rasyolar				
Cari Oran	3,8	2,1	2,2	4,7
Asit Test Oranı	3,7	1,8	2,0	11,1
Özsermaye Getiri Oranı %	10,2	9,8	9,6	2
İstihdam				
Toplam Personel Sayısı (ort.)	586	656	722	10
Toplam İstihdam Gideri	57,8	67,3	81,1	20,5
Diğer				
Kablo TV Abone Sayısı (Bin Kişi)	1.261	1.251	1.182	-5,5
Teledünya Abone Sayısı (Bin Kişi)	495	482	494	2,5
Uydu Net Abone Sayısı (Bin Kişi)	460	500	487	-2,6

Kaynak: TÜRKSAT ve Hazine Müsteşarlığı

9.3. Türkiye Radyo Televizyon Kurumu

Yönetim Kurulu Üyeleri

İbrahim ŞAHİN (YK Başkanı ve Genel Müdür)
Dr. Zeki ÇİFTÇİ (Üye - Genel Müdür Yardımcısı)
Prof. Dr. Coşkun ÇAKIR (Üye)
Hikmet İNCE (Üye)
Recep ŞAHİN (Üye)
Feridun KEŞİR (Üye)

Sermaye Yapısı

Hazine Sermaye payı: %100
Nominal Sermaye: 182 milyon TL
Ödenmiş Sermaye: 182 milyon TL

İlgili Bakanlık

Başbakan Yardımcılığı (Sn. Bülent ARINÇ)

İnternet Adresi

<http://www.trt.net.tr>

1982 Anayasasının 133'üncü maddesinin 3'üncü fıkrası uyarınca Türkiye'nin kamu tüzel kişiliğini haiz ve kamusal nitelikteki tek yayın kuruluşu olan Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT), devlet adına radyo ve televizyon yayınlarını gerçekleştirmek amacıyla 1964 yılında kurulmuştur.

TRT 15 televizyon kanalı, 7 ulusal, 6 bölgesel, 5 uluslararası radyo kanalı, trt.net.tr ve trt.world.com üzerinden 35 dil ve lehçede yayın, teleteks yayını ve "TeleVİZYON", "TRT Çocuk" ve "TRT Haber DD" dergileriyle yayıncılık faaliyetlerini sürdürmektedir.

Önemli Gelişmeler

2013 yılında toplamı 22.000'i geçen, toplam süresi ise 380.000 (6700 saat) dakikayı bulan yapım/yayın; Haber Kamera-Uplink Grubu'nca 10.000 haber, program ve canlı bağlantı; Montaj servisi tarafından ise 42.000 haber, program kurgusu gerçekleştirilmiştir.

Mali Durum

2013 yılında TRT gelirlerinin %92'sini elektrik hasılatından alınan paylar ve bandrol ücret gelirleri toplamından oluşan Kamusal Katkı Gelirleri oluşturmuştur. 2013 yılında elektrik hasılat geliri 800,74 milyon TL, bandrol ücret geliri ise 559,8 milyon TL olarak gerçekleşmiş olup, bir önceki yıla göre elektrik hasılatından alınan payda %21'lik, bandrol ücret gelirlerinde ise %3'lük artış olmuştur.

Kamusal katkı gelirlerinin haricinde, ilan ve reklam gelirleri ile haber ve program satış gelirleri, sponsorluk gelirleri, konser ve temsil gelirleri ile marka ve lisans gelirleri Kurum gelirlerini oluşturmakta olup, 2012 yılında söz konusu faaliyetlerden 111,39 milyon TL satış geliri elde edilmiştir.

2954 sayılı TRT Kanunu'nun "Kar dağıtımı ve yedek akçe" başlıklı 34. maddesi uyarınca TRT, dönem kârını dağıtmayarak kendi bünyesinde bırakmaktadır.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER (Milyon TL)	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Gelir Tablosu				
Brüt Satışlar	1.202,5	1.375,6	1.477,8	7,4
Satışların Maliyeti	767,7	833,4	824,0	-1,1
Faaliyet Giderleri	379,2	409,3	444,6	8,6
Faaliyet Kâr Zararı	55,5	132,7	208,6	57,1
Finansman Giderleri	0,0	0,0	0,0	----
Dönem Kâr Zararı	133,9	179,5	113,1	-37,0
Bilanço				
Dönen Varlıklar	804,5	913,3	959,7	5,1
Stok	49,9	72,7	66,4	-8,6
Duran Varlıklar	1.202,5	1.375,6	1.043,5	7,5
Aktif Toplamı	767,7	833,4	2.003,2	6,3
KV Yabancı Kaynaklar	379,2	409,3	55,4	5,2
UV Yabancı Kaynaklar	55,5	132,7	43,4	8,4
Özkaynaklar	0,0	0,0	1.904,4	6,3
Rasyolar				
Cari Oran	14,0	17,3	17,3	----
Asit Test Oranı	13,1	16,0	16,1	0,6
Özsermaye Getiri Oranı %	8,3	10,0	5,9	-41,0
İstihdam				
Toplam Personel Sayısı (Ort.)	7.060	7.106	7.158	0,7
Toplam İstihdam Gideri	413,06	436,03	473,12	8,5

Kaynak: TRT ve Hazine Müsteşarlığı

9.4. Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü

Yönetim

Ömer Bülent ARSLAN (Müdür)

Sermaye Yapısı

Hazine Sermaye Payı: %100

Nominal Sermaye: 500 TL

Ödenmiş Sermaye: 500 TL

İlgili Bakanlık

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı (Bağlı Kuruluş)

İnternet Adresi

<http://www.aoc.gov.tr>

1925 yılında, ıslah için son derece elverişsiz olarak görülen bir arazide Mustafa Kemal Atatürk'ün kişisel mülkü olarak Ankara ve çevresini yeşillendirmek, modern tarım ve işletmecilik tekniklerini uygulayarak çevre çiftçilerine önderlik ve öğreticilik yapmak amaçları ile kurulan Atatürk Orman Çiftliği (AOÇ), 1937 yılında Atatürk tarafından Hazineye bağışlanmıştır.

Hazineye intikalini müteakip çeşitli kurum ve kuruluşların bünyesinde faaliyet gösteren AOÇ, 1950 yılında bugünkü statüsü olan Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının bağlı kuruluşu olarak yeniden yapılandırılmıştır.

AOÇ Müdürlüğü, hâlihazırda tarla, bağ ve bahçe ziraatı, sığırcılık başta olmak üzere hayvancılık, süt, süt ürünleri, şarap, bal, meyve suyu vb. ürünlerin üretim ve pazarlaması gibi alanlarda faaliyet göstermektedir.

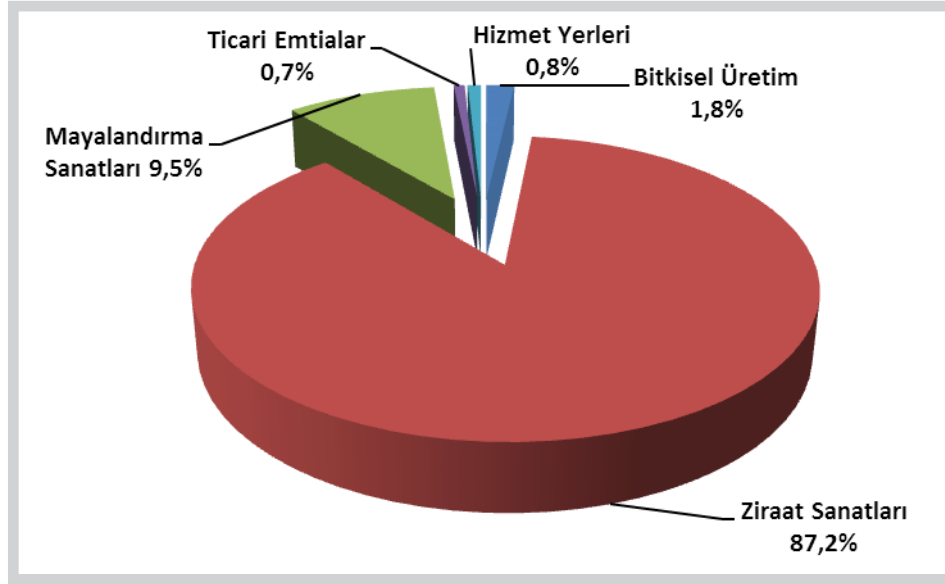
Kuruluş, 233 sayılı KHK'nin "İstisnalar" başlıklı 58. maddesi ile anılan KHK hükümlerinden muaf tutularak KİT Sisteminin dışında bırakılmakla birlikte, ilgili mevzuat uyarınca Sayıştay ve TBMM'nin denetimine tabidir.

Mali Durum

2013 yılı içerisinde kuruluşun brüt satış hasılatı bir önceki yıla göre yaklaşık %30 artmış ve 72 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Brüt satış hasılatında yaşanan bu iyileşmenin başlıca sebepleri, pastörize süt satış hasılatının 2012 yılına göre %46 oranında artarak yaklaşık 30 milyon TL'ye ulaşması ile yoğurt satış hasılatının yine 2012 yılına göre %30 oranında artarak 15,4 milyon TL'ye ulaşmasıdır. Diğer taraftan, kuruluşun 2013 yılı faaliyet zararı %16,7 artarak 20,9 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Kuruluş, esas faaliyetlerinden zarar etmekle birlikte, arazi ve bina kiralardan elde ettiği gelirlerle kâra geçmektedir.

Grafik 14: AOÇ 2013 Yılı Hasılatının Yüzde Dağılımı

Kaynak: AOÇ

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER (Milyon TL)	2011	2012	2013	% Değişim
Brüt Satışlar	40,8	55,4	71,9	29,8
Faaliyet Kâr Zararı	-13,8	-17,9	-20,9	16,8
Dönem Kâr Zararı	5,6	3,2	7,8	144,0
Aktif Toplamı	85,0	90,0	84,2	-6,4
Toplam Personel Sayısı (ort.)	316	372	356	-4,3
Toplam İstihdam Gideri	13,1	15,9	18,6	17,0
Yatırım Harcaması	1,3	0,8	1,1	37,5

Kaynak: AOÇ

9.5. Türk Hava Yolları A.O.

Yönetim Kurulu Üyeleri

Hamdi TOPÇU (Başkan)
 Prof. Dr. Cemal ŞANLI (Başkan V.)
 Doç. Dr. Temel KOTİL (Genel Müdür ve Üye)
 Muzaffer AKPINAR (Üye)
 Mehmet BÜYÜKEKŞİ (Üye)
 İsmail GERÇEK (Üye)
 Naci AĞBAL (Üye)
 Mehmet Nuri YAZICI (Üye)
 Prof. Dr. Mecit EŞ (Üye)

Sermaye Yapısı

ÖİB Sermaye Payı: %49,12
 Nominal Sermaye: 1,38 milyar TL
 Ödenmiş Sermaye: 1,38 milyar TL

İlgili Bakanlık

ÖİB'nin Bağlı Olduğu Bakanlık

İnternet Adresi

<http://www.thy.com.tr>

1933 yılında “Hava Yolları Devlet İşletmesi” adıyla kurulan Türk Hava Yolları A.O. (THY), 1935 yılında Bayındırlık Bakanlığına, 1938 yılında ise “Devlet Hava Yolları Umum Müdürlüğü”ne dönüştürülerek Ulaştırma Bakanlığına bağlanmıştır. 1955 yılında Türk Hava Yolları adını alan Kuruluş, 1983 yılında “Devlet Havacılık ve Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü”nün bağlı ortaklığı haline getirilmiş ve 1984 yılında yürürlüğe giren 233 sayılı KHK ile kamu iktisadi kuruluşu statüsüne kavuşmuştur. 1994 yılında özelleştirme kapsam ve programına alınan Kuruluşun kamu payı 2004 ve 2006 yıllarında gerçekleştirilen halka arz işlemleri neticesinde hâlihazırda %49,12 halka açıklık oranı ise %50,88³²'dir.

1933 yılında Sivil Hava Taşımacılığı sektöründe faaliyet göstermek üzere kurulan THY'nin ana

faaliyet konusu yurt içi ve yurt dışında yolcu ve kargo hava taşımacılığı yapmaktır.

Önemli Gelişmeler

Uluslararası Hava Taşımacılığı Birliği'ne üye havayolları içerisinde THY, 2013 yılında dünyada en fazla dış hat yolcu taşıyan ilk 10 havayolu içerisinde yer almıştır.

2013 yılında dış hatta 20 (3 Afrika, 2 Orta Doğu, 9 Avrupa, 1 Orta Asya, 4 Güney Asya, 1 ABD), iç hatta 4 olmak üzere; toplam 24 yeni noktaya sefer başlatılmıştır. Böylece iç ve dış hatlarda sefer yapılan meydan sayısı 245'e yükselmiştir. Dünyada 106 ülke ile en fazla ülkeye uçan havayolu olan THY, Aralık 2013 itibarıyla Avrupa Hava Yolları Birliğine üye hava yolları arasında, yolcu sayısı bakımından %12,8'lik pazar payı ile 2. sırada yer almıştır.

⁽³²⁾ Türk Hava Yolları A.O.'da kamu payı %50'nin altında olduğundan ülkemiz mevzuatına göre kamu şirketi sayılmamaktadır. Ancak, uluslararası tanımlar çerçevesinde, “yönetim kontrolü” itibarıyla bakıldığında Türk Havayolları A.O. kamu işletmesi olarak nitelendirilebilmektedir.

THY, 2013 yılı içinde filosuna 31 yeni uçağı katarak toplam uçak sayısını 233'e yükseltmiştir.

THY'nin 2013 yılında taşıdığı toplam yolcu sayısı bir önceki yıla göre %23,6 oranında artarak 48,3 milyon yolcuya ulaşmıştır. Bu miktarın %41,5'lik kısmını iç hat yolcusu, %58,5'lik kısmını ise dış hat yolcusu oluşturmuştur. 2012 yılına göre yolcu sayısındaki artış oranı iç hatlarda %26,1, dış hatlarda ise %21,9 olarak gerçekleşmiştir. 2013 yılında yolcu doluluk oranı %79 olarak gerçekleşmiştir. 2012 yılına 7 adet kargo uçağı ile başlayan THY, 2013 yılı sonu

itibarıyla kargo uçağı sayısını 9'a yükseltmiştir. THY, aynı dönemde tarifeli kargo seferi yaptığı nokta sayısını da 38'den 47'ye çıkarmıştır.

Mali Durum

THY, 2013 yılında Türkiye ortalamasının çok üzerinde büyüyerek yolcu sayısını %23,6, taşıdığı kargo miktarını ise %20 oranında artırmayı başarmıştır. Bir önceki yıla göre satışlarını %27 artışla 18,8 milyar TL'ye çıkarmıştır. THY'nin 2012 yılında 1,39 milyar TL olan vergi öncesi net kârı ise 2013 yılında 965 milyon TL'ye düşmüştür.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER (Milyon TL)	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Gelir Tablosu				
Brüt Satışlar	11.812,5	14.762,0	18.776,8	27,2
Satışların Maliyeti	9.803,3	11.717,0	15.304,7	30,6
Faaliyet Kâr Zararı	122,6	1.139,4	1.240,0	8,8
Dönem Kâr Zararı (Vergi Öncesi)	145,9	1.385,1	965,2	-30,3
Bilanço				
Dönen Varlıklar	4.042,7	3.861,5	4.535,5	17,5
Stok	251,8	259,2	342,3	32,1
Duran Varlıklar	12.362,2	14.896,4	20.863,8	40,1
Aktif Toplamı	16.404,9	18.757,9	25.399,3	35,4
KV Yabancı Kaynaklar	3.951,4	4.510,7	6.652,8	47,5
UV Yabancı Kaynaklar	7.954,6	8.842,2	11.784,1	33,3
Özkaynaklar	4.498,9	5.405,0	6.962,5	28,8
Rasyolar				
Cari Oran	1,0	0,9	0,7	-22,2
Asit Test Oranı	1,0	0,8	0,6	-25,0
Nakit Oranı	0,4	0,4	0,7	75,0
Özsermaye Getiri Oranı %	0,4	21,4	9,8	-54,2
İstihdam				
Toplam Personel Sayısı (Dönem Sonu)	15.737	15.857	18.882	19,1
Uçak Sayısı				
Yolcu Uçağı	179	195	224	14,9
Kargo Uçağı	6	7	9	28,6
Yolcu Sayısı (Bin Kişi)				
Dış Hatlar Yolcu Sayısı	18.160	23.139	28.215	21,9
İç Hatlar Yolcu Sayısı	14.488	15.906	20.053	26,1
Toplam Yolcu Sayısı	32.648	39.045	48.268	23,6

Kaynak: THY

9.6. Anadolu Ajansı

Yönetim Kurulu Üyeleri

Kemal ÖZTÜRK (Başkan - Genel Müdür)
Salih MELEK (Başkan Yardımcısı)
M. Mücahit KÜÇÜKYILMAZ (Üye)
Refik KORKUSUZ (Üye)
Nihat ERDOĞMUŞ (Üye)

Sermaye Yapısı

Hazine Sermaye Payı: %47,75
Nominal Sermaye: 50 bin TL
Ödenmiş Sermaye: 50 bin TL

İlgili Bakanlık

Başbakan Yardımcılığı (Sn. Bülent ARINÇ)

İnternet Adresi

<http://www.aa.com.tr>

6 Nisan 1920 tarihinde Mustafa Kemal ATATÜRK tarafından kurulan Anadolu Ajansı, 1925 yılında yapısal değişikliğe uğramış ve anonim şirket statüsüne kavuşmuştur. Zaman içerisindeki devirlerle Kuruluş'taki kamu payı %47,75 oranında tesis edilmiştir.

Hissedarların vefat etmeleri ve mirasçıların takip etmemeleri sebebiyle, Ajans hisselerin bir kısmının sahipleri bilinmemektedir.

Önemli Gelişmeler

2013 yılında günlük ortalama haber içerikleri sayısı 2012 yılına göre %61'lik artışla 2.634 olarak gerçekleşmiştir. Bu sayının ortalama 1.138'i haber, 1.260'ı fotoğraf ve 236'sı görüntüdür. 2013 yılı toplam haber içeriği sayısı 1.164.074 olmuştur. 56 ülkede 64 merkezde haberci ağı bulunan Anadolu Ajansı tarafından 2013 yılında Türkçe dışında hizmet sunulan İngilizce, Arapça, Rusça, Boşnakça-

Hırvatça-Sırpça (BHS) ve Kürtçe dillerinde üretilen haber sayısı 191.559'dur. 2012 yılına göre yabancı dilde haber sayısındaki artış oranı %124 olarak gerçekleşmiştir.

Mali Durum

2013 yılında Kuruluş'un brüt satışları 28,4 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Kuruluş faaliyet gelirleri abonelerden tahsil edilen ücretlerden oluşmaktadır. Ayrıca Kuruluş 2013 yılında Basın Yayın Enformasyon Genel Müdürlüğü tarafından 112,5 milyon TL aktarılmıştır.

Kuruluş'un önemli gider kalemlerinin başında personel giderleri gelmektedir. 2013 yılında personel giderleri Kuruluş'un toplam giderlerinin %79'luk kısmını oluşturmıştır.

2013 yılında Şirketin dönem karı 9,0 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER (Milyon TL)	2011	2012	2013	% Değişim (2013-2012)
Gelir Tablosu				
Brüt Satışlar	137,3	118,9	28,4	-76,0
Satışların Maliyeti	133,4	140,8	111,0	-21,0
Faaliyet Giderleri	3,1	1,7	23,1	1259,0
Faaliyet Kâr Zararı	0,3	-26,3	-105,7	302,0
Dönem Kâr Zararı (Vergi Öncesi)	1,1	16,7	9,0	-46,0
Bilanço				
Dönen Varlıklar	26,0	14,7	23,9	63,0
Duran Varlıklar	6,0	13,0	15,0	15,0
Aktif Toplamı	32,0	27,7	39,0	41,0
KV Yabancı Kaynaklar	32,3	13,9	18,0	29,0
UV Yabancı Kaynaklar	0,7	4,0	9,4	135,0
Özkaynaklar	-0,3	13,8	20,9	51,0
Rasyolar				
Cari Oran	0,8	1,1	1,3	25,0
Asit Test Oranı	0,7	0,5	0,8	38,0
Nakit Oranı	0,5	0,0	0,3	1201,0
Özsermaye Getiri Oranı %	-3,7	1,0	0,3	-67,0
Diğer Veriler				
Toplam Haber Sayısı (günlük ort.)	636	726	1.138	57
İletilen Fotoğraf Sayısı (günlük ort.)	508	726	1.260	74

Kaynak: AA

9.7. Borsa İstanbul A.Ş

Yönetim Kurulu Üyeleri

Dr. M. İbrahim TURHAN (YK Başkanı - Genel Müdür)
 Osman AKYÜZ (YK Başkan Vekili)
 Mustafa BÜYÜKABACI (Üye)
 Seyit Ahmet IŞKIN (Üye)
 Melikşah UTKU (Üye)
 Talat ULUSSEVER (Üye)
 K. Attila KÖKSAL (Üye)
 Işinsu KESTELLİ (Üye)
 Hüseyin KELEZOĞLU (Üye)

Sermaye Yapısı

Hazine Sermaye Payı: %49
 Nominal Sermaye: 423,2 milyon TL
 Ödenmiş Sermaye: 423,2 milyon TL

İnternet Adresi

<http://borsaistanbul.com/>

6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun yürürlüğe girdiği tarih olan 30/12/2012 tarihinde İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB) ile İstanbul Altın Borsası'nın (İAB) tüzel kişilikleri başkaca bir işleme gerek kalmadan son bulmuş ve ticaret siciline resen tescil edilerek Borsa İstanbul A.Ş. kurulmuştur. Söz konusu yapılanma ile İMKB ile İAB bünyesinde bulunan piyasalar, Borsa İstanbul çatısı altına geçmiştir. Borsa İstanbul Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası (VİOP) ise 21 Aralık 2012 tarihinde işleme başlamış olup 5 Ağustos 2013 tarihi itibarıyla İzmir'de kurulu Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası'nın tüzel kişiliği son bulmuştur. Bu şekilde üç borsanın piyasaları tek Borsa İstanbul çatısı altında birleşmiştir.

Borsa İstanbul, esas sözleşmesinin 03/04/2013 tarihinde ticaret siciline tescil edilmesiyle faaliyet izni almıştır. Paylarının %49'u, bu pay sahipliği ile ilgili her türlü işlem Hazine Müsteşarlığınca yürütülmek üzere Hazine, %51'i ise öncelikle mezkur Kanunun 138'inci maddesinde hükme bağlanan amaçlarla değerlendirilmek üzere Borsa İstanbul adına kaydedilmiştir.

Önemli Gelişmeler

Borçlanma Araçları Piyasasında 2012 yılında 6,83 trilyon TL olan yıllık işlem hacmi, 2013 yılında 6,90 trilyon TL'ye yükselmiştir. VOBAS-VİOP birleşmesi sonrasında 27 Aralık 2013 tarihinde 3,24 milyar TL TL ile VİOP'da işlem hacmi rekoru kırılmıştır. 2013 yılında ilk halka arz ile 18 şirket 1,37 milyar TL, ikincil halka arz yoluyla ise bir şirket 3,25 milyar TL kaynak sağlamıştır. 2013 yılında özel sektör borçlanma araçlarında önemli bir artış yaşanmış ve ihracçı şirketler 330 adet borçlanma aracı ihracından toplam 55,65 milyar TL kaynak elde etmiştir.

Dünya Bankası ve Hazine Müsteşarlığı arasındaki çalışmalar sonucunda, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Borsa İstanbul ve SPK iş birliğiyle Borsa İstanbul yerleşkesinde faaliyete geçecek Dünya Bankası'nın İslami Finans alanındaki ilk ve tek temsilciliği olan 'Dünya Bankası Küresel İslami Finans Geliştirme Merkezi'nin resmi açılışı, 30 Ekim 2013 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Borsa İstanbul, Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK) ve Takas ve Saklama A.Ş. (Takasbank)'ta ortaklık paylarını yükseltmiştir. Bu kapsamda Borsa İstanbul 2013 yılsonu itibariyle MKK'daki payını %30,1'e (Takasbank ortaklığı üzerinden efektif olarak toplam %64) ve Takasbank'taki payını %52,09'a çıkarmıştır.

18 Aralık 2013 tarihinde imzalanan anlaşma ile Karadağ Borsası'nda %24,39'luk paya sahip olunmuştur.

10 Ocak 2013'de Japon Borsası, 10 Mayıs 2013'de Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (ERBD), 28 Mayıs 2013'de Tiran Borsası, 19 Eylül 2013'de Uluslararası İslami Finans Piyasası (IIFM) ve 25 Aralık 2013'de Karaçi Borsası ile karşılıklı işbirliğini geliştirmeye yönelik mutabakat zabıtları imzalanmıştır.

SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER	2011**	2012**	2013***	% Değişim (2013-2012)
Finansal Büyüklükler (Milyon TL)				
Toplam Aktifler	543,0	500,0	620,8	24,2
Toplam Mevduat*	137,2	204,2	200,3	-1,9
Özkaynaklar	419,0	364,6	457,0	25,3
Net Faaliyet Kârı	39,8	62,3	37,7	-39,5
Net Kâr	49,4	77,7	24,0	-69,1
Rasyolar (%)				
Vadesiz Mevduat / Toplam Mevduat	0,002	0,030	0,208	593,3
Faiz Gelirleri İçinde Menkul Değerlerin Payı	20,00	30,00	18,31	-39,0
Faiz Dışı Gelir / Faiz Dışı Gider	114,06	125,24	108,39	-13,5
Aktif Kârlılığı	9,10	15,54	3,86	-75,2
Özkaynak Kârlılığı	11,80	21,31	5,25	-75,4

Kaynak: Borsa İstanbul A.Ş.

* Reeskontlar Hariçtir.

** İMKB

***Borsa İstanbul A.Ş. 3 Nisan 2013'te faaliyetlerine başladığından, 03.04.2013-31.12.2013 dönemi için doldurulmuştur. Karlılık göstergelerindeki görece düşüş bu sebepten kaynaklanmaktadır.

9.8. Mahalli İdare İşletmeleri

Mahalli idareler, 5018 sayılı Kanunun 3. maddesinde, yetkileri belirli bir coğrafi alan ve hizmetlerle sınırlı olarak kamusal faaliyet gösteren belediyeler, il özel idareleri ile bunlara bağlı veya bunların kurdukları veya üye oldukları birlik ve idareler olarak tanımlanmıştır.

5302 sayılı “İl Özel İdareleri Kanunu”nun 52. ve 53. maddelerinde; idarelerin kendisine verilen görev ve hizmet alanlarında, ilgili mevzuatta belirtilen usullere göre sermaye şirketleri kurabilecekleri ve özel gelir ve gideri bulunan hizmetlerini İçişleri Bakanlığının izniyle bütçe içi işletme kurarak yapabilecekleri hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı “Belediye Kanunu”nun 70. maddesinde ise belediyelerin kendilerine verilen görev ve hizmet alanlarında, ilgili mevzuatta belirtilen usullere göre şirket kurabilecekleri belirtilmiştir.

5216 sayılı “Büyükşehir Belediyesi Kanunu”nun 26. maddesinde de, “Büyükşehir belediyesi kendisine verilen görev ve hizmet alanlarında, ilgili mevzuatta belirtilen usullere göre sermaye şirketleri kurabilir. Genel sekreter ile belediye ve bağlı kuruluşlarında yöneticilik sıfatını haiz personel bu şirketlerin yönetim ve denetim kurullarında görev alabilirler. Büyükşehir belediyesi, kendine ait büfe, otopark ve çay bahçelerini işletebilir; ya da bu yerlerin belediye veya bağlı kuruluşlarının %50’sinden fazlasına ortak olduğu şirketler ile bu şirketlerin %50’sinden fazlasına ortak olduğu şirketlere, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi olmaksızın belediye meclisince belirlenecek süre ve bedelle işletilmesini devredebilir.” hükmü bulunmaktadır.

Mahalli idarelerin iştirak ettikleri veya kurdukları şirketler³³, yönetim kontrolü kamu idarelerinin uhdesinde olduğundan uluslararası uygulamalarda kamu işletmesi olarak tasnif edilmektedirler.

Mali Görünüm ve Seçilmiş Göstergeler

Mahalli idarelerin faaliyetleri ve mali durumları izlenmekte olup, söz konusu idarelere ait şirketlerin faaliyetlerinin izlenmesi ve raporlanmasına yönelik olarak “Kamu İşletmelerinin Faaliyetlerinin İzlenmesi ve Raporlanmasına Dair Tebliğ” 17.06.2009 tarihli ve 27261 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış, bu çerçevede 07.12.2009 tarihli ve 51864 sayılı Kamu İşletmelerinin İzlenmesi Genelgesi’nde raporlanacak tablolar belirtilmiştir. Bu kapsamda başlatılan çalışmalar çerçevesinde halen büyükşehir belediyelerine ait mahalli idare işletmelerinin verileri raporlanmakta olup, diğer mahalli idare işletmelerine ait verilerin raporlanmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

2012 yılında 6360 sayılı Kanunla 14 il belediyesinin büyükşehir belediyesine dönüştürülmesiyle, büyükşehir belediye sayısı 30 olmuştur. Söz konusu belediyelere ait 110 mahalli idare işletmesinin özet bilgileri şu şekildedir.

⁽³³⁾ Bu işletmeler kamuoyunda zaman zaman “Belediye İktisadi Teşebbüsleri” (BİT) olarak da adlandırılmaktadırlar. Ancak, il özel idarelerinin kurdukları şirketler de mevcut olduğundan, raporda “Mahalli İdare İşletmeleri” ifadesi benimsenmiştir.

ÖZET BİLANÇO (Milyon TL)	2013*
Aktif Toplamı	10.552,5
Dönen Varlıklar	6.419,2
Duran Varlıklar	4.133,3
Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	3.524,0
Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	2.194,9
Öz Kaynaklar	4.833,6
Nominal Sermaye	5.144,2
Ödenmiş Sermaye	4.946,6
Pasif Toplamı	10.552,5

ÖZET GELİR TABLOSU (Milyon TL)	2013*
Brüt Satışlar	11.454,10
Yurt İçi	11.413,80
Yurt Dışı	22,6
Satışların Maliyeti	10.176,10
Faaliyet Giderleri	1.181,80
Faaliyet Kâr-Zararı	63,3
Dönem Kâr-Zararı	452,6
Dönem Net Kâr-Zararı	315,1

TOPLU PERSONEL BİLGİLERİ (Milyon TL)	2013*
Yıl Sonu Personel Sayısı	39.813
Kadın (%)	14,1
Erkek (%)	85,9
Okur Yazar - İlköğretim Mezunu (%)	38,1
Lise - Yüksekokul Mezunu (%)	47,8
Lisans ve Üstü (%)	14,1
0-30 Yaş (%)	18,9
30-40 Yaş (%)	46,9
40-50 Yaş (%)	30,1
50 ve Üzeri (%)	4,0

(*): Geçici.

9.9. Diğer Kamu İşletmeleri

Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü

2013 yılı sonu itibarıyla Yönetim Kurulu Başkanlığını ve Genel Müdürlüğünü Recep BİÇER'in yürüttüğü Milli Piyango İdaresi Maliye Bakanlığına bağlı, özel bütçeli, 320 sayılı KHK ile düzenlenen ve saklı tutulan hükümler dışında özel hukuk hükümlerine tabi ve her türlü tasarrufa ehil, tüzel kişiliği haiz bir kamu kuruluşudur.

İdare, her türlü şans oyunu düzenleme ve denetleme ile bu konuda Türkiye'yi temsil edip, ortaklıklara girip işbirliği yapma yetkisine sahiptir. İdarenin hasılat ve gelir ve karlarından Tanıtma Fonuna, Sosyal hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna, Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kuruluna ve Savunma Sanayii Destekleme Fonu'na çeşitli oranlarda aktarım gerçekleşmektedir.³⁴

Kuruluşun internet adresi

<http://www.millipiyango.gov.tr'dir>

Spor Toto Teşkilat Başkanlığı

2013 yılı sonu itibarıyla başkanlığını Mehmet Muharrem KASAPOĞLU'nun yaptığı Spor Toto Teşkilatı Başkanlığı Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın bağlı kuruluşudur.

Kuruluş hazırlıkları 1949 yılına uzanan Spor Toto Teşkilatı, 1959 yılında çıkarılan kanunla resmen kurulmuştur. 26.03.1960 tarihinde ilk kupon kabulünü gerçekleştiren Spor Toto Teşkilatı, bir yandan yasa dışı bahsi önlerken, diğer yandan spor ekonomisini destekleme fonksiyonlarını gerçekleştirmektedir.

Kuruluşun internet adresi

<http://www.sportoto.gov.tr'dir>

T.C. Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı

2013 yılı sonu itibarıyla başkanlığını Ahmet Haluk KARABEL'in yürüttüğü Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) Başbakanlığın bağlı kuruluşudur.

TOKİ'nin başlıca faaliyet alanları, yurt içi ve yurt dışında doğrudan veya iştirakleri aracılığıyla proje geliştirmek; konut, altyapı ve sosyal donatı uygulamaları yapmak veya yaptırmak, ferdi ve toplu konut kredisi vermek, doğal afet meydana gelen bölgelerde gerek görüldüğü takdirde konut ve sosyal donatıları altyapıları ile birlikte inşa etmek, teşvik etmek ve desteklemektir.

Kuruluşun internet adresi

<http://www.toki.gov.tr'dir>

Döner Sermaye İşletmeleri

Döner sermaye işletmeleri, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin kamu hizmeti üretiminde ortaya çıkan atıl kapasitelerinin değerlendirilmesi amacıyla kurulmuştur. Bu işletmeler, söz konusu kamu idarelerinin esas faaliyetlerinin bir parçası olarak ortaya çıkmakla birlikte, genel idare esaslarına göre üretilmesi mümkün olmayan özel mal ya da hizmetlerin üretiminin gerçekleştirilmesini temin etmek üzere, bu idarelere tahsis edilen sermaye ile faaliyet gösteren işletmelerdir.

Döner sermaye işletmelerinin denetimi Sayıştay Başkanlığı'nca gerçekleştirilmektedir.

Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı

Kara, Deniz ve Hava Kuvvetlerini Güçlendirme Vakıflarının birleştirilmesi ile kurulan Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı (TSKGV) ticari

⁽³⁴⁾ Şans Oyunlarının Lisans Verilmesi Suretiyle Özelleştirilmesi ihalesi 15 Temmuz 2014 tarihinde yapılmış olup, lisansın 2.755.000.000 (İkimilyarediyüzelli beş milyon) ABD Doları bedelle 10 yıllık süre ile verilmesine dair ÖYK kararı 29 Ağustos tarihinde resmi gazetede yayımlanmıştır.

işletmeler kurma, ticari işletmelere ortak olma ve bu işletmeler nezdinde Vakıf temsilcilerini seçme faaliyetinde bulunmaktadır.

Vakıf doğrudan ve dolaylı olarak toplam 17 şirkete iştirak etmektedir.

Vakfın internet adresi

<http://www.tskgv.org.tr>'dir.

Bütçe Dışı Fonlar

Ülkemizde faaliyet gösteren birçok bütçe dışı fon, mali şeffaflık ve hesap verebilirliğin artırılmasını teminen, 2000 ve 2001 yıllarında fonların tasfiyesine ilişkin istihsal edilen kanunlar ile kaldırılmıştır.

Bu çerçevede, sadece 5 adet bütçe dışı fon kalmıştır. Bu fonlar, şirket statüsünde faaliyet göstermemektedir. Diğer taraftan, kendilerine ait gelir ve giderleri bulunmaktadır. Fonlara ilişkin özet bilgiler aşağıda sunulmaktadır.

a) Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu

2013 yılı sonu itibarıyla Başkanlığı Şakir Ercan GÜL tarafından yürütülen Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Başbakan Yardımcılığının koordineli/bağıntılı kuruluşu olarak görev yapmaktadır. Fon'un görevleri arasında, Bankacılık Kanunu ve ilgili diğer mevzuat ile verilen yetkiler çerçevesinde tasarruf sahiplerinin hak ve menfaatlerinin korunması amacıyla, mevduatın ve katılım fonlarının sigorta edilmesi, fon bankalarının yönetilmesi, mali bünyelerinin güçlendirilmesi, yeniden yapılandırılması, devri, birleştirilmesi, satışı, tasfiyesi, fon alacaklarının takip ve tahsili işlemlerinin yürütülmesi ve sonuçlandırılması ve fon varlık ve kaynaklarının idare edilmesi yer almaktadır.

TMSF'nin internet adresi

<http://www.tmsf.org.tr>'dir.

b) Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına bağlı olarak faaliyet göstermektedir.

Fonun kuruluş amacı, fakr-u zaruret içinde ve muhtaç durumda bulunan vatandaşlar ile her ne suretle olursa olsun Türkiye'ye kabul edilmiş veya gelmiş kişilere yardım etmek, sosyal adaleti pekiştirici tedbirler olarak gelir dağılımının adil bir şekilde tevzi edilmesini sağlamak ve sosyal yardımlaşma ve dayanışmayı teşvik etmektir.

Fonda toplanan kaynak, Fon kurulunda alınan kararlar doğrultusunda ve Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü eliyle Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarına aktarılmakta ve yardımlar Vakıflar tarafından vatandaşlara ulaştırılmaktadır.

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu'nun internet adresi

<http://www.sydg.gov.tr>'dir.

c) Özelleştirme Fonu

1994 yılında özelleştirme uygulamalarının yerine getirilebilmesi için gereken maddi kaynakları sağlamak ve anılan Kanunda belirtilen çeşitli alanların finansmanı amacıyla T.C. Ziraat Bankası nezdinde kurulan Fon'un mevcut durumda yönetimi Maliye Bakanlığı'nın bağlı kuruluşu olan Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından gerçekleştirilmektedir. Denetim ise Sayıştay Başkanlığı'nca yerine getirilmektedir.

Fonun gelir kaynakları, özelleştirme uygulamaları sonucu sağlanan gelirler ile idareye devredilen kuruluşlardan elde edilen temettüler, özelleştirme uygulamaları çerçevesinde ihraç edilecek menkul kıymetlerin satışından sağlanan gelirler, idareye devredilen kuruluşlara sağlanan finansmandan elde edilen gelirler ve diğer gelirlerdir.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığının internet adresi <http://www.oib.gov.tr>'dir.

d) Savunma Sanayii Destekleme Fonu

Türk Silahlı Kuvvetlerinin modernizasyonunun sağlanması ve ülkemizde modern savunma sanayinin kurulması için gerekli kaynağın, genel bütçe dışında devamlı ve istikrarlı bir şekilde temini amacıyla Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde ve Savunma Sanayii Müsteşarlığı (SSM) emrinde Savunma Sanayii Destekleme Fonu (SSDF) kurulmuştur.

24.10.2011 tarih ve 661 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığının istihbarat ve güvenliğe ilişkin ihtiyaçları ile Emniyet Genel Müdürlüğünün istihbarat ve güvenliğe ilişkin acil ihtiyaçları Başbakanın onayı ile Savunma Sanayi Müsteşarlığı tarafından tedarik edilmekte ve bunlara ilişkin giderler SSDF'den karşılanmaktadır.

Savunma Sanayii Müsteşarlığının internet sitesi <http://www.ssm.gov.tr>'dir.

e) Tanıtma Fonu

Tanıtma Fonu Başbakanlığa bağlı olarak faaliyet göstermektedir.

Tanıtma Fonu, Ülkemizi yurt içinde ve dışında çeşitli yönleriyle tanıtmakla görevli kuruluşların kaynaklarını artırmak, Türk kültür varlığının yayılmasını sağlamak, Devlet arşiv hizmetlerini müessir hale getirmek ve milletlerarası kamuoyunu memleketimizin menfaatleri istikametinde yönlendirmeye çalışmak amaçlarına yönelik olarak 1985 yılında kurulmuştur.

Tanıtma Fonunun internet sitesi

<http://www.tanitmafonu.gov.tr>'dir.

BÖLÜM 10

EKLER

KAMU İŞLETMELERİ RAPORU
2013

EK 1: HM PORTFÖYÜ KİT MALİ TABLOLARI

Tablo 1: HM Portföyü Özet Gelir Tablosu

Tablo 2: HM Portföyü Özet Bilanço

Tablo 3: HM Portföyü Mali Rasyoları

Tablo 4: Vergi Dışı Gelirler

EK 2: HM PORTFÖYÜ KİT İSTİHDAM BİLGİLERİ

Tablo 1: HM Portföyü Personel Sayıları ve Maliyetleri

Tablo 2: HM Portföyü Personel Profili

EK 3: HM PORTFÖYÜ KİT'LERİ DİĞER SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER**EK 4: HM VE ÖİB PORTFÖYÜ MALİ TABLOLARI**

Tablo 1: HM ve ÖİB Portföyü Özet Gelir Tablosu

Tablo 2: HM ve ÖİB Portföyü Özet Bilanço

Tablo 3: HM ve ÖİB Portföyü Mali Rasyoları

EK 5: HM VE ÖİB PORTFÖYÜ İSTİHDAM BİLGİLERİ

Tablo 1: HM ve ÖİB Portföyü Personel Sayıları ve Maliyetleri

Tablo 2: HM ve ÖİB Portföyü Personel Profili

EK 6: HM VE ÖİB PORTFÖYÜ DİĞER SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER**EK 7: BAĞLI ORTAKLIK VE İŞTİRAKLER****EK 8: 2013 YILINDA İSO 500'DE YER ALAN KAMU İŞLETMELERİ****EK 9: KULLANILAN MALİ RASYOLARA İLİŞKİN BİLGİLER****EK 10: ÇALIŞMA RAPORU**

EK 1

KAMU İŞLETMELERİ RAPORU **2013**

HM PORTFÖYÜ KİT MALİ TABLOLARI

Tablo 1: HM Portföyü Özlet Gelir Tablosu (Toplulaştırılmış)

(Cari Fiyatlar - milyon TL)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*
Brüt Satışlar	44.166	59.612	61.700	68.357	77.586	96.391	103.487
Yurt İçi	38.003	47.802	56.099	52.846	60.844	75.526	81.282
Yurt Dışı	1.448	1.747	1.984	2.803	3.708	3.594	4.214
Görev Zararları	699	1.245	1.914	3.216	1.963	1.577	1.756
Satış İndirimleri	1.081	1.409	1.990	967	930	1.054	1.259
Satışların Maliyeti	38.425	53.719	48.701	55.358	70.684	88.053	92.153
Faaliyet Giderleri	2.062	2.017	2.316	2.459	3.228	3.333	3.556
Faaliyet Kâr-Zararı	2.598	2.466	8.692	9.574	2.744	3.950	6.520
Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Kârlar	4.324	5.513	4.510	4.846	6.109	5.882	8.078
Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar	2.948	3.812	4.013	2.787	3.967	3.735	5.170
Karşılık Giderleri	81	134	241	361	304	123	241
Finansman Giderleri	909	2.823	1.191	652	1.363	316	931
Faiz Giderleri	734	925	553	267	249	104	121
Kur Farkları	171	1.897	632	378	1.104	149	801
Olağandışı Gelir ve Kârlar	750	891	2.419	2.083	1.609	1.349	3.557
Olağandışı Gider ve Zararlar	2.224	1.948	2.890	3.822	1.947	2.534	3.906
Dönem Kâr-Zararı	1.591	287	7.527	9.242	3.185	4.595	8.147
Dönem Net Kâr-Zararı	1.072	-278	6.059	7.373	2.081	3.449	6.305
Dönem Net Kâr-Zararı / GSYH (%)	0,13	-0,03	0,64	0,67	0,16	0,24	0,40

*Geçici

Kaynak: KİT'ler ve Hazine Müsteşarlığı

Tablo 2: HM Portföyü Öznet Bilanço (Toplulaştırılmış)

(Cari Fiyatlar - milyon TL)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*
AKTİF TOPLAMI	81.075	102.074	107.089	112.318	96.203	107.824	119.566
Dönen Varlıklar	43.299	62.960	67.330	69.692	50.088	58.065	62.946
Hazır Değerler ve Menkul Kıymetler	3.437	4.741	6.205	7.733	7.714	8.926	10.150
Ticari ve Diğer Alacaklar	31.857	46.822	47.563	49.506	27.751	34.122	35.786
Stoklar	4.074	6.706	9.297	7.863	9.602	11.788	13.093
Duran Varlıklar	37.776	39.115	39.759	42.626	46.115	49.758	56.620
Ticari ve Diğer Alacaklar	1.471	1.826	1.569	1.549	1.521	1.506	2.339
Mali Duran Varlıklar	1.125	1.314	1.338	1.411	1.447	1.514	2.473
Maddi Duran Varlıklar	33.076	33.502	34.889	37.540	40.751	43.834	47.769
Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	30.146	49.219	45.939	41.310	20.563	25.961	30.295
Mali Borçlar	4.435	5.254	3.217	1.717	1.561	1.488	2.323
Ticari ve Diğer Borçlar	17.904	34.491	34.694	31.130	11.134	18.552	20.975
Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	2.743	4.404	3.020	2.984	1.217	2.002	1.287
Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	9.384	10.438	10.694	9.711	9.006	8.221	8.666
Mali Borçlar	6.303	6.951	7.936	6.594	5.463	4.144	4.322
Ticari ve Diğer Borçlar	763	770	44	51	67	225	208
Özkaynaklar³⁵	41.544	42.418	50.456	61.296	66.634	73.642	80.605
Nominal Sermaye	30.561	31.495	37.430	48.575	54.661	62.046	63.366
Ödenmiş Sermaye ³⁶	23.768	27.396	32.317	40.489	47.339	52.861	59.321
AKTİF TOPLAMI / GSYH (%)	9,62	10,74	11,24	10,22	7,43	7,61	7,67

*Geçici

Kaynak: KİT'ler ve Hazine Müsteşarlığı

⁽³⁵⁾ Söz konusu rakamlara TÜVASAŞ, TÜLOMSAŞ ve TÜDEMSAŞ verileri dahil edilmiştir. Ancak, 233 sayılı KHK'nin bağlı ortaklığa ilişkin hükümleri gereği, bağlı ortaklığın sermayesi Hazineye değil ilgili teşebbüse aittir. Bu nedenle Raporda Tablo 1 ile arada farklılık bulunmaktadır.

⁽³⁶⁾ Kuruluşların ödenmiş sermaye tutarları sermaye düzeltmesi olumlu farkları ile diğer Bakanlıklar tarafından sermayeye mahsuben ödenen tutarları da kapsamaktadır.

Tablo 3: HM Portföyü Mali Rasyoları

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*
LİKİDİTE RASYOLARI							
Cari Oran	1,44	1,28	1,47	1,69	2,44	2,24	2,08
Asit Test Oranı	1,04	0,95	1,05	1,20	1,36	1,34	1,16
Nakit Oranı (Disponibilite Oranı)	0,10	0,08	0,10	0,15	0,27	0,28	0,29
DEVİR HIZI RASYOLARI							
Stok Devir Hızı	9,82	9,97	6,09	6,45	8,09	8,23	7,41
Alacakların Tahsil Süresi (Gün)	232,15	259,36	253,31	224,03	94,98	97,26	87,80
Nakit Çevirme Süresi (Gün)	109	101	106	115	111	99	100
KALDIRAÇ RASYOLARI							
Finansal Kaldıraç Oranı	0,49	0,58	0,53	0,45	0,31	0,32	0,33
UV Borçlar / Özkaynaklar	0,23	0,25	0,21	0,16	0,14	0,11	0,11
Özkaynaklar / Aktifler	0,51	0,42	0,47	0,55	0,69	0,68	0,67
Faizleri Karşılama Oranı	2,75	1,10	7,32	15,18	3,34	15,53	9,75
KARLILIK RASYOLARI (%)							
Aktif Karlılık Oranı	0,02	0,02	0,07	0,07	0,03	0,04	0,06
Özsermaye Karlılık Oranı	0,03	-0,01	0,13	0,13	0,03	0,05	0,08
Brüt Satış Kârı Oranı	0,11	0,08	0,18	0,18	0,08	0,08	0,10
Faaliyet Kârı / Net Satışlar	0,06	0,04	0,15	0,14	0,04	0,04	0,06
Vergi Öncesi Kâr / Net Satışlar	0,04	0,00	0,13	0,14	0,04	0,05	0,08
Dönem Net Kârı / Net Satışlar	0,02	0,00	0,10	0,11	0,03	0,04	0,06
AKTİF KULLANIM RASYOLARI							
Satışlar / Hazır Kıymetler	14,03	14,44	13,12	10,63	13,64	13,03	11,74
Satışlar / Alacaklar	1,55	1,39	1,42	1,61	3,79	3,70	4,10
Satışlar / Aktifler	0,53	0,57	0,56	0,60	0,80	0,88	0,86

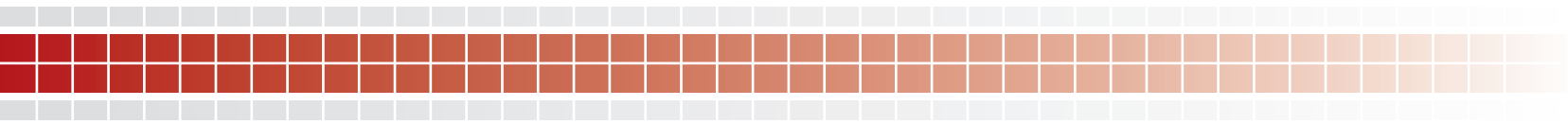
*Geçici

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

Tablo 4: Vergi Dışı Gelirler

GELİRLER	2012	2013	% Değişim
TEMETTÜ GELİRLERİ (KİT'ler + Türk Telekom + Diğer İştirakler)	2.060,1	5.203,5	152,6
DHİMİ	483,37	449,1	-7,1
DMO	45,92	37,7	-17,9
ETİ MADEN	443,39	241,3	-45,6
KEGM	83,67	112,2	34,1
TPAO	409,52	750,0	83,1
MKEK	32,24	89,9	178,8
EÜAŞ	0,00	2.808,3	-
PTT	50,96	52,0	2,1
Türk Telekom	510,70	649,9	27,3
Diğer İştirakler	0,37	13,2	----
KİT'LERDEN ELDE EDİLEN HASILAT PAYI GELİRLERİ	500,3	554,6	10,9
DHİMİ (%14)	189,3	219,7	16,1
DMO (%10'a kadar)	33,1	36,0	8,7
KEGM (%10)	46,7	50,2	7,6
TPAO (%10)	231,2	248,7	0,1
KAMU SER. BANKALARDAN ELDE EDİLEN TEMETTÜ GELİRLERİ	6.025,3	3.028,1	-49,7
Eximbank	166,5	10,5	-93,7
Merkez Bankası	5.752,6	2.911,3	-49,4
T. Kalkınma Bankası	0,0	6,7	-
Ziraat Bankası	106,2	99,6	-6,3
TOPLAM	8.585,7	8.786,3	2,3

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

EK 2

KAMU İŞLETMELERİ RAPORU
2013

HM PORTFÖYÜ KİT İSTİHDAM BİLGİLERİ

Tablo 1: HM Portföyü Personel Sayıları ve Maliyetleri ³⁷

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*
Personel Sayıları (Ortalama Kişi)							
Memur + Sözleşmeli	47.669	46.545	46.839	47.114	47.128	47.869	47.824
İşçi	78.806	74.772	76.157	73.516	70.848	67.978	65.009
Toplam	126.475	121.317	122.996	120.630	117.976	115.847	112.833
İstihdam Giderleri (Cari Fiyatlarla) (milyon TL)							
Memur + Sözleşmeli	1.315	1.483	1.536	1.690	2.029	2.448	2.546
İşçi	3.229	3.202	3.520	3.628	3.940	4.240	4.365
Toplam	4.544	4.685	5.056	5.318	5.969	6.688	6.911
Personel Maliyeti (TL / Ay) (Ortalama - TL/AY)							
Memur + Sözleşmeli	2.300	2.655	2.732	2.989	3.588	4.262	4.436
İşçi	3.414	3.568	3.852	4.112	4.635	5.198	5.595
Ortalama	2.994	3.218	3.426	3.673	4.217	4.811	5.104
İstihdam Giderleri / (Satış Maliyeti + Faaliyet Giderleri) (%)							
Memur + Sözleşmeli	3,2	2,7	3,0	2,9	2,7	2,7	2,7
İşçi	8,0	5,7	6,9	6,3	5,4	4,6	4,5
Toplam	11,2	8,4	9,9	9,2	8,1	7,3	7,2

*Geçici

Kaynak: KİT'ler ve Hazine Müsteşarlığı

⁽³⁷⁾ Tablo, sadece 31/12/2013 tarihi itibarıyla Hazine Müsteşarlığı portföyünde bulunan KİT'lerin geçmişe yönelik verilerini göstermektedir. Dolayısıyla, geçmiş yıllarda portföyde olup daha sonra çıkmış işletmeleri kapsamamaktadır. Tüm istihdam verileri için, <http://www.hazine.gov.tr> adresinde yer alan "Tablo 8.1: İstihdam Verileri"ne bakılabilir. Tablodaki tutarlar brütür.

Tablo 2: HM Portföyü Personel Profili³⁸ (31.12.2013 İtibarıyla)

Hizmet Süresi	Sayı	Yüzde
0-5 Yıllık	21.077	19,7
5-10 Yıllık	10.337	9,7
10-15 Yıllık	13.919	13,0
15-20 Yıllık	16.938	15,8
20-25 Yıllık	13.628	12,7
25 ve Üzeri	31.095	29,1
GENEL TOPLAM	106.994	100,0

Yaş Grupları	Sayı	Yüzde
0-20	353	0,3
20-30	13.768	12,9
30-40	32.078	30,0
40-50	36.327	34,0
50-60	21.936	20,5
60 ve Üzeri	2.532	2,4
GENEL TOPLAM	106.994	100,0

Eğitim Durumu	Sayı	Yüzde
Okur - Yazar	189	0,2
İlköğretim	18.355	17,2
Lise	15.383	14,4
Meslek Lisesi	31.096	29,1
Yüksekokul	14.239	13,3
Lisans	25.293	23,6
Yüksek Lisans	2.330	2,2
Doktora	109	0,1
GENEL TOPLAM	106.994	100,0

⁽³⁸⁾ Bu tablolardaki toplam personel sayısı 2013 yıl sonu itibarıyla kişi sayısıdır. Rapor içi tablolarda ve bir önceki sayfada yer alan personel sayıları ise 2013 yılı için hesaplanan ortalama kişi sayıları olduğundan farklılık göstermektedir. Ortalama rakamlar ile yıl sonu rakamlarındaki büyük farklılığın temel sebebi ise geçici işçilerdir.

Tablo 2: HM Portföyü Personel Profili (31/12/2013 İtibarıyla)

Cinsiyet	Sayı	Yüzde
Erkek	95.385	89,1
Kadın	11.609	10,9
GENEL TOPLAM	106.994	100,0

Yabancı Dil Bilgisi	Sayı	Yüzde
Tek Yabancı Dil Bilen	3.646	3,4
İki veya Daha Fazla Yabancı Dil Bilen	38	0,0
Yabancı Dil Bilmeyen	103.310	96,6
GENEL TOPLAM	106.994	100,0

Kurum Dışı Çalışan	Sayı	Yüzde
Çalıştığı Kurum		
TBMM	12	6,3
Cumhurbaşkanlığı	2	1,1
Başbakanlık	29	15,3
Bakanlıklar	141	74,6
Diğer KİT'ler	0	0,0
Diğer Kamu	5	2,6
GENEL TOPLAM	189	100,0

Yasal Nedenlerle Çalışan	Sayı	Yüzde
Statüsü		
SHÇEK	577	12,3
Şehit / Gazi Yakınları	438	9,3
Özürlü	2.538	53,9
Eski hükümlü	1.145	24,3
Diğer	12	0,3
GENEL TOPLAM	4.710	100,0

Tüm personel profili tabloları için kaynak: KİT'ler

EK 3

KAMU İŞLETMELERİ RAPORU **2013**

HM PORTFÖYÜ KİT'LERİ DİĞER SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER

Göstergeler / Büyüklükler ³⁹	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*
Katma Değer (Cari Fiyatlarla) (milyon TL)							
Dönem Kâr / Zararı	1.591	287	7.527	9.242	3.185	4.595	8.147
Faiz Gideri	734	925	553	267	251	104	121
Karşılık Giderleri + Kur Farkları	251	2.030	873	739	1.409	272	1.041
Cari Yıl Amortisman Gideri	2.719	2.865	2.819	2.726	3.271	3.316	3.512
İstihdam Giderleri	4.544	4.685	5.056	5.318	5.969	6.688	6.911
Toplam Katma Değer	9.839	10.792	16.829	18.293	14.085	14.975	19.732
Diğer Göstergeler (milyon TL)							
Yatırım Harcaması	2.463	2.926	3.580	5.031	5.667	5.758	7.383
Faiz Dışı Fazla	1.764	1.026	4.660	8.335	2.337	379	851
Bütçeden Transferler*	2.223	3.578	4.827	5.534	6.996	6.615	7.323
Katma Değer (GSYH'ya Oran - %)							
Dönem Kâr / Zararı	0,189	0,030	0,790	0,841	0,245	0,324	0,523
Faiz Gideri	0,087	0,097	0,058	0,024	0,019	0,007	0,008
Karşılıklar (Karşılık Giderleri + Kur Farkları)	0,030	0,214	0,092	0,067	0,109	0,019	0,067
Cari Yıl Amortisman Gideri	0,322	0,301	0,296	0,248	0,252	0,234	0,225
İstihdam Giderleri	0,539	0,493	0,531	0,484	0,460	0,472	0,443
Toplam Katma Değer	1,167	1,135	1,767	1,665	1,085	1,057	1,266
Diğer Göstergeler (GSYH'ya Oran - %)							
Yatırım Harcaması	0,292	0,308	0,376	0,458	0,437	0,406	0,474
Faiz Dışı Fazla	0,209	0,108	0,489	0,759	0,180	0,027	0,055
Bütçeden Transferler **	0,264	0,376	0,507	0,504	0,524	0,467	0,469

*Geçici

** Sermaye transferleri ve görev zararları (2011 ve sonrasında mahsuplar dahil-mevcut durumda ÖİB portföyünde olanlar hariç)

(39) Tablo, sadece 31/12/2013 tarihi itibarıyla Hazine Müsteşarlığı portföyünde bulunan KİT'lerin geçmişe yönelik verilerini göstermekte olup, geçmiş yıllarda portföyde iken daha sonra portföyden çıkarılan işletmeleri kapsamamaktadır.

EK 4

KAMU İŞLETMELERİ RAPORU
2013

HM VE OİB⁴⁰ PORTFÖYÜ MALİ TABLOLARI

⁽⁴⁰⁾ 2008 yılında tablolardaki ÖİB Portföyü; TEDAŞ, Sümer Holding, TTA, Sümer Halı, TŞFAŞ ve TDİ'den oluşmaktadır. 2009 yılından itibaren Sümer Halı, Sümer Holding bünyesinde yer almaktadır.

Tablo 1: HM ve ÖİB Portföyü Özdet Gelir Tablosu

(Cari Fiyatlarla - milyon TL)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*
Brüt Satışlar	64.782	85.212	83.478	88.623	94.239	116.296	106.307
Yurt İçi	58.461	73.237	77.705	73.010	77.380	95.336	84.011
Yurt Dışı	1.604	1.912	2.156	2.904	3.741	3.689	4.304
Görev Zararları	701	1.246	1.914	3.216	1.963	1.577	1.756
Satış İndirimleri	3.952	2.779	1.998	971	930	1.055	1.263
Satışların Maliyeti	55.436	76.858	69.404	74.633	85.948	106.683	94.964
Faaliyet Giderleri	4.774	4.928	5.067	4.901	5.239	5.437	4.167
Faaliyet Kâr-Zararı	620	647	7.009	8.118	2.037	3.121	5.913
Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Kârlar	6.002	6.830	5.778	6.286	7.338	6.955	8.533
Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar	3.399	4.413	4.671	4.002	4.323	4.221	5.447
Karşılık Giderleri	447	604	788	1.114	572	536	488
Finansman Giderleri	928	2.852	1.226	892	1.417	368	957
Faiz Giderleri	753	951	554	280	303	155	146
Kur Farkları	171	1.900	666	605	1.105	149	801
Olağandışı Gelir ve Kârlar	1.944	2.454	4.287	4.073	12.004	3.403	3.814
Olağandışı Gider ve Zararlar	3.545	4.587	5.093	6.917	13.218	4.718	8.463
Dönem Kâr-Zararı	694	-1.922	6.084	6.667	2.421	4.172	3.392
Dönem Net Kâr-Zararı	153	-2.491	4.585	4.740	1.190	2.870	1.550
Dönem Net Kâr-Zararı / GSYH	0,02	-0,26	0,48	0,43	0,09	0,20	0,10

*Geçici

Kaynak: KİT'ler, Kuruluşlar ve Hazine Müsteşarlığı

Tablo 2: HM ve ÖİB Portföyü Özdet Bilanço

(Cari Fiyatlar - milyon TL)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*
AKTİF TOPLAMI	123.836	148.134	155.105	151.607	125.820	140.159	135.313
Dönen Varlıklar	73.334	95.547	103.246	98.921	69.946	80.565	74.247
Hazır Değerler ve Menkul Kıymetler	3.896	5.567	6.827	8.120	8.138	9.741	10.435
Ticari ve Diğer Alacaklar	57.812	75.085	78.830	73.039	41.506	49.983	42.100
Stoklar	7.056	9.301	12.193	10.869	12.735	14.718	15.706
Duran Varlıklar	50.502	52.587	51.859	52.686	55.873	59.594	61.066
Ticari ve Diğer Alacaklar	1.501	1.953	1.661	2.044	2.054	1.878	2.489
Mali Duran Varlıklar	4.329	4.519	3.527	2.849	2.769	2.834	2.531
Maddi Duran Varlıklar	39.971	40.614	41.659	43.489	46.194	48.826	51.698
Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	61.889	85.391	84.817	74.229	42.304	51.130	44.013
Mali Borçlar	4.499	5.283	3.221	2.220	2.368	2.339	2.836
Ticari ve Diğer Borçlar	48.467	68.729	71.629	60.968	29.246	39.526	31.913
Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	3.586	4.975	3.627	3.487	1.719	2.555	1.348
Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	10.341	13.031	13.577	11.245	11.835	10.275	10.974
Mali Borçlar	6.413	8.533	9.693	7.155	7.185	4.921	6.066
Ticari ve Diğer Borçlar	1.388	1.559	945	894	1.039	1.379	631
Özkaynaklar	51.606	49.712	56.711	66.133	71.680	78.755	80.326
Nominal Sermaye	45.932	47.622	53.176	65.040	71.006	79.391	84.904
Ödenmiş Sermaye	35.884	40.876	45.872	55.120	61.977	68.523	79.214
AKTİF TOPLAMI / GSYH	14,69	15,58	16,28	13,80	9,72	9,89	8,68

*Geçici

Kaynak: KİT'ler, Kuruluşlar ve Hazine Müsteşarlığı

Tablo 3: HM ve ÖİB Portföyü Mali Rasyoları

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*
LİKİDİTE RASYOLARI							
Cari Oran	1,18	1,12	1,22	1,33	1,65	1,58	1,69
Asit Test Oranı	0,66	0,68	0,71	0,82	0,86	0,88	0,90
Nakit Oranı (Disponibilite Oranı)	0,06	0,06	0,06	0,09	0,14	0,16	0,20
DEVİR HIZI RASYOLARI							
Stok Devir Hızı	8,04	9,40	6,46	6,47	7,28	7,77	6,24
Alacakların Tahsil Süresi (Gün)	218	231	237	217	109	110	100
Nakit Çevirme Süresi (gün)	82	69	68	72	77	71	83
KALDIRAÇ RASYOLARI							
Finansal Kaldıraç Oranı	0,58	0,66	0,63	0,56	0,43	0,44	0,41
UV Borçlar / Özkaynaklar	0,20	0,26	0,24	0,17	0,17	0,13	0,14
Özkaynaklar / Aktifler	0,42	0,34	0,37	0,44	0,57	0,56	0,59
Faizleri Karşılama Oranı	1,75	0,33	5,96	8,48	2,71	12,35	4,54
KARLILIK RASYOLARI ()							
Aktif Karlılık Oranı	0,78	-0,15	3,67	3,56	1,67	2,38	1,71
Özsermaye Karlılık Oranı	0,32	-4,92	8,62	7,72	1,73	3,82	1,99
Brüt Satış Kârı Oranı	0,09	0,07	0,15	0,15	0,08	0,07	0,10
Faaliyet Kârı / Satışlar	0,01	0,01	0,09	0,09	0,02	0,03	0,06
Vergi Öncesi Kâr / Satışlar	0,01	-0,02	0,07	0,08	0,03	0,04	0,03
Dönem Net Kârı / Satışlar	0,00	-0,03	0,06	0,05	0,01	0,02	0,01
AKTİF KULLANIM RASYOLARI							
Satışlar / Hazır Kıymetler	17,68	17,39	16,14	13,25	15,83	14,44	12,02
Satışlar / Alacaklar	1,65	1,56	1,52	1,66	3,30	3,27	3,61
Satışlar / Aktifler	0,49	0,56	0,53	0,58	0,74	0,82	0,78

*Geçici

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

EK 5

KAMU İŞLETMELERİ RAPORU
2013

HM VE ÖİB PORTFÖYÜ İSTİHDAM BİLGİLERİ

Tablo 1: HM ve ÖİB Portföyü Personel Sayıları ve Maliyetleri ⁴¹

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*
Personel Sayıları (Ortalama Kişi)							
Memur + Sözleşmeli	62.843	60.421	58.694	56.458	53.811	53.929	52.464
İşçi	127.027	119.915	115.979	99.871	91.020	85.408	78.746
Toplam	189.870	180.336	174.673	156.329	144.831	139.336	131.210
İstihdam Giderleri (Cari Fiyatlarla) (milyon TL)							
Memur + Sözleşmeli	1.745	1.920	1.891	1.980	2.315	2.762	2.716
İşçi	5.083	5.189	5.284	4.949	5.106	5.408	5.132
Toplam	6.827	7.108	7.174	6.929	7.421	8.170	7.849
Personel Maliyeti (Ortalama - TL/AY)							
Memur + Sözleşmeli	2.314	2.648	2.684	2.923	3.584	4.268	4.315
İşçi	3.334	3.606	3.796	4.130	4.675	5.277	5.431
Ortalama	2.996	3.285	3.423	3.694	4.270	4.886	4.985
İstihdam Giderleri / (Satış Maliyeti + Faaliyet Giderleri)							
Memur + Sözleşmeli	4,3	3,4	3,7	3,4	3,1	3,0	2,8
İşçi	12,6	9,3	10,4	8,6	6,9	5,9	5,4
Toplam	16,9	12,8	14,1	12,0	10,0	8,9	8,2

*Geçici

Kaynak: KİT'ler ve Hazine Müsteşarlığı

⁽⁴¹⁾ Tablo, 31/12/2013 tarihi itibarıyla Hazine Müsteşarlığı ve ÖİB portföyünde bulunan KİT'lerin ve Kuruluşların geçmişe yönelik verileridir. Dolayısıyla, geçmiş yıllarda portföyde olup, daha sonra çıkmış işletmeleri kapsamamaktadır. Tüm istihdam verileri için, <http://www.hazine.gov.tr> adresinde yer alan "Tablo 8.1: İstihdam Verileri"ne bakılabilir. Tablodaki tutarlar brütür.

Tablo 2: HM ve ÖİB Portföyü Personel Profili ⁴²

Hizmet Süresi	Sayı	Yüzde
0-5 Yıllık	21.367	18,1
5-10 Yıllık	11.420	9,7
10-15 Yıllık	16.448	13,9
15-20 Yıllık	19.797	16,8
20-25 Yıllık	15.444	13,1
25 ve Üzeri	33.626	28,5
GENEL TOPLAM	118.102	100,0

Yaş Grupları	Sayı	Yüzde
0-20	358	0,3
20-30	14.037	11,9
30-40	34.003	28,8
40-50	41.577	35,2
50-60	25.305	21,4
60 ve Üzeri	2.822	2,4
GENEL TOPLAM	118.102	100,0

Eğitim Durumu	Sayı	Yüzde
Okur - Yazar	271	0,2
İlköğretim	21.302	18,0
Lise	17.706	15,0
Meslek Lisesi	33.607	28,5
Yüksekokul	15.198	12,9
Lisans	27.396	23,2
Yüksek Lisans	2.498	2,1
Doktora	124	0,1
GENEL TOPLAM	118.102	100,0

⁽⁴²⁾ Bu tablolardaki toplam personel sayısı 2013 yıl sonu itibarıyla kişi sayısıdır. Rapor içi tablolarda ve bir önceki sayfada yer alan personel sayıları ise 2013 yılı için hesaplanan ortalama kişi sayıları olduğundan farklılık göstermektedir. Ortalama ile yıl sonu rakamlarındaki büyük farklılığın temel sebebi ise geçici işçilerdir.

(Tüm profil tabloları için kaynak: KİT'ler)

Tablo 2: HM ve ÖİB Portföyü Personel Profili

Cinsiyet	Sayı	Yüzde
Erkek	105.463	89,3
Kadın	12.639	10,7
GENEL TOPLAM	118.102	100,0

Yabancı Dil Bilgisi	Sayı	Yüzde
Tek Yabancı Dil Bilen	3.702	3,1
İki veya Daha Fazla Yabancı Dil Bilen	39	0,0
Yabancı Dil Bilmeyen	114.361	96,8
GENEL TOPLAM	118.102	100,0

Kurum Dışı Çalışan	Sayı	Yüzde
Çalıştığı Kurum		
TBMM	17	5,9
Cumhurbaşkanlığı	4	1,4
Başbakanlık	38	13,2
Bakanlıklar	153	53,1
Diğer KİT'ler	2	0,7
Diğer Kamu	74	25,7
GENEL TOPLAM	288	100,0

Yasal Nedenlerle Çalışan	Sayı	Yüzde
Statüsü		
SHÇEK	783	13,7
Gazi - Şehit Yakını	496	8,7
Özürlü	3.074	53,9
Eski Hükümlü	1.332	23,4
Diğer	18	0,3
GENEL TOPLAM	5.703	100,0

EK 6

KAMU İŞLETMELERİ RAPORU **2013**

HM VE ÖİB PORTFÖYÜ DİĞER SEÇİLMİŞ GÖSTERGELER

Göstergeler / Büyüklükler	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*
Katma Değer (Cari Fiyatlarla) (milyon TL)							
Dönem Kâr / Zararı	694	-1.922	6.084	6.667	2.421	4.172	3.392
Faiz Gideri	753	951	554	280	303	155	146
Karşılık Giderleri + Kur Farkları	618	2.504	1.454	1.719	1.677	685	1.289
Cari Yıl Amortisman Gideri	3.312	3.408	3.333	3.242	3.721	3.777	3.801
İstihdam Giderleri	6.827	7.108	7.176	6.929	7.421	8.170	7.849
Toplam Katma Değer	12.204	12.049	18.601	18.838	15.543	16.959	16.477
Diğer Göstergeler (milyon TL)							
Yatırım Harcaması	3.362	4.089	4.343	5.643	6.198	6.459	7.612
Faiz Dışı Fazla	1.128	559	4.331	7.319	3.016	382	3.906
Bütçeden ve Özelleştirme Fonundan Transferler **	2.459	5.085	5.426	6.116	7.909	6.652	10.655
Katma Değer (GSYH'a Oran)							
Dönem Kâr / Zararı	0,082	-0,202	0,639	0,607	0,187	0,294	0,218
Faiz Gideri	0,089	0,100	0,058	0,026	0,023	0,011	0,009
Karşılıklar (Karşılık Giderleri + Kur Farkları)	0,073	0,263	0,153	0,156	0,129	0,048	0,083
Cari Yıl Amortisman Gideri	0,393	0,359	0,350	0,295	0,287	0,267	0,244
İstihdam Giderleri	0,810	0,748	0,753	0,631	0,572	0,567	0,503
Toplam Katma Değer	1,447	1,268	1,953	1,714	1,198	1,187	1,056
Diğer Göstergeler (GSYH'a Oran)							
Yatırım Harcaması	0,399	0,430	0,456	0,514	0,478	0,456	0,481
Faiz Dışı Fazla	0,134	0,059	0,455	0,666	0,232	0,027	0,248
Bütçeden ve Özelleştirme Fonundan Transferler **	0,292	0,535	0,570	0,557	0,609	0,469	0,683

*Geçici

**Sermaye transferleri ve görev zararları

EK 7

KAMU İŞLETMELERİ RAPORU
2013

BAĞLI ORTAKLIK VE İŞTİRAKLER

I 233 SAYILI KHK KAPSAMINDAKİ KİTLER				
A İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ				
İMALAT				
	KİT	Hazine /ÖİB Payı %	Bağlı Ortaklık/İştirak/Müessesese	KURULUŞ PAYI %
1	MKEK (Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu)	100		
			1. Mercedes- Benz Türk A.Ş.	2,96
			2. Roketsan - Roket Sanayii ve Ticaret A.Ş.	15,17
2	DMO (Devlet Malzeme Ofisi)	100		
MADENCİLİK				
3	TTK (Türkiye Taşkömürü Kurumu)	100		
			1. Kozlu Taşkömürü İşletme Müessesesi	100
			2. Karadon Taşkömürü İşletme Müessesesi	100
			3. Üzülmaz Taşkömürü İşletme Müessesesi	100
			4. Armutçuk Taşkömürü İşletme Müessesesi	100
			5. Amasra Taşkömürü İşletme Müessesesi	100
4	TKİ (Türkiye Kömür İşletmeleri)	100		
			1. Garp Linyitleri İşletme Müessesesi	100
			2. Ege Linyitleri İşletme Müessesesi	100
			3. Kömür İşletmeleri A.Ş.	48
			4. Yeni Çeltik Kömür ve Madencilik A.Ş.	16
5	ETİ MADEN (Eti Maden İşletmeleri)	100		
			1. Eti Soda A.Ş.	26
			2. Metek Metal Tekno. ve Yat. A.Ş. *	20
			3. Türkiye Krom İşletmeleri A.Ş. *	5
			4. Etimine S.A.	75
			5. AB. Etipducts O.Y.	50
6	EÜAŞ (Elektrik Üretim A.Ş.)	100		
			1. Yeniköy-Yatağan Elektrik Üretim ve Tic. A.Ş.	100
			2. Kemerköy Elektrik Üretim ve Tic. A.Ş.	100

*Tasfiye Halindedir

I 233 SAYILI KHK KAPSAMINDAKİ KİTLER					
		3. Soma Elektrik Üretim ve Tic. A.Ş.	YURT İÇİ BAĞLI ORTAKLIK	99,992	
		4. Birecik Baraj ve Hidroelektrik Santrali Tesis ve İşletme A.Ş.	YURT İÇİ İŞTİRAK	30	
		5. NUR-TEK Elektrik Üretim A.Ş.	YURT İÇİ İŞTİRAK	30	
		6. SOY-TEK Elektrik Santrali Tesis İşletme ve Ticaret A.Ş.	YURT İÇİ İŞTİRAK	15	
		7. T.G.T. Enerji Üretim ve Ticaret A.Ş.	YURT İÇİ İŞTİRAK	0,03158	
7	TEİAŞ (Türkiye Elektrik İletim A.Ş.)	100			
		1. ETİTAŞ - Elektrik Tesisatı İmalat Tesisatı A.Ş.	YURT İÇİ İŞTİRAK	48	
		2. ELTEM-TEK Elektrik Tesisleri Müh. Hiz. ve Tic. A.Ş.	YURT İÇİ İŞTİRAK	47	
8	TETAŞ (Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt A.Ş.)	100			
		1. Aktaş Elektrik Ticaret A.Ş.	YURT İÇİ İŞTİRAK	15	
9	TEMSAN (Türkiye Elektromekanik Sanayii)	100			
PETROL & DOĞALGAZ					
10	BOTAŞ (Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş.)	100			
		1. BOTAŞ International Ltd. Şirketi (BİL)	YURT DIŞI BAĞLI ORTAKLIK	99	
		2. Turkish Petroleum International Company (TPIC)	YURT DIŞI BAĞLI ORTAKLIK	100	
		3. Turusgaz Taahhüt Pazarlama ve Ticaret A.Ş. (TURUSGAZ)	YURT İÇİ İŞTİRAK	35	
		4. Nabucco Company Study Pipeline GMBH	YURT DIŞI İŞTİRAK	17,38	
11	TPAO (Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı)	100			
		1. Turkish Petroleum Overseas Company Ltd Şirketi (TPOC)	YURT DIŞI BAĞLI ORTAKLIK	100	
		2. Turkish Petroleum Bakü Tiflis Ceyhan Ltd. Şirketi (TPBTC)	YURT DIŞI BAĞLI ORTAKLIK	100	
		3. Turkish Petroleum SCP Ltd. Şirketi (TPSCP)	YURT DIŞI BAĞLI ORTAKLIK	100	
		4. Kazaktürkmenay Ltd. Ortak Şirketi	YURT DIŞI İŞTİRAK	49	
TARIM					
12	TMO (Toprak Mahsulleri Ofisi)	100			
		1. TOBB Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk San. ve Tic. A.Ş.	YURT İÇİ İŞTİRAK	48	
13	ÇAYKUR (Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü)	100			
		1. Çay - San Doğu Karadeniz Çay Entegre Sanayi A.Ş.	YURT İÇİ İŞTİRAK	48,98	

I 233 SAYILI KHK KAPSAMINDAKİ KİTLER					
14	TİGEM (Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü)	100			
			1. Kazova Vasfi Diren Tarım İşletmesi Sanayi ve Ticaret A.Ş.	YURT İÇİ İŞTİRAK	25
			2. Bala - Can Tarım Hayvancılık İşletmesi Sanayi ve Ticaret A.Ş.	YURT İÇİ İŞTİRAK	20
15	ESK (Et ve Süt Kurumu A.Ş.)	100			
ULAŞTIRMA					
1	TCDD (T.C. Devlet Demiryolları İşletmesi)	100			
			1. TÜVASAŞ (Türkiye Vagon Sanayii A.Ş.)	YURT İÇİ BAĞLI ORTAKLIK	100
			2. TÜLOMSAŞ (T. Lokomotif ve Motor San. A.Ş.)	YURT İÇİ BAĞLI ORTAKLIK	100
			3. TÜDEMSAŞ (T. Demiryolu Makinaları San. A.Ş.)	YURT İÇİ BAĞLI ORTAKLIK	100
			4. İZBAN İzmir Banliyö T.A.Ş.	YURT İÇİ İŞTİRAK	50
			5. EUROTREM Demiryolu Araçları Sanayii ve Ticaret A.Ş.	YURT İÇİ İŞTİRAK	15
			6. VADEMSAŞ Vostalbine Kardemir Demiryolu Sistemleri A.Ş.	YURT İÇİ İŞTİRAK	15
			7. EUROFİMA(CHF)	YURT DIŞI İŞTİRAK	0,001
			8. ICF(BEF) Intercontainer Enterfrigo	YURT DIŞI İŞTİRAK	0,012
			9. BCC Buresu Central de Compensation	YURT DIŞI İŞTİRAK	0,007
B KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI					
1	DHİMİ (Devlet Hava Meydanları İşletmesi)	100			
2	KEGM (Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü)	100			
			1. Kıbrıs Türk Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma Ltd. Şti.	YURT İÇİ İŞTİRAK	49

II HAZINE MÜŞTƏŞARLIĞI PORTFÖYÜNDEKİ DİĞER KAMU İŞLETMELERİ					
	KAMU İŞLETMESİ	Hazine/ÖİB Payı %	Bağlı Ortaklık/İştirak/Müessese	STATÜ	KURULU Ş P A Y I %
1	PTT (T.C. Posta ve Telgraf Teşkilatı)	100			
2	TÜRKİSAT Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme A.Ş.	100			
			1. Eurasiasat	YURT İÇİ BAĞLI ORTAKLIK	100
			2. ICO - International Communication Organization	YURT İÇİ İŞTİRAK	0,04
			3. Eutelsat - Hizmet Konsorsiyumu	YURT İÇİ İŞTİRAK	0,04
3	TRT (Türkiye Radyo Televizyon Kurumu)	100			
			1. Anten Teknik Hizmetler ve Verici Tesis İşletme A.Ş.	YURT İÇİ İŞTİRAK	10
			2. Euronews SA	YURT DIŞI İŞTİRAK	16
4	AOÇ (Atatürk Orman Çiftliği)	100			
5	AA (Anadolu Ajansı)	47,75			
6	Türk Telekomünikasyon A.Ş.	31,68			
7	PTT (T.C. Posta ve Telgraf Teşkilatı)	100			

ÖİB PORTFÖYÜNDEKİ KURULUŞLAR					
II	KURULUŞ	Hazın e/ÖİB Payı %	Bağlı Ortaklık/İştirak/Müessese	STATÜ	KURULUŞ PAYI %
1	TEDAŞ (Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş.)	100			
2	Sümer Holding	100			
			1. Güney Sanayi Tic. İşl. A.Ş.	YURT İÇİ İŞTİRAK	0,2
			2. GÜBRETAS Gübre Fab. T.A.Ş.	YURT İÇİ İŞTİRAK	0,1
			3. Türkiye Şeker Fab. A.Ş.	YURT İÇİ İŞTİRAK	0,0
			4. ŞİHSAN Şıhbarak Halı İplik A.Ş.(2)	YURT İÇİ İŞTİRAK	45,0
			5. Oralgim San. A.Ş.(2)	YURT İÇİ İŞTİRAK	40,0
			6. KIDAŞ Halı İpliği Fab. A.Ş.(2)	YURT İÇİ İŞTİRAK	10,0
			7. YİFAŞ Yeşilyurt Tekstil San. A.Ş.(2)	YURT İÇİ İŞTİRAK	4,2
			8. TÜMAŞ Türk Müh. Müş. Müt. A.Ş.	YURT İÇİ İŞTİRAK	49,0
			9. BEYTAŞ Beydağı Kireç San. Tic. A.Ş.(3)	YURT İÇİ İŞTİRAK	12,1
			10. Türk-Suudi Yatırım Holding A.Ş.	YURT İÇİ İŞTİRAK	15,0
			11. YERTEKS Tekstil San. Tic. A.Ş.(3)	YURT İÇİ İŞTİRAK	10,0
			12. METAŞ İzmir Metalurji Fab. T.A.Ş.(4)	YURT İÇİ İŞTİRAK	2,9
			13. Borusan Mannesman Boru San. ve Tic. A.Ş.	YURT İÇİ İŞTİRAK	1,4
			14. T.Kalkınma Bankası A.Ş. ⁴³	YURT İÇİ İŞTİRAK	0,0
			15. T. Vakıflar Bankası T.A.O. ⁴⁴	YURT İÇİ İŞTİRAK	0,0
			16. Security Papers Ltd. (Pakistan)	YURT DIŞI İŞTİRAK	10,0
3	TDİ (Türkiye Denizcilik İşletmeleri A.Ş.)	100			
			1. Kıbrıs Türk Denizcilik Ltd. Şti.	YURT İÇİ BAĞLI ORTAKLIK	51,0
			2. MESBAŞ Mersin Serbest Bölge İşleticisi A.Ş.	YURT İÇİ İŞTİRAK	21,3
			3. TRANSBAS Trabzon Serbest Bölge İşleticisi A.Ş.	YURT İÇİ İŞTİRAK	4,6

⁴³Sümer Holdingin, Kalkınma Bankası A.Ş.'de 285,59 TL nominal değerinde hissesi bulunmaktadır.

⁴⁴Sümer Holdingin, Vakıflar Bankası AO'da 3.601 TL nominal değerinde hissesi bulunmaktadır.

II ÖİB PORTFÖYÜNDEKİ KURULUŞLAR						
				4. Riport Yatırım Rize Limanı A.Ş.(3)	YURT İÇİ İŞTİRAK	0,00004
				5. Çakıroğlu Giresun Liman İşl. A.Ş.(3)	YURT İÇİ İŞTİRAK	0,0006
				6. Çakıroğlu Sinop Liman İşl. A.Ş.(3)	YURT İÇİ İŞTİRAK	0,00004
				7. Ortadoğu Antalya Liman İşl. A.Ş.(3)	YURT İÇİ İŞTİRAK	0,00002
				8. Alanya Liman İşl. Deniz. Turizm Tic. San. A.Ş.(3)	YURT İÇİ İŞTİRAK	0,000005
				9. Hopa Park Denizcilik Liman İş. A.Ş.(3)	YURT İÇİ İŞTİRAK	0,000004
				10. Marmaris Liman İşl. A.Ş.(3)	YURT İÇİ İŞTİRAK	0,000008
				11. Ulusoy Çeşme Liman İş. A.Ş.(3)	YURT İÇİ İŞTİRAK	0,00004
				12. Ege Liman İş. A.Ş.	YURT İÇİ İŞTİRAK	0,00001
				13. Trabzon Liman İş. A.Ş.	YURT İÇİ İŞTİRAK	0,000007
				14. Dikili Liman ve Turizm İş. A.Ş.	YURT İÇİ İŞTİRAK	0,00002
4	TTA Gayrimenkul A.Ş.					
				1. Kıbrıs Türk Tütün Endüstrisi Ltd. Şti.	YURT İÇİ BAĞLI ORTAKLIK	51,0
				2. Reytek Tütün San. ve Tic. A.Ş.	YURT İÇİ İŞTİRAK	48,0
				3. JTI Central Asia	YURT İÇİ İŞTİRAK	20,0
5	ADÜAŞ (Ankara Doğal Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş.)	100				
6	TŞFAŞ (Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.)	100				
7	KBI (Karadeniz Bakır İşletmeleri A.Ş.)	99,99				
8	T. Halk Bankası A.Ş.	51,1				
				1. Halk Sigorta A.Ş	YURT İÇİ BAĞLI ORTAKLIK	89,18
				2. Halk Hayat ve Emeklilik A.Ş.	YURT İÇİ BAĞLI ORTAKLIK	94,40
				3. Halk Yatırım Menkul Değerler A.Ş.	YURT İÇİ BAĞLI ORTAKLIK	99,94
				4. Halk Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.	YURT İÇİ BAĞLI ORTAKLIK	71,9
				5. Halk Finansal Kiralama A.Ş.	YURT İÇİ BAĞLI ORTAKLIK	99,99
				6. Halk Portföy Yönetimi A.Ş.	YURT İÇİ BAĞLI ORTAKLIK	56,0
				7. Halk Faktoring A.Ş.	YURT İÇİ BAĞLI ORTAKLIK	95,0
				8. KOBİ Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş	YURT İÇİ İŞTİRAK	31,47
				9. Bileşim Alternatif Dağıtım Kanalları ve Ödeme Sistemleri A.Ş.	YURT İÇİ İŞTİRAK	24,0
				10. Bankalararası Kart Merkezi A.Ş.	YURT İÇİ İŞTİRAK	19,0
				11. Kredi Kayıt Bürosu A.Ş.	YURT İÇİ İŞTİRAK	18,2

II ÖİB PORTFÖYÜNDEKİ KURULUŞLAR			
	12. KGF Kredi Garanti Fonu A.Ş.	YURT İÇİ İŞTİRAK	1,8
	13. İMKB Takas ve Saklama Bankası A.Ş.	YURT İÇİ İŞTİRAK	1,9
	14. Mesbaş Mersin Serbest Bölge İşleticisi A.Ş.	YURT İÇİ İŞTİRAK	1,4
	15. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası	YURT İÇİ İŞTİRAK	1,1
	16. Alidaş Alanya Liman İşletmeleri Denizcilik Tur. Tic. ve San.	YURT İÇİ İŞTİRAK	0,5
	17. Halk Banka A.D., Skopje	YURT DIŞI BAĞLI ORTAKLIK	98,8
	18. Demir-Halk Bank (Nederland) N.V	YURT DIŞI İŞTİRAK	30,0
	19. Macaristan Halk Bankası-Magyarorszagı Volksbank RT	YURT DIŞI İŞTİRAK	1,1
	20. Uluslararası Garagum Ortaklar Bankası-International Joint Stock Bank (Garagum)	YURT DIŞI İŞTİRAK	2,4

(1) 233 sayılı KHK'nın 58. maddesinin 3. fıkrası kapsamında, 233 sayılı KHK hükümlerine bağlı olmaksızın yurt dışında kurulan veya iştirak edilen şirketlerdir.

(2) Tasfiye halinde olan veya faaliyette olmayan şirketlerdir.

(3) Özelleştirme sonrası işletme devir şartları sebebiyle oluşan iştirak payıdır.

EK 8

KAMU İŞLETMELERİ RAPORU **2013**

2013 YILINDA İSO 500'DE YER ALAN KAMU İŞLETMELERİ

TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU İÇİNDE KİT'LER ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

Sıralama			Firma veya Müessesesi Adı	Üretimden Net Satışlar (2013 - milyon TL)
2011	2012	2013		
4	5	3	EÜAŞ - Elektrik Üretim A.Ş.	9.263,8
21	16	18	TŞFAŞ - Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.	2.746,6
26	25	21	TPAO - Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı	2.358,9
16	15	26	TKİ - Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu	2.212,5
38	41	42	ETİ MADEN - Eti Maden İşletmeleri	1.628,7
63	53	49	Çay-Kur - Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü	1.510,9
86	103	107	MKEK - Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu	738,1
94	97	129	SEAS - Soma Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş.	633,3
163	143	155	ESK - Et ve Süt Kurumu	533,3
467	375	260	TÜVASAŞ - Türkiye Vagon Sanayi A.Ş.	338,9
262	302	364	TTK - Türkiye Taşkömürü Kurumu	255,5

Kaynak: İstanbul Sanayi Odası (<http://www.iso.org.tr/tr/web/besuyuzbuyuk/turkiye-nin-500-buyuk-sanayi-kurulusu--iso-500-raporunun-sonuclari.html>)

EK 9

KAMU İŞLETMELERİ RAPORU
2013

KULLANILAN MALİ RASYOLARA İLİŞKİN BİLGİLER

Likidite Rasyoları	
a. Cari Oran	Dönen Varlıklar / K.V. Yabancı Kaynaklar
b. Asit-Test Oran	(Dönen Varlık. - Stoklar) / K.V. Yabancı Kaynaklar
c. Nakit Oranı (Disponibilite Oranı)	Hazır Değerler (Kasa + Banka + Serb. Menk. Değer.) / K.V. Yabancı Kaynaklar
Devir Hızı Rasyoları	
a. Stok Devir Hızı	Satılan Mal ve Hizmet Maliyeti / Ortalama Stok
b. Alacakların Tahsil Süresi	Alacaklar / Net Satışlar
c. Nakit Çevirme Süresi	$(b + c - \text{ç}) * 365$
Kaldıraç Rasyoları	
a. Finansal Kaldıraç Oranı	Yabancı Kaynaklar / Aktif Toplamı
b. Özkaynakların Aktif Toplamına Oranı	Özkaynaklar / Aktif Toplamı
c. U.V. Yabancı Kaynaklar / Özkaynaklar	U.V. Yabancı Kaynaklar / Özkaynaklar
d. Faizleri Karşılama Oranı	$(\text{Vergi Öncesi Kâr} + \text{Faiz Giderleri}) / \text{Faiz Giderleri}$
Kârlılık Rasyoları	
a. Aktif Kârlılık Oranı	$\text{Vergi Sonrası Net Kâr} + \text{Finansman Giderleri} * (1 - \text{Kurumlar Vergisi Oranı}) / \text{Net Aktif Toplamı}$
b. Özsermaye Kârlılık Oranı	$\text{Vergi Sonrası Net Kâr} / \text{Özkaynaklar Toplamı}$
c. Brüt Satış Kârı Oranı	$\text{Brüt Satış Kârı} / \text{Net Satışlar}$
ç. Faaliyet Kârı / Satışlar	$\text{Faaliyet Kârı} / \text{Net Satışlar}$
d. Vergi Öncesi Kâr / Satışlar	$\text{Vergi Öncesi Kâr} / \text{Satışlar}$
e. Dönem Net Kârı / Satışlar	$\text{Dönem Net Kârı} / \text{Satışlar}$
Aktif Kullanım Rasyoları	
a. Satışlar / Hazır Kıymetler	$\text{Net Satışlar} / \text{Hazır Kıymetler}$
b. Satışlar / Alacaklar	$\text{Net Satışlar} / \text{Ticari Alacaklar}$
c. Satışlar / Aktifler	$\text{Net Satışlar} / \text{Aktif Toplamı}$

EK 10

ÇALIŞMA RAPORU

KAMU İŞLETMELERİ RAPORU
2013

ÇALIŞMA RAPORU

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİNDE İSTİHDAM ŞEKİLLERİ ve
İSTİHDAM YAPISIMesut YILMAZ⁴⁵ , Adem SEZER⁴⁶

ÖZET

Kamu İktisadi Teşebbüslerinde (KİT) istihdam şekilleri Cumhuriyet döneminden günümüze kadar yaşanan süreçte, değişen ekonomi politikalarına göre çeşitlilik göstermiştir. 1980’li yıllara kadar sadece memur ve kapsam içi işçi istihdamı görülen KİT’lerde, daha sonraki dönemde sözleşmeli personel, kapsam dışı personel ve geçici işçi gibi istihdam şekilleriyle de istihdam gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada, Cumhuriyetin ilanından günümüze kadar olan dönemde, KİT’lerdeki istihdam şekilleri araştırılarak, 1985-2013 dönemine ilişkin değerlendirmeler yapılmıştır. Dönemler itibarıyla uygulanan ekonomi politikalarının, istihdam türlerinin toplam KİT istihdamı içerisindeki dağılımı üzerinde etkili olduğu görülmektedir.

ABSTRACT

During the Republican era, types of employment in SOEs have varied depending on the changing economy policies. Until 1980s, the “civil servant” and “worker (union)” employment were the only types of employment in SOEs; however, after 1980s, “contracted employee”, “non-union worker” and “temporary worker” employment types have also been used in SOEs. In this study, employment types in SOEs have been investigated from the beginning of Republican era to present and some evaluations regarding the 1985-2013 period have been revealed. It has been observed that economic policies have affected the composition of employment types in total SOE employment.

⁽⁴⁵⁾ Hazine Uzman Yardımcısı, Kamu Sermayeli Kuruluş ve İşletmeler Genel Müdürlüğü

⁽⁴⁶⁾ Hazine Uzmanı, Kamu Sermayeli Kuruluş ve İşletmeler Genel Müdürlüğü

İÇİNDEKİLER

ÖZET	188
ABSTRACT	188
TABLO VE ŞEKİLLER	
I. GİRİŞ	190
II. KİT'LERDE İSTİHDAM ŞEKİLLERİ	192
a. Memurlar (I Sayılı Cetvel)	192
b. Sözleşmeli Personel (II sayılı cetvel)	193
c. İşçi Statüsündeki Personel	193
c.a. Daimi İşçi	193
c.a.a. Kapsam İçi İşçi:	193
c.a.b. Kapsam Dışı İşçi:	193
c.b. Geçici İşçi	193
III. KİT'LERİN PERSONEL ALIMLARINA İLİŞKİN SINIRLAMALAR VE MEVZUAT	194
IV. KİT'LERDE İNSAN KAYNAKLARI SÜRECİNİN ANALİZİ	194
a. İnsan Kaynakları Planlaması	194
b. Seçme ve İşe Alma Süreci	195
b.a. Memur Alımı	195
b.b. Sözleşmeli Personel Alımı	195
b.c. İşçi Alımı	196
b.d. Özelleştirmeden Gelen Personel	196
b.e. Kurum Dışından Nakil	197
V. KİT'LERİN İSTİHDAM YAPISI	197
a. KİT'lerin İstihdam Yapısının Yıllar İtibarıyla Değerlendirilmesi	197
b. KİT'lerde İstihdam Edilen Personelin Profili	199
b.a. 2013 Yılında KİT'lerde Çalışan Personelin Hizmet Süreleri ve Yaş Gruplarına İlişkin Bilgiler	199
b.b. 2013 Yılında KİT'lerde Çalışan Personelin Eğitim Durumuna İlişkin Bilgiler	200
b.c. 2013 Yılında KİT'lerde Çalışan Personelden Yasal Nedenlerle İstihdam Edilen Personele İlişkin Bilgiler	200
VI. SONUÇ	200
KAYNAKÇA	201

TABLO VE ŞEKİLLER

Tablo 1: KİT'lerin İstihdam Şekillerine Göre Yıllar İtibarıyla İstihdam Sayıları	197
Şekil 1: Sözleşmeli Personel İşe Alım Süreci	195
Şekil 2: Daimi İşçi Personelin İşe Alım Süreci	196
Şekil 3 : KİT İstihdamı İçerisinde İstihdam Şekillerinin Payı	198
Şekil 4 : 2013 Yılında KİT'lerde Çalışan Personelin Hizmet Süreleri ve Yaş Gruplarına Göre Dağılımı	199
Şekil 5 : 2013 Yılında KİT'lerde Çalışan Personelin Eğitim Durumlarına ve Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı	199
Şekil 6 : 2013 Yılında KİT'lerde Çalışan Personelden Yasal Nedenlerle İstihdam Edilen Personelin Dağılımı	200

I. Giriş

Cumhuriyetin ilk yıllarında özellikle 18 Şubat 1923 tarihinde yapılan İzmir İktisat Kongresi ile özel sektörün desteklenmesi gerektiği konusunda bazı kararlar alınmış olup, bu kararların uygulanmasıyla ekonomik kalkınmanın daha hızlı bir şekilde gerçekleşeceği düşünülmüştür. Fakat 1933 yılına kadar devam eden süreç içerisinde özel teşebbüslerin yetersiz kalması, sermaye ve yetişmiş insan gücü yetersizliği ile 1929 Dünya Ekonomik Buhranının da etkisiyle devletçilik politikası uygulanmaya başlanmış, bu doğrultuda 1933 yılında I. Beş Yıllık Kalkınma Planı hazırlanmıştır. Tüm bu süreçlerin sonunda büyük yatırımlar devlet eliyle yapılmaya başlanmış ve devletin ticari alanda faaliyet göstermeye başlaması KİT'leri ortaya çıkarmıştır. KİT'ler ekonomik kalkınmanın gerçekleşmesinde ve istihdam sorunun çözümüne kavuşturulmasında etkin rol oynamış ve bu etkinlik 1980'li yıllara kadar çeşitli Kalkınma Planları ile desteklenmiştir. 1980'li yıllara gelindiğinde ise tüm dünyada serbest piyasa ekonomisine geçiş yönünde önemli gelişmeler yaşanmış ve ülkemizde de 24 Ocak 1980 tarihli "24 Ocak Kararları" olarak bilinen kararlar alınarak devletin ekonomi içerisindeki payı azaltılmak istenmiştir. 1933 yılı ve sonrasında artan KİT sayısı ile paralel olarak artış gösteren KİT istihdamı, 1980'li yıllar ve sonrasında KİT'lerin özelleştirilmesi ile azalan bir seyir izlemiştir. Yaşanan süreçle birlikte KİT'lerde memur ve kapsam içi işçi istihdamına ek olarak sözleşmeli personel, kapsam dışı personel ve geçici işçi istihdam edilmeye başlanmıştır.

KİT'lerde istihdam edilen memurlara yönelik ilk düzenleme 03.07.1939 tarihli ve 3659 sayılı "Bankalar ve Devlet Müesseseleri Memurlarının Aylıklarının Tevhid ve Teadülü Hakkında Kanun" ile yapılmıştır. 3659 sayılı Kanun ile KİT personeline ödenen fazla ücretler kaldırılmış ve memur maaşları standart hale getirilmiştir. 3659 sayılı Kanun 26 yıl yürürlükte kalmış ve 1965 yılında çıkarılan 14.07.1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile kaldırılmıştır. KİT'lerde memur statüsünde çalışan

personel 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamına alınmış ve bulundukları sınıf içerisinde kamu hizmetlerini görmüşlerdir (Köroğlu, 2012: 463).

KİT'ler ve KİT personeline ilişkin hususlar 07.11.1982 tarihli ve 2709 sayılı Kanun ile yürürlüğe giren 1982 Anayasası'nın 128, 135, 161 ve 165 inci maddelerinde yer bulmuştur. 1982 Anayasası'nın 128 inci maddesinde yer alan "Devletin, kamu iktisadî teşebbüsleri ve diğer kamu tüzel kişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği aslî ve sürekli görevler, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görülür." hükmü ile 09.07.1961 tarihli ve 334 sayılı Kanun ile yürürlüğe giren 1961 Anayasası'nın 117 nci maddesinde yer alan "Devletin ve diğer kamu tüzel kişilerinin, genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği aslî ve sürekli görevler, memurlar eliyle görülür." hükmü KİT'ler için de geçerli olmuştur.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4 üncü maddesinde "Kamu hizmetleri; memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler eliyle gördürülür" hükmüne, 5 inci maddesinde ise "Bu Kanuna tabi kurumlar, dördüncü maddede yazılı dört istihdam şekli dışında personel çalıştıramazlar." hükmüne yer verilmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4/B maddesinin ilk halinde özellikle önemli projelerin yapılmasında duyulan ihtiyaca göre ülke içinde yapılamayan, özel uzmanlık bilgisi gerektiren, belirli, istisnai görevler için önemli bir kısmı yabancılardan oluşan kişilerin geçici süreli ve sözleşmeyle çalıştırılması esas kabul edilmiştir. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun ilk düzenlemesinde çok istisnai bir çalıştırma şekli olan sözleşmeli personel, değişikliklerle memurluğa alternatif bir çalıştırma şekline dönüşmüştür (Avcı, 2009: 172).

KİT'ler ve bünyesinde çalıştırdıkları sözleşmeli personelinin tabi olduğu cari mevzuatın esasını 08.06.1984 tarihli ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile 22.01.1990 tarihli ve 399 sayılı

KHK oluşturmaktadır. 233 sayılı KHK esas olarak KİT'ler hakkında genel düzenlemeler içerirken 399 sayılı KHK burada çalışan personelle ilgili düzenlemeler içermektedir. 399 sayılı KHK'den önce 05.01.1988 tarihli ve 308 sayılı KHK çıkarılarak 233 sayılı KHK'de önemli değişiklikler yapılmıştır. Bu değişikliklerin temeli KİT'lerde istihdam türünü sözleşmeli personel ve işçiler şeklinde tasnif etmek ve bunun dışında bir personel türüne yani memur çalıştırılmasına yer vermemektir. Getirilen diğer değişiklikler genelde sözleşme ücreti, personel ihtiyacı, uyuşmazlıkların çözüleceği yargı mercii, siyasi faaliyet yasağı, izin süreleri gibi bu yeni istihdam modelinin uygulanmasına yönelik olmuştur (Er, 2013: 50).

308 sayılı KHK'nin 3 üncü maddesinde sözleşmeli personel; bir hizmet sözleşmesi ile çalışan ve işçi statüsünde olmayan personel olarak tarif edilmiştir. Aynı madde ile işçilerin bu KHK'ye tabi olmadıkları belirlenmiştir. 308 sayılı KHK ile sözleşmeli personelin yönetim kurulu kararıyla istihdam edileceği, uyuşmazlıkların adli yargıda çözümleneceği, siyasi faaliyet yasağı bulunduğu, sözleşme ücreti yanında prim ve ikramiye verilebileceği, personelin kurum kaynaklarının verimli kullanılmaması nedeniyle oluşacak zarardan dolayı özel hukuk hükümlerine tabi olacakları, ancak kuruluşların para ve para niteliğindeki mevcutları ile kuruluşların defter ve belgeleri üzerinden işlenen suçlarda Ceza Kanunu'nun 2 nci kitap 3 üncü babına tabi oldukları hükümleri getirilmiştir (Er, 2013: 50).

308 sayılı KHK'nin pek çok maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğu iddiasıyla iptal davası açılmış, Mahkeme, 308 sayılı KHK'nin 3 üncü maddesiyle 233 sayılı KHK'nin 42 nci maddesini değiştiren istihdam şekilleri başlıklı maddede yer alan "teşebbüs ve bağlı ortaklıklarda hizmetler sözleşmeli personel ve işçiler eliyle yürütülür" hükmünü öncelikli olarak incelemiş, diğer birçok hükmü buradaki gerekçeyle iptal etmiştir.⁴⁷

Bu incelemede Anayasa Mahkemesi özetle; Anayasa'nın 128 inci maddesinin KİT'leri de kapsadığını, teşebbüslerde diğer işlerin sözleşmeli personel eliyle gördürülebileceğini, genel idare esaslarını gerektiren işlerin ancak memur veya diğer kamu görevlileri eliyle yürütülebileceğini, KİT sözleşmeli personelinin ise Anayasa'nın 128 inci maddesinde bahsi geçen diğer kamu görevlisi kapsamına girmediğini, zira memuriyet için şart işlemin atama olduğunu, atamada var olan bir statüye intisabın bulunduğu, sözleşmeli personelin istihdamında ise akdi bir durumun söz konusu olduğunu, sözleşme ile yeni bir durum yaratıldığını, dolayısıyla KİT sözleşmeli personelinin atamaya tabi diğer kamu görevlisi olmadıklarını ifade etmiştir. Kararda 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre sözleşmeli personelin istisnai hallere münhasır ve geçici işler koşuluyla çalıştırılabileceği, oysa KİT sözleşmeli personelinin sürekli ve asli işlerde görevlendirildiği, 233 ve 308 sayılı KHK'lerde sözleşmeli personelin ne tür kamu personeli olduğuna dair açıklık bulunmadığı, bu personel ile idarenin tip sözleşme yoluyla akdi bir ilişkisi bulunduğu, dolayısıyla sözleşmeli personelin, memur ve diğer kamu görevlisi dışında, işçi de olmayan kendine özgü bir istihdam türü olduğu belirlenmiştir (Er, 2013: 50).

Kararda sözleşmeli personel ile idare arasındaki uyuşmazlıkların adli yargıda çözümleneceğine dair 233 sayılı KHK'nin değiştirilen 45 inci maddesiyle ilgili olarak, idareyle personel arasında yapılan sözleşmenin taraflarının birinin idare olması, konunun kamu hizmetiyle ilgili olması, idareye üstünlük tanınması nedenleriyle idari bir sözleşme olduğu ve idare hukuku ilkelerine dayanan ve kurallarıyla düzenlenen iş ilişkisine ait uyuşmazlıkların idari yargıda çözümlenmesi gerektiği, sonuç olarak sözleşmenin tarafı olan personelin kamu personeli olduğu, düzenlemeyle etkin yargı denetimi dışına çıkıldığı belirtilerek

⁽⁴⁷⁾ Anayasa Mahkemesi, 22.12.1988 tarihli ve E.1988/5, K.1985/55 sayılı karar, www.anayasa.gov.tr.

yapılan değişiklik iptal edilmiştir. Söz konusu iptal kararı üzerine 22.1.1990 tarihinde 399 sayılı KHK çıkarılarak KİT sözleşmeli personeli için müstakil bir düzenleme yapılmıştır. Yeni düzenlemeyle sözleşmeli personelin işe alınması, işe alınanlarda aranacak koşullar, işe alırken uygulanacak sınav, ödevler ve sorumlulukları, genel haklar ve yasaklar, çalışma saatleri ve izinler, mali ve sosyal haklar, sicil ve başarı değerlendirilmesi, disiplin, görevden uzaklaştırma ve göreve son verme konuları düzenlenmiştir. Ayrıca, personel ile idare arasındaki ilişkinin idari yargı denetimine tabi kamu hukuku ilişkisi olduğu ve uyuşmazlıkların idari yargıda çözümlenmesi hükmü getirilmiştir (Er, 2013: 51).

KİT’lerde işçi istihdamı yapılırken Bakanlar Kurulu’nca 1983 yılında çıkarılan “Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Daimi Kadrosuna İlk Defa İşçi Olarak Atanacaklar Hakkında Sınav Yönetmeliği” uygulanmaktadır. Sınav sistemi 1983 yılında çıkarılan yönetmelikle birlikte merkezi sisteme dönüştürülmüştür.⁴⁸

KİT’lerde sürekli işçi, geçici işçi, kapsam içi personel ve kapsam dışı personel olmak üzere dört tür işçi istihdamı uygulanmaktadır.

KİT’lerin işçi istihdamında yaşanan dönüşüm süreci 1980 ile 2000 yılları arasında geçici işçi istihdamı üzerinden yürümüştür. Geçici işçi istihdamı 20 yıllık süreçte büyük artışlar göstermiştir. Ancak, 2000’li yıllardan itibaren uygulanan farklı istihdam politikalarıyla birlikte geçici işçi istihdamı son derece azalmıştır (Köroğlu, 2012: 474).

Yukarıda yer alan kısımda, KİT’lerde Cumhuriyet döneminin başlangıcından günümüze kadar istihdam edilen personelin istihdam edilme şekilleriyle ilgili bilgilere yer verilmiş ve bu istihdam şekillerinde yaşanan değişimler özet bilgilerle aktarılmaya çalışılmıştır. Bundan sonraki bölümde günümüzde KİT’lerde istihdam şekilleri ve bu istihdam şekillerine göre personel alımının aşamalarına yer verilecektir. Son bölümde ise

KİT’lerin istihdam yapısı hakkında bilgiler verilecek olup, tablolar ile konu daha açık bir şekilde değerlendirilecektir.

II. KİT’lerde İstihdam Şekilleri

KİT’lerde memur, sözleşmeli personel ve işçi olmak üzere 3 grup istihdam şekli mevcuttur.

a. Memurlar (I Sayılı Cetvel)

1982 Anayasasının 128 inci maddesinde; devletin KİT’ler ve diğer kamu tüzel kişiler üzerinden genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevlerin memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görüleceği hüküm altına alınmıştır. Hangi kurum ve kuruluşun ifa ettiği hizmetin Devlete verilmiş asli ve sürekli bir kamu hizmeti olduğu, hangilerinin bu nitelikte bulunmadığı, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nda değişiklik yapan 15.05.1975 tarihli ve 1897 sayılı Kanun ile belirlenmiştir. Böylece, memurlar devletin asli ve sürekli görevlerini yapan kişiler olarak tanımlanmış, KİT’lerde çalıştırılan sürekli personel memur statüsü adı altında toplanmıştır.

399 sayılı KHK’nin 3 üncü maddesinin (b) bendinde, teşebbüs ve bağlı ortaklıklarda Devlet tarafından tahsis edilen kamu sermayesinin kârlı, verimli ve ekonominin kurallarına uygun bir şekilde kullanılmasında, bulunduğu teşkilat, hiyerarşik kademe ve görev unvanı itibarıyla kuruluşun kârlılık ve verimliliğini doğrudan doğruya etkileyebilecek, karar alma, alınan kararları uygulama, uygulamayı denetleme yetkisi verilmiş asli ve sürekli görevlerin, genel idare esasları dâhilinde genel müdür, genel müdür yardımcısı, teftiş kurulu başkanı, kurul ve daire başkanları, müessese, bölge, fabrika, işletme ve şube müdürleri, müfettiş ve müfettiş yardımcısı ile kadroları (I) sayılı cetvelde gösterilen diğer personel eliyle gördürülmesi ve bu personel hakkında 399 sayılı KHK’de belirtilen hükümler dışında 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerinin uygulanması öngörülmüştür.

⁽⁴⁸⁾ “Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Daimi Kadrolarına İlk Defa İşçi Olarak Alınacaklar Hakkında Uygulanacak Sınav Yönetmeliği”, Bakanlar Kurulu Karar Sayısı: 83/6750, 20.07.1983, Resmi Gazete, 18110.

b. Sözleşmeli Personel (II sayılı cetvel)

399 Sayılı KHK'nin düzenlenmesi sürecinde (I) sayılı cetvelde yer alması öngörülen yönetici görevlerini ifa edecek sözleşmeli personelin dışındaki diğer sözleşmeli personel için (II) sayılı cetvel hazırlanmıştır. Ancak, (I) sayılı cetvel sözleşmeli statüsünden memur statüsüne aktarıldığı için 399 sayılı KHK'nin sözleşmeli personel bölümünde sadece (II) sayılı cetvele tabi personel kalmıştır. Söz konusu personel 399 sayılı KHK'de şöyle tanımlanmıştır:

“... teşebbüs ve bağlı ortaklıkların genel idare esasları dışında yürüttükleri hizmetlerinde, bu KHK'de belirtilen hukuki esaslar çerçevesinde akdedilecek bir sözleşme ile çalıştırılan ve işçi statüsünde olmayan personeldir.”

KİT'lerde ve özelleştirme kapsamındaki kuruluşlarda istihdam edilen personelin önemli bir bölümü 399 sayılı KHK ile getirilen sözleşmeli personel statüsünde çalışmaktadır.

Sözleşmeli personel uygulaması 14.05.1985 tarihli ve 19-383-10029 sayılı Başbakanlık genelgesi kapsamında başlatılmıştır. Söz konusu uygulamanın amaçlarından birisi kamuda esnek istihdamın oluşturulmasıdır. Başlangıçta amaçlanan, bu statünün iki taraflı bir irade sözleşmesi olarak algılanması, idarenin sözleşmeyi sona erdirip erdirmemede kendisine kesin bir takdir hakkı kazanma isteği, anlaşmazlıkların adli yargı yoluyla çözülmesiydi. Ancak, uygulamada yüksek yargı organlarının bu konuda verdikleri kararlar ile sözleşmeli personel statü hukukuna tabi olmuş ve sözleşmeli personel ve memur arasındaki fark azalmış, dolayısıyla idare tarafından bu istihdam türünü özendirici ücret politikasından vazgeçilmiştir. Bu statüyle esnek istidama geçişte başarılı olunamaması nedeniyle, kamu personel rejimi içerisinde esnek istidamın aracı geçici işçiler üzerinde yoğunlaşmıştır. (Serim, 1989:3)

c. İşçi Statüsündeki Personel

KİT'lerde istihdam edilen işçiler daimi işçi ve

geçici işçi olmak üzere 2 gruba ayrılmaktadır.

c.a. Daimi İşçi

Daimi işçiler kendi içerisinde kapsam içi işçi ve kapsam dışı işçi olmak üzere 2 gruba ayrılmaktadır.

c.a.a. Kapsam İçi İşçi: 22.05.2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu'na tabi, toplu iş sözleşmesi yapma hakkı bulunan personel olup, kuruluşlarda yıl boyunca istihdam edilmektedirler. Söz konusu işçilerin mali ve sosyal hakları, görev ve sorumlulukları, çalıştırma koşulları, terfileri ve benzeri hususlar taraf sendikalar arasında yapılan toplu iş sözleşmeleri ile düzenlenmektedir.

c.a.b. Kapsam Dışı İşçi: 399 sayılı KHK'nin geçici 9 uncu maddesinde belirtilen kuruluşların yönetim kademeleri de dahil olmak üzere çalıştırılan personel hakkında da İş Kanunu hükümleri uygulanmakta, ancak bunlar toplu iş sözleşmesine tabi bulunmamaktadır. Kapsam dışı personele ilişkin düzenlemeler kuruluşların kendi durumlarına uygun olarak çıkardıkları kapsam dışı personel yönetmelikleri ile yapılmaktadır.

Kapsam dışı personelin ücretleri, daha önce toplu iş sözleşmelerindeki artışlar ve sosyal haklar ölçüt alınarak kendi yönetim kurulu kararları ile belirlenirken, 1980 sonrası KİT mevzuatında yapılan düzenlemelerle, bu tür personel ücretlerinin belirlenmesine de sınırlamalar getirilmiştir. 18.05.1994 tarihli ve 527 sayılı KHK'nin 31 inci maddesi uyarınca 399 sayılı KHK kapsamı dışında kalan kuruluşlarda çalışan kapsam dışı personel ücretlerinin Yüksek Planlama Kurulu (YPK) tarafından belirleneceği hükmü getirilmiştir.

Söz konusu personelin çalışma hayatı sürecinde yargılaması 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi memurlar gibi Danıştay ve Yargıtay'da yapılmakta olup, emeklilik yönünden de 5510 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesinin (a) bendi kapsamında bulunmaktadır.

c.b. Geçici İşçi

Geçici işçiler için yılda en fazla 179 gün çalıştırılabilme koşulu bulunmakta olup, KİT'lerde

istihdam edilen bir başka grubu oluşturmaktadır. Kuruluşlar her yıl, çalıştıracakları geçici işçilere yönelik olarak Devlet Personel Başkanlığı'ndan (DPB) vize almakla yükümlüdür.

III. KİT'lerin Personel Alımlarına İlişkin Sınırlamalar ve Mevzuat

KİT'ler ve bağlı ortaklıklarında ve özelleştirme programına alınmış kamu payı %50'nin üzerinde olan işletmeci kuruluşlarda istihdam esasları, kadro ve pozisyon tespit, ihdas ve kullanımlarına ilişkin esas ve usuller, KİT'ler ve Bağlı Ortaklıklarının Genel Yatırım ve Finansman Programı Hakkında Kararlar, Mali Yıl Bütçe Kanunları, Maliye Bakanlığı Bütçe Uygulama Talimatları, Başbakanlık Genelgeleri ve DPB'nin uygulamalarında düzenlenmektedir.

KİT'lerin personel alımına ilişkin usul ve esaslar her yıl çıkarılan Bakanlar Kurulu Kararı ile uygulamaya konulan KİT'ler ve Bağlı Ortaklıklarının Genel Yatırım ve Finansman Programı Hakkında Karar ile belirlenmektedir.

Uygulanan makroekonomik politikalar çerçevesinde söz konusu Karar ile personel alımına sınırlama getirilmektedir. KİT'lerin personel alımını sınırlayarak kurallar koyan bu karar, personel ihtiyaçlarının, ana kuruluş veya bağlı ortaklık birimlerinin ihtiyaç fazlası elemanlarından nakil suretiyle karşılanmasını öngörmektedir. Personel ihtiyacının eleman nakli suretiyle karşılanmasının mümkün olmadığı zorunlu hallerde, Hazine Müsteşarlığı'nın uygun görüşü alınmak kaydıyla, bir önceki yıl içinde ayrılan eleman sayısının belirli bir oranını geçmemek üzere mevcut esaslar dâhilinde açıktan ve/veya naklen personel atanabilmektedir. Personel ihtiyacının belirli bir kısmı ise DPB'ye başvurularak, özelleştirme programına alınan veya özelleştirilen kuruluşlardaki istihdam fazlası personelin nakli suretiyle karşılanabilmektedir.

Konu ile ilgili olarak en son yayımlanan KİT'ler ve Bağlı Ortaklıklarının 2014 yılına ait Genel Yatırım ve Finansman Programı Hakkında Karar'da;

- Kuruluş içinde eleman nakli suretiyle

personel ihtiyacının karşılanmasının mümkün olmadığı zorunlu hallerde bir önceki yıl ayrılan eleman sayısının en fazla %75'i kadar personelin açıktan ve/veya naklen atanması,

- Bir önceki yıl ayrılan eleman sayısının en fazla %10'u kadar personelin özelleştirme uygulamaları nedeniyle DPB'ye bildirilen nakle tabi personelden atanması,

- Çeşitli nedenlerle istihdamına ihtiyaç duyulan ilave personelin bir önceki yıl ayrılan personel sayısının %25'ini geçemeyeceği,

- Kalkınma Bakanlığı tarafından uygun görülen yatırımlar kapsamında YPK Kararı ile personel istihdam edilebileceği ve

- KİT'lerin, 04.04.2007 tarihli ve 5620 sayılı Kanun çerçevesinde, yıl içerisinde 179 prim gün süresini aşmamak üzere ve sadece mevsimlik işlerde ve/veya kampanya işlerinde geçici işçi çalıştırabileceği

hususları hükme bağlanmıştır.

(I) ve (II) sayılı cetvellerde yeni kadro ve pozisyonların ihdası ile ihdas edilmiş kadro ve pozisyonların iptal ve değişiklikleri Bakanlar Kurulu Kararı ile yapılmaktadır.

IV. KİT'lerde İnsan Kaynakları Sürecinin Analizi

a. İnsan Kaynakları Planlaması

İşletmelerde genel olarak merkez ve taşra teşkilatlarında faaliyet gösteren birimlerin bir sonraki yıla ilişkin işgücü ihtiyacının karşılanması amacıyla her yıl kuruluşlarca tüm birimlerden işgücü ihtiyacının nitelik ve sayı olarak tespit edilebilmesi için talep tahminleri istenilmektedir.

Birimlerce belirlenen talep tahminleri işletmelerin personel/insan kaynakları daire başkanlıklarına iletilmektedir. Bildirilen işgücü talepleri personel/insan kaynakları daire başkanlıklarınca bir sonraki yıla ilişkin üretim hedefleri, mevcut kadro ve pozisyon sayıları, personel hareketleri, işyeri çalışma şartları, varsa norm kadro çalışması sonucunda

ortaya çıkan zorunlu personel sayısı ve KİT'ler ve Bağlı Ortaklıklarının Genel Yatırım ve Finansman Programı kısıtları dikkate alınmak suretiyle değerlendirilmekte ve işe alınması öngörülen nihai personel sayısı belirlenmektedir.

b. Seçme ve İşe Alma Süreci

KİT'lerde işe alma yöntemleri açıktan atama, nakil ve özelleştirme nedeniyle havuzda yer alan personel talebi yoluyla gerçekleştirilmektedir.

b.a. Memur Alımı

KİT'lerde memur kadroları, müdür ve daha üst unvanlı kadrolar olması sebebiyle, memuriyetin giriş kademesinde müfettiş yardımcıları dışında ilk defa açıktan memur alınması mümkün bulunmamaktadır.

Memur kadrolarının boşalması durumunda atamalar;

- Sözleşmeli statüde görev yapan personelin kuruluşun görevde yükselme yönetmelikleri çerçevesinde terfi etmesi,
- 4046 sayılı Kanun'a tabi personelden nakil yoluyla ve

- Alınan açıktan atama izni çerçevesinde, müfettiş yardımcılarının ilk defa kamu hizmeti ve görevlerine devlet memuru olarak atanacaklar için yapılacak sınav yönetmeliği çerçevesinde istihdam edilmesi ile

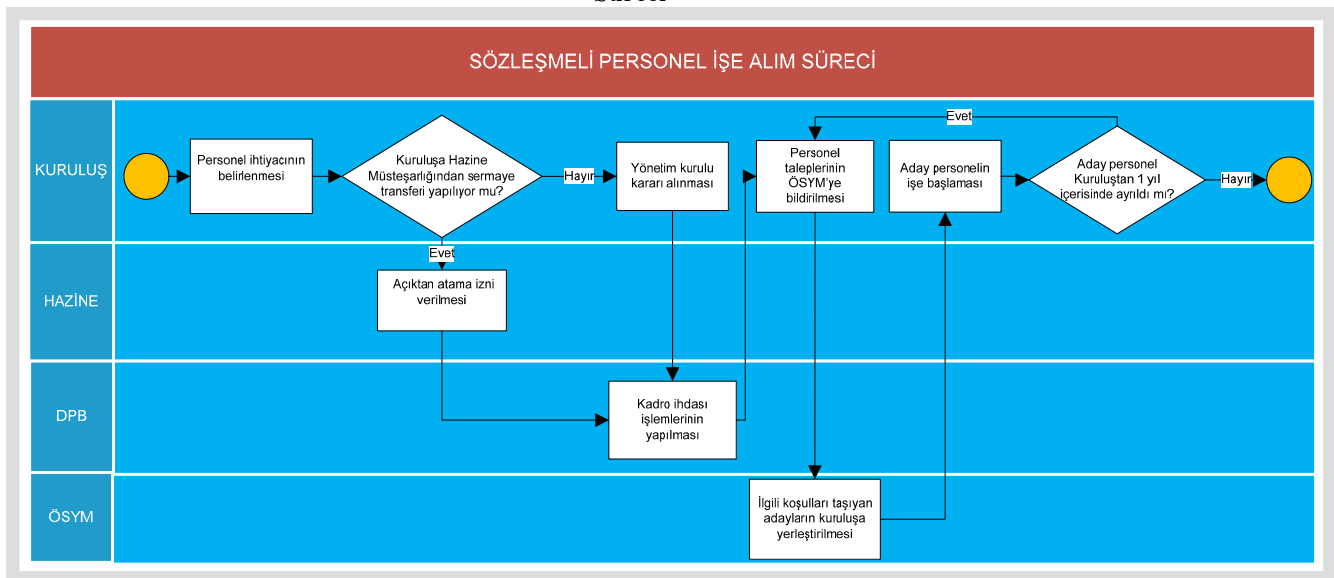
yapılmaktadır.

b.b. Sözleşmeli Personel Alımı

Sözleşmeli personel, KİT'lerin daimi kadrolarına Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) sonucuna göre başarılı olan adayların, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı (ÖSYM) tarafından işe yerleştirmeleri veya muhtelif kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan eski kamu görevlilerinin atanması suretiyle istihdam edilmektedir.

ÖSYM sınavı sonucunda kuruma başvuran adaylardan yeterli puanı almış olan kişinin doğrudan işletmenin talep etmiş olduğu unvanla yerleştirilmesi yapılmaktadır. Yerleştirmesi yapılan kişinin 6 aylık bir adaylık süresi bulunmaktadır. Sözleşmeli personel işe alım süreci Şekil 1'de yer almaktadır.

Şekil 1: Sözleşmeli Personel İşe Alım Süreci

b.c. İşçi Alımı

İşçi alımları 18/5/1983 tarih ve 83/6750 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yayımlanan Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Daimi Kadrolarına İlk Defa İşçi Olarak Alınacaklar Hakkında Uygulanacak Sınav Yönetmeliği ve bu Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanan Tebliğ hükümlerindeki esaslar dâhilinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) aracılığı ile yapılmaktadır. Genel Yatırım ve Finansman Programının Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Tebliği çerçevesinde, alınacak elemanlar için istenilen vasıflar belirtilerek İŞKUR'dan işçi talebinde bulunmaktadır. Buna göre; hangi kurum ve kuruluşlara işçi alınacağı ile başvuru süresi ve gerekli şartlar İŞKUR'un internet sayfasında ilan edilmektedir.

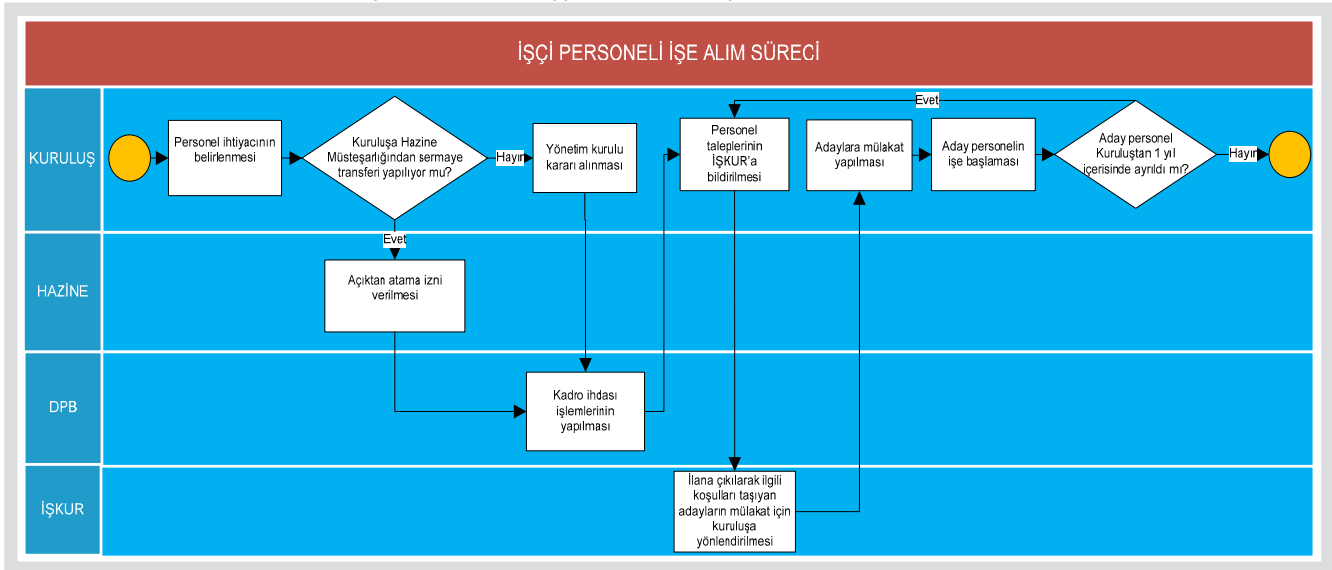
KPSS'ye girmiş ve gerekli puanı almış olan ve ilana başvurmak isteyen kişiler gerekli belgeleri ibraz ederek müracaatlarını İŞKUR'a yapmaktadır. İŞKUR

sahip adaylardan olmak üzere bire dört oranında aday sözlü/uygulamalı mülakat sınavı için kuruluşlara gönderilmektedir. Söz konusu yedekleme kurumlara işgücü istihdamında esneklik sağlamaktadır. Mülakat sınavları kuruluşların konuya ilişkin genelge veya yönetmelikleri kapsamında gerçekleştirilmekte olup, mülakat sonucundaki değerlendirmeye göre adaylar işe alınmaktadır.

Kapsam dışı personel alımı ise, Başbakanlık Genelgesi çerçevesinde Kurumların kapsam dışı personele ilişkin yönetmelikleri kapsamında gerçekleştirilmektedir.

b.d. Özelleştirmeden Gelen Personel

KİT'ler ve Bağlı Ortaklıklarının Genel Yatırım ve Finansman Programı Hakkında Karar'a göre; kuruluşlar bir önceki yılda ayrılan personel sayısının %10'u oranında personeli de özelleştirme

Şekil 2: Daimi İşçi Personelin İşe Alım Süreci

tarafından kuruluşlarca talep edilen işçi sayısının 2 katı (kuruluşlarca bu sayı değiştirilebilir) merkezi sınav kapsamında, 2 katı (kuruluşlarca bu sayı değiştirilebilir) da merkezi sınav kapsamı dışında kalan öncelikli (kamulaştırma, askerlik uzatımı, terörle mücadele, özelleştirme mağduru) haklara

uygulamaları nedeniyle DPB'ye bildirilen nakle tabi personelden atanması suretiyle eleman istihdam edebilmektedirler. Ancak, havuzda bulunan personelin yaş ve hizmet ortalamasının yüksek olması, belirli bir kıdeme sahip olması ve taşra birimlerinde çalışmayı tercih etmeyecek olmaları

nedenleriyle kuruluşlar bu yöntemi genelde kullanmamaktadır.

b.e. Kurum Dışından Nakil

Kuruluşlarca I ve II sayılı cetvelde boş bulunan kadro pozisyonlarına KİT'lerin Genel Yatırım ve Finansman Programı Hakkında Kararlarda belirtilen hükümler dikkate alınarak, kurumlar arası naklen geçişe ilişkin genel mevzuat çerçevesinde kurum dışından naklen atama yapılabilmektedir. 4857 sayılı İş Kanununa tabi olarak görev yapan işçilerin kurumlar arası nakline imkan bulunmamaktadır.

V. KİT'lerin İstihdam Yapısı

KİT'lerde mevcut istihdam şekilleri, söz konusu istihdam şekillerine göre personel alımlarında takip

Tablodaki verilere göre;

- Memur ve kapsam içi işçi istihdamının 1985 yılından itibaren giderek azalmaya başladığı,
- Sözleşmeli personel istihdamının ise 1985 yılından itibaren hızla arttığı, ancak 1990 yılından sonra azalmaya başladığı,
- Geçici işçi istihdamının 1985-2000 döneminde hemen hemen sabit kaldığı, 2000 yılından sonra oldukça azaldığı,
- Kapsam dışı personel istihdamında 2005 yılı öncesinde dönemler itibarıyla istikrarlı bir artış veya azalış olmamakla birlikte 2005 yılı sonrasında düzenli artış yaşanmaya başlandığı,

Tablo 1 : KİT'lerin Yıllar İtibarıyla İstihdam Şekillerine Göre İstihdam Sayıları

KİT'LERİN İSTİHDAM ŞEKİLLERİNE GÖRE YILLAR İTİBARIYLA İSTİHDAM SAYILARI									
YILLAR	1985	1990	1995	2000	2005	2010	2011	2012	2013
MEMUR	187.276	26.505	12.550	9.447	5.415	5.216	5.233	5.315	4.200
SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4.159	177.161	156.603	136.508	70.898	70.561	70.168	70.567	43.624
KAPSAM İÇİ İŞÇİ	385.547	314.139	169.505	136.862	69.387	65.959	64.099	61.713	57.639
KAPSAM DIŞI İŞÇİ	0	6.028	2.320	13.573	2.439	2.850	3.016	3.202	3.373
GEÇİCİ İŞÇİ	76.084	71.961	74.220	77.647	11.593	5.606	4.556	3.813	3.997
GENEL TOPLAM	653.066	595.794	415.198	374.037	159.732	150.192	147.072	144.609	112.833
KURULUŞ SAYISI	48	44	31	26	23	22	22	22	21

Not: Personel sayıları yıl ortalamasını göstermektedir.

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı, KSKİ Genel Müdürlüğü

edilen süreç ve bu alımların ne gibi kısıtlamalara tabi olduğu birinci bölümde anlatılmıştır. Bu bölümde ise yapılan alımlarla birlikte KİT'lerde nasıl bir istihdam yapısının oluştuğu, yıllar itibarıyla bu istihdam yapısında gözlenen değişimler ve 2013 yılına ilişkin mevcut personelin profili hakkında bilgiler verilmiştir.

a. KİT'lerin İstihdam Yapısının Yıllar İtibarıyla Değerlendirilmesi

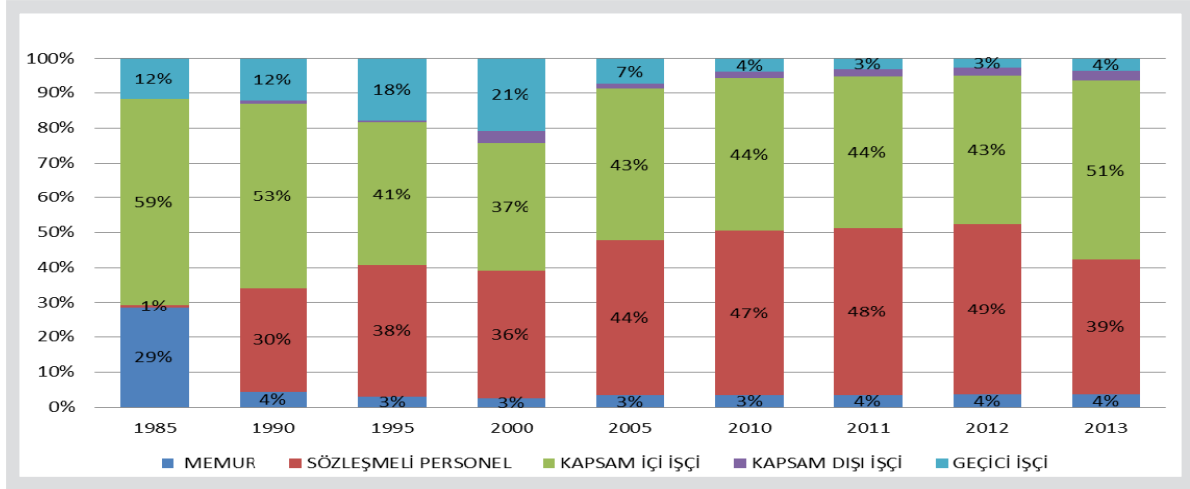
KİT'lerin yıllar itibarıyla istihdam şekillerine göre istihdam sayılarına aşağıdaki tabloda yer verilmektedir.

- Toplam istihdamın 1985-2013 döneminde özelleştirme ile birlikte uygulanan personel alım politikalarının da etkisiyle istikrarlı bir azalış gösterdiği

gözlenmektedir.

Şekil 3'te istihdam şekillerinin yıllar itibarıyla toplam KİT istihdamı içerisindeki payları oransal olarak verilmektedir.

Şekil 3 : KİT İstihdamı İçerisinde İstihdam Şekillerinin Payı

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı, KSKİ Genel Müdürlüğü

KİT'lerde toplam istihdamın yıllar itibarıyla azalmasında 1980 sonrası değişen ekonomik politikaların etkisi olmuştur. 1980'li yıllara kadar devam eden devletçilik politikası ile artan KİT istihdamı, 1980'li yıllardan sonra serbest piyasa ekonomisine geçiş ile benimsenen özelleştirme politikaları sonucu KİT sayısının azalması ve özellikle 2000'li yıllardan sonra değişik vesilelerle yapılan istihdamı rasyonelleştirme çalışmaları neticesinde uygulanan personel reformları ile istikrarlı bir şekilde azalmıştır.

1985 yılında memurların toplam KİT istihdamı içerisindeki payı %29 iken 2013 yılında bu pay %4'e gerilemiştir. Kapsam içi işçi istihdamının ise toplam KİT istihdamı içerisindeki payı 1985 yılında %59 iken 2000 yılında %37'ye kadar düşmüş, 2013 yılında ise tekrar %50'ye yükselmiştir. 1985 yılından sonra memur ve kapsam içi işçi istihdamının toplam KİT istihdamı içerisindeki paylarının azalmasının temel nedeni, daha esnek bir istihdam politikasının benimsenmesi sonucunda sözleşmeli personel çalıştırılmasına dair 14.05.1985 tarihli ve 19-383-10029 sayılı Başbakanlık Genelgesinin yayınlanmış olmasıdır. Sözleşmeli personelin toplam KİT istihdamı içerisindeki payı 1985 yılında %1 iken, 2012 yılında bu pay %49'a kadar yükselmiş ve 2013

yılında %39'a düşmüştür. 2013 yılındaki düşüşün temel nedeni yoğun bir şekilde sözleşmeli personel istihdam eden PTT'nin 233 sayılı KHK kapsamı dışına alınmasıdır.

Kapsam içi işçi istihdamında yaşanan düşüşün nedenlerinden bir diğeri de 1985-2000 döneminde daha esnek bir istihdam şekli olan geçici işçi istihdamının tercih edilmesidir. KİT'lerde ilave kapsam içi işçi istihdam edebilmek için 13.12.1983 tarihli ve 190 sayılı KHK'ye göre Kanun ya da Genel Yatırım ve Finansman Programına göre kurulması veya genişletilmesi gereken bir birimin olması ile mevcut işçi kadrolarının yeni işleri yapmaya yetersiz olması gerekmektedir. Geçici işçi çalıştırabilmek için ise tek koşul, bütçeye konulan ödenek miktarıydı. Bu yüzden 1985-2000 döneminde geçici işçilerin toplam KİT istihdamı içerisindeki payı %12'den %21'e yükselmiş, kapsam içi işçilerin toplam KİT istihdamı içerisindeki payı ise aynı dönemde %59'dan %37'e kadar gerilemiştir.

KİT'ler ve Bağlı Ortaklıklarının 2000 Yılına Ait Genel Yatırım ve Finansman Programı Hakkında Karar'ın istihdam başlıklı 4 üncü maddesinde yer alan, "KİT'ler ve bağlı ortaklıkların personel alımı (memur, sözleşmeli, daimi ve geçici işçi dâhil) durdurulmuştur. Teşebbüs ve bağlı ortaklıkların

eleman ihtiyacı, ana kuruluş içindeki veya bağlı ortaklık içindeki birimlerin ihtiyaç fazlası elemanlarının nakli suretiyle karşılanır.” ve “Teşebbüs ve bağlı ortaklıklar bir önceki yılda vize edilen geçici işçi sayısını ve süresini aşacak şekilde geçici işçi çalıştıramazlar.” hükümleri nedeniyle 2000 yılından sonra geçici işçi istihdamı azalmaya başlamıştır. Daha sonra 04.04.2007 tarihli ve 5620 sayılı Kanun’un 2 nci maddesi ile KİT’lerde istihdam edilen tüm geçici işçiler daimi işçi statüsüne geçirilmiş ve aynı Kanun’un 3 üncü maddesinde yer alan “Ancak mevsimlik ve kampanya işleri ile orman yangınıyla mücadele hizmetlerinde bir mali yılda 6 aydan az olmak üzere revize edilecek geçici işçi pozisyonlarında işçi çalıştırılabilir.” hükmü ile KİT’lerde sadece madde içeriğinde yer alan işlerde geçici işçi istihdamına devam edilebileceği belirtilmiştir. Bu nedenle 2013 yılında toplam KİT istihdamı içerisinde geçici işçilerin payı %4’e kadar gerilemiştir.

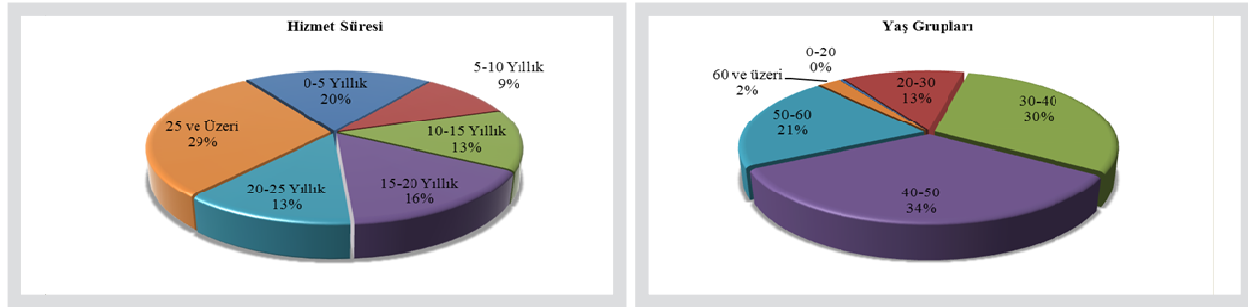
b. KİT’lerde İstihdam Edilen Personelin Profili

KİT’lerin istihdam yapısını iyi bir şekilde değerlendirebilmek için öncelikli olarak istihdam şekillerinin toplam KİT istihdamı içerisindeki payları değerlendirmeye tabi tutulmuş ve değerlendirmede ortaya çıkan sonuçların nedenleri açıklanmaya çalışılmıştır. KİT’lerin istihdam yapılarını değerlendirirken istihdam şekillerinin yanı sıra KİT’lerde çalışan personelin bir bütün olarak da değerlendirmeye tabi tutulması gerekmektedir. 2013 yılında KİT’lerde çalışan tüm personele ait bilgilere ve bu bilgilere ait değerlendirmelere aşağıda yer verilmiştir.

b.a. 2013 Yılında KİT’lerde Çalışan Personelin Hizmet Süreleri ve Yaş Gruplarına İlişkin Bilgiler

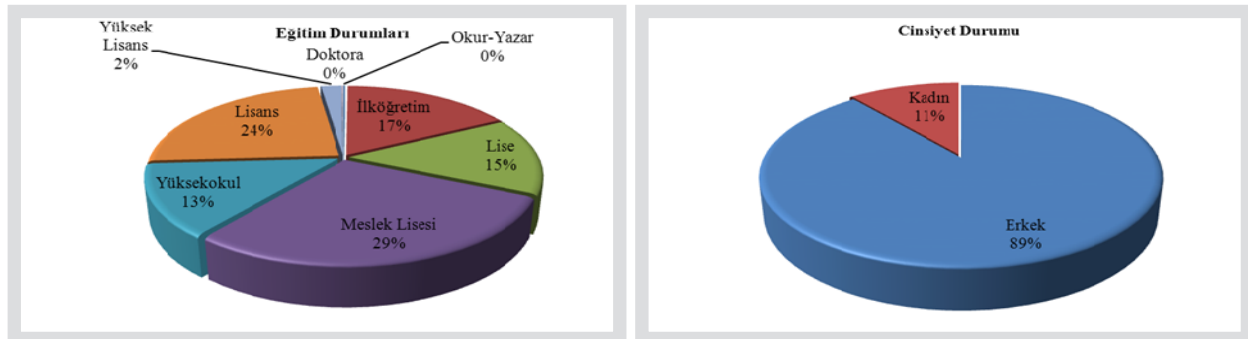
KİT personelinin %42’si 20 yıl ve üzeri çalışanlardan oluşmakta olup, personelin %57’si 40 yaş ve üzeridir.

Şekil 4 : 2013 Yılında KİT’lerde Çalışan Personelin Hizmet Süreleri ve Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı, KSKİ Genel Müdürlüğü

Şekil 5 : 2013 Yılında KİT’lerde Çalışan Personelin Eğitim Durumlarına ve Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı

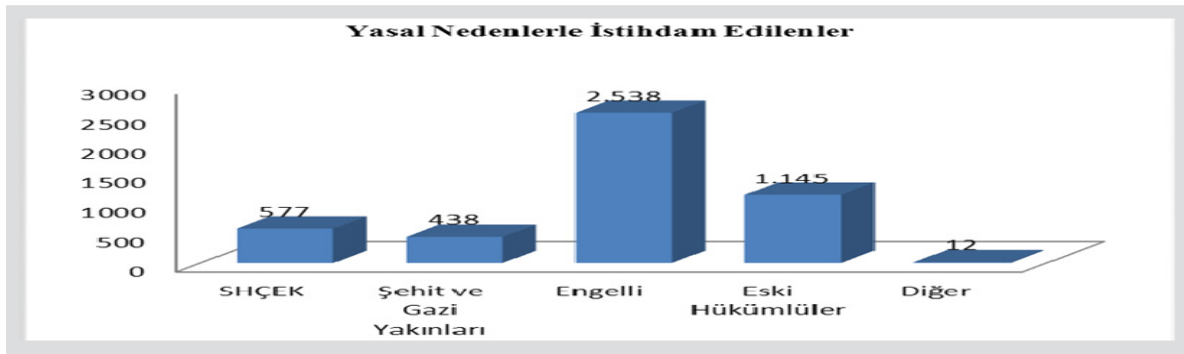

b.b. 2013 Yılında KİT’lerde Çalışan Personelin Eğitim Durumuna İlişkin Bilgiler

KİT personelinin %61’ini lise ve altı eğitimliler, %39’unu ise yüksekokul ve üzeri eğitimliler oluşturmaktadır. Diğer taraftan, personelin %89’u gibi büyük bir kısmını erkek çalışanlar oluşturmaktadır. KİT’lerde istihdam edilen bayan

şekillerinde değişimler yaşanmıştır. Cumhuriyetin ilanından 1980’li yıllara gelindiğinde KİT’lerde sadece memur ve kapsam içi işçi istihdamı görülmekteyken, 1980’lerden günümüze kadar memur ve kapsam içi işçi istihdamına ek olarak sözleşmeli personel, kapsam dışı personel ve geçici işçi gibi istihdam şekilleriyle de personel alımı yapılmıştır.

Şekil 6 : 2013 Yılında KİT’lerde Çalışan Personelden Yasal Nedenlerle İstihdam Edilen Personelin Dağılımı

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı, KSKİ Genel Müdürlüğü

personelin toplam personel içindeki payı %11 gibi oldukça düşük bir orandır.

b.c. 2013 Yılında KİT’lerde Çalışan Personelden Yasal Nedenlerle İstihdam Edilen Personele İlişkin Bilgiler

Şekilde yer alan verilere göre, 2013 yılında KİT’lerde SHÇEK (Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu)’ten 577 kişi, şehit ve gazi yakınlarından 438 kişi, engellilerden 2.538 kişi, eski hükümlülerden 1.145 kişi ve diğer nedenlerle 12 kişi olmak üzere yasal nedenlerle toplamda 4.710 kişi istihdam edilmiştir.

VI. Sonuç

Raporda KİT’lerde istihdam şekillerinin Cumhuriyetin ilanından günümüze kadar geçirdiği değişim anlatılmış ve günümüzde mevcut istihdam şekilleriyle nasıl bir istihdam yapısının oluştuğu incelenmiştir. Değişen ekonomik konjonktüre ilişkin geliştirilen ekonomi politikaları KİT’leri ve KİT’lerin istihdam yapısını da etkilemiş ve istihdam

1985 yılından günümüze toplam KİT istihdamı istikrarlı bir şekilde azalmıştır. Bu azalışta 1980 sonrası değişen ekonomik politikaların etkisi olmuştur. 1980’li yıllara kadar devam eden devletçilik politikası ile artan toplam KİT istihdamı, 1980’li yıllardan sonra serbest piyasa ekonomisine geçiş ile başlayan özelleştirme politikası sonucunda KİT sayılarında görülen azalış ve KİT’lerde uygulanan personel alım politikaları sonucunda azalmaya başlamıştır.

KİT’lerde 1980’li yıllara kadar sadece memur ve işçi istihdamı yapılırken 1985 yılından itibaren daha esnek bir istihdam politikası benimsenerek sözleşmeli personel istihdam edilmeye başlanmıştır. Bu tarihten itibaren sözleşmeli personel istihdamı toplam KİT istihdamı içerisinde oldukça yüksek bir paya sahip olmuş, memur istihdamı ise %4’lere kadar gerilemiştir.

1990-2000 döneminde sözleşmeli personel ve daimi işçi yerine daha esnek bir istihdam şekli olan

geçici işçi istihdamı tercih edilmiş ve bu dönemde geçici işçi istihdamında artış görülmüştür. Geçici işçi istihdamı süreklilik arz etmeyen, yılın belirli dönemlerini kapsayan, genellikle mevsimlik veya arazi işler için öngörülmüş bir istihdam şekli olmasına karşın, zamanla başlangıçtaki amacından uzaklaşarak geçici işçi pozisyonlarında çalıştırılan işçiler sürekli veya dönemsel olarak tekrarlanan işlerde çalıştırılmaya başlanmış olup, sürekli istihdam edilir hale gelmiş ve böylelikle geçici işçi istihdamında büyük artışlar meydana gelmiştir. Bu nedenle 2000 yılından itibaren geçici işçi istihdamı bir önceki yılda vize edilen geçici işçi sayısını aşmayacak şekilde sınırlandırılmıştır. 2007 yılında kabul edilen 5620 sayılı Kanun ile geçici işçiler daimi kadroya alınarak, geçici işçi çalıştırılacak işler mevsimlik ve kampanya işleri ile orman yangınlarıyla mücadele hizmetleri olarak sınırlandırılmıştır. Bu nedenlerle 2000 yılından itibaren geçici işçi istihdamının toplam KİT istihdamı içerisindeki payı azalmış ve 2013 yılında %4'e kadar gerilemiştir.

Diğer taraftan, KİT'lerde çalışan personelin %42'sinin 20 yıl ve üzeri çalışanlardan oluştuğu, %57'sinin 40 yaş ve üzerinde olduğu, ayrıca KİT'lerde kadın istihdamının oldukça düşük olduğu görülmektedir.

Yukarıda verilen bilgiler ışığında, istihdam şekillerinin toplam KİT istihdamı içerisindeki payının, uygulanan ekonomi ve istihdam politikalarına oldukça duyarlı olduğu görülmektedir.

KAYNAKÇA

Anayasa Mahkemesi, Anayasa Mahkemesi Kararlar Bilgi Bankası, www.anayasa.gov.tr.

Avcı, M. (2009), Devlet Memurları Kanunu Kapsamında Kamu Görevliliğine Giriş (1), Ankara, Yetkin Yayınları.

Bakanlar Kurulu Kararları, Bakanlar Kurulu Karar Sayısı: 83/6750, 20.07.1983, RG, 18110, http://www.resmigazete.gov.tr/default.aspx

Er, S. (2013), Kamu İktisadi Teşebbüsü Sözleşmeli Personelinin Hukuki Statüsü, Sayıştay Dergisi, Sayı 89, s. 35-59.

Kanunlar, 03.07.1939 tarihli ve 3659 sayılı Bankalar ve Devlet Müesseseleri Memurlarının Aylıklarının Tevhit ve Teadülü Hakkında Kanun, www.mevzuat.gov.tr

Köroğlu, Ö. T. (2012), Kamu İktisadi Teşebbüslerinin 1980'den Sonra Geçirdiği Dönüşüm Süreci Ve İstihdam Sistemine Etkileri, Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, C.17, S.1, s.453-475.

Serim, B. (1989), Anayasa Mahkemesinin Son Kararı ve KİT Personeli, Amme İdaresi Dergisi, C.22, S.3, s. 51-73.

T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı, Kamu Sermayeli Kuruluş ve İşletmeler Genel Müdürlüğü www.hazine.gov.tr

**T.C.
BAŞBAKANLIK
Hazine Müsteşarlığı**

www.hazine.gov.tr